การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

นายปกรณ์ หนูยี่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ ไม่สังกัดภาควิชา/เทียบเท่า
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MUSIC COMPOSITION: TUB RUENG KANLAYANAMIT

Mr. Pagorn Nuyee

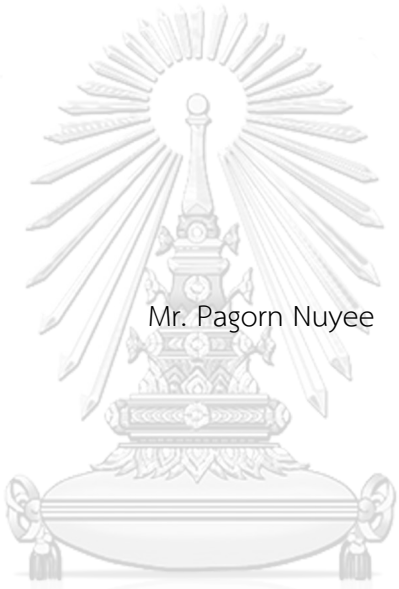

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Fine and Applied Arts in Fine and Applied Arts
Common Course
FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS
Chulalongkorn University
Academic Year 2020

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร
โดย	นายปกรณ์ หนูยี่
สาขาวิชา	ศิลปกรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ศาสตราจารย์ ดร.ขำคม พรประสิทธิ์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.บุษกร บิณฑสันต์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ศาสตราจารย์ ดร.ขำคม พรประสิทธิ์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.บุษกร บิณฑสันต์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรประพิตร์ เผ่าสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทระ คมขำ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ปกรณ์ หนูยี่ : การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร. (MUSIC COMPOSITION: TUB RUENG KANLAYANAMIT) อ.ที่ปรึกษาหลัก: ศ. ดร.ขำคม พรประสิทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชีวประวัติ ผลงาน และหาอัตลักษณ์ทางดนตรีครูดนตรีบ้านพาทยโกศล 6 ท่าน เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงสร้างสรรค์โดยศึกษาข้อมูลเอกสารเรื่องแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์องค์ความรู้จากทายาทบ้านพาทยโกศลและผู้เชี่ยวชาญทางด้านดุริยางคศิลป์ไทย

ผลการวิจัยพบว่าครูดนตรีไทยบ้านพาทยโกศลทั้ง 6 ท่าน เป็นครูดนตรีท่านสำคัญของวงการดนตรีไทยที่สืบทอดวิชาความรู้ดนตรีไทยมาตั้งแต่ต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ทั้งยังเข้มงวดระเบียบวิธีบรรเลงและขับร้องอย่างโบราณอย่างเคร่งครัด เรื่องอัตลักษณ์ทางดนตรีทั้ง 6 ท่านมีอัตลักษณ์ส่วนตัวทางดนตรีที่แตกต่างกัน แต่มีอัตลักษณ์ร่วมเดียวกัน ได้แก่ การแบ่งมือทำนองหลัก วิธีการบรรเลง กลวิธีการขับร้อง และวิธีการประพันธ์

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร แบ่งการประพันธ์ออกเป็น 3 ส่วนคือ 1. การประพันธ์บทร้อง ใช้ผลการวิจัยส่วนของชีวประวัติและผลงานทางดนตรี ตลอดถึงการสัมภาษณ์จากบุคคลที่เกี่ยวข้องมาประพันธ์ในลักษณะของกลอนสุภาพ 2. การประพันธ์ทำนอง ใช้ผลการวิจัยในส่วนของอัตลักษณ์ทางดนตรีของแต่ละท่านมาเป็นแรงบันดาลใจในการประพันธ์ 3. การประพันธ์ทางขับร้อง ใช้กลวิธีการประพันธ์การขับร้องจากผลการวิจัยการประพันธ์ทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ (ศิลปินแห่งชาติ) มาเป็นแนวทางในการประพันธ์ทางขับร้องทั้ง 6 เพลง นอกจากนี้ยังสอดแทรกอัตลักษณ์ร่วมทางดนตรีของบ้านพาทยโกศล วิธีการขับร้อง และบรรเลงเพื่อให้ได้อรรถรสทางดนตรีตามแนวทางที่บ้านพาทยโกศลสืบทอดไว้จนถึงปัจจุบัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา ศิลปกรรมศาสตร์ ลายมือชื่อนิสิต .....

ปีการศึกษา 2563 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6186815135 : MAJOR FINE AND APPLIED ARTS
KEYWORD: PHATTAYAKOSOL, TUB RUENG KANLAYANAMIT
PAGORN NUYEE : MUSIC COMPOSITION: TUB RUENG KANLAYANAMIT. ADVISOR: PROF. KUMKOM PORNPRASIT, D.LIT.

This study is focused on the Phattayakosol music academy with two main objectives: 1) Historiography works on biographies, composition data, and music analysis of 6 outstanding artists of the academy. 2) Creative work a new musical suite “TUB RUENG KANLAYANAMIT” based on Phatayakosol style. Data in this qualitative creative research is conducted by interview resource persons, documentary collections, and utilizing music theory that related to Phatayakosol music academy. The findings of the historical study show that 1) music icons of Phatayakosol academy are all played an essential role throughout the Rattanakosin period, and their musical abilities and knowledge are well preserved among their students from generation to generation. 2) There is a unique musical style represented in original compositions and performance techniques. However, each generation could have its own identity, which still maintains its roots.

The creative composition TUB RUENG KANLAYANAMIT consists of 6 successive songs which applying three techniques of creation: 1) A new poetic song text describing the biography of 6 artists of the academy, 2) the new melodies inspired by the understanding of Phatayakosol musical style, 3) the mixed singing style which apply original techniques of Khunying Paitoon Kittiwan combined with the researcher’s interpretations.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

Field of Study: Fine and Applied Arts Student's Signature .....
Academic Year: 2020 Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร สำเร็จลุล่วงได้ตามประสงค์ด้วยได้รับความอนุเคราะห์ ความเมตตา และไมตรีจิตที่ดีจากผู้มีอุปการคุณหลายท่าน ผู้วิจัยตระหนักต่อพระคุณอย่างซาบซึ้ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

กราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.ขำคม พรประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่กรุณาอบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง พร้อมทั้งสอดแทรกความรู้ในการเขียนงานวิชาการต่อศิษย์คนนี้โดยไม่ปิดบัง ทั้งคอยช่วยเหลือแนะนำการประพันธ์ทำนองและขับร้องในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ เปรียบเสมือนบทเรียนสำคัญในการเขียนงานวิชาการของผู้วิจัยในอนาคต

กราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.บุษกร บิณฑสันต์ คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์ รองศาสตราจารย์ ดร.พรประพิตร์ เผ่าสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทระ คมขำ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่เมตตาและให้โอกาสลูกศิษย์คนนี้ตลอดมา

กราบขอบพระคุณครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ครูดนตรีท่านสำคัญของบ้านพาทยโกศล ซึ่งให้ความเมตตามอบกระบวนความรู้และทำนองเพลงของบ้านพาทยโกศล แนะนำ สั่งสอน ให้การสัมภาษณ์เรื่องราวต่าง ๆ ของบ้านพาทยโกศล ตั้งแต่ระดับปริญญาบัณฑิต ปริญญามหาบัณฑิตจนกระทั่งถึงระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต

กราบขอบพระคุณทายาทบ้านพาทยโกศล คุณขวัญเมือง กิตติวรรณ ที่ได้มอบเพลงวา ซึ่งถือเป็นเพลงสำคัญหายากเพลงหนึ่งในการศึกษาและสืบทอด นางสาวนพวรรณ พาทยโกศล พี่ที่น่ารักของน้องที่เปิดโอกาสให้ได้เข้าไปศึกษาหาความรู้ที่บ้านพาทยโกศล นางราตรี พาทยโกศล ที่ให้ความเมตตาเอ็นดูและเป็นกันเองเสมอมา

กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดุริยางคศิลป์ไทยที่กรุณาให้ข้อมูลสัมภาษณ์ได้แก่อาจารย์ ดร.สิริชัยชาญ ฟักจำรูญ (ศิลปินแห่งชาติ) ครูทัศนีย์ ขุนทอง (ศิลปินแห่งชาติ) ครูปี๊บ คงลายทอง (ศิลปินแห่งชาติ) ครูอุษา แสงไพโรจน์ ครูวิทยา หนูจ้อย ครูอุทัย ปานประยูร และครูสมชาย ทับพร

ขอบพระคุณข้าราชการสำนักการสังคีต กรมศิลปากร ที่เมตตาผู้วิจัยร่วมมือร่วมใจบรรเลงและขับร้องผลงานการสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ได้ไพเราะและสมบูรณ์

ขอบพระคุณครอบครัวของข้าพเจ้าที่สนับสนุน ผลักดัน ให้ความรัก ให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้ามาโดยตลอดจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่ช่วยเหลือ คอยเป็นกำลังใจคอยและสอบถามความก้าวหน้าในการเรียนอยู่เป็นเนืองนิตย์ ผู้วิจัยซาบซึ้งในไมตรีจิตและเป็นดังแรงกระตุ้นให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอบพระคุณทุนสนับสนุนการวิจัย Pattayakosol Fund โดยความอนุเคราะห์จาก Dr. John Garzoli นักวิจัยแลกเปลี่ยน Priminister's Asia Endeavour Scholar-Visiting Professor จาก Monash University ประเทศออสเตรเลีย โดยมาทำวิจัยร่วมกับศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางวัฒนธรรมดนตรีไทย สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุดท้ายนี้ ประโยชน์อันใดที่เป็นสาธารณกุศลจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แด่เทพสังคีตาจารย์ ครูดนตรีบ้านพาทยโกศล ตลอดถึงครูผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาดนตรีไทยให้ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ปกรณ์ หนูยี่

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ค

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ง

กิตติกรรมประกาศ ..... จ

สารบัญ ..... ฉ

สารบัญตาราง ..... ญ

สารบัญภาพ ..... ฏ

บทที่ 1 บทนำ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

1.2 วัตถุประสงค์ 4

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย 4

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 10

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 11

2.1 แนวคิดและทฤษฎี 11

2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีเรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทย 11

2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องประเภทเพลงตับ 21

2.1.3 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการผสมวงมโหรี 25

2.1.4 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการประพันธ์เพลงไทย 32

2.1.5 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องความคิดสร้างสรรค์ 39

2.1.6 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องอัตลักษณ์ 45

2.1.7 แนวคิดและทฤษฎี เรื่อง การขับร้องเพลงไทย 48

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 53

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

2.2.1 ชีวประวัติและผลงานครูดนตรีท่านสำคัญของบ้านพาทยโกศล 53
2.2.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 65
บทที่ 3 ชีวประวัติและอัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล 70
3.1 ครูทองดี ชูสัตย์ 77
3.1.1 ชีวประวัติและผลงานของครูทองดี ชูสัตย์ 77
3.1.2 อัตลักษณ์ทางดนตรีของครูทองดี ชูสัตย์ 77
3.2 หลวงกัลยาณมิตตาวาส 101
3.2.1 ชีวประวัติและผลงานหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) 101
3.2.2 อัตลักษณ์ทางดนตรีของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) 101
3.3 จางวางทั่ว พาทยโกศล 126
3.3.1 ชีวประวัติและผลงานจางวางทั่ว พาทยโกศล 126
3.3.2 อัตลักษณ์ทางดนตรีของจางวางทั่ว พาทยโกศล 127
3.4 ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล 161
3.4.1 ชีวประวัติและผลงานครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล 161
3.4.2 อัตลักษณ์ทางดนตรีของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล 161
3.5 คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ 183
3.5.1 ชีวประวัติและผลงานคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ 183
3.5.2 อัตลักษณ์ทางการขับร้องของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ 184
3.6 ครูอุทัย พาทยโกศล 221
3.6.1 ชีวประวัติครูอุทัย พาทยโกศล 221
3.6.2 อุปนิสัยส่วนตัวครูอุทัย พาทยโกศล 222
บทที่ 4 การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร 225
4.1 การกำหนดจำนวนเพลง หน้าทับ และการตั้งชื่อตับ 227
4.2 การสร้างสรรค์ทำนองเพลง 230

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

4.2.1 เพลงสำเนียงทอง สองชั้น 230
4.2.2 เพลงทำนองทับ สองชั้น 236
4.2.3 เพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น 241
4.2.4 เพลงขรัวเทวา สองชั้น 249
4.2.5 เพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น 256
4.2.6 เพลงพูนอุทัย สองชั้น 262
4.3 การสร้างบทขับร้อง 271
4.3.1 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น 271
4.3.2 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น 272
4.3.3 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น 272
4.3.4 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น 273
4.3.5 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น 273
4.3.6 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น 274
4.4 การสร้างสรรค์ทางขับร้อง 275
4.4.1 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น 275
4.4.2 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น 288
4.4.3 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น 301
4.4.4 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น 314
4.4.5 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น 325
4.4.6 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น 339
4.5 การบรรเลงรวมวง 347
4.5.1 แรงบันดาลใจในการกำหนดแบบวงดนตรี 347
4.5.2 แรงบันดาลใจในการบรรเลง 348
บทที่ 5 การเผยแพร่การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร 412

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

5.1 การบรรเลงการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร 412
5.2 การเผยแพร่บทความเรื่องการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร 418
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 420
6.1 สรุปผลการวิจัย 420
6.2 อภิปรายผล 421
6.3 ข้อเสนอแนะ 422
บรรณานุกรม 423
ภาคผนวก 428
ประวัติผู้เขียน 439

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ตารางการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ 8
ตารางที่ 2 ตารางแสดงหน้าที่การบรรเลงวงมโหรี 29
ตารางที่ 3 ตารางบันทึกสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรี 71
ตารางที่ 4 ตารางบันทึกสัญลักษณ์แทนเสียงฆ้องวงใหญ่ 72
ตารางที่ 5 ตารางบันทึกกลุ่มเสียงปัญจมูล 73
ตารางที่ 6 ตารางบันทึกทำนองหลักแบบแบ่งมือซ้าย ขวา 73
ตารางที่ 7 ตารางบันทึกทำนองหลักแบบโน้ตหัวเดียว 73
ตารางที่ 8 ตารางบันทึกกระสวนจังหวะของทำนอง 73
ตารางที่ 9 ตารางบันทึกทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง 74
ตารางที่ 10 ตารางบันทึกทำนองสารัตถะ 74
ตารางที่ 11 ตารางบันทึกบันทึกเสียงเอื้อน 74
ตารางที่ 12 ตารางบันทึกการแบ่งคำร้อง 75
ตารางที่ 13 ตารางบันทึกการประพันธ์ทางขับร้อง 75
ตารางที่ 14 ตารางบันทึกการบรรจุคำร้อง 75
ตารางที่ 15 ตารางบันทึกกลวิธีการขับร้อง 76
ตารางที่ 16 ตารางบันทึกช่วงการหายใจ 76
ตารางที่ 17 ตารางบันทึกลักษณะการขับร้อง 76
ตารางที่ 18 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงเต่าทอง สองชั้น 81
ตารางที่ 19 แสดงกลุ่มเสียงประธานของเพลงเต่าทอง สองชั้น 83
ตารางที่ 20 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงโหมโรงกัลยาณมิตร 106
ตารางที่ 21 ตารางแสดงกลุ่มเสียงประธานของเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร 107

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตารางที่ 22 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงอาถรรพ์ เถา 134
ตารางที่ 23 ตารางแสดงกลุ่มเสียงประธานของเพลงอาถรรพ์ เถา 136
ตารางที่ 24 ตารางแจกแจงรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ 165
ตารางที่ 25 ตารางแสดงกลุ่มเสียงประธานของเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ 166
ตารางที่ 26 ตารางแจกแจงรูปแบบสังคีตลักษณ์ทางขับร้องเพลงวา 187
ตารางที่ 27 ตารางแสดงกลุ่มเสียงประธานของทางขับร้องเพลงวา 188
ตารางที่ 28 ตารางแสดงคำเอื้อน 203
ตารางที่ 29 ตารางแสดงการผันเสียงของคำเอื้อน 203
ตารางที่ 30 ตารางบันทึกสัญลักษณ์แทนเสียงฆ้องมโหรี 226
ตารางที่ 31 ตารางบันทึกกลุ่มเสียงปัญจมูล 227
ตารางที่ 32 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงสำเนียงทอง สองชั้น 232
ตารางที่ 33 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงทำนองทับ สองชั้น 238
ตารางที่ 34 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น 243
ตารางที่ 35 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงขรัวเทวา สองชั้น 250
ตารางที่ 36 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น 258
ตารางที่ 37 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงพูนอุทัย สองชั้น 263
ตารางที่ 38 ตารางแสดงรายชื่อผู้บรรเลงและผู้ขับร้องตับเรื่องกัลยาณมิตร 412

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 ภาพแสดงเสียงและตำแหน่งของลูกฆ้องวงใหญ่ 72
ภาพที่ 2 ภาพแสดงเสียงและตำแหน่งของลูกฆ้องมโหรี 226
ภาพที่ 3 โน้ตเพลงอาทิตย์อุทัยรำลึก 270
ภาพที่ 4 ภาพผู้บรรเลงและขับร้องตับมโหรีบ้านพาทยโกศล 347
ภาพที่ 5 ภาพการผสมวงมโหรีในปัจจุบัน 347
ภาพที่ 6 ภาพบรรยากาศการฝึกซ้อมการบันทึกเสียง ตับเรื่องกัลยาณมิตร 413
ภาพที่ 7 ภาพบรรยากาศการฝึกซ้อมการบันทึกเสียง ตับเรื่องกัลยาณมิตร 414
ภาพที่ 8 ภาพบรรยากาศการฝึกซ้อมการบันทึกเสียง ตับเรื่องกัลยาณมิตร 414
ภาพที่ 9 ภาพบรรยากาศการฝึกซ้อมการบันทึกเสียง ตับเรื่องกัลยาณมิตร 415
ภาพที่ 10 ภาพบรรยากาศการการบันทึกวีดีทัศน์ ตับเรื่องกัลยาณมิตร 416
ภาพที่ 11 ภาพสไลด์นำเสนอวิธีการดำเนินงานวิจัย 417
ภาพที่ 12 ภาพสไลด์นำเสนอผลการวิจัย 417
ภาพที่ 13 ภาพการเผยแพร่ ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผ่านช่องทาง YouTube 418
ภาพที่ 14 ภาพหนังสือตอบรับบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารดนตรี 419

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“พาทยโกศล” นามสกุลพระราชทานจากสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ให้แก่จางวางทั่ว พาทยโกศล ผู้เป็นบุตรของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ)ครูปี่พาทย์ท่านสำคัญในสมัยรัชกาลที่ 5 ที่สืบเชื้อสายทางดนตรีไทยมาตั้งแต่ ต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ตั้งสำนักดนตรีอยู่ริมแม่น้ำฝั่งธนบุรีหลังวัดกัลยาณมิตรอันเป็นที่ดิน ของเจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ด้วยความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรีขั้นสูงและบรรเลงเครื่องดนตรีได้ทุกชนิด จึงทำให้สำนักดนตรีบ้านพาทยโกศลอุดมไปด้วยความรู้ทางด้านดนตรี เป็นที่ปรารถนาของนักดนตรีทั่วทุกสารทิศมุ่งหวังเข้ามาศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพ

ครูดนตรีของบ้านพาทยโกศลมีบทบาทสำคัญในกิจการด้านดนตรีของราชสำนักพระบรมวงศานุวงศ์ตลอดถึงขุนนางข้าราชการมาตั้งแต่อดีต ดังปรากฏหลักฐานสำคัญเมื่อครั้งที่ครูทองดี ชูสัตย์ ได้รับพระบรมราชานุญาตจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ให้เป็นผู้บอกเพลงหน้าพาทย์องค์พระพิราพอันเป็นเพลงหน้าพาทย์สูงสุดในพิธีไหว้ครูครั้งสำคัญของกรมมหรสพ หลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ กัลยาณมิตร) เป็นนักดนตรีประจำวงพิณพาทย์ของสมเด็จพระราชปิตุลาบรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช เป็นหัวหน้าวงดนตรีของเจ้าพระยาภาสกรวงศ์ (พร บุนนาค) นางแสง พาทยโกศล (ภรรยาหลวงกัลยาณมิตตาวาส) เป็นครูสอนดนตรีให้แก่ข้าหลวงฝ่ายในสมัยรัชกาลที่ 5 จางวางทั่ว พาทยโกศล เป็นผู้ควบคุมวงปี่พาทย์ของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ณ วังนางเลิ้ง วงปี่พาทย์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ณ วังบางขุนพรหม และได้รับตำแหน่งจางวางในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ กรมหลวงศรีรัตนโกสินทร ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้บรรเลงถวายในนามของวง “วงปี่พาทย์ฤาษี” ซึ่งเป็นวงที่รวมครูดนตรีไทยท่านสำคัญ ตลอดจนเป็นผู้ครูสอนในกองแตรวงทหารเรือและกองแตรวงทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ในสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 7 ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ได้ถวายการสอนซอสามสายทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ (ศิลปินแห่งชาติ) ถวายการสอนขับร้องเพลงไทยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ถวายการสอนซอด้วง ซออู้ จะเข้ และขับร้องสมเด็จพระ-

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ถวายการสอนซออู้และซอด้วง สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนวรขัตติยราชนารี ครูอุทัย พาทยโกศล ได้เข้าถวายงานและร่วมบรรเลงดนตรีวงบ้านปลายเนินร่วมกับสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้งในและต่างประเทศ ปัจจุบัน ครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ครูอุษา แสงไพโรจน์ ลูกศิษย์ในสำนัก และนางสาวนพวรรณ พาทยโกศล บุตรีครูอุทัย พาทยโกศล ก็ได้เข้าถวายงานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ บ้านปลายเนิน

ผลงานด้านดนตรีของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลมีอยู่จำนวนมากทั้งประเภทเพลงหน้าพาทย์ เพลงเรื่อง เพลงโหมโรง เพลงเถา เพลงตับ เพลงชุด เพลงเกร็ด และเดี่ยวเครื่องดนตรี โดยครูดนตรีบ้านพาทยโกศลในแต่ละรุ่นได้ประพันธ์และถ่ายทอดให้ลูกศิษย์ใช้บรรเลงตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน อาทิ ครูทองดี ชูสัตย์ ตระประทานพร เพลงช้าเรื่องเต่าทอง หลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) เพลงโหมโรงกัลยาณมิตร เพลงแขกลพบุรี สามชั้น จางวางทั่ว พาทยโกศล เพลงชุดแขกไทร เพลงตับนกสีชมพู เพลงเขมรปากท่อ เถา เพลงเขมรเอวบาง เดี่ยวรอบวงเพลงอาเฮีย เถา เดี่ยวระนาดเอก ฆ้องวงใหญ่และจะเข้ตลอดถึงประพันธ์ทางบรรเลงสำหรับวงโยธวาฑิตอีกมากมาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549: 68) ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล เพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ โหมโรงเพลงอาทิตย์อุทัย เพลงเต่าเห่ เพลงนาคบริพัตร เถา เพลงช้างประสานงา เถา เพลงมุล่ง เถา เพลงนั่งช้าง ชั้นเดียว เพลงขึ้นพลับพลา และเพลงเทวาประสิทธิ์ เถา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549: 71) คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ทางขับร้องเพลงวา เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ด้วยความสามารถทางดนตรีเป็นที่ประจักษ์ ทำให้วงบ้านพาทยโกศลมีโอกาสเข้าร่วมการบรรเลงงานดนตรีครั้งสำคัญอยู่หลายครั้ง อาทิ การประชันวงปี่พาทย์เสภา ณ วังบางขุนพรหม ปี พ.ศ. 2466 การบรรเลงปี่พาทย์ประโคมพระศพสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้า สุขุมาลมารศรี พระอัครราชเทวี พ.ศ. 2468 การบรรเลงปี่พาทย์งานสี่มะเส็ง พ.ศ. 2472 ต่อมาในยุคของจางวางทั่ว พาทยโกศล ได้เริ่มมีการบันทึกแผ่นเสียง วงบ้านพาทยโกศล ได้ร่วมการบันทึกแผ่นเสียงเพลงไทยครั้งใหญ่ในนามวงพิณพาทย์วังบางขุนพรหม ปี พ.ศ. 2471 มีทั้งเพลงสามชั้น เพลงเถา เพลงตับ เพลงละคร เพลงระบำ และเพลงแตรวงจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีการบันทึกแผ่นเสียงกับห้าง ต.เง็กชวน ห้างแผ่นเสียงฆ้องชัย ห้างกมลสุโกศล ห้างแผ่นเสียงตรามงกุฎ การบันทึกแถบเสียงกับวงปี่พาทย์คณะบ้านปลายเนิน งานบันทึกเสียงเพลงพระนิพนธ์ทูลกระหม่อมบริพัตร การบันทึกเสียง

เพลงเขมรไทรโยคในแบบฉบับของบ้านพาทยโกศล ในด้านสื่อกระจายเสียงและโทรทัศน์ วงบ้านพาทยโกศลได้รับเชิญจากสถานีวิทยุและโทรทัศน์ต่างมากมายหลายครั้ง เช่น สถานีวิทยุศึกษา สถานีวิทยุกระจายเสียงพญาไท รายการคันธรรพศาลา สถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม เป็นต้น นอกจากนี้ในปีพ.ศ. 2529 บ้านพาทยโกศลได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำริให้รื้อฟื้นเพลงตับมโหรีของเก่า ซึ่งบ้านพาทยโกศลได้สืบทอดไว้ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ รวบรวมลูกศิษย์ในสำนักทั่วประเทศ รื้อฟื้นทั้งทางดนตรีและขับร้อง พร้อมทั้งจัดทำข้อมูลประวัติ เนื้อร้องและบันทึกแถบเสียงไว้จำนวน 7 ตับคือ ตับต้นเพลงฉิ่ง ตับนางนาค ตับทะแย ตับนกกระจอก ตับเขนง ตับมหาฤกษ์ และตับแขกมอญ

ปัจจุบันรูปแบบการเรียนการสอนและการสืบทอดความรู้ของบ้านพาทยโกศลเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม จากที่มีลูกศิษย์มาเรียนดนตรีที่บ้านก็เปลี่ยนเป็นการที่ครูในสำนักได้รับเชิญจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้ไปเป็นวิทยากรและอาจารย์พิเศษ ให้ความรู้แก่นิสิต นักศึกษา และผู้ที่สนใจ ในส่วนของงานการบรรเลงดนตรีซึ่งในอดีตเคยรับงานทุกวันก็ลดน้อยลง งานการบรรเลงดนตรีส่วนใหญ่จะเป็นงานสำคัญ ๆ เช่น งานออกพระเมรุท้องสนามหลวง งานแสดงดนตรีตามสถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ เชิญให้ไปบรรเลง ส่วนการสืบทอดความรู้ทางวิชาการได้มีนิสิต นักศึกษา จากสถาบันต่าง ๆ ทั่วประเทศ อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ฯลฯ เข้ามาศึกษาวิจัยทั้งด้านประวัติศาสตร์ ดนตรีศึกษา ดนตรีวิทยา การบริหารจัดการทางมานุษยวิทยาและสังคมวิทยา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

จากประวัติศาสตร์และความเป็นมาในข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสำนักดนตรี ครูดนตรีและผลงานดนตรีของบ้านพาทยโกศล ซึ่งถือเป็นคุณูปการแก่วงการดนตรีไทย ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษาชีวประวัติและผลงานตลอดถึงอัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่นของครูดนตรีท่านสำคัญของบ้านพาทยโกศล เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร เพื่อสื่อสะท้อนถึงองค์ความรู้ของบ้านพาทยโกศลสืบไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาชีวประวัติและอัตลักษณ์ทางดนตรีผ่านคีตประพันธ์ที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

1.2.2 เพื่อสร้างองค์ความรู้และสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่องการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Creative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยภาคสนาม (Field Research) และการศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ประกอบในส่วนข้อมูลในภาคสนามวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดุริยางคศิลป์ไทยและทายาทบ้านพาทยโกศล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย ขอบเขตของเพลงที่ใช้ในการศึกษาและกลุ่มบุคคลที่ให้ข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมการจนกระทั่งถึงการนำเสนอข้อมูล มีระยะเวลาในการทำวิจัยทั้งสิ้น 20 เดือน นับตั้งแต่เดือนมกราคม 2563 ถึงเดือนสิงหาคม 2564 โดยมีแผนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

1.3.1 ขออนุมัติโครงร่างวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่องการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการขออนุมัติโครงร่างวิจัยต่อคณะกรรมการบริหารคณะศิลปกรรมศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ 1/2563 วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2563 ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์พร้อมรายชื่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์นิสิตในหลักสูตรศิลปกรรมศาตรดุษฎีบัณฑิต (นอกเวลาราชการ) ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2563 ดังมีรายนามคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี	ประธานกรรมการ
2. ศาสตราจารย์ ดร.ขำคม พรประสิทธิ์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
3. ศาสตราจารย์ ดร.บุษกร บิณฑสันต์	กรรมการ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์	กรรมการ

5. รองศาสตราจารย์ ดร.พรประพิตร์ เผ่าสวัสดิ์ กรรมการ

6. รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทระ คมขำ กรรมการ

7. รองศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

1.3.2 ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมด้วยการรวบรวมข้อมูล ศึกษาค้นคว้า งานวิจัย บทความและหนังสือเอกสารวิชาการเกี่ยวข้องกับชีวประวัติและอัตลักษณ์ทางดนตรีผ่านคีตประพันธ์ที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล จากบ้านพาทยโกศล ห้องสมุดเรือนดุริยางค์ ห้องสมุดคณะศิลปกรรม-ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

1.3.3 การกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดุริยางคศิลป์ไทยและทายาทบ้านพาทยโกศล ซึ่งมีรายนาม ดังนี้

อาจารย์ ดร.สิริชัยชาญ ฟักจำรูญ (ศิลปินแห่งชาติ) ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ครูทัศนีย์ ขุนทอง (ศิลปินแห่งชาติ) ผู้เชี่ยวชาญคีตศิลป์ไทย สถาบันบัณฑิต-พัฒนศิลป์

ครูปี๊บ คงลายทอง (ศิลปินแห่งชาติ) ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย สำนักการสังคีต กรมศิลปากร

ครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยบ้านพาทยโกศล

ครูอุษา แสงไพโรจน์ ผู้เชี่ยวชาญคีตศิลป์ไทยบ้านพาทยโกศล

ครูวิทยา หนูจ้อย ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยและนักดนตรีวงบ้านปลายเนิน

ครูอุทัย ปานประยูร ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย สำนักการสังคีต กรมศิลปากร

ครูสมชาย ทับพร ผู้เชี่ยวชาญคีตศิลป์ไทย สำนักการสังคีต กรมศิลปากร

นางสาวนพวรรณ พาทยโกศล ทายาทบ้านพาทยโกศล

1.3.4 การดำเนินการขอจริยธรรมการวิจัยในคน

ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อจริยธรรมในการวิจัย เพื่อให้คณะกรรมการวิจัยในคนพิจารณา ซึ่งมีข้อกำหนดดังนี้

1. เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมในการวิจัย ก่อนที่ท่านจะตัดสินใจเข้าร่วมในการวิจัยมีความจำเป็นที่ท่านควรทำความเข้าใจว่างานวิจัยนี้ทำเพราะเหตุใดและเกี่ยวข้องกับอะไร กรุณาใช้เวลาในการอ่านข้อมูลต่อไปนี้อย่างละเอียดรอบคอบ ท่านสามารถสอบถามได้หากถ้อยความใดไม่ชัดเจนหรือข้อมูลเพิ่มเติมได้

2. ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเกี่ยวกับชีวประวัติและอัตลักษณ์ทางดนตรีผ่านคีตประพันธ์ที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลเพื่อสร้างองค์ความรู้ตลอดถึงการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์นี้จะเป็นประโยชน์ทางวิชาการทางดนตรีไทย วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีระยะเวลาในการทำวิจัยทั้งสิ้น 20 เดือน นับตั้งแต่เดือนมกราคม 2563 ถึงเดือนสิงหาคม 2564

3. ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านดุริยางคศิลป์ไทยที่มีความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ในการศึกษารวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งสิ้น 9 คน

4. หากผู้ให้สัมภาษณ์ตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะขอสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ชีวประวัติของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล อัตลักษณ์ทางดนตรีผ่านคีตประพันธ์ที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล และแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ โดยจะใช้เวลาในการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละครั้งประมาณ 45 นาที

5. ขณะการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะขออนุญาตจดบันทึกข้อมูล บันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ บันทึกภาพทั้งขณะที่สัมภาษณ์และภายหลังการสัมภาษณ์ และถอดเทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ โดยจะคัดเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชีวประวัติของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล อัตลักษณ์ทางดนตรีผ่านคีตประพันธ์ที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล และแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ทั้งนี้ผู้วิจัยจะทำลายเอกสารการจดบันทึกข้อมูล ลบข้อมูลการบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ ลบภาพถ่ายขณะที่สัมภาษณ์และภายหลังการสัมภาษณ์รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับท่านทั้งหมดภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัยภายในระยะเวลา 1 ปี

6. ในการวิจัยครั้งนี้ หากมีสิ่งใดที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกอึดอัดหรือไม่สบายใจกับบางคำถาม ผู้ให้สัมภาษณ์มีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามเหล่านั้นได้ รวมถึงผู้ให้สัมภาษณ์มีสิทธิ์ถอนตัวออกจากโครงการนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า การไม่เข้าร่วมวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

หรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้จะไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด อาทิ การเสื่อมเสียเกียรติหรือชื่อเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นต้น

7. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์จะถูกเก็บรักษาไว้และไม่เปิดเผยต่อสาธารณะ ผู้ที่มีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์จะมีเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้และคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนเท่านั้น

8. การวิจัยครั้งนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ และผู้ให้สัมภาษณ์จะได้รับชุดเครื่องดื่มน้ำผลไม้เพื่อสุขภาพเพื่อเป็นการขอบคุณท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าด้วยความเต็มใจอย่างยิ่ง

9. หากผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อสงสัยใด ๆ โปรดสอบถามเพิ่มเติม โดยติดต่อกับผู้วิจัยได้ตลอดเวลาและหากผู้วิจัยมีข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์หรือโทษเกี่ยวกับการวิจัยผู้วิจัยจะแจ้งให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบอย่างรวดเร็ว

10. หากท่านไม่ได้รับการปฏิบัติตามข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ท่านสามารถร้องเรียนได้ที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารจามจุรี 1 ห้อง 114 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 0 2218 3210-11 อีเมล curec2.ch1@chula.ac.th

1.3.5 การเรียบเรียงและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการค้นคว้า การสัมภาษณ์ ภาพถ่าย และการวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลที่ได้จัดหมวดหมู่ตามลำดับอาวุโสของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลทั้ง 6 ท่านคือ ครูทองดี ชูสัตย์ หลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) จางวางทั่ว พาทยโกศล ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ และครูอุทัย พาทยโกศล จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นต่อไปนี้

1. ชีวประวัติและผลงาน
2. อัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่น

1.3.6 การเขียนและตีพิมพ์บทความวิจัย

ผู้วิจัยนำผลจากการเรียบเรียงและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลเพื่อเขียนเป็นบทความวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. ชีวประวัติและผลงานของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล
2. อัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่นของครูดนตรีไทยบ้านพาทยโกศล
3. การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

1.3.7 สร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลทั้ง 6 ท่าน เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร โดยจะสร้างสรรค์เป็นเพลงตับซึ่งบรรเลงติดต่อกัน 6 เพลง โดยแต่ละเพลงจะสื่อให้เห็นถึงชีวประวัติและผลงานตลอดถึงอัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่นของครูดนตรีแต่ละท่านดังนี้

ครูดนตรีบ้านพาทยโกศล	การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์
ครูทองดี ชูสัตย์	เพลงสำเนียงทอง
หลวงกัลยาณมิตตาวาส	เพลงทำนองทับ
จางวางทั่ว พาทยโกศล	เพลงศัพท์เสียงทั่ว
ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล	เพลงขรัวเทวา
คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ	เพลงตราไพฑูรย์
ครูอุทัย พาทยโกศล	เพลงพูนอุทัย

ตารางที่ 1 ตารางการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

1.3.8 วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

ผู้วิจัยได้นำเพลงจากการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ซึ่งประกอบด้วยเพลงอัตราจังหวะสองชั้น จำนวน 6 เพลง มาวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นดังนี้

1. การกำหนดจำนวนเพลง หน้าทับ และการตั้งชื่อตับ
2. การสร้างสรรค์ทำนองเพลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

3. การสร้างสรรค์บทขับร้อง

4. การสร้างสรรค์ทางขับร้อง

5. การบรรเลงรวมวง

1.3.9 นำเสนอผลงานการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

ผู้วิจัยนำเพลงการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร เผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณชนในรูปแบบของการบรรเลงรับร้องด้วยวงมโหรี ผ่านช่องทางยูทูป (YouTube)

1.3.10 สรุปและจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลงานวิจัยด้วยการเขียนแจกแจงข้อมูลพร้อมการวิเคราะห์สรุปผลตามแบบพรรณนาวิเคราะห์ในรูปแบบงานวิทยานิพนธ์ ตามระเบียบบังคับของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คำถามในการวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงานวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 ชีวประวัติและอัตลักษณ์ที่ปรากฏในคีตประพันธ์ของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล เนื้อหาเกี่ยวกับชีวประวัติและอัตลักษณ์ที่ปรากฏในคีตประพันธ์ของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลทั้ง 6 ท่าน

บทที่ 4 การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร เนื้อหาเกี่ยวกับ การกำหนดจำนวนเพลง หน้าทับ และการตั้งชื่อตับ การสร้างสรรค์ทำนองเพลง การสร้างสรรค์บทขับร้อง การสร้างสรรค์ทางขับร้อง และการบรรเลงรวมวง

บทที่ 5 การเผยแพร่การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร เนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการเผยแพร่การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

บทที่ 6 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ เนื้อหาเกี่ยวกับการสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และอภิปรายผลโดยนำผลที่ได้มาพิจารณาเสนอประเด็นสำหรับการนำไปใช้และเพื่อการศึกษาเพิ่มเติมโดยจัดทำเป็นรูปเล่มตามระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทราบชีวประวัติและอัตลักษณ์ทางดนตรีผ่านคีตประพันธ์ที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

1.4.2 ได้องค์ความรู้และสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้กำหนดแนวคิด ทฤษฎีเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ ซึ่งเป็นผลจากการค้นคว้าข้อมูลในเอกสารวิชาการ งานวิจัยและสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีเรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทย

2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องประเภทเพลงตับ

2.1.3 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการผสมวงมโหรี

2.1.4 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการประพันธ์เพลงไทย

2.1.5 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องความคิดสร้างสรรค์

2.1.6 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องอัตลักษณ์

2.1.7 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการขับร้องเพลงไทย

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 ประวัติชีวิตและผลงานครูดนตรีท่านสำคัญของบ้านพาทยโกศล

2.2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดและเนื้อหาตามหัวข้อข้างต้นมีดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีเรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทย

แนวคิดและทฤษฎีเรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทย ครูดนตรีและนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

คุณหญิงชิ้น ศิลปบรรเลงและลิขิต จินดาวัฒน์ ได้อธิบายลักษณะสำคัญของดนตรีไทย สามารถสรุปลักษณะสำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. จังหวะ ถือเป็นหัวใจหลักของดนตรีไทย เพราะเป็นการกำหนดความสั้นยาวของเสียงและทำนอง สามารถแบ่งได้เป็น 3 อัตราคือ จังหวะช้าเรียกว่าอัตราจังหวะ สามชั้น จังหวะปานกลางเรียกว่าอัตราจังหวะสองชั้นและ

จังหวะเร็วเรียกว่าอัตราจังหวะชั้นเดียว โดยการบรรเลงในแต่ละอัตราชั้นสามารถสังเกตได้จากหน้าทับที่บรรเลงแตกต่างกัน

2. ทำนองหลักและการแปรทำนอง ในทุกเพลงจะต้องมีทำนองหลักซึ่งถือเป็นหัวใจของทำนองเพลงที่นักดนตรีทุกคนต้องรู้เพื่อใช้เป็นหลักในการบรรเลง โดยมีฆ้องวงใหญ่ทำหน้าที่บรรเลงทำนองหลักให้กับวงดนตรี ต่อมาเมื่อนักดนตรีเกิดความเข้าใจในทำนองหลักแล้วก็จะแปรทำนองให้เหมาะกับเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นโดยจะต้องคำนึงถึงลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีหรือคุณสมบัติของเสียงเครื่องดนตรี (Tone colour)

3. ความอิสระของการบรรเลง คือ การมีอิสระนั้นเป็นลักษณะเฉพาะของคนไทยที่สะท้อนความอิสระในชีวิตออกมาสู่สาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการมีความอิสระทางความคิดในการสร้างสรรค์ทำนองหรือการแปรทำนองได้ดั่งปรารถนา

4. มาตราเสียงแบบไทยนั้น ประกอบได้ด้วยเสียง 7 เสีย ห่างเท่า ๆ กัน คือ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที

5. การประสานเสียง โดยแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. การประสานเสียงระหว่างเครื่องดนตรี

2. ประสานเสียงภายในเครื่องดนตรี เช่น การตีเสียงคู่ 4 คู่ 5 ฯลฯ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

3. การประสานเสียงโดยลักษณะการบรรเลรวมวงระหว่างเครื่องดนตรีที่ทำหน้าที่บรรเลงทำนองหลักและเครื่องดนตรีที่ทำหน้าที่แปรทำนอง

6. คลาสสิค ท่านได้สรุปความหมายจากพระยาอนุมานราชธนจากหนังสือการศึกษาวรรณคดีแง่ศิลปะวรรณศิลป์ ซึ่งสามารถสรุปความหมายของคลาสสิคไว้ 3 ความหมายคือ

1. คลาสสิค หมายถึง วรรณคดีและศิลปะของกรีกและโรมันโบราณได้เจริญถึงขีดสุด

2. คลาสสิค หมายถึง วรรณคดีหรือศิลปะต่างชาติได้ทำเลียนแบบขึ้น โดยยึดถือรูปแบบกรีกและโรมันเป็นศิลปะต้นแบบ

3. คลาสสิค หมายถึง วรรณคดีหรือศิลปะชาติใดก็ตามที่มีความเจริญรุ่งเรืองถึง ขีดสูงสุด (ชิ้น ศิลปบรรเลงและลิขิต จินดาวัฒน์, 2521: 23-29)

สงบศึก ธรรมวิหาร ได้จำแนกองค์ประกอบของดนตรีไทยที่สำคัญออกเป็น 6 เรื่อง คือ

1. มาตราเสียงทางดนตรีไทย (Scale) มีความคล้ายคลึงกับหลัก diatonic ของตะวันตกที่มีเสียงเท่ากัน 7 เสียง

2. จังหวะของเพลงไทยแบ่งออกเป็น 3 อย่างคือ จังหวะสามัญ จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ

3. ทำนองหรือทางแบ่งออกเป็น 3 ความหมายคือ ทางที่หนึ่ง หมายถึง การดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ทางที่สอง หมายถึง การดำเนินทำนองของเพลงที่ประพันธ์ขึ้นโดยเฉพาะของครูดนตรี และทางที่สาม หมายถึง มาตราเสียงที่ใช้บรรเลงในดนตรีไทย

4. การประสานเสียง โดยเพลงไทยมีการประสานเสียงแนวนอนหรือเรียกว่า heterophony ในลักษณะที่มีทำนองหลักและมีการแปรทำนองออกเป็นแนวต่าง ๆ ตามเครื่องดนตรี มีผลทำให้เกิดแนวของการบรรเลงหลากหลายแนว จึงกลายเป็นการประสานเสียงอย่างหนึ่ง อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในแบบของเพลงไทย

5. รูปแบบของเพลงไทยมีลักษณะการแบ่งเพลงประเภทต่าง ๆ คือ การแบ่งเป็นวรรค การแบ่งเป็นท่อน การแบ่งเป็นตัว การแบ่งเป็นจับการแบ่งเป็นองค์

6. อารมณ์เพลง แม้ดนตรีไทยจะมีองค์ประกอบต่าง ๆ ต่างจากดนตรีสากล แต่ดนตรีไทยก็สามารถทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ที่อ่อนหวาน ร่าเริง สนุกสนาน โศกเศร้าหรือแม้แต่สง่างาม น่าเกรงขาม น่ากลัว และเร้าใจได้ องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ทำนองเพลง หน้าทับและกลวิธีของผู้บรรเลงซึ่งเน้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เสียงหนักเบา โดยอาศัยความเข้าใจอารมณ์เพลงและพยายามแสดงออกให้เป็นตามอารมณ์นั้น ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทำนองเพลงเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถแสดงอารมณ์ออกได้ชัดเจน หน้าทับของเครื่องหนังและเสียงกลองทัด ตะโพน ฯลฯ ก็เป็นสิ่งที่ช่วยเร้าใจผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ดนตรีไทยจึงสามารถโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึก อารมณ์ และภาพพจน์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับลักษณะแบบไทย ๆ (สงบศึก ธรรมวิหาร, 2542: 54-73)

อรวรรณ บรรจงศิลปและคณะ อธิบายว่าโครงสร้างเพลงไทยประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ คือ บันไดเสียง จังหวะ ทำนอง การประสานเสียง รูปแบบ และอารมณ์เพลงซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

บันไดเสียง (Scale) ทางดนตรี หมายถึง เสียงที่เรียงลำดับขึ้น-ลง นักดนตรีไทยเรียกว่า “ทาง ” มาแต่เดิม บันไดเสียงไทยประกอบด้วยเสียง 7 เสียงใน 1 ช่วงคู่แปด (Octave) และมีระยะห่างของเสียงแต่ละเสียงเท่ากัน (ทางทฤษฎี)

จังหวะ (Rhythm) หมายถึง 1) การแบ่งช่วงเวลาออกเป็นส่วนย่อย ๆ 2) การแบ่งกลุ่มของทำนอง 3) ความยาว-สั้นของเสียง และ 4) การเน้นเสียงโดยจังหวะในดนตรีไทย หมายถึง การแบ่งส่วนย่อยของทำนองเพลง ซึ่งดำเนินไปด้วยเวลาอันสม่ำเสมอ แยกได้เป็น 3 อย่างคือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จังหวะสามัญ หมายถึง จังหวะทั่วไปที่จะต้องยึดถือเป็นหลักสำคัญของการขับร้องและบรรเลง แม้จะไม่มีสัญญาณใดให้จังหวะ จังหวะนี้ก็ต้องมีอยู่ในใจของผู้ขับร้องและผู้บรรเลงทุกคน

จังหวะฉิ่ง หมายถึง การแบ่งจังหวะด้วยเสียงตีฉิ่ง เพื่อให้รู้จังหวะเบาและจังหวะหนัก

จังหวะหน้าทับ หมายถึง การถือทำนองเครื่องหนัง (รูปแบบจังหวะการตีกลอง) เป็นเกณฑ์นับจังหวะ คือเมื่อตีหน้าทับจบ 1 เที่ยว ถือเป็น 1 จังหวะ ตีจบ 1 เที่ยว ถือเป็น 2 จังหวะ ยกเว้นบางเพลงที่มีหน้าทับเฉพาะเพลง ก็ไม่ยึดถือหน้าทับนั้นเป็นเกณฑ์การนับจังหวะ

ทำนอง (Melody) เป็นปรากฏการณ์ของมนุษย์ทั่วโลกที่สืบเนื่องมาแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ การดำเนินทำนองจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ และวัฒนธรรมของแต่ละสังคม

การประสานเสียงในเพลงไทย (Harmony) หมายถึง การผสมผสานของหลายๆ แนวที่เกิดขึ้นพร้อมกันในเชิงดนตรี ซึ่งเรามักพิจารณาในลักษณะของแนวทำนองที่ต่างกันหลาย ๆ แนวมาบรรเลงพร้อมกันโดยยึดทำนองหลัก (Basic Melody) บางท่านเรียกว่าเนื้อเพลงหรือเรียกว่าลูกฆ้องร่วมกัน ยกเว้นบางเพลงที่อาจใช้ทำนองหลักต่างกัน การเกิดเสียงประสานในเพลงไทยอาจเนื่องมาจาก 3 ประการคือ

1. การเรียนรู้โดยวิธีท่องจำ.อาจเป็นต้นกำเนิดของการแปรทาง (Variation)

2. วิธีการประพันธ์เพลงไทย ในการประพันธ์เพลงไทยแต่โบราณนั้นผู้ประพันธ์จะแต่งทำนองหลักหรือเนื้อเพลงก่อนมีฆ้องวงใหญ่บรรเลงทำนองหลัก ความแตกต่างของคุณลักษณะของเสียงเครื่องดนตรีแต่ละชนิดและวิธีการบรรเลงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้แต่งหรือผู้บรรเลงนำทำนองหลักนั้นมาแปรเป็นทางของเครื่องดนตรีต่าง ๆ ทำให้เกิดเป็นรูปแบบของการประสานเสียงชนิดหนึ่งซึ่งเรียกว่า Heterophony หรือ การประสานเสียงในแนวนอน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

3. การเกิดคู่เสียงต่าง ๆ ในการบรรเลง คือ การบรรเลงเครื่องดนตรีบางชนิด เช่น ระนาดเอก ฆ้องวงใหญ่ ระนาดทุ้ม จะเข้ ซอสามสาย ฯลฯ มีการใช้คู่เสียงต่าง ๆ ตั้งแต่คู่ 2 ไปจนถึงคู่ 8 และบางกรณีมีถึงคู่ 12 ทั้งนี้อาจเนื่องจากเทคนิควิธีการบรรเลงของเครื่องดนตรีนั้น ๆ หรือความจำกัดของช่วงเสียงของเครื่องดนตรีนั้น ๆ ดังนั้น แม้ว่าเครื่องดนตรีดังกล่าวจะบรรเลงเพียง 1 ชิ้นก็ตาม ในบางช่วงหรือบางเสียงก็ยังปรากฏเสียงประสานขึ้นได้

รูปแบบ (Form) ของเพลงมีความหมายดังนี้

ความหมายที่ 1 หมายถึง การนำส่วนเล็ก ๆ ของเพลงมาเรียบเรียงต่อเนื่องกัน โดยมีความสัมพันธ์และสมดุลซึ่งกันและกันเกิดเป็นวรรคเพลง ประโยคเพลง และท่อน

ความหมายที่ 2 หมายถึง การจัดเพลงเป็นประเภทต่าง ๆ ได้แก่ เพลงหน้าพาทย์ เพลงเรื่อง เพลงมโหรี เพลงโหมโรง เพลงตับ เพลงเถา เพลงละคร เพลงระบำ เพลงภาษา และเพลงลา

ความหมายที่ 3 หมายถึง รูปแบบของเพลงประเภทสามชั้น สองชั้น ชั้นเดียว และเพลงเถา

อารมณ์เพลง ความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากบทเพลง (Expression) แต่ละเพลงนั้น เราไม่สามารถแจกแจงได้ว่าเกิดขึ้นตรงทำนองส่วนใดของเพลง หรือมาจากโครงสร้างส่วนไหนของเพลง แต่ที่เพลงสามารถเร้าให้เกิดอารมณ์ต่าง ๆ ได้นั้น เกิดจากผลรวมที่เหมาะสมของสิ่งต่าง ๆ ของบทเพลงชิ้นนั้นซึ่งไม่สามารถบอกกฎเกณฑ์ที่ตายตัวได้ อย่างไรก็ตาม มีลักษณะบางอย่างที่อาจสังเกตได้ว่า มีผลที่ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ต่อเพลงนั้น ๆ คือ

1. ให้ความรู้สึกโศกเศร้า ครำ่ครวญ และอาลัยอาวรณ์

2. แสดงความยิ่งใหญ่ เกรียงไกร สง่าผ่าเผย

3. แสดงอารมณ์โกรธเกรี้ยว เยาะเย้ย

4. ให้ความรู้สึกศักดิ์สิทธิ์ น่าเกรงขาม

5. ให้ความรู้สึกน่ากลัว เยือกเย็น

6. ให้อารมณ์รักอ่อนหวาน

7. ให้อารมณ์รื่นเริง สนุกสนาน

8. ให้ความรู้สึกฮึกเหิมหรือให้บรรยากาศของการต่อสู้ สู้รบกัน

9. ให้ความรู้สึกสบายใจ น่าฟัง สดชื่น

10. ให้ความรู้สึกของสำเนียงชาติต่าง ๆ (อรวรรณ บรรจงศิลป และคณะ, 2546: 111-163)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

สงัด ภูเขาทอง ได้อธิบายองค์ประกอบของทำนองเพลง โดยมีองค์ประกอบ 5 ส่วน ไว้ในหนังสือการดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย นอกจากจะอธิบายเรื่องระดับเสียงแล้วสิ่งที่เพิ่มเติมขึ้นมาคือเรื่องของการเคลื่อนที่ของเสียง ความสั้นยาว ระดับความกว้างของเสียงสูงต่ำและรวมถึงการอธิบายระบบเสียงโทนิค (tonic) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ระดับเสียงคือ ความสูงต่ำของเสียง

2. การเคลื่อนที่ของเสียง เพื่อให้เกิดทำนองเพลง เพราะถ้าเปล่งเสียงอยู่ในระดับเสียงเดียวก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร

3. ความยาวโดยกำหนดเอาเวลาเป็นเครื่องกำหนดเพื่อให้เกิดเป็นจังหวะขึ้นมา นักดนตรีได้กำหนดเป็นห้องบ้าง เป็นช่องบ้างหรือเป็นหน้าทับ

4. พิสัย (Rage) คือมีช่วงกว้างของเสียงต่ำสุดกับสูงสุด ช่วงในดนตรีไทยไม่ค่อยเห็นความสำคัญนัก เพราะเรามีวิธีหลบเสียง

5. ระบบของหลักเสียงคือ การกำหนดเสียงของเพลงแต่ละบทว่าจบลงด้วยเสียงอะไรที่เรียกว่า Tonic (สงัด ภูเขาทอง, 2532: 64)

พิชิต ชัยเสรี ได้อธิบายองค์ประกอบของดนตรีว่าควรมี melody harmony และ rhythm สามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ท่วงทำนอง (Melody) มี 3 องค์ประกอบดังนี้

1.1 ระดับเสียง (Pitch) ดนตรีไทยมีระดับเสียง 7 เสียง แต่ละเสียงมีช่วงเสียงห่างเท่า ๆ กัน ในที่นี่จะแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนระหว่างUpper Pitch และLower Pitch เปรียบเทียบทั้งไทยและตะวันตกเพื่อยืนยันปรากฏการณ์ระดับเสียงที่เท่ากันทั้ง 7 ระดับเสียงในทางดนตรีไทย

1.2 ความดัง-ค่อย(Volume) ท่วงทำนองเดียวกันแต่มีความดังค่อยแตกต่างกันก็มีผลต่อการแสดงออกของธาตุสุนทรียะไม่เหมือนกันนอกเหนือจากนี้ ในดุริยางค์ไทยการผสมวงแต่ละชนิดก็ให้ความดังค่อยไม่เท่ากันอีกด้วย เช่น วงเครื่องสายเครื่องเดี่ยวให้ความดังมากกว่าวงมโหรีเครื่องสี่

1.3 คุณภาพเสียง (Tone Color) เสียงเดียวกันแต่มีกำเนิดมาจากเครื่องดนตรีแต่ละชนิดย่อมให้สีสันแตกต่างกันเพลงเดียวกันที่ใช้บรรเลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ด้วยวงดนตรีต่างชนิดกัน จึงให้ความรู้สึกไม่เหมือนกัน การเลือกเครื่องดนตรีให้เหมาะสมกับเพลงจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะในการบรรเลงเพลงเดี่ยว ไม่ใช่ว่าเครื่องใด ๆ ก็สามารถบรรเลงเดี่ยวได้ไปเสียทุกเพลง

2. การประสานเสียง (Harmony) มี 2 นัยคือ

2.1 การประสานเสียงในแนวดิ่ง (Vertical Harmony) ดนตรีไทยในขนบนั้นไม่มีการประสานเสียงในแนวดิ่งอย่างดนตรีตะวันตก นอกจากที่ปรากฏในคู่ประสานแต่ละเครื่องมือ เช่น ในเครื่องตีในจะเข้ ซอสามสาย แม้จะมีบางเพลงแสดงลักษณะเช่นนี้ ก็เป็นด้วยอิทธิพลของตะวันตกหาใช่ของโบราณแท้ ดังที่ปรากฏในเห่ท้ายเต่าเห่และการขับร้องประสานเสียงชายหญิงในเพลงเวสสุกรรม

2.2 การประสานเสียงแนวนอน (Horizontal Harmony) แม้ว่าดนตรีไทยจะไม่มีลักษณะการประสานเสียงในแบบแนวดิ่งอย่างข้างต้น แต่ในระหว่างการบรรเลงบทเพลงหนึ่ง ๆ นั้น แต่ละเครื่องมือจะมีวิธีการดำเนินทำนองทางปฏิบัติของตน ซึ่งสอดประสานกับเครื่องมืออื่น ๆ จนไปบรรจบที่จุดหมายเดียวกัน ลักษณะเช่นนี้อาจเทียบได้กับการประสานเสียงเช่นกันแต่เป็นลักษณะแนวนอน คือการดำเนินท่วงทำนองที่มิได้เป็นแนวดิ่ง ดังลักษณะ Triads หรือ Chords ต่าง ๆ ของดนตรีตะวันตก

3. จังหวะ (Rhythm) ในดนตรีไทยมี 2 นัยคือ

3.1 จังหวะฉิ่ง สามารถจำแนกการกำกับจังหวะของฉิ่งได้ 3 ประเภท โดยใช้เกณฑ์ลักษณะการบรรเลงดังนี้

-การตีแบบเปิด-ปิด (ฉิ่ง-ฉับ) สามารถจำแนกย่อยออกได้อีก 3 ประเภทดังนี้

-ตีเปิด-ปิด แบบลดหลั่นกัน 3 อัตราจังหวะ มักปรากฏใช้ในเพลงเถาต่าง ๆ และแต่ละอัตราจังหวะสามารถถอดแยกใช้จากกันได้อย่างอิสระขึ้นอยู่กับการบรรเลงเป็นสำคัญ

-ตีเปิด-ปิด แบบฉิ่งตัด (ฉิ่งโอ้หรือฉิ่งโลม)เป็นการยุบรวมกันระหว่างการตีฉิ่งในอัตราจังหวะสามชั้น และอัตราจังหวะสองชั้นแล้วตัด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ห้องที่ 8 ออก การตีฉิ่งประเภทนี้ใช้ตีประกอบในประเภทเพลงโลมหรือเพลงโอ้ในการแสดงโขนละคร เช่น เพลงโอ้ลาวครวญ เพลงโอ้โลม เพลงสิงโตตัด

-ตีเปิด-ปิด แบบเพลงสำเนียงจีน การตีในลักษณะเช่นนี้ใช้กับเพลงที่มีสำเนียงจีน เช่น เพลงจีนขิมใหญ่ จีนใจ๋ยอ โดยการตีเปิด 2 ครั้ง และตีปิด 1 ครั้ง ได้เสียง ฉิ่ง ฉิ่ง ฉับ

-การตีแบบเปิด-ปิด (ฉิ่ง-ฉิ่ง) เป็นการตีกำกับจังหวะแบบตีเปิดอย่างเดียว มักใช้กับเพลงหน้าพาทย์เป็นส่วนใหญ่ ตัวอย่างเพลงที่มักใช้วิธีการบรรเลงแบบนี้ เช่น เพลงสาธุการ เพลงกลม เพลงรัว

-การตีแบบเปิด-ปิด (ฉับ-ฉับ) เป็นการตีกำกับจังหวะแบบปิดอย่างเดียว เสียงที่ได้เป็นเสียง ฉับ เช่น ตีกำกับจังหวะในเพลงเชิดจีน

-การตีผสม เป็นการตีกำกับคละเคล้ารูปแบบต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วตามลักษณะเพลงที่ปรากฏ เช่น ในเพลงช้าปี่

3.2 จังหวะหน้าทับ หน้าทับคือกระบวนการที่นำเอา Sound Effect หรือผลที่ได้จากการบรรเลง คือ เสียงกลองมาร้อยเรียงสร้างสรรค์เป็นกระบวนการต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบในการบรรเลงดนตรีแต่ละกระบวนการนั้นเรียกว่า หน้าทับซึ่งเป็นลักษณะของการบรรเลงเครื่องหนัง เช่น กลองแขก ตะโพน โทนรำมะนาหน้าทับที่มักถูกนำมาใช้ประจำและอาจถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญที่ผู้เรียนดนตรีไทยต้องรู้และสามารถปฏิบัติได้ คือ หน้าทับปรบไก่ หน้าทับสองไม้ พ้นจากนี้ก็จะเป็นหน้าทับพิเศษต่าง ๆ เฉพาะเพลงเฉพาะสำเนียงไป เช่น หน้าทับ ม้าย่อง สมิงทอง ขึ้นม้า หน้าทับภาษาต่าง ๆ (พิชิต ชัยเสรี, 2559: 4-7)

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี อธิบายองค์ประกอบของดนตรีไทยไว้ว่า ดนตรีเกิดจากความพยายามพากเพียรของมนุษย์ที่จะสร้างสรรค์เสียงที่มีระเบียบของจังหวะ ทำนอง สีสันของเสียง และคีตลักษณ์ดังข้อความว่า

1. เสียง (Tone) เสียงเกิดจากการสั่นสะเทือนของอากาศ ที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ส่วนเสียงอึกทึกหรือเสียงรบกวน (Noise) เกิดจากการสั่นสะเทือนของอากาศที่ไม่สม่ำเสมอ ลักษณะความแตกต่างของเสียงขึ้นอยู่

กับคุณสมบัติสำคัญ 4 ประการคือ ระดับเสียง (Pitch) ความสั้นยาวของเสียง (Duration) ความเข้มของเสียง (Intensity) และคุณภาพของเสียง (Quality)

2. พื้นฐานจังหวะ (Element of Time) จังหวะในดนตรีไทย สามารถแยกพิจารณาได้ 2 ประเภทคือ จังหวะภายในและจังหวะภายนอก

3. ทำนอง (Melody) เป็นการจัดระเบียบของเสียงที่เกี่ยวข้องกับความสูง-ต่ำ ความสั้น-ยาว และความดัง-เบา ทำนองของดนตรีไทยสามารถแบ่งเป็น2 ประเภทคือ ทำนองหลักและทำนองตกแต่ง

4. พื้นผิวของเสียง (Texture) ลักษณะหรือรูปแบบของเสียงทั้งที่ประสานสัมพันธ์และไม่ประสานสัมพันธ์ อาจเป็นการนำเสียงมาบรรเลงซ้อนกันหรือพร้อมกัน ซึ่งอาจพบทั้งแนวตั้งและแนวนอน ตามกระบวนการประพันธ์เพลง

5. สีสันของเพลง (Tone Color) คุณลักษณะของเสียงที่กำเนิดจากแหล่งเสียงที่แตกต่างกัน ความหลากหลายสีสันของเสียงประกอบด้วย วิธีการบรรเลง วัสดุที่ใช้ทำเครื่องดนตรี รูปร่าง รูปทรง ขนาด

6. คีตลักษณ์ (Forms) หรือรูปแบบของเพลง สามารถพิจารณาได้จากรูปแบบของเพลง ส่วนที่เป็นกรอบภายนอก และลีลาของเพลงมีความเกี่ยวข้องกับวิธีการที่ผู้ประพันธ์เพลงใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี, 2542: 3-15)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

จากแนวคิดด้านองค์ประกอบดนตรีของนักวิชาการแต่ละท่าน พบว่าแต่ละท่านมีมุมมองที่เหมือนและแตกต่างกันไปบ้างแต่สามารถสรุปประเด็นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญได้ 3 ประการ คือ 1. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดเสียง เช่น เสียง ช่วงเสียง บันไดเสียง 2. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดเพลง เช่น จังหวะ ทำนอง หน้าทับ3. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความไพเราะ เช่น การดำเนินทำนองการประสานเสียง อารมณ์เพลง ดังนั้นในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยกำหนดใช้องค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้มาถ่ายทอดเป็นบทเพลงสร้างสรรค์ในลำดับต่อไป

2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องประเภทเพลงตับ

แนวคิดและทฤษฎี เรื่องประเภทเพลงตับ ครูดนตรีและนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

สมัยกรุงศรีอยุธยาคาดว่ามีเพลงที่ขับร้องบรรเลงกันในพระนครอยู่เป็นจำนวนมาก ดังปรากฏหลักฐานจากเพลงยาวมโหรี ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงสันนิษฐานว่า เจ้าพระยาพระคลัง (หน) แต่งไว้ในสมัยรัชกาลที่ 1 ปรากฏอยู่ในหนังสือฟังและเข้าใจเพลงไทย ของมนตรี ตราโมทและวิเชียร กุลตัณฑ์ ดังนี้

เพลงยาวตำรามโหรี

ข้าไหว้ครูซอขอคำนับ ขับบรรสานสุหร่ายเรื่อง
มโหรีแรกเริ่มเฉลิมเมือง บอกเบื้องฉบับบุราณนาน
แต่บรรดาเพลงใหญ่ให้รู้ชื่อ คือโฉลกแรกเรื่อยเฉื่อยฉาน
อักษรโฉลกบรรเลงลาน วิศาลโฉลกนั้นเป็นหลั่นลด
มหาโฉลก, ลอยชายเข้าวัง พราหมณ์เดินเข้ายังอุโบสถ
โยคีโยนมณีโชติชด เจ็ดบทบอกต้นดนตรีฯ
เพลงซอที่สองรองรับ นับอีกเจ็ดบทกำหนดสี่
มีนามว่าเนรปาตี กับศรีสุวรรณชมพูนุท
ทองเก้าน้ำนอง ทองย้อย ทองพรายแพร้วพร้อยแสงสุด
ทองสระ, ทองสรมสมุติ กุลบุตรจงจำลำนำนานฯ
นางกรายแล้วย้าย, นางเยื้อง เรียงเรื่องเรียมร้อยสร้อยต่าน
นาคเกี่ยวพระสุเมรุพาดพาน พระอวตารติดตามกวางทอง
ราเมศออกเดินดงดอน พระรามคืนนครควรสนอง
เจ็ดเพลงบรรเลงล้ำทำนอง ที่สามต่อสองประสานกันฯ
ขึ้นมอญแปลงใหญ่ในบทสี่ สีเสริญจันทรีสรวงสวรรค์
มหาไชยในเรื่องรำพรรณ มโนห์ราโอดอั้นครั่นครวญ
ราโคเคียงเรียง, เหรา หงส์ไช้ปทุมา, สร้อยสงวน
ยิ่งฟังยิ่งเพราะเสนาะนวล ในขบวนบรรเลงเพลงพอฯ
บังใบ, แฝงใบโอดอ้อน ฝรั่งร่ายร้องถอนสายสมอ
คู่ฝรั่ง, บ้าบ่นบทซอ คู่บ้าบ่นต่อลำดับไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

แขกสวด, แล้วแขกกินเหล้า
สังข์น้อยร้อยเรียบระเบียบใน
สระบุหร่งรับขับอ้าง
มลากาเสียเมืองลำนำ
แล้วคู่มลายูหวน
เพื่อนนอนน้อย, ดอกไม้ไทร
แสนพิลาปใหญ่,พิลาปน้อย
น้ำค้างตะวันออกโดยมี
สมิงทองไทย, รามัญ แขก
ประสานเสียงเพียงซอสวรรค์วอน
เพลงเจ็ดนั้นต้องอรชร
ประโตงหวน, ประโตงพันพึงฟัง
เพลงแปดนั้นสวรรณมาลา
ทั้งนางนาคใหญ่ชื่นชม
พระทองคู่พระทอง ตุ๊ดตู่
สี่บทเพราะล่ำทำนอง
เพลงสิบนั้นเรียกดอกไม้
อีกดอกไม้โอดเอื้อนชอ้อน
นางไห้, ลมพัดชายเขา
ห้าบทกำหนดในการ
หรุ่ม, สร้อยสนระคนกัน
อาถันแปด, เล่าซอต่อคดี
ยิกินใหญ่, ล่องเรือนคร
ยิกินยากซ้ำคำรบ
สิบสี่นั้นคือพระนคร
อีกทั้งลำนำลำไป
เพลงสิบห้านั้นมานางนาคน้อย
ม้าย่อง, ม้ารำ, อรชร
อีกยาเมาแลสังข์ใหญ่
สิบเอ็ดบทบอกไว้ให้เจนจำๆ
กะระนะ, นางบุหรงเรื่อยร่ำ
มลายูหวลซ้ำสืบไป
เสนาะนวลเพลงเพื่อนนอนใหญ่
เป็นลำดับดอกไม้ตานี
น้ำค้างย้อยตะวันตกเรื่อยรี่
นกกระจอกต้องที่กระเบื้องร้อน
สิบแปดเพลงแจกแจงคำสอน
ที่หกจบกลอนไม่ปิดบังๆ
สายสมร, ประโตงโอดโดยหวัง
เป็นห้าเพลงไม่พลั้งเพลินชมๆ
มาก้านต่อดอก, สระสรม
บรรสมเป็นเพลงแปดปองๆ
คู่ตุ๊ดตู่จงรู้เรื่องสนอง
เรียกร้องเพลงเก้ากล่าวกลอนๆ
ดอกไม้พันประไพเกสร
สุวรรณหงส์ร่อนคัคณานต์ๆ
เบ้าหลุด, ชมทะเลคำหวาน
ประมาณที่สิบเอ็ดเพลงมีๆ
อาถัน, ตลุ่มโปง, อาถันสี่
เพลงที่สิบสองมีเจ็ดครบๆ
แซกซ้อนยิกินหน้าศพ
เพราะสิบสามจบเจนใจ
เรื่อยร่อนสำเนียงเสียงใส
ถอยหลังเข้าในคลองจรๆ
คู่นางนาคพลอย, นกร่อน
สีสอนตามเรื่องเนื่องกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เขนง, กะทงเขียวแลง *ขอมแปลง, มอญเล็กสลับคั่น*
แยกออกเพลงละเจ็ดจงสำคัญ *เพลงสิบห้ารำพรรณจบลง*
สิบหกยกบทกำหนดชื่อ *คือว่าจันดินอย่าลืมหลง*
อีกคู่จันดินโดยจง *บทบ้าระบุ่นคงครบกระบวน*
จบเพลงเรื่องใหญ่แม้นใครเรียน *อุตส่าห์เพียรให้ดีถี่ถ้วน*
เพลงพลัดท่านจัดไว้ตามควร *สืบสวนโดยระเบียบเรียบร้อย*
ศรีประเสริฐระส่ำระสาย *เรียงรายวงแหวนรอบก้อย*
อังคาร, เนระคันโยก, โยคีมดน้อย *นางตานีให้ละห้อยโศกา*
พระนครเชินชับบรรเลง *ร้อยสามสิบเจ็ดเพลงพึงศึกษา*
มโหรีมีเรื่องบุราณมา *แต่กรุงศรีอยุธยาใหญ่ เอย*

(มนตรี ตราโมทและวิเชียร กุลตัณฑ์, 2523: 7)

ลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของการขับร้องเพลงมโหรีในสมัยยุธยา คือ การขับร้องเนื้อเต็มไม่มีเอื้อน ปรากฏให้เห็นเรื่อยมาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ส่วนเนื้อร้องนั้นต่อมาได้มีการชำระวรรณคดี ทำให้บทร้องมโหรีได้ถูกจัดระเบียบให้ขับร้องไปในเรื่องราวเดียวกันและมีเนื้อหาที่ชัดเจนมากขึ้น

สมัยรัตนโกสินทร์ ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 3 เริ่มมีการนิยมบรรเลงเพลงในอัตราจังหวะสามชั้น จึงมีผู้ขยายเพลงในตับมโหรีขึ้นเป็นสามชั้น เช่น ตับต้นเพลงฉิ่ง สามชั้น ตับทะแย สามชั้น ทำให้เพลงตับมโหรีเหล่านี้มีความยาวออกไปอย่างมากทั้งการขับร้องและบรรเลง จนเกิดเป็นการแข่งขันระหว่างกลุ่มนักดนตรีไทยในการประดิษฐ์ทางดนตรีและขับร้อง เกิดเป็นทางดนตรีบ้านต่าง ๆ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

มนตรี ตราโมทและวิเชียร กุลตัณฑ์ ได้กล่าวเรื่องเพลงตับไว้ว่า

> *ตับเรื่อง คือ ชุดเพลงที่เรียบเรียงขึ้นจากหลาย ๆ เพลง ขับร้องบรรเลงติดต่อกันโดยมีเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกันตั้งแต่ต้นจนจบ เช่น ตับต้นเพลงฉิ่ง สองชั้น ตับทะแย สองชั้น เป็นต้น*
>
> *ตับเพลง คือ ชุดเพลงที่เรียบเรียงขึ้นโดยถือเอาเพลงที่บรรเลงติดต่อกันให้ถูกแบบแผนเป็นสำคัญ หรือเป็นเพลงที่มีสำเนียงแบบเดียวกันส่วนเนื้อร้องเป็นเพียงส่วนเสริมมิได้ติดต่อเป็นเรื่องราว เช่น ตับนางนาค*

ตับลมพัดชายเขา ตับเพลงยาว เป็นต้น (มนตรี ตราโมทและวิเชียร กุลตัณฑ์, 2523: 7)

ราชบัณฑิตยสถาน ได้กล่าวเรื่องเพลงตับไว้ว่า เพลงประเภทหนึ่งที่นำเพลงหลาย ๆ เพลงมาขับร้องและบรรเลงติดต่อกันไป แบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

ตับเรื่อง เพลงที่นำมารวมกันขับร้องและบรรเลงติดต่อกัน มีบทร้องเป็นเรื่องเดียวกันและดำเนินทำนองไปโดยลำดับ ฟังได้ติดต่อกันเป็นเรื่องราว ส่วนเพลงอาจจะคนละอัตราจังหวะหรือคนละประเภทก็ได้ ไม่ถือว่าสำคัญ เช่น ตับนางลอย ตับนาคบาศ

ตับเพลง เพลงที่นำมารวมขับร้องและบรรเลงติดต่อกันนั้นเป็นทำนองเพลงที่อยู่ในอัตราจังหวะเดียวกัน มีสำนวนทำนองสอดคล้องติดต่อกันสนิทสนม ส่วนบทร้องจะมีเนื้อร้องอย่างไรเป็นเรื่องเดียวกันหรือไม่นั้นไม่ถือว่าเป็นสำคัญ เช่น ตับลมพัดชายเขา ตับเพลงยาว (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545: 109)

ไพฑูรย์ กิตติวรรณ ได้กล่าวถึงเพลงตับมโหรีของเก่าไว้ว่า

เพลงตับมโหรี สองชั้น ของเก่าที่มาแต่โบราณนั้นมักจะมีตับละ 5 หรือ 6 เพลงเท่านั้น และเพลงสุดท้ายก่อนจะจบต้องเป็นเพลงหน้าทับสองไม้ทุกครั้งไปซึ่งถือเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาช้านาน (ธนาคารกรุงเทพฯ, 2529: 34)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ได้กล่าวถึงรูปแบบของเพลงตับมโหรีไว้ว่า

ตับมโหรีแต่เดิมนั้น มีรูปแบบการเรียงเพลงแบบเดียวกับเพลงเรื่อง ซึ่งก็ถือว่าเป็นเพลงตับรูปแบบหนึ่ง ใช้ในบริบทเดียวกันแต่ภารกิจที่แตกต่างกัน เพลงเรื่องจะบรรเลงด้วยวงปี่พาทย์ส่วนเพลงตับจะบรรเลงด้วยวงมโหรีโดยโครงสร้างของเพลงเรื่องนั้นจะประกอบด้วยเพลงช้าและออกด้วยเพลงเร็ว ส่วนในตับมโหรีจะเป็นเพลงปรบไก่ออกด้วยเพลงสองไม้ (สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน2564)

อรวรรณ บรรจงศิลปและคณะ ได้กล่าวเรื่องเพลงตับไว้ว่า เพลงตับ หมายถึง เพลงหลาย ๆ เพลงที่นำมาร้องและบรรเลงติดต่อกันแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ตับเรื่องและตับเพลง

> *ตับเรื่อง หมายถึง เพลงตับที่เน้นบทร้องเป็นสำคัญ เนื้อร้องจะต้องดำเนินติดต่อกันไปเป็นเรื่อง ผู้ฟังฟังแล้วรับรู้ได้ว่ากำลังขับร้องและบรรเลงไปเกี่ยวกับวรรณคดีเรื่องใด เช่น ตับอาบูหะซัน ตับวิวาหพระสมุทร ตับนางซินเดอร์ริลลา ทำนองที่นำมาบรรเลงติดต่อกันไม่บังคับว่าจะต้องเป็นเพลงอัตราเดียวกันหรือเป็นประเภทเดียวกันทั้งหมด*
>
> *ตับเพลง หมายถึง เพลงตับที่เน้นอัตราจังหวะของเพลงเป็นสำคัญ หากจะบรรเลงเพลงตับในอัตราสองชั้น จะต้องขับร้องและบรรเลงไปในอัตราจังหวะเดียวกันนั้นไปตลอดทั้งตับ ทั้งนี้จะต้องเป็นเพลงที่มีบันไดเสียงเดียวกันและเป็นเพลงที่มีความกลมกลืนกันไม่สะดุดหู ส่วนบทร้องไม่จำกัดว่าจะเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น ตับต้นเพลงฉิ่ง ตับลมพัดชายเขา* (อรวรรณ บรรจงศิลป, และคณะ, 2546: 177)

จากแนวคิดและทฤษฎีเรื่องประเภทเพลงตับ ที่นักวิชาการแต่ละท่านได้กล่าวไว้ พบว่า แต่ละท่านมีมุมมองที่เหมือนและแตกต่างกันไปบ้าง โดยส่วนใหญ่จะแบ่งประเภท เพลงตับออกเป็น 2 ประเภทคือตับเรื่องและตับเพลง ตามเนื้อหาและเพลงที่เรียงร้อยติดต่อกัน ในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้กำหนดใช้ประเภทตับเรื่องในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยจะยึดเอาหลักการเรียงตับมโหรีแบบของเก่าที่บ้านพาทยโกศลซึ่งได้สืบทอดมา คือให้ 5 เพลงแรกเป็นเพลงที่กำกับหน้าทับด้วยหน้าทับปรบไก่และเพลงสุดท้ายจะเป็นเพลงที่กำกับด้วยหน้าทับสองไม้ โดยมีเนื้อเรื่องไปในทิศทางเดียวกัน

2.1.3 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการผสมวงมโหรี

แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการผสมวงมโหรี ครูดนตรีและนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงพระวินิจฉัยว่าวงมโหรีโบราณเกิดขึ้นจากการบรรเลงเพลงพิณกับวงขับไม้รวมกัน (ดำรงราชานุภาพ, กรมพระยา, 2512: 4) ซึ่งมนตรี ตราโมท ได้อธิบายและขยายความของวงดังกล่าวไว้ในหนังสือคำบรรยายดุริยางคศาสตร์ไทยว่า

บรรเลงพิณ จะใช้พิณน้ำเต้าสายเดียวบรรเลงประกอบการขับลำนำ ซึ่งวิธีการบรรเลงนั้นจะเป็นการบรรเลงต้นไปให้เข้ากับทำนองของลำนำ วงขับไม้นั้นประกอบด้วยคนขับลำนำสีซอสามสายและไกวบัณเฑาะว์ (มนตรี ตราโมท , 2545: 17)

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล ได้กล่าวเรื่องการบรรเลงพิณ ซึ่งมีปรากฏอยู่ในบทละครเรื่องกากี ตอนที่คนธรรพ์ได้ดีดพิณและขับลำนำเพื่อเย้ยพญาครุฑ ดังบทร้องที่ว่า

คนธรรพ์ครั้นเห็นกรุงกษัตริย์ แจ้งรหัสให้เนตรดั่งบรรหาร
น้อมศิโรตม์รับรสพจมาน แล้วจับพิณประสานเสียงสำเนียงครวญ
แสร้งประดิษฐ์คิดขับเป็นกาพย์กลอน กระแสเสียงลอยร่อนโหยหวน
โอ้พระพายชายพัดมารัญจวน หอมหวนนาสาเหมือนกากี ฯ
(ธนาคารกรุงเทพ, 2529: 26)

นอกจากนี้ได้พบภาพวงมโหรีโบราณที่ฝาผนังพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ปรากฏคนดีดกระจับปี่ สีซอสามสาย ตีทับ และคนร้องตีกรับพวง ซึ่งในวงการดนตรีไทยเรียกวงนี้ว่าวงมโหรีเครื่อง 4 เป็นวงมโหรีที่เล็กและเก่าแก่ที่สุดเท่าที่มีหลักฐานปรากฏ

ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์ ได้อธิบายเรื่องวิวัฒนาการการผสมวงมโหรีไว้ในเอกสารการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ดนตรีไทยโดยมีสาระสำคัญดังนี้

สมัยอยุธยาตอนต้นนั้นได้ปรากฏหลักฐานในหนังสือจินดามณี ถึงการผสมวงมโหรีซึ่งบรรเลงโดยผู้หญิงประกอบด้วยนักดนตรี 5 คน คือ คนสีซอสามสาย คนตีทับ คนดีดกระจับปี่ คนเป่าขลุ่ยและคนร้องคงตีกรับพวง ด้วยโดยกล่าวถึงวงมโหรีไว้ว่า

นางขับขานเสียงแจ้ว พึงใจ
ตามเพลงกลอนกลใน ภาพพร้อง
มโหรีบรรเลงไฉน ซอพาทย์
ทับกระจับปี่ก้อง เร่งเร้ารัญจวนฯ

การผสมวงมโหรีซึ่งบรรเลงโดยผู้หญิงนี้เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย และมีพัฒนาการในการผสมวงเป็น 6 คน 9 คนและ 10 คน มาตั้งแต่สมัยอยุธยา

ดังปรากฏหลักฐานภาพเขียนในสมัยรัชกาลที่ 1 ที่ฝาผนังด้านตะวันตกในพระที่นั่ง พุทไธสวรรย์ ซึ่งเป็นวงมโหรีที่มีผู้บรรเลงเพิ่มขึ้นจากมโหรีแบบเดิมอีก 1 คน คือ ผู้บรรเลงรำมะนา

ส่วนมโหรีที่มีผู้บรรเลง 9 คนนี้ ปรากฏหลักฐานในตู้ไม้จำหลักเรื่องภูริทัตและภาพเขียนฝาผนังวิหารพระนอนตรงเบื้องพระเศียรพระพุทธไสยาสน์ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรวิหาร โดยเป็นวงมโหรีลักษณะเดิมแต่เพิ่มคนเป่าขลุ่ยเป็น 2 คน คนตีฆ้อง 1 คน และคนฉิ่ง 1 คน

การผสมวงมโหรีที่มีผู้บรรเลง 10 คนนี้ ปรากฏหลักฐานจากเพลงยาวไหว้ครูมโหรีครั้งกรุงศรีอยุธยามีความว่า

ขอพระเดชเดชาภูวนาถ พระบาทปกเกล้าเกศี
ข้อผู้จำเรียงเรื่องมโหรี ซอ กรับ กระจับปี่ รำมะนา
โทนขลุ่ย ฉิ่ง ฉาบ ระนาดฆ้อง ประลองเพลงขับกล่อมพร้อมหน้า
จงเจริญศรีสุขสวัสดิ์ทุกเวลา ใช้ปรีชาเชี่ยวชาญในเชิงพิณ (ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์, มปป: 26)

กรุงรัตนโกสินทร์ในรัชกาลที่ 1 ได้เพิ่มระนาดเอกมโหรี กับระนาดแก้ว ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงกล่าวไว้ว่า

สืบถามก็ไม่ได้ความชัดว่าเอาแก้วมาหล่อเป็นลูกระนาดวงในรางอย่างระนาดทั่วไปหรือตัดเป็นแผ่นกระจกเจาะรูร้อยเชือกแขวนกับรางอย่างระนาดไม้ไผ่แต่ถึงอย่างไรเสียงก็คงไม่เพราะจึงได้ปรากฏว่าเลิกเสีย (ดำรงราชานุภาพ, 2512: 6)

มนตรี ตราโมท ได้อธิบายข้อควรคำนึงในหลักการนำเครื่องดนตรีเข้ารวมเป็นวงไว้ในหนังสือดุริยสาส์นความว่า

หลักของการผสมเครื่องดนตรีเข้าเป็นวงก็มิใช่เป็นสิ่งที่จะรู้ได้ง่าย ๆ มิใช่สักแต่ว่ามีสิ่งใดที่มีเสียงแล้วก็จะนำมาผสมผสานกันได้ ผู้คิดผสมเครื่องดนตรีจะต้องรู้ถึงคุณภาพของเครื่องดนตรีชนิดนั้น ๆ ว่ามีเสียงทุ้มเสียงแหลมอย่างไรมีเขตเสียงความสูงต่ำเพียงไหน และสิ่งไหนมีกังวานสั้นยาวอย่างไรต้องคิดคำนวณดูว่าเมื่อสิ่งนี้กับสิ่งนั้นผสมกันเข้าแล้วจะบังเกิดผลอย่างไร เป็นศัตรู

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ต่อกันหรือส่งเสริมซึ่งกันและกัน.การผสมเสียงของเครื่องดนตรี ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติของสิ่งที่สร้างขึ้นนี้สำคัญอยู่ที่ว่าต้องรู้จักพิจารณากระแสเสียงของสิ่งนั้น ๆ เท่านั้น ฉะนั้น การที่จะนำเครื่องดนตรีใดเข้าผสมเป็นวงเดียวกันจะต้องระวังลำดับเสียงของเครื่องดนตรีนั้น ๆ ให้ตรงกันด้วย จึงจะไปกันได้ ไม่ใช่เห็นว่าเป็นเครื่องดนตรีแล้วก็จะผสมกันได้ทุกอย่างไป เครื่องที่มีลำดับเสียงไม่ตรงกัน และนำเข้ามาบรรเลงร่วมกันนั้นหลานจงใช้หูให้ว่องไวต่อความรู้สึกลองฟังดูเถิด จะเห็นว่าขัดและเป็นศัตรูกันเพียงใดแต่ต้องฟังดูด้วยวิจารณญาณอันสุขุมจริง ๆ เพราะขึ้นชื่อว่าศิลปะแล้ว ย่อมมีความละเอียดอยู่ในตัวทุกอย่าง (มนตรี ตราโมท, 2538: 24-25)

มนตรี ตราโมท ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของการบรรเลงวงมโหรี ไว้ในหนังสือคำบรรยายวิชาดุริยางคศิลป์ไทย ทั้งได้แจกแจงบทบาทหน้าที่ของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เครื่องดนตรี	*หน้าที่ในการบรรเลง*
ระนาดเอก	*ผู้นำ เก็บแทรกตามทำนองเพลง*
ระนาดทอง	*เก็บแทรกตามทำนองเพลง*
ฆ้องกลาง	*เป็นหลักของพวกทำลำนำ เดินเนื้อเพลง*
ฆ้องเล็ก	*เก็บแทรกตามทำนองเพลง ละเอียดกว่าระนาด*
ทุ้มไม้	*หยอกล้อ ยั่วเย้า กับพวกทำลำนำ*
ทุ้มเหล็ก	*หลอกห่าง ๆ ไปกับลำนำ*
ซอสามสาย	*คลอเสียงคนร้อง โหยหวนไปตามลำนำ บางทีก็เก็บบ้าง*
ซอด้วง	*ผู้นำเป็นหลัก เก็บบ้างโหยหวนบ้างตามลำนำ*
จะเข้	*เก็บแทรกแซงตามลำนำ*
ขลุ่ยเพียงออ	*เก็บบ้างโหยหวนบ้างตามลำนำ*
ขลุ่ยหลิบ	*เก็บบ้างโหยหวนบ้างตามลำนำ ล้อ ๆ ไปกับขลุ่ยเพียงออและลำนำ*
ซออู้	*หลอกล้อ ยั่วเย้าไปกับพวกทำลำนำ*
โทน รำมะนา	*ควบคุมจังหวะหน้าทับ (บางทีก็ใช้กลองแขกแทน)*
ฉิ่ง	*ควบคุมจังหวะและแสดงจังหวะหนักเบาด้วย*
ฉาบเล็ก	*หลอกล้อไปกับพวกประกอบจังหวะ*
ถ้าเรียกว่า เครื่องคู่ ก็ลดระนาดทองกับทุ้มเหล็กออก	

เครื่องดนตรี	*หน้าที่ในการบรรเลง*
ถ้าเรียกว่า เครื่องเล็ก ก็ลดฆ้องเล็กกับฆ้องกลางออก (บางทีก็ลดทุ้มไม้ออกเสียด้วย)	

(มนตรี ตราโมท, 2545: 32-33)

ตารางที่ 2 ตารางแสดงหน้าที่การบรรเลงวงมโหรี
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

อุทิศ นาคสวัสดิ์ กล่าวไว้ว่า การผสมวงดนตรีไทยสามารถจัดได้ 5 แบบดังนี้

ก. ประเภทขับไม้และบรรเลงพิณ

ข. ประเภทมโหรี

ค. ประเภทปี่พาทย์

ง. ประเภทเครื่องกลองแขก

จ. ประเภทเครื่องสาย (อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2530: 164)

พิษณุ แช่มบาง ได้กล่าวเรื่องวงมโหรีไว้ว่า

วงมโหรีเป็นวงที่ผสมระหว่างปี่พาทย์กับเครื่องสาย แบ่งขนาดวงเป็น 1. เครื่องเล็ก 2. เครื่องคู่ และ3. เครื่องใหญ่ อนุโลมอย่างวงปี่พาทย์ไม้แข็งและไม้นวมใช้เครื่องบรรเลงที่นำมาจากวงเครื่องสายครบหมดทุกอย่าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

1. วงมโหรีเครื่องเล็ก ประกอบด้วยเครื่องดนตรี ดังนี้ 1. ซอด้วง 2. ซออู้ 3. ซอสามสาย 4. จะเข้ 5. ขลุ่ยเพียงออ 6. ระนาดเอก 7. ฆ้องวง (เรียกว่าฆ้องกลางหรือฆ้องมโหรี) 8. โทน 9. รำมะนา 10. ฉิ่ง

2. วงมโหรีเครื่องคู่ ประกอบด้วยเครื่องดนตรี ดังนี้ 1. ซอด้วง 2 คัน 2. ซออู้ 2 คัน 3. ซอสามสาย 4. ซอสามสายหลิบ (เล็กกว่าซอสามสายธรรมดา) 5. จะเข้ 6. ขลุ่ยเพียงออ 7. ขลุ่ยหลิบ 8. ระนาดเอก 9. ระนาดทุ้ม (ไม้) 10.ฆ้องวง (กลาง) 11. ฆ้องวงเล็ก 12. โทน 13. รำมะนา 14. ฉิ่ง 15. ฉาบเล็ก

3. วงมโหรีเครื่องใหญ่ ประกอบด้วยเครื่องดนตรี ดังนี้ 1. ซอด้วง 2 คัน 2. ซออู้ 2 คัน 3. ซอสามสาย 4. ซอสามสายหลิบ

(เล็กกว่าซอสามสายธรรมดา)5. จะเข้ 2 ตัว 6. ขลุ่ยเพียงออ 7. ขลุ่ยหลิบ 8. ขลุ่ยอู้ 9. ระนาดเอก 10. ระนาดทุ้ม 11. ระนาดเอกเหล็ก (หรือทอง) 12. ระนาดทุ้มเหล็ก 13.ฆ้องวง (กลาง) 14. ฆ้องวงเล็ก 15. โทน 16. รำมะนา 17. ฉิ่ง 18. ฉาบเล็ก (พิษณุ แช่มบาง, 2509:17-18)

สงัด ภูเขาทอง อธิบายลักษณะการผสมวงดนตรีไทยไว้ดังนี้

วงดนตรีไทยอาจจำแนกไปตามความเหมาะสมของการบรรเลงเป็น 3 แนวดังนี้

1. วงมาตรฐานในที่นี้ หมายถึง วงดนตรีไทยที่นิยมใช้บรรเลงเพลงไทยเดิมและถือว่าเป็นวงประจำชาติที่คนไทยทุกคนควรรู้จักอันการศึกษาเกี่ยวกับวงดนตรีไทยในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ก็มักจะเน้นหนักในวงมาตรฐานที่กล่าวว่าวงมาตรฐานจำแนกออกเป็น 3 ประเภทคือ วงปี่พาทย์ วงมโหรีและวงเครื่องสายที่จริงวงทั้ง 3 ประเภทนี้ก็เป็นวงพื้นเมืองชนิดหนึ่ง เพียงแต่เรากำหนดให้เป็นวงหลักของชาติ จนถือว่าเป็นตัวแทนของชาติที่ทุก ๆ คนจะต้องรับรู้

2. วงเฉพาะกาล หมายถึงวงดนตรีที่ใช้เฉพาะในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะหรือใช้จำเพาะพิธีกรรม หรือการแสดงที่กำหนดเจาะจงลงไปว่าต้องใช้จำเพาะในสิ่งนั้น ๆ โดยได้กำหนดเครื่องมือและวิธีการบรรเลงเอาไว้วงประเภทนี้มิค่อยแพร่หลายดังวงมาตรฐาน บางแบบกำลังจะสูญไปก็มี

3. วงดนตรีพื้นเมือง จัดเป็นวงดนตรีประจำถิ่น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพของเครื่องดนตรีและทางดนตรีตามถิ่นนั้น ๆ ไม่ค่อยจะกำหนดหลักเกณฑ์ตายตัว เพียงแต่กำหนดเครื่องดนตรีหลัก อันเป็นสัญลักษณ์ของถิ่นนั้น ๆ เอาไว้หากนำไปใช้ประกอบการแสดงต่าง ๆ ก็ต้องจัดสภาพของเครื่องดนตรีให้เหมาะกับการแสดงนั้น ๆ ด้วย (สงัด ภูเขาทอง, 2532: 225-226, 247, 256)

สงบศึก ธรรมวิหาร อธิบายเรื่องการผสมวงดนตรีไทยสรุปได้ว่า

การผสมวง คือ การนำเครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ ทั้งฝ่ายดำเนินทำนองและกำกับจังหวะมาบรรเลงร่วมกันอย่างมีหลักเกณฑ์ โดยคำนึงถึงหลักความเหมาะสมเพื่อให้เครื่องดนตรีทุกชนิดได้ทำหน้าที่ของตนอย่างสมภาคภูมิ (ไม่ก้าวก่ายซึ่งกันและกัน) ตลอดจนคำนึงถึงผลอันจะก่อให้เกิดความพวยพุ่ง

แห่งอารมณ์ซึ่งได้แก่ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเสียงที่ดำเนินร่วมกันไปอย่างสนิทสนมกลมกลืนเป็นสำคัญ เพราะเสียงดนตรีนับเป็นอาหารชนิดหนึ่งซึ่งผ่านทวารหูเข้าสู่ในน้อมนำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์แช่มชื่น รื่นเริง สงบ เศร้าโศก หรือห้าวหาญคึกคักไปตามความหมายของเพลง ดนตรีจึงเป็นเสมือนอาหารนานารส การได้ฟังดนตรีที่ดีซึ่งมีความไพเราะทั้งเบื้องต้น ท่ามกลาง ตลอดจนณ ที่สุดจึงเท่ากับได้กลืนอาหารอันโอชารส เพราะเหตุนี้โบราณาจารย์ท่านจึงพิถีพิถันในเรื่องการผสมวงเป็นอย่างยิ่งโดยพยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาเป็นลำดับ สมัยหนึ่งความเหมาะสมอาจเป็นแบบหนึ่ง แต่อีกสมัยหนึ่งอาจเห็นว่าแบบนี้เหมาะกว่า ก็มีการถอดถอนหรือเพิ่มเติมหน้าที่เห็นควร ทั้งนี้ก็เพื่อให้ได้กับสถานที่และการนิยมเป็นข้อใหญ่ เพิ่งมายุติเป็นที่แน่นอนในราวรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวลักษณะของดนตรีไทย แต่เดิมเลียนแบบจากอินเดีย มีการขับลำนำ คนร้อง คนดีดพิณ และไกวบัณเฑาะว์กำกับจังหวะ (ใช้เฉพาะพิธีหลวง)เรียกว่า ปัญจะดุริยางค์กลายเป็น

1. ปี่พาทย์หนัก ชนิดสำหรับทำประกอบการแสดงนาฏศิลป์ เช่น โขน ละคร (คือปี่พาทย์เครื่องห้า)

2. ปี่พาทย์เบา สำหรับเล่นกับละครที่เรียกว่า โนรา อันเป็นต้นฉบับของละครชาตรีไทยได้ดัดแปลงเครื่องดนตรีจากอินเดียมาเป็น

1. ปี่พาทย์ไม้แข็ง

2. เครื่องสาย

3. มโหรี (สงบศึก ธรรมวิหาร, 2542: 76-77)

ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน อธิบายเรื่องเครื่องดนตรีไทยและวงดนตรีไทย ในหนังสือดุริยางคศิลป์ไทย โดยอรวรรณ บรรจงศิลปและคณะไว้ว่า “วงดนตรีไทยที่ใช้บรรเลงอย่างมีระเบียบแบบแผนซึ่งพบในปัจจุบันมีอยู่ 3 แบบคือ วงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย วงมโหรี” (อรวรรณ บรรจงศิลปและคณะ, 2546: 99)

จากแนวคิดและทฤษฎีเรื่องการผสมวงมโหรี ที่นักวิชาการแต่ละท่านได้กล่าวไว้ พบว่าการผสมวงมโหรีมีวิวัฒนาการมาอย่างยาวนาน จากหลักฐานทั้งโบราณคดี จิตรกรรม วรรณคดี ตลอดจนเอกสารวิชาการต่าง ๆ สามารถสรุปวิวัฒนาการมโหรีออกเป็น 2 ยุค ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

1. ยุคแห่งการกำเนิดวงมโหรี มีการสันนิษฐานว่าเป็นการผสมระหว่างวงบรรเลงพิณและวงขับไม้พัฒนามาเป็นมโหรีเครื่อง 4 เครื่อง 6 ตามลำดับโดยราชสำนัก

2. ยุคการจัดระเบียบวงมโหรี ยุคนี้ได้แบ่งมโหรีออกเป็น 3 ประเภท คือ วงมโหรีเครื่องเดี่ยว วงมโหรีเครื่องคู่ และวงมโหรีเครื่องใหญ่

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดการผสมวงด้วยวงมโหรีเครื่องเล็ก ประกอบด้วยเครื่องดนตรี อาทิ ระนาดเอกมโหรี ฆ้องกลาง ซอด้วง ซออู้ ซอสามสาย จะเข้ ขลุ่ยเพียงออ ฉิ่ง โทนรำมะนา และผู้ขับร้องนักร้อง โดยจะเพิ่มระนาดทุ้มมโหรี โหม่ง และกรับพวงเข้าไปตามรูปแบบการผสมวงมโหรีในปัจจุบัน

2.1.4 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการประพันธ์เพลงไทย

แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการประพันธ์เพลงไทย ครูดนตรีและนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

มนตรี ตราโมท กล่าวไว้ในหนังสือคำบรรยายวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย ดังข้อความว่า

> *สิ่งที่ประกอบกันเข้าเป็นเพลงหนึ่ง ๆ นั้น มีอยู่หลายอย่างด้วยกัน บางเพลงก็มีมากอย่าง บางเพลงก็มีน้อยอย่าง ตามลักษณะและความประสงค์ของผู้ประดิษฐ์เพลงนั้น ๆ สิ่งเหล่านี้ คือทำนอง สำเนียง จังหวะ หน้าทับ เท่า โยนลูกล้อ ลูกขัด เหลื่อม ล่วงหน้า กรอ เก็บ รัว ฯลฯ.แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดของเพลงก็คือ ทำนองกับจังหวะ* (มนตรี ตราโมท, 2545: 37)

มนตรี ตราโมท ได้กล่าวเรื่องการประพันธ์เพลงไทย ไว้ในหนังสือดุริยสาส์น ดังข้อความว่า

> *ขั้นแรกของการแต่งควรจะหัดแต่งทวีขึ้นหรือขยายส่วนออกแต่มิใช่ขยายออกไปโดยมิได้แต่ง คำว่า แต่ง จะต้องใช้ความคิด สติปัญญาประกอบด้วยความรู้ ประดิษฐ์เรียบเรียงให้ไพเราะและถูกต้องตามหลักเกณฑ์สิ่งสำคัญของการแต่งเพลงไทยก็คือ*
>
> *1. จะต้องรู้ว่าเพลงที่ต้องการจะแต่งนั้นมีกี่จังหวะหน้าทับ (หมายถึงจังหวะหน้าทับ)*
>
> *2. เสียงสุดท้ายที่ตกปลายจังหวะนั้นเป็นเสียงอะไรบ้าง*

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

3. ทำนองเพลงตอนนั้น ๆ ดำเนินอย่างไร มีสำเนียงอย่างไร (มนตรี ตราโมท, 2538: 43)

มนตรี ตราโมท ได้อธิบายขั้นตอนการฝึกหัดประพันธ์เพลงไว้ว่ามี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขยายทำนองเพลงเดิมให้ยาวออกไป 1 เท่าตัว ดังที่สมมุติไว้ว่าหลานจะแต่งเพลง สองชั้นประเภทปรบไก่ขึ้นเป็น สามชั้น ก็จงขยายทำนองเพลงแต่ละจังหวะซึ่งมีความยาวจังหวะละ 4 ห้อง ของโน้ตสากลจังหวะ 2/4 ให้เป็นจังหวะละ 8 ห้องและควรค่อย ๆ คิดทำไปทีละจังหวะ ๆ

2. แทรกแซงทำนองซึ่งขยายแล้วนั้นให้ถี่ตามสมควร เพื่อให้ทำนองที่ขยายแล้วนั้นกะทัดรัดไม่โตงเตงด้วยส่วนขยายและทำไปทีละจังหวะ ๆ เช่นเดียวกันจนจบเพลง

3. เกลาสำนวนทำนองที่ได้แทรกแซงไว้แล้วนั้นให้มีสัมผัสสนิทสนม มีท่วงทีไพเราะสมส่วนทั้งการขึ้นต้นและลงจบ พินิจพิเคราะห์ว่าทำนองตอนใดควรจะเป็นทำนองพื้น ๆ มีลูกล้อลูกขัด หรือที่ห่างมีเม็ดพรายอย่างไรบ้างก็คิดประพันธ์แทรกใส่ไปตามที่เห็นสมควร (มนตรี ตราโมท, 2538: 45-46)

นอกจากนี้ มนตรี ตราโมท ยังเสนอวิธีการประพันธ์เพลงอีก 3 วิธีคือ

1. การแต่งขึ้นใหม่แท้ ๆ โดยมิได้ยึดหลักจากเพลงใดเพลงหนึ่งอันเป็นของเก่าที่มีอยู่แล้วเลย เพลงชนิดนี้อาจเป็นได้ไม่ว่าอัตรา สามชั้น สองชั้น ชั้นเดียวหรือจะเป็นเพลงชนิดเบ็ดเตล็ดใด ๆ ได้ทั้งสิ้น ข้อสำคัญในความหมายอันนี้ก็คือได้คิดแต่งขึ้นโดยสติปัญญาเป็นอัตโนมัติจริง ๆ ไม่ได้อาศัยหลักเกณฑ์หรือทำนองหรือเสียงตกจากเพลงใด ๆ ที่มีมาก่อนเลย

2. การแต่งทวีคูณเพิ่มอัตราขึ้น เช่น ของเก่าเป็นอัตรา สองชั้น แต่งขึ้นเป็น สามชั้น หรือทวีหารอัตราลงเช่น ของเก่าเป็นอัตรา สองชั้น คิดแต่งใหม่เป็นอัตราชั้นเดียว เป็นต้น

3. แต่งทำนองเพลงขึ้นใหม่ โดยยึดถือเนื้อเพลงของเก่าที่มีอยู่แล้วโดยมิได้เปลี่ยนแปลงอัตราแต่อย่างใด ของเดิมเป็น สามชั้น ก็คงเป็น สามชั้น ของเดิมเป็น สองชั้น ก็คงเป็น สองชั้นอยู่เช่นเดิม แต่ว่าได้ประดิษฐ์ทำนองและลีลาของเพลงให้เปลี่ยนรูปออกไปจนแทบจะจำไม่ได้ว่าเป็นเพลงเดียวกันกับ

เพลงที่มีอยู่เดิมผู้แต่งเพลงตามวิธีทั้ง 3 จะเป็นวิธีใดวิธีหนึ่งก็ตาม นี่แหละจึงถือว่านั้นเป็นเจ้าของเพลงนั้น และมีสิทธิที่จะตั้งชื่อเพลงขึ้นใหม่ได้ตามพอใจ (มนตรี ตราโมท, 2538: 87-88)

อรวรรณ บรรจงศิลปและคณะ ได้อธิบายไว้ในงานวิจัยเรื่องความคิดและภูมิปัญญาไทย ชุดดุริยางคศิลป์ สามารถสรุปได้ว่า วิธีการแต่งเพลงแบ่งออกเป็น 4 วิธีคือ

1. แต่งโดยการยืดหรือขยายจากเพลงเดิม

2. แต่งโดยการตัดทอน จากเพลงเดิม

3. แต่งทำนองขึ้นใหม่ โดยอาศัยเพลงเดิม

4. แต่งโดยความคิดของตนเอง ตามหลักวิชาดนตรีไทย (อรวรรณ บรรจงศิลปและคณะ, 2534: 214)

สิริชัยชาญ ฟักจำรูญ ได้อธิบายหลักการประพันธ์เพลงไทยไว้ในหนังสือดุริยางคศิลป์ไทยโดยอรวรรณ บรรจงศิลปะและคณะไว้ว่า

หลักการประพันธ์เพลงไทยสามารถแบ่งออกเป็น 4 วิธี คือ

1. ยืดหรือขยายจากเพลงเดิม วิธีนี้ผู้แต่งจะใช้ทำนองเพลงของเดิม ซึ่งมักจะเป็นเพลงอัตราสองชั้นเป็นหลัก แล้วนำมาแต่งทำนองขยายขึ้นเท่าหนึ่งกลายเป็นสามชั้น

2. ตัดทอนจากเพลงเดิม วิธีนี้ใช้หลักเดียวกับวิธีที่หนึ่ง แต่เปลี่ยนจากการขยายเป็นตัดทอนลงมา จากเพลงอัตราสองชั้นเป็นเพลงอัตราชั้นเดียว

3. แต่งทำนองขึ้นใหม่โดยอาศัยเพลงเดิม นำทำนองเพลงสร้อยเพลงสองชั้น มาเป็นแนวทางในการแต่งทำนองขึ้นใหม่ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าทางเปลี่ยนหรือการดัดแปลงทำนองเพลงให้เปลี่ยนไป อาจทำเป็นสำเนียงภาษาต่างก็ได้

4. แต่งโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของผู้แต่ง วิธีนี้ผู้แต่งจะเริ่มต้นจากการค้นคว้าข้อมูลในการสร้างรูปแบบจังหวะและแนวทางเพลงที่จะแต่งสามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- คิดจากจังหวะและลีลาท่าเดินท่าวิ่งของสัตว์บางชนิด

- คิดจากสภาพสิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์ในแต่ละยุคแต่ละสมัย

- คิดจากเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ รวมทั้งรัชสมัยพระราชพิธี (อรวรรณ บรรจงศิลปและคณะ, 2546: 194-203)

บุษกร สำโรงทอง ได้อธิบายวิธีการประพันธ์เพลงไว้ในงานวิจัยบทประพันธ์เพลงมิตรภาพไทย-นอร์เวย์ สามารถสรุปได้ 3 วิธีคือ การแต่งโดยการขยาย การแต่งโดยการตัดทอนและการแต่งโดยการคิดประดิษฐ์ทำนองใหม่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การประพันธ์โดยใช้เพลงที่มีอยู่เดิมนำมาขยายอัตราขึ้น

ตัวอย่างเช่น

ก l - 1 - 2 l - 3 - 4 l (เนื้อทำนองเดิม)

ก 1 l - - - 1 l - - - 2 l - - - 3 l - - - 4 l (ทำนองที่ขยายแล้ว)

จะเห็นได้ว่าทำนองนี้ยาวเป็น 2 เท่าของทำนองแรก

ก 2 l - 3 2 1 l 2 3 2 3 l 2 1 2 3 l 1 2 3 4 l (ทำนองที่ตกแต่งเพิ่มเติม) ทำนองใน ก 2 ได้ถูกเพิ่มเสียงต่าง ๆ เข้าตกแต่งทำนอง ก 1 การประพันธ์ลักษณะขยายออกนี้ ผู้ประพันธ์สามารถสร้างทำนองใหม่ตามที่ตนคิดขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องคงไว้ซึ่งเสียงหลักในทำนองเดิม 1, 2, 3, 4 ให้มากที่สุด แต่บางครั้งอนุโลมให้ไม่ต้องใช้ทุกเสียง ถ้าฟังแล้วยังมีเค้าเสียงหลักเดิมอยู่บ้าง

2. การแต่งโดยการตัดทำนองหลักให้เลือกเพียงความยาวครึ่งหนึ่ง ตัวอย่างต่อไปนี้ กรณีนี้จะเป็นในทางตรงกันข้ามกันกับการแต่งเพลงแบบแรก

ข l 1 2 3 1 l 2 3 2 3 l 2 1 2 3 l 1 2 3 4 l (เนื้อทำนองเดิม)

ข 1 l - 1 - 2 l 1 3 - 4 l (ทำนองที่ตัดทอนแล้ว)

3. การแต่งโดยคิดประดิษฐ์ทำนองขึ้นใหม่การประพันธ์ในลักษณะนี้ให้ความอิสระในการสร้างสรรค์เพลงแก่ผู้ประพันธ์มากกว่า 2 วิธีดังกล่าวข้างต้น เพราะผู้ประพันธ์ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงเสียงสำคัญที่จะต้องรักษาไว้นั้น แต่ทั้งนี้ การประพันธ์แบบใดก็ตามย่อมต้องอยู่ภายใต้กรอบของลักษณะ

ปฏิบัติตามแบบแผนการประพันธ์เพลงไทย เพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์ไทยให้อยู่ในผลงานนั้น ๆ (บุษกร สำโรงทอง, 2547: 1)

สมภพ ขำประเสริฐ อธิบายกลวิธีการประพันธ์ด้วยการยืดขยายและการตัดทอนไว้ว่า

1. เพลงที่จะนำมาแต่งไม่ว่าจะเป็นเพลงแต่งใหม่ทั้งหมดหรือนำมาจากของเก่า จะเป็นอัตราหน้าทับอะไรก็ตาม จะเลือกเอาชนิดที่มีเนื้อหาสาระกินใจเป็นอันดับแรก

2. ท่วงทำนองของเพลงที่จะแต่งขึ้นใหม่ ต้องตรงความหมายตรงกับเพลงที่นำมาเป็นตัวแบบ เช่น เพลงลาว, เขมร, จีน, ไทย หรือแขก เป็นต้น อย่าให้สำเนียงไขว้เขว จากลาวกลายเป็นเขมร หรือญวนกลายเป็นไทยไป

3. ปรุงแต่งลีลาท่วงทำนองต้องพิจารณาให้อยู่ในอัตราที่ถูกต้อง คือ อย่าเอาทางของ สามชั้นไปใช้ใน สองชั้น อันเป็นการไขว้เขวสับสน แม้แต่ลูกล้อหรือลูกขัดก็ต้องมีอัตราเหมือนกัน

4. พยายามปรุงแต่งลีลา และท่วงทำนองให้อยู่ในสภาพเหมาะสมที่จะนำไปบรรเลงได้ (สมภพ ขำประเสริฐ, 2543: 113)

พิชิต ชัยเสรี ได้เสนอรูปแบบเครื่องมือหรือกลวิธีที่ใช้ในการประพันธ์เพลงจำนวน 10 วิธี ซึ่งเป็นการอธิบายรูปแบบลักษณะทำนองที่ปรากฏในดนตรีไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

1. การยืดยุบ

2. การล้อ-ขัด-เหลื่อม

3. การกรอ

4. การโยน

5. เที่ยวกลับ-ทางเปลี่ยน

6. การเปลี่ยนบันไดเสียง

7. การใช้กระสวนจังหวะ

8. สำเนียง

9. อัตลักษณ์เข้าแบบ

10. ลักษณะเดี่ยว (พิชิต ชัยเสรี, 2556: 6)

นอกจากนี้พิชิต ชัยเสรี ได้แบ่งประเภทผู้ประพันธ์ออกเป็น 4 แบบคือ

1. บันดาลรังสฤษฎ์ การสร้างงานศิลปะก็ต้องเริ่มจากแรงบันดาลใจทั้งสิ้น แต่ในยุคแรกนั้นยังไม่มีกฎระเบียบหรือหลักการบังคับแต่อย่างใด ศิลปินจึงมีเสรีภาพเต็มที่ในการรังสฤษฎ์งานของตนจากแรงบันดาลใจล้วน ๆ แรงบันดาลใจนี้อาจมาจากเหตุปัจจัยภายนอกคือ สิ่งแวดล้อมหรือปรากฏการณ์ใด ๆ ที่ห่อหุ้มศิลปินอยู่หรือจากเหตุปัจจัยภายในคือ ความสะเทือนใจของศิลปินเองก็ได้ WilliamWordworth กวีอังกฤษแสดงลำดับของการรังสฤษฎ์ไว้อย่างรัดกุม เบื้องต้นที่สุดศิลปินจะต้องมีความสะเทือนใจที่เข้มข้นพอจึงทำให้เกิดการตรึงจิตขึ้นจนได้สภาวะที่เรียกว่า ความสงบระงับ (Tranquility) อันเป็นสันติราบรื่นจากจุดนี้จึงจะเกิดพลังทะยานที่จะแสดงออกเป็นงานศิลปะต่าง ๆ ต่อไป ช่วงระหว่างความสะเทือนใจและการตรึงจิตนี้อาจย้อนไปมาได้หลายครั้งกว่าจะบรรลุความสงบระงับ ดังนั้น คีตกวีประเภทนี้จึงมิใช่คนสามัญดาด ๆ ที่ฮือฮาปรุงแต่งไปกับสิ่งกระทบหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ แล้วสำคัญตนได้ว่าแรงบันดาลใจสามารถประพันธ์ท่วงทำนองเพลงออกมาอย่างฉับพลัน อย่างที่ปรากฏทั่วไปในเวลานี้ หากแต่ต้องเป็นคนพิเศษจริง ๆ ดนตรีที่ปรากฏในยุคเริ่มแรกมาจากท่านเหล่านี้ทั้งสิ้นแรงบันดาลใจนี้ ถ้ามาจากสิ่งเหนือธรรมชาติ เรียกว่า ทิพยดล (Divine Inspiration)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

2. ศึกษิตอนุรักษ์ คำว่า ศึกษิต เทียบได้กับคำว่า Classic เมื่อเวลาผ่านไปก็มีเรื่องของหลักการ กรอบ กระสวนและระเบียบเรียงร้อยเพิ่มขึ้นโดยลำดับ คีตกวีประเภทแรกไม่อาจใช้แรงบันดาลใจโดยเสรีได้เช่นเดิม เพราะต้องเอื้อกรอบความคิดศึกษิตที่ปรากฏขึ้น ซึ่งที่แท้แล้วก็คือผลจากการกลั่นกรองภูมิปัญญาของแต่ละชาติแต่ละสังคมจนสำเร็จลงตัว ในลักษณะ 4 ประการ คือ ความกลมกลืนดุลยภาวะ ถวิลและเคารพอดีต และมโนทัศน์แห่งความสมบูรณ์ คีตกวีใดสามารถสำแดงแรงบันดาลใจ ของตนออกมาเป็นบทประพันธ์ที่ถึงพร้อม

ด้วยลักษณะการทั้งสี่อย่างยิ่งใหญ่งดงาม ย่อมควรแก่การ นับว่าเป็นสมบัติล้ำค่าของชาติหรือสังคมนั้น ๆ โดยแท้

3. ขนบภักดิ์สบสมัย ในช่วงเวลาแห่งความรุ่งเรืองของศึกษิตสมัยนี้เอง คีตกวียังคงรักษาลักษณะทั้งสี่อยู่ อย่างภักดีแต่วัฒนธรรมนั้นมีชีวิตขึ้นชื่อว่าชีวิตก็ย่อมจะคงเฉยนิ่งอยู่ไม่ได้ มีอันต้องพลวัตเคลื่อนไหวอยู่ร่ำไป ดนตรีก็เช่นกันในระหว่างที่ยังภักดีต่อขนบศึกษิตอยู่นั้น คีตกวีอาจจะปรับแปรบทประพันธ์ของตนคล้อยตามสมัยนิยมที่บังเกิดขึ้นเป็นช่วง ๆ เช่น นิยมแต่งเป็นสำเนียงภาษา นิยมแต่งปกปิดรากทำนองเดิม นิยมแต่งเป็นดอกสร้อย นิยมแต่งพรรณนาธรรมชาติ เป็นต้น ทั้งนี้ยังคงรักษาขนบศึกษิตอยู่เช่นเดิม

4. บุกไพรเบิกทาง ความเคร่งครัดของขนบศึกษิตนั้นย่อมครอบครองควบคุมอยู่ได้ในช่วงเวลาหนึ่ง คีตกวีรุ่นใหม่ ๆ ที่มีความสามารถก็ย่อมจะใคร่ลิ้มลองความแปลกใหม่อันล่วงขนบเดิมดูบ้าง ซึ่งนับเป็นธรรมชาติปกติของศิลปินทั้งปวงอยู่แล้วที่จะถวิลหาเสรีอันไร้ขอบเขต เมื่อเป็นเช่นนี้ความคิดสร้างสรรค์ก็ย่อมปรากฏท้าทายขนบเดิมออกมาโดยลำดับ ประหนึ่งนักผจญภัยที่บุกป่าฝ่าดงเพื่อหาทางออกจากไพรพฤกษ์ที่ปิดล้อมอยู่ บ้างก็เบิกทางได้สำเร็จจนสามารถแผ้วถางป่าได้เป็นแนวทางให้มีผู้เดินตามและได้รับการยกย่องนับถือ บ้างก็หลงทางเสียตนเป็นดุจเสียจริต ในดนตรีไทยขอกล่าวถึงคีตกวี 3 ท่านที่สัมฤทธิผลเป็นเลิศและได้รับการกล่าวขวัญสรรเสริญอย่างสูงยิ่ง คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติ-วงศ์ หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และอาจารย์มนตรี ตราโมท (พิชิต ชัยเสรี, 2556: 1-4)

จากแนวคิดและทฤษฎีเรื่องการประพันธ์เพลงไทย ที่นักวิชาการแต่ละท่านได้กล่าวไว้ พบว่ามีรายละเอียดเนื้อหาทั้งที่เหมือนและแตกต่างกันแต่พบประเด็นหลัก ๆ ที่เป็นปรากฏการณ์ในการสร้างสรรค์เพลงไทยขึ้นใหม่ 3 ประการ คือ

1. ปรับปรุง คือ นำเพลงเดิมมาทำเป็นทางเปลี่ยน หรือแต่งทำนองเป็นเพลงเดี่ยว ต่าง ๆ โดยยังคงยึดโครงสร้างทำนองเพลงอย่างเดิมทุกประการ

2. ต่อยอด คือ การยืด ขยาย ตัดทำนอง โดยใช้เค้าโครงของเพลงที่มีอยู่เป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นใหม่

3. สร้างสรรค์ คือ การคิดขึ้นใหม่ทั้งหมด โดยไม่มีเค้าโครงจากเพลงใดมาก่อน

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยกำหนดใช้รูปแบบการสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์เพลงขึ้นมาใหม่ทั้งหมด โดยนำผลจากการศึกษาอัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

2.1.5 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องความคิดสร้างสรรค์

แนวคิดและทฤษฎีเรื่องความคิดสร้างสรรค์ นักคิดและนักวิชาการแต่ละท่านได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

ปสงค์ อาสา กล่าวถึงทฤษฎีของนโปเลียน ฮิลล์ (Hill) โดยท่านให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า

> *ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่สืบเนื่องมาจากจินตนาการ เกิดขึ้นจากการที่บุคคลจัดความรู้หรือความคิดเข้าเป็นระบบใหม่ มีเอกลักษณ์ มีเหตุผลโดยแสดงออกมาในลักษณะของสิ่งประดิษฐ์ วรรณคดี ศิลปกรรม ปรัชญา วิทยาศาสตร์ จริยธรรม ความคิดสร้างสรรค์ จึงเป็นพลังของจิตใจหรือวิญญาณซึ่งเป็นศูนย์กลางของความสำเร็จของมนุษยชาติ* (ปสงค์ อาสา, 2524: 495)

มนูญ ตนะวัฒนา ได้กล่าวเรื่องความคิดสร้างสรรค์ซึ่งสรุปใจความสำคัญได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญของมนุษย์ ที่เป็นความสามารถในการผลักดันความเจริญก้าวหน้าด้านต่าง ๆ จนสามารถสร้างสิ่งใหม่ อันเป็นประโยชน์ที่เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันและอนาคตได้เป็นอย่างดี ดังพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ตอนหนึ่งว่า

> *งานด้านการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรมนั้น คือ งานสร้างสรรค์ความเจริญทางปัญญาและทางจิตใจ ซึ่งเป็นทั้งต้นเหตุ ทั้งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของความเจริญด้านอื่น ๆ ทั้งหมดและเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรารักษาและดำรงความเป็นไทยไว้ได้สืบไป* (มนูญ ตนะวัฒนา, 2535: ก)

นอกจากนี้ มนูญ ตนะวัฒนา ได้อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะที่มีอยู่ในทุกคน ซึ่งจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดดังที่ ดร.โรเบิร์ต ดับบลิว ออลสัน ได้แสดงความเห็นว่า *“ความคิดสร้างสรรค์ ช่วยยกระดับความสามารถความอดทน ความคิดริเริ่มของผู้นำเพิ่มขึ้น ช่วยให้คนได้พัฒนาความสนใจในงาน ใช้เวลาว่างให้เป็น*

ประโยชน์ การมีชีวิตทันสมัยยิ่งขึ้นทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน" (มนูญ ตนะวัฒนา, 2535: 28)

ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์ อธิบายความหมายของการคิดสร้างสรรค์นั้นประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 อย่างคือ

> *ความสามารถทางการคิดและความสามารถในการสร้างสรรค์ที่เป็นส่วน การทำงานของสมอง ซึ่งการคิดนั้นสามารถแบ่งออกเป็น การคิดแบบมีจุดมุ่งหมาย (Directed Cognition) และไม่มีจุดมุ่งหมาย (Undirected Cognition) โดยการคิดแบบไม่มีจุดมุ่งหมายนั้นเป็นการคิดอย่างอิสระไม่มีเป้าหมายสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความสนใจหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ส่วนการคิดแบบมีจุดมุ่งหมายคือการกำหนดจุดหมายปลายทางชัดเจน ตั้งแต่ การตั้งสมมุติฐานจนถึงการสร้างผลงาน ดังนั้น ความสามารถในการสร้างสรรค์สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในสององค์ประกอบนี้* (ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์, 2543: 3)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุษณีย์ โพธิ์สุข และคณะได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า กระบวนการทางปัญญาระดับสูงที่ใช้กระบวนการทางความคิดหลาย ๆ อย่างมารวมกัน เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้ดีขึ้น โดยมีอิสรภาพทางความคิด (อุษณีย์ โพธิสุข และคณะ2544: 29)

วิริญบิดร วัฒนา ได้อธิบายวิธีคิดอย่างดาวินชีว่า ไม่เพียงแต่สวรรค์ที่ส่งให้เรามาเกิดเป็นมนุษย์ แต่ยังส่งจิตใจและปัญญาอันหลักแหลมมาด้วย ดังนั้น การใช้ปัญญาเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จะนำไปสู่ความเป็นอัจฉริยะได้ในที่สุด โดยมีวิธีปฏิบัติสู่การเป็นอัจฉริยะ 7 ประการดังนี้

1. Curiosita การใฝ่รู้ ช่างสงสัยและการค้นคว้าอย่างไม่สิ้นสุด

2. Dimostrasione การมุ่งมั่นใช้ความรู้ในสิ่งต่าง ๆ และเต็มใจเรียนรู้จากความผิดพลาด

3. Sensazione เปิดประสาทรับรู้ตลอดเวลาโดยเฉพาะสายตา

4. Sfumoto ยินดีเปิดรับความขัดแย้งและความไม่แน่นอน

5. Arte/Scienza ปรับระดับความคิดที่ผสมผสานระหว่างศาสตร์และศิลป์ตรรกศาสตร์และจินตนาการ

6. Corporalita เก็บเกี่ยวความสามารถหลากหลายด้านความพอดีและสติสัมปชัญญะ

7. Connessione จดจำและรับรู้ถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วคิดอย่างมีระบบแนวความคิดของดาวินชี คือ ต้องการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดสติปัญญาและเอาชนะความกลัว ความมืด การค้นหาความงามและข้อเท็จจริงอย่างไม่มีที่สิ้นสุดของเขา ศิลปะและวิทยาศาสตร์ร่วมกันก่อให้เกิดประสบการณ์และความเข้าใจ ความไม่เหมือนใครของเขาทางด้านตรรกศาสตร์ จินตนาการ ความมีเหตุผล และอารมณ์สุนทรีย์ ยังคงเป็นแรงจูงใจให้คนรุ่นหลังดำเนินรอยตามจนปัจจุบัน ลีโอนาร์โด ดาวินชี โดดเด่นในทุกด้าน และเขามีภาพลักษณ์เป็นผู้สร้างสรรค์ (วิริญบิดร วัฒนา, 2545: 10)

วนิช สุธารัตน์ ได้อ้างถึง โรเบิร์ต เอส. เฟลด์แมน อธิบายองค์ประกอบอื่นเพิ่มเติมในส่วนที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ 3 ประการคือ การคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) ลักษณะความคิดที่ซับซ้อน (Cognitive Complexity) และองค์ประกอบที่เป็นสื่อหรือ ตัวนำ (Transistory Factor) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) หมายถึงความสามารถของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างไปจากบุคคลอื่น โดยแสดงออกมาในการแก้ปัญหาหรือการตอบคำถาม และมีลักษณะเหมาะสม และตรงกันข้ามกับความคิดแบบเอกนัย (Convergent Thinking) ซึ่งต้องการคำตอบที่อาศัยหลักเหตุผลทางตรรกศาสตร์ รวมทั้งความรู้ ความจริง โดยทั่ว ๆ ไป

2. ลักษณะของความคิดที่สลับซับซ้อน (Cognitive Complexity) บุคคลที่ชอบความคิดสลับซับซ้อน คิดอย่างละเอียด ประณีต และพอใจในสิ่งเร้าที่มีลักษณะเป็นนามธรรมและมีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ก็ถือได้ว่าเป็นลักษณะที่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์อีกลักษณะหนึ่ง

3. องค์ประกอบที่เป็นสื่อหรือตัวนำ (Transistory Factor) มีการค้นพบว่า อารมณ์บางชนิด เช่น อารมณ์ขัน (Humor) สามารถใช้เป็นสื่อหรือตัวเสริมความคิดสร้างสรรค์ได้ ดังการทดลองของอลิซ ไอเสน (Alic Isen 1987) ให้นักศึกษาดูภาพยนตร์ประเภทตลกเบาสมอง แล้วไปแก้ปัญหาที่ต้องใช้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ความคิดทางสร้างสรรค์ ผลปรากฏว่า กลุ่มที่ดูภาพยนตร์สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ดีกว่า กลุ่มที่มิได้ดู (วนิช สุธารัตน์, 2547: 180-182)

มนต์ทิวาและนเรศร์ มหาคุณ ได้ให้ความเห็นและแนวทางการคิดอย่างสร้างสรรค์ไว้ 2 ประการ คือ

ประการแรก ขอให้คุณคิดบนเหตุผล แก้ปัญหานั้นทีละจุดด้วยการประมวลเหตุผล มองมันหลายมุมด้วยหลักการทุกชนิดที่คุณรู้จักและมองด้วยหลักการอื่นที่คุณต้องการไปศึกษาเพิ่มเติม เพื่อหาคำตอบหรือทางออกสำหรับปัญหานั้น ๆ ด้วยความละเอียดรอบคอบ

ประการที่สอง หากคุณใช้วิธีแรกไม่ได้ผล จงทำอะไรที่มันไร้สาระโดยสิ้นเชิง กล่าวคือ ลองแหวกแนวทำอะไรที่มันแหกคอกออกแนวพิสดารแปลกประหลาดไปเลย ซึ่งวิธีนี้เรามักเห็นตามโฆษณาต่าง ๆ มากมายที่เอาไอเดียมาประชันกันให้ควั่นบนจอโทรทัศน์ทุกวันนี้ บางอย่างไม่ได้เกี่ยวข้องอะไรกับตัวสินค้านั้นเลยแต่คนคิดก็ช่างคิดเอามาผูกเรื่องกันจนสร้างชื่อเสียงเป็นที่จดจำ (มนต์ทิวาและนเรศวร์ มหาคุณ, 2551: 80-81)

เอส. เอส. อนาคามี ได้เปรียบการคิดสร้างสรรค์ประหนึ่งคือการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า เพราะเป็นการใช้ความสามารถทางสติปัญญาซึ่งถือเป็นการค้นพบโดยปัจเจกบุคคล และยังเกิดประโยชน์ไปสู่กลุ่มคนจำนวนมาก ดังข้อความว่า

ประดุจดั่งการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าที่สามารถจะเข้าใจและค้นพบกฎสากลหรือกฎแห่งสัจธรรมอันยิ่งใหญ่สูงสุดได้ด้วยความสามารถทางสติปัญญาของตัวเองเป็นสำคัญ แต่เมื่อค้นพบแล้วการจะเผยแผ่ไปในภาคปฏิบัติจึงต้องคอยอาศัยกลุ่มคนอื่น ๆ เข้ามาช่วยในลำดับต่อไป ส่วนในความคิดสร้างสรรค์องค์ปัจเจกบุคคลที่มีกิเลสตัณหาอยู่นั้น ก็เป็นเสมือนกับการตรัสรู้หรือบรรลุในส่วนปลีกย่อยของเรื่องต่าง ๆ อาทิเช่น วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ปรัชญา ดนตรี คณิตศาสตร์ แพทยศาสตร์ ตรรกะ ธุรกิจ การค้าขาย สถาปัตยกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี ฯลฯ (เอส. เอส. อนาคามี, 2552: 23)

สุคนธ์ สินธพานนท์และคณะ ให้คำนิยามความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่าว่า

ความคิดสร้างสรรค์หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่แสดงความคิดหลายทิศทาง หลายแง่หลายมุม คิดได้กว้างไกล โดยนำประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดความคิดใหม่ อันนำไปสู่การประดิษฐ์คิดค้นพบสิ่งต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความละเอียดลออ (สุคนธ์ สินธพานนท์และคณะ, 2552: 30)

เอส. เอส. อนาคามี (S.S. Anacamee) ได้อธิบายความหมายของการคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า

การคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการคิดหรือการกระทำใด ๆ ก็ตามที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งเชิงปัจเจกบุคคลและสังคมในทางบวกที่ดีงามหรืออย่างน้อยก็ไม่ไปทำลายจริยธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมอย่างจำเพาะเจาะจงซึ่งการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ก็ตามที่เกิดจากการคิดสร้างสรรค์ที่แท้จริงนั้น ย่อมจะไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามวิถีทางปรกติทั่วไป แต่มันจะต้องเกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างหรือพิเศษอย่างจำเพาะเจาะจงเสมือนกับการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นเยี่ยมของเหล่าบรรดาศิลปินที่ไม่อาจจะลอกเลียนแบบกันได้ ด้วยเหตุดังกล่าวการคิดหรือการกระทำใด ๆ ก็ตามที่เป็นไปตามวิถีทางปรกติทั่วไปที่เคยเป็นมาจึงไม่อาจจะเรียกว่าเป็นการสร้างสรรค์ที่แท้จริงได้การสร้างสรรค์จึงถือเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดของเรื่องบางเรื่องหรือกับสิ่งบางสิ่งอย่างมีจุดมุ่งหมายอันชัดเจนและแอบแฝงไว้ด้วยศิลปะที่ลึกซึ้ง แต่จะต้องไม่ซ้ำแบบใคร (เอส. เอส. อนาคามี, 2552: 21-22)

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ ให้คำนิยามว่า ความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นขบวนการคิดแบบอเนกนัยที่บูรณาการประสบการณ์ที่มีแล้วสร้างรูปแบบความคิดใหม่หรือผลิตผลใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553: 111)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

แอดแดร์ (John Adair) อธิบายว่า “การสร้างสรรค์คือ ความสามารถของจิตใจและวิญญาณที่ทำให้บุคคลหนึ่งสร้างสิ่งที่มีประโยชน์ มีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย มีความสวยงาม มีความสำคัญให้เกิดขึ้นมาจากสิ่งที่คนทั่วไปมองว่าเป็นความว่างเปล่า” (จอห์น แอดแดร์, 2555: 28)

ลักขณา สริวัฒน์ ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

> *ความคิดสร้างสรรค์หมายถึงความสามารถในการคิดที่มีอยู่ในตัวบุคคลประกอบด้วย ความคิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดละเอียดลออ และคิดริเริ่ม ผสมผสานกันจนเกิดเป็นการคิดได้หลาย ทิศทางที่จะตอบสนองต่อเหตุการณ์ ปัญหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง และสามารถคิดดัดแปลง ผสมผสานความคิดเดิมเกิดสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ หรือประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่ไม่ซ้ำของเดิม เป็นการคิดที่ไม่ซ้ำกับผู้อื่น และก่อให้เกิดประโยชน์* (ลักขณา สริวัฒน์, 2558: 158)

ลักขณา สริวัฒน์ บันทึกคำกล่าวของเทเลอร์ (Taylor) ที่กล่าวว่า ผลงานความคิดสร้างสรรค์ ของคนนั้นไม่จำเป็นต้องคิดค้นประดิษฐ์ของใหม่ ๆ แต่ความคิดสร้างสรรค์ของคนนั้นอาจจะเป็นขั้นใดขั้นหนึ่งใน 6 ขั้น คือ

> *ขั้นที่ 1 เป็นความคิดสร้างสรรค์ขั้นต้นสุด เป็นพฤติกรรมที่กล้าแสดงออกอย่างอิสระ*
>
> *ขั้นที่ 2 เป็นงานที่ผลิตออกมาโดยอาศัยทักษะบางประการ แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งใหม่*
>
> *ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างสรรค์เป็นขั้นที่แสดงถึงความคิดใหม่ของบุคคล*
>
> *ขั้นที่ 4 ขั้นความคิดสร้างสรรค์ ขั้นประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ โดยไม่ซ้ำแบบใครแสดงให้เห็นความสามารถที่แตกต่างไปจากคนอื่น*
>
> *ขั้นที่ 5 ขั้นพัฒนาปรับปรุงผลงานในขั้นที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น*
>
> *ขั้นที่ 6 ขั้นความคิดสร้างสรรค์สุดยอด สามารถคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมขั้นสูงสุดได้* (ลักขณา สริวัฒน์, 2558: 168)

จากแนวคิดและทฤษฎีเรื่องความคิดสร้างสรรค์ ที่นักคิดและนักวิชาการแต่ละท่านได้กล่าวไว้ พบว่ามีรายละเอียดเนื้อหาทั้งที่เหมือนและแตกต่างกันแล้วแต่มุมมองและกระบวนวิธีการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

อธิบายแต่สามารถสรุปประเด็นหลักของความคิดสร้างสรรค์ได้ว่า ความคิดที่เกิดขึ้นใหม่จากการตกผลึกความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่แตกต่างจากเดิมที่มีอยู่ การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้นำหลักการความคิดสร้างสรรค์นี้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ โดยการตกผลึกความรู้เรื่องชีวประวัติและอัตลักษณ์จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การลงภาคสนาม และการสัมภาษณ์ ประกอบกับการวิเคราะห์ เพลงเพื่อหาอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของครูดนตรีท่านสำคัญบ้านพาทยโกศลในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป

2.1.6 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องอัตลักษณ์

แนวคิดและทฤษฎี เรื่อง อัตลักษณ์ นักคิดและนักวิชาการแต่ละท่านได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

อภิญญา เฟื่องฟูสกุล ได้กล่าวถึง Erving Goffman นักสังคมวิทยาได้แบ่งอัตลักษณ์ออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

> *1. อัตลักษณ์ส่วนบุคคล (Personal Identity) คือภาพของปัจเจกในสายตาคนอื่น ในฐานะที่เป็นบุคคลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยสังคมจะมีวิธีการระบุอัตลักษณ์ส่วนบุคคลแตกต่างกันไป เช่น สังคมสมัยใหม่ใช้บัตรประชาชนหรือการพิมพ์ลายนิ้วมือระบุอัตลักษณ์บุคคล เป็นต้น*
>
> *2. อัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) คือสถานภาพทางสังคม เช่น อาชีพ ชน ชั้น เพศ ชาติพันธุ์ หรือศาสนาที่ปัจเจกบุคคลนั้นสังกัดอยู่ สังคมจะมีความคาดหวังหรือเรียกร้องว่า ปัจเจกบุคคลในวัย เพศ ชนชั้นนั้น ๆ ว่าควรวางตนอย่างไร* (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2546: 5-6)

รัตนา บุญมัธยะ ได้กล่าวถึง Stuart Hall ซึ่งได้อธิบายเรื่องอัตลักษณ์ไว้ว่า

> *อัตลักษณ์ คือ ความเป็นตัวตน (Articulated Self) มาจากการเชื่อมรอยประกอบกันเข้าจากหลาย ๆ ส่วนเป็นเพียงสิ่ง ที่ปรากฏในวาทกรรมที่ถูกนำเสนอภายใต้บริบทของสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจมีการเชื่อมต่อชิ้นส่วนบางชิ้นเขาด้วยกันเพื่อแสดงออกในลักษณะหนึ่ง แต่อีกสถานการณ์หนึ่งการแสดงออกของปัจเจกอาจเป็นอีกรูปแบบหนึ่งขึ้น อยู่กับการเชื่อมรอยชิ้นส่วน โดยนัยหนึ่งนี้ปัจเจกจึงเป็นผู้มีความสามารถในการตอบโต้เปลี่ยนแปลงสถานการณ์ได้ด้วย แต่ทั้งนี้สถานการณ์นั้น ๆ ก็เป็นผลมาจากสถานการณ์ต่าง ๆ เท่าเกิด มาก่อน*

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

หน้านั้น ตัวตนจึงเป็นผลรวมของวาทกรรมหลาย ชุดที่อาจโต้แย้งหรือส่งเสริมกัน การนิยามความเป็นตัวตนจึงเป็นลักษณะเป็นกระบวนการไม่คงที่ตายตัว เลื่อนไหลไปตามสถานการณ์ และองค์ประกอบของวาทกรรมแต่ละชุด และไม่จำเป็นต้องมีตรรกะที่เชื่อมโยงกันขึ้นอยู่กับบริบทแวดล้อม ความเป็นตัวตนจึงเป็นกระบวนการที่เกิดจากสังคมที่ถูกกำหนดภายใต้บริบท และการตีความของปัจเจกที่สัมพันธ์กับกลุ่มคนในสังคมภายใต้บริบทนั้นตามประสบการณ์ และสถานการณ์ (รัตนา บุญมัธยะ, 2541: 52)

สาริตา สวัสดิกาธร ได้กล่าวถึง Alberto Melucci ได้อธิบายเรื่องอัตลักษณ์ไว้ว่า

อัตลักษณ์ร่วมเกิดจากกระบวนการสร้างสำนึกร่วมของสังคมจะทำให้สมาชิกได้ตระหนักถึงลักษณะร่วม ของกลุ่ม ซึ่งสำนึกร่วมต้องอาศัยสัญลักษณ์ต่างๆ ที่กลุ่มสร้างขึ้น เช่น ท่าทาง คำศัพท์ ภาษาเฉพาะกลุ่มเป็น สัญลักษณ์ที่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือปรับเปลี่ยนได้เสมอ นอกจากนี้แต่ละบุคคลหากมีการเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมหรือสังคม บุคคนนั้น ๆ ก็จะมีการปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ทั้งของตนเองและอัตลักษณ์ร่วมอีกด้วย ดังนั้น แต่ละบุคคลจะมีอัตลักษณ์ได้หลายอัตลักษณ์ด้วยการมองตัวเองในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งอาจมีได้หลายมุมทั้งนี้ขั้นอยู่กับว่าตนเองอยู่ในฐานะไหนหรือเป็นสมาชิกของกลุ่มใดในสังคมซึ่งจะมีบทบาทแตกต่างกันออกไปตามที่ ตนเองกำหนดและประกอบสร้างอัตลักษณ์ขึ้นอัตลักษณ์สามารถสร้างและปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา (สาริตา สวัสดิกาธร, 2549: 28)

นัทธนัย ประสานนาม ได้กล่าวว่าเรื่องอัตลักษณ์ไว้ว่า

อัตลักษณ์ (Identity) เป็นความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเองว่า “ฉันคือใคร” ซึ่ง จะเกิดขึ้นจากการปฏิสังสรรค์ระหว่างตัวเรากับคนอื่น โดยผ่านการมองตนเองและการที่คนอื่นมองเรา อัตลักษณ์ต้องการความตระหนัก (awareness) ในตัวเราและพื้นฐานของการเลือกบางอย่าง นั่นคือ เราจะต้องแสดงตนหรือยอมรับอย่างตั้งใจกับอัตลักษณ์ที่เราเลือก ความสำคัญของการแสดงตนคือ การระบุได้ว่าเรามีอัตลักษณ์เหมือนกลุ่มหนึ่งและมีความแตกต่าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

จากกลุ่มอื่นอย่างไร และ“ฉันเป็นใคร” ในสายตาคนอื่น (นัทธนัย ประสานนาม, 2550: 9)

ฤดี นิยมรัตน์ 2554 ได้กล่าวถึง McCall ได้ให้ความหมายของ “อัตลักษณ์” ไว้ว่า

อัตลักษณ์ เป็นลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งในตัวบุคคล หรือชนชาติใดชนชาติหนึ่ง ที่ทำให้บุคคลนั้นรู้ตัวว่า เขาเป็นบุคคล เป็นตัวเขาเอง แตกต่างจากคนอื่น และทำให้คนอื่นรู้จักว่าเป็นใคร อัตลักษณ์ของตนเองจึงมีความสำคัญเพราะเป็นเครื่องรักษาบุคคลแต่ละคนให้มีความเป็นตัวตนของตนเองโดยแท้จริง (ฤดี นิยมรัตน, 2554: 32)

กุสุมา กูใหญ่ กล่าวว่าถึงคุณสมบัติของอัตลักษณ์ไว้ว่า

อัตลักษณ์ (Identity) เป็นคุณสมบัติ เฉพาะของบุคคลหรือวัตถุที่ทำให้คนนั้นหรือสิ่งนั้นโดดเด่นหรือ แตกต่างจากสิ่งอื่น (Collins Dictionary. 1996) ตามคำกล่าวของจอร์จ วิลเฮลม์ ฟรีดริช เฮเกิล (Georg Wilhelm Friedrich Hegel. 1997) ที่ว่า “การมองเห็นและยอมรับคนอื่น นำไปสู่การสร้างอัตลักษณ์ของตัวเอง” คำว่า อัตลักษณ์ของบุคคล หมายรวมถึงมิติ “ภายใน” ของความเป็นตัวเราทั้งในด้านอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดและแนวคิดเกี่ยวกับตัวเองหรือการรู้จักตัวเอง (Self-Concept) รวมทั้ง สำนึกถึง “ความเป็นปัจเจก” ที่บุคคลเชื่อมต่อและสัมพันธ์กับสังคม อัตลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่ทำให้รู้ว่า“เราคือใคร”และ“เราจะดำเนินความสัมพันธ์กับสังคม อัตลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่ที่ทำให้รู้ว่า “เราคือใคร”และ “เราจะดำเนินการความสัมพันธ์กับคนอื่นตลอดจนโลกภายนอกที่แวดล้อมตัวเราอย่างไร” (กุสุมา กูใหญ่, 2556: 17)

จากแนวคิดและทฤษฎีเรื่องอัตลักษณ์ ที่นักคิดและนักวิชาการแต่ละท่านได้กล่าวไว้ พบว่ามีรายละเอียดเนื้อหาทั้งที่เหมือนและแตกต่างกันแล้วแต่มุมมองและกระบวนวิธีการอธิบาย สามารถสรุปประเด็นของแนวความคิดเรื่องอัตลักษณ์ได้ว่า อัตลักษณ์ คือ ความต่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นผลจากการเปรียบเทียบ เช่น บุคคล สิ่งของ พฤติกรรม สังคม รสนิยม เป็นต้น ซึ่งในคนหนึ่งคนหรือสังคมหนึ่งอาจจะมีหลายอัตลักษณ์และมีอัตลักษณ์ร่วมกันได้ การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลป์บาณมิตร ผู้วิจัยจึงได้นำแนวความคิดเรื่องอัตลักษณ์เพื่อมองความเป็น

พาทยโกศล ทั้งในมุมของชีวประวัติ รสนิยมทางดนตรี แนวทางการบรรเลงและขับร้องเพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป

2.1.7 แนวคิดและทฤษฎี เรื่อง การขับร้องเพลงไทย

แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการขับร้องเพลงไทย ศิลปินแห่งชาติ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการและนักร้องเพลงไทย ได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

ครูท้วม ประสิทธิกุล (ศิลปินแห่งชาติ) อธิบายเรื่องพื้นฐานการขับร้อง สรุปได้ว่า หลักพื้นฐานในการสอนขับร้องเพลงไทยเบื้องต้น เริ่มต้นจากฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงทั้ง 7 เสียง ตามโน้ตเพลงไทยให้ตรงตามระดับเสียงมาตรฐาน ฝึกนั่งพับเพียบให้ถูกวิธีของการร้องฝึกหายใจให้ถูกต้อง ฝึกวิธีการเปล่งเสียงเอื้อน ครูท้วมเริ่มต้นสอนจากเพลงต้นเพลงฉิ่ง สามชั้น ซึ่งเป็นเพลงที่มีทำนองเรียบ ๆ ไม่โลดโผน มีกลอนเสียงเชื่อมกัน สอนให้รู้จักอัตราจังหวะของหน้าทับ คุณสมบัติของผู้ขับร้องเพลงไทยที่ดีตามทัศนะของครูท้วมนอกจากผู้ร้องมีกระแสเสียงที่แจ่มใสแล้วนั้นต้องมีกำลังเสียงดี รักษาระดับเสียงให้สม่ำเสมอ รู้จักที่หายใจ วิธีการผ่อนลมหายใจ การแบ่งคำร้อง แม่นเสียง แม่นเพลง แม่นจังหวะ ออกเสียงอักขระชัดเจนดี มีสมาธิดี รู้จังหวะหน้าทับ เข้าใจเพลง เข้าใจบทร้องและอารมณ์ของเพลง เน้นถ้อยคำพอดี ร้องให้กลมกลืนกับเสียงดนตรี (ครูท้วม ประสิทธิกุล, 2529: 27)

เจริญใจ สุนทรวาทิน (ศิลปินแห่งชาติ) กล่าวถึงหลักการขับร้องเพลงไทยที่พระยาเสนาะดุริยางค์สอนว่าประกอบด้วย เรื่องเสียง คำร้อง การเอื้อน จังหวะ การหายใจ การสร้างอารมณ์ และความประณีต มีรายละเอียดดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เสียง นักร้องควรรู้จักใช้เสียงให้พอดีกับคุณภาพเสียงของตนเอง ในการขับร้องเพลงไทยต้องใช้กำลังเสียงเต็มที่ นักร้องต้องรู้จักการบังคับเสียงให้ผ่านออกมาอย่างถูกทิศทางและฝึกกล้ามเนื้อคอ

คำร้อง ต้องมีวิธีในการร้องที่ทำเสียงให้ได้ความหมายชัดเจน ให้ถูกความหมายของบทร้อง และต้องบรรจงกล่าวคำให้ไพเราะน่าฟังได้อารมณ์

การเอื้อน เลือกคำเอื้อนที่เหมาะสม แบ่งส่วนสัด ความสั้นยาว หนักเบา ของการเอื้อนแต่ละคำให้พอดี

จังหวะ ผู้ขับร้องต้องรู้จังหวะ รักษาจังหวะ แต่ในบางครั้งอาจมีการลักจังหวะ ย้อยจังหวะ ลอยจังหวะเพื่อสร้างความไพเราะได้

การหายใจ กำหนดที่ตายตัวในการหายใจ แบ่งที่ไว้หายใจในระหว่างการเอื้อนให้เหมาะสม

การสร้างอารมณ์ อาศัยกลวิธีต่างๆ เป็นต้นว่าการเน้นคำ การเน้นเอื้อน การเว้น การลักจังหวะ การเปล่งเสียงแท้ เสียงอาศัยการประคับประคองควบคุมเสียง ผ่อนเสียง ฯลฯ ให้เหมาะให้ควร

ความประณีต การเอื้อนแต่ละวรรค แต่ละคำร้อง ต้องเป็นไปด้วยความประณีตบรรจง (เจริญใจ สุนทรวาทิน, 2530: 40-48)

สุดจิตต์ ดุริยประณีต อธิบายหลักการขับร้องเพลงไทยทั่วไป ไว้ดังนี้

1. เทียบเสียงตนเองให้ได้ระดับเสียงดนตรี

2. หายใจยาวลึก หัดกลั้นหายใจ และรู้จักผ่อนลมหายใจเข้าออกช้า ๆ

3. ทอดเสียง ผ่อนออกยาว อย่าให้ขาดเสียงจนสุดช่วงลมหายใจ

4. เปล่งเสียงหนักเบา ชัดถ้อยคำ การเน้นเสียง การผ่อนเสียง การเอื้อน ลูกคอ

5. ฝึกใช้เครื่องกำกับจังหวะ เช่น ฉิ่ง กลอง เพื่อให้ได้ทราบจังหวะหน้าทับ ว่าเพลงที่ร้องขาดหรือเกิน

6. จดจำเนื้อร้องให้ได้

7. แบ่งคำร้อง วรรคตอน ในการร้องให้ถูก

8. ร้องเพลงให้เข้ากับอารมณ์ของเนื้อเพลง

9. ระมัดระวังเรื่องอักขระ ระยะช่องไฟ ความหนักเบา

10. ระงับความประหม่า ให้มีสมาธิในการขับร้อง (สุดจิตต์ ดุริยประณีต, 2556: 93-95)

สุรางค์ ดุริยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ) อธิบายถึงกลวิธีการขับร้องเพลงไทย สรุปได้ว่า กลวิธีการขับร้องเพลงไทย หมายถึงการขับร้องที่มีศิลปะแห่งการใช้เสียงอย่างมีระเบียบแบบแผนตามหลักการที่เรียกว่า “คีตศิลป์” ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้องทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เนื้อร้อง ทำนอง เสียงเอื้อน ถ้อยคำ จังหวะ สำเนียง ลีลา ในการขับร้อง (สุรางค์ ดุริยพันธุ์, 2552: 42-65)

นอกจากนี้ สุรางค์ ดุริยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ) อธิบายกลวิธีต่าง ๆ ในการขับร้องเพลงไทยว่าสิ่งที่นักร้องพึงปฏิบัติ ประกอบด้วย

1. ทำความเข้าใจบทร้อง การแบ่งวรรคตอนของบทประพันธ์

2. สื่ออารมณ์ของบทร้องให้เหมาะสมกับบทเพลง

3. คำนึงถึงระยะช่องไฟในการหายใจให้ถูกต้องตามวรรคตอน หายใจให้ถูกตำแหน่ง

4. เพิ่มลีลาในการขับร้อง ผันเสียงคำร้องให้ไพเราะ

5. เข้าใจศัพท์สังคีต เช่น เสียงเอื้อน ถ้อยคำ จังหวะ สำเนียง ลีลาการหายใจ

สุรางค์ ดุริยพันธุ์ ยังเน้นย้ำว่า ผู้ขับร้องจะต้องคำนึงและระมัดระวังเกี่ยวกับระยะช่องไฟในการหายใจขณะที่กำลังขับร้องให้ถูกต้อง (สุรางค์ ดุริยพันธุ์, 2552: 42-65)

ประพจน์ อัศววิรุฬหการ ได้อ้างถึง เจริญใจ สุนทรวาทิน ว่าองค์ประกอบที่สำคัญในการขับร้องเพลงไทยประกอบด้วย วิธีการแบ่งคำ การวางคำ การแบ่งคำร้อง วิธีเอื้อนเสียงหนัก-เบา และการหายใจให้ถูกที่ (ประพจน์ อัศววิรุฬหการ, 2522: 116-128)

ทัศนีย์ ขุนทอง (ศิลปินแห่งชาติ) ได้กล่าวถึงข้อควรคำนึงในการขับร้องเพลงไทยไว้ว่า

สิ่งสำคัญที่นักร้องเพลงไทยควรคำนึงในการขับร้อง คือ คำร้อง การหายใจ การนับจังหวะ ควรต้องมีความรู้เรื่องหน้าทับในการขับร้องว่าจะเริ่มร้องตรงไทย ครบจังหวะหรือไม่ นอกจากนี้ ทัศนีย์ ขุนทองยังได้ยกตัวอย่างการนับจังหวะในการขับร้องที่ได้สืบทอดมาจากครูท้วมประสิทธิกุล ไว้ดังนี้

หน้าทับปรบไก่ สามชั้น

- - - 1	*- - - 2*	*- - - 3*	*- - - -*	*- - - 1*	*- - - 2*	*- - - 3*	*- - - -*
- - -	*- - 12*	*- - - -*	*- - 12*	*- - - 1*	*- - - 2*	*- - - -*	*- - 12*

หน้าทับปรบไก่ สองชั้น

- - - 1	*- - - 2*	*- - - 3*	*- - - -*	*- - -*	*- - 12*	*- - - -*	*- - 12*

หน้าทับปรบไก่ ชั้นเดียว

- - - 1	*- - - 2*	*- - - 3*	*- - 12*

(ทัศนีย์ ขุนทอง, สัมภาษณ์, 29 มิถุนายน 2564)

กาญจนา อินทรสุนานนท์ ได้อ้างถึง องุ่น บัวเอี่ยม ว่าวิธีการขับร้องเพลงไทยให้ไพเราะ ตามแนวทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีองค์ประกอบดังนี้

1. ออกเสียงคำต่างๆ ให้ชัดเจนตามอักขระวิธี

2. แบ่งคำร้องให้ได้ความหมาย

3. เข้าใจบทเพลงและที่มาของบทเพลง

4. ใช้ลีลาและน้ำเสียงให้เหมาะสมกับอารมณ์เพลง

5. มีเทคนิคหรือกลวิธีในการร้อง (กาญจนา อินทรสุนานนท์, 2557: 3-11)

สุดารัตน์ ชาญเลขา อธิบายสรุปได้ว่า การขับร้องเพลงไทยเบื้องต้นควรเริ่มจากฝึกเปล่งเสียงให้ตรงกับเสียงเครื่องดนตรี ฝึกเอื้อนให้ไพเราะ การร้องเพลงไทยนิยมนั่งพับเพียบ วางสีหน้าให้ปกติ ผู้ขับร้องเพลงไทยต้องมีจังหวะที่ดี ออกเสียงอักขระได้ชัดเจน แบ่งวรรคตอนของบทร้องได้เหมาะสม ฝึกผ่อนและถอนลมหายใจให้ถูกที่ (สุดารัตน์ ชาญเลขา, 2541: 1-3)

คณพล จันทน์หอม อธิบายสรุปได้ว่า การฝึกหัดขับร้องเพลงไทยในระยะแรกไม่ควรฝึกร้องเกินกว่าวันละ 3 ครั้ง แต่ละครั้งไม่ควรเกิน 30 นาที นั่งพับเพียบตัวตรง เริ่มหัดจากเพลงสองชั้นง่ายๆ ก่อน แล้วค่อยหัดเพลงสามชั้น ควรเรียนรู้จังหวะ หัดร้องให้ตรงระดับเสียง ฝึกการเอื้อน ไม่ขึ้นเสียงสูงแล้วหลบลงต่ำ หรือลงต่ำแล้วหักขึ้นสูงกลางวรรค ต้องรู้วิธีผ่อนและถอนลมหายใจ รู้ตำแหน่งหายใจในบทเพลง รู้จักใช้เสียงหนักเบาตามอารมณ์ของเพลง รักษาระดับเสียงในการร้องให้คงที่ ระวังเรื่องหางเสียง ออกเสียงคำร้องให้ชัดเจน ออกเสียงคำและแบ่งคำร้องให้ถูกต้องตรงกับความหมาย ในเพลงภาษาอนุโลมให้ร้องไปตามทำนอง หลักการขับร้องเพลงไทย ประกอบด้วย เสียง ร้องเต็มเสียงไม่เพี้ยน มีเสียงแจ่มใส มีกำลังเสียงดี รู้วิธีปั้นเสียงให้กลมกล่อมรู้วิธีการบังคับกล้ามเนื้อหน้าท้อง คำร้องต้องทำเสียงร้องให้ความหมายของคำชัดเจน แบ่งพยางค์ในการขับร้องให้ถูกต้อง ใส่อารมณ์ในการขับร้อง การเอื้อน จังหวะ การหายใจ และการใส่อารมณ์ในบทเพลง (คณพล จันทน์หอม, 2539: 12)

ศรัทธา จันทมณีโชติ อธิบายสรุปได้ว่า การเตรียมตัวเพื่อการเป็นนักร้อง ต้องดูแลรักษาสุขภาพให้แข็งแรง ระวังไม่ให้เจ็บป่วย ฝึกนั่งพับเพียบ ฝึกการหายใจและการผ่อนลม ส่วนการฝึกขับร้องเพลงไทย เริ่มจากการฝึกกำลังเสียงและเปล่งเสียงให้ตรงกับเสียงเครื่องดนตรี จากนั้นฝึกเปล่งเสียงเอื้อน ฝึกเปล่งเสียงคำร้อง ฝึกแบ่งวรรคตอนคำร้องตามฉันทลักษณ์ ฝึกแบ่งระยะการหายใจและฝึกปฏิบัติจังหวะทั้งการตีฉิ่งและหน้าทับ (ศรัทธา จันทมณีโชติ, 2547: 32-39)

ไสว ศรีเมืองธนและเนาวรัตน์ ศุขะพันธ์ ได้อ้างถึง ละเมียด ทับสุข เรื่องหลักสำคัญในการขับร้องเพลงไทยว่า ต้องให้ความสำคัญกับการแบ่งคำร้อง ให้ถูกต้องตามความหมายของบทร้อง การออกเสียงให้ตรงกับอักขระและวรรณยุกต์ ตลอดถึงการทำความเข้าใจบทเพลงและอารมณ์เพลง (ไสว ศรีเมืองธนและเนาวรัตน์ ศุขะพันธ์, 2531: 38-42)

ชมนาด กิจขันธ์ อธิบายสรุปได้ว่า หลักสำคัญในการขับร้องว่าประกอบด้วยเสียง คุณภาพเสียง กำลังเสียง การเปล่งเสียง การบังคับกล้ามเนื้อ คำร้อง ต้องเปล่งเสียงทำให้คำร้องได้ความหมายชัดเจน ร้องให้ถูกความหมายของบทร้องและให้ได้อารมณ์ การเอื้อน เลือกใช้คำเอื้อนให้เหมาะสม จังหวะ ผู้ขับร้องต้องเรียนรู้จังหวะ และใช้เทคนิคการร้องลักจังหวะ ย้อยจังหวะ หรือรวบคำได้อย่างไพเราะและถูกต้อง การหายใจ ต้องหายใจให้ถูกที่ ซ่อนรอยต่อของการหายใจให้สนิท การสร้างอารมณ์ เข้าใจอารมณ์เพลงและบทร้อง ใช้เสียงให้เหมาะกับความรู้สึกของบทเพลง ความแม่นยำ ผู้ขับร้องควรมีความจำดี ขับร้องได้แม่นยำทั้งแนวทำนองและการดำเนินจังหวะ (ชมนาด กิจขันธ์, 2543: 135-168)

พันธุ์ศักดิ์ วรรณดี ได้อ้างถึง เลื่อน สุนทรวาทิน เรื่ององค์ประกอบการขับร้องเพลงไทย สรุปได้ว่า องค์ประกอบในการขับร้องเพลงไทยประกอบด้วย เสียง คำร้อง จังหวะ การหายใจ การสร้างอารมณ์และการประดับตกแต่งเสียง หากนักร้องขึ้นเสียงสูงไม่ได้ก็ต้องรู้จักกลวิธีและแนวทางที่จะหลบลงมาได้ไพเราะและเหมาะสม กำลังเสียง นักร้องต้องมีกำลังเสียงดี ควบคุมการเปล่งเสียงให้ได้ คำร้อง ต้องออกเสียงคำให้ถูกต้อง แบ่งคำร้องและรวมคำร้องให้ถูกต้องตามความหมายของบทร้อง รู้จักใช้เลือกใช้คำเอื้อนให้เหมาะสม จังหวะ หากคนร้องแม่นจังหวะแล้วสามารถพลิกแพลง ลักจังหวะ ล้วงจังหวะ หย่อนจังหวะได้ในบางตอน การหายใจ กำหนดที่หยุดหายใจตายตัว การสร้างอารมณ์ ทำความเข้าใจที่มาของบทเพลงช่วยให้เข้าใจอารมณ์และสร้างอารมณ์ได้ดี การประดับตกแต่ง รู้จักประดับตกแต่งทำนองเพื่อความไพเราะที่พอเหมาะพอควร (พันธุ์ศักดิ์ วรรณดี, 2550: 72-90)

นอกจากนี้พันธุ์ศักดิ์ วรรณดี ได้อ้างถึง เลื่อน สุนทรวาทิน เรื่องหน้าที่ของนักร้องไว้ 5 ประการ ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

1. ตรวจสอบจังหวะเพลง นักร้องควรรู้และตรวจสอบความถูกต้องของทำนองเพลง ควรรู้ว่าเพลงมีความยาวกี่จังหวะ เพลงใดที่ไม่ต้องร้องเท่า

2. แม่นเสียง นักร้องควรรู้ระดับเสียงเพลงแต่ละเพลง เสียงตกของแต่ละวรรคตอน

3. นักร้องควรเข้าใจลักษณะเพลงและการขับร้องให้เหมาะสมกับอารมณ์เพลงและลักษณะเพลง

4. การร้องประกอบละคร นักร้องต้องร้องให้เข้ากับลีลา อารมณ์และท่าทางของการแสดงบทบาทต่าง ๆ

5. การร้องล้อกับเครื่องดนตรี เช่นการว่าดอก ควรร้องให้พอเหมาะที่เครื่องดนตรีจะเลียนเสียงให้ไพเราะ (พันธุ์ศักดิ์ วรรณดี, 2550: 72-90)

จากการทบทวนวรรณกรรมในประเด็นหลักการขับร้องเพลงไทย พบว่าประเด็นสำคัญที่ศิลปินแห่งชาติ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และนักร้องเพลงไทย ให้ความสำคัญและถือเป็นหลักในการขับร้องเพลงไทย คือ การออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขระวิธีและเหมาะสมกับบทร้อง การแบ่งคำร้อง การบรรจุคำร้อง กลวิธีในการขับร้อง การกำหนดตำแหน่งในการหายใจ การรู้จักและเข้าใจจังหวะหน้าทับของบทเพลง และการส่งร้อง-รับกับวงดนตรี ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ผู้วิจัยจะยึดนำหลักการการขับร้องดังกล่าวนี้ไปใช้ในการวิเคราะห์และประพันธ์ทางขับร้องขึ้นใหม่โดยผนวกเข้ากับระเบียบวิธีการขับร้องของบ้านพาทยโกศล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 ชีวประวัติและผลงานครูดนตรีท่านสำคัญของบ้านพาทยโกศล

ชีวประวัติและผลงานครูดนตรีท่านสำคัญของบ้านพาทยโกศลนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการ หนังสืออนุสรณ์งานศพ การสัมภาษณ์นักวิชาการและทายาทบ้านพาทยโกศล มีเนื้อหาโดยสรุปดังนี้

1. ชีวประวัติและผลงานครูทองดี ชูสัตย์

สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัตินักดนตรีและนักร้อง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้กล่าวถึงประวัติครูทองดี ชูสัตย์ ไว้ว่า

ครูทองดี ชูสัตย์ (ไม่ทราบปีที่เกิดและปีถึงแก่กรรม) มีศักดิ์เป็นน้าของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) และมีศักดิ์เป็นปู่ของจางวางทั่ว พาทยโกศล ภรรยาชื่อพวงมีบุตร 1 คนชื่อนายย้อย ชูสัตย์ เป็นนักดนตรี นายทองดี ชูสัตย์ มีความรู้ความสามารถทางดนตรีอยู่ในขั้นสูงโดยเฉพาะเชี่ยวชาญในเรื่องเพลงหน้าพาทย์เป็นอย่างยิ่ง และเป็นครูดนตรีของวงพาทยโกศลมาโดยตลอด ศิษย์ที่มีชื่อเสียง เช่น จางวางทั่ว พาทยโกศล นายละม้าย พาทยโกศล พันตรีหลวงประสานดุริยางค์ (สุทธิ์ ศรีชยา) นายช่อ สุนทรวาทิน จ่าโทฉัตร สุนทรวาทิน นายแดง พาทยกุล นายเตือน พาทยกุล นายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศลสิบเอกเปล่ง แจ้งจรัส ได้แต่งเพลงไว้ เช่น เพลงช้าเรื่องเต่าทอง เพลงตระประทานพร (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549: 64)

2. ชีวประวัติและผลงานหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล)

สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัตินักดนตรีและนักร้อง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้กล่าวถึงประวัติหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ไว้ว่า

กัลยาณมิตตาวาส (ทับพาทยโกศล), หลวง (ไม่ทราบปีที่เกิด-พ.ศ. 2462) สกุลเดิม ชูสัตย์ชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภรรยาคนแรกชื่อแสง เป็นนักดนตรีมีฝีมือในการดีดจะเข้และเป็นครูสอนดนตรีในราชสำนักรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีบุตรธิดา 2 คน ที่เป็นนักดนตรีมีชื่อเสียงคือ จางวางทั่วพาทยโกศล ภรรยาคนที่ 2 ชื่อ นวล มีบุตร 1 คน ชื่อนายละม้าย พาทยโกศล เป็นนักดนตรีมีฝีมือทางเครื่องหนัง ภรรยาคนที่ 3 ชื่อสุข

หลวงกัลยาณมิตตาวาสมีฝีมือในการบรรเลงเครื่องดนตรีได้ทุกชนิด ที่ชำนาญเป็นพิเศษคือ ซอสามสาย เป็นนักดนตรีประจำวังบูรพาภิรมย์ เป็นหัวหน้าวงเจ้าพระยาภาสกรวงษ์ (พร บุนนาค) และเป็นเจ้าของวงพาทยโกศล ซึ่งเป็นวงปี่พาทย์ที่มีชื่อเสียงมากและต่อมาได้เป็นวงปี่พาทย์ประจำวังบางขุนพรหม ศิษย์ที่มีชื่อเสียง เช่น จางวางทั่ว พาทยโกศล นายละม้าย พาทยโกศล นายพุ่ม บาปุยะวาทย์นายช่อ สุนทรวาทิน จ่าโท ฉัตร สุนทรวาทิน ท่านได้แต่งเพลงไว้ เช่น เพลงแขกลพบุรีสามชั้น โหมโรงกัลยาณมิตร สามชั้น

จอมพลเรือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิตได้ประทานนามสกุล พาทยโกศล แก่หลวงกัลยาณมิตตาวาส (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549: 5-6)

3. ชีวประวัติและผลงานจางวางทั่ว พาทยโกศล

สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัตินักดนตรีและนักร้อง ฉบับราชบัณฑิตยสถานได้กล่าวถึงประวัติจางวางทั่ว พาทยโกศล ไว้ว่า

ทั่ว พาทยโกศล, จางวาง (พ.ศ. 2424-2481) เกิดเมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2424 เป็นบุตรหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) กับนางแสง ชาวกรุงเทพมหานคร (ฝั่งธนบุรี) บิดาเป็นนักดนตรี ที่มีชื่อเสียงและเจ้าของวงพาทยโกศล ส่วนมารดาเป็นผู้มีฝีมือในการดีดจะเข้และเป็นครูสอนดนตรีในราชสำนักรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ภรรยาคนแรกชื่อ ปลั่ง (สกุลเดิมคงศรีวิไล) มีบุตรธิดา 8 คนที่มีชื่อเสียงทางดนตรี คือ นายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศลและคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ภรรยาคนที่ 2 ชื่อ เจริญ (สกุลเดิมรุ่งเจริญ) เป็นนักร้องที่มีชื่อเสียงและเคยเป็นหม่อมในเจ้าพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์ (หม่อมราชวงศ์หลานกุญชร) มีบุตรธิดา 4 คน มีน้องชายต่างมารดาชื่อนายละม้าย พาทยโกศล เป็นนักดนตรีมีฝีมือทางเครื่องหนัง

จางวางทั่ว พาทยโกศล เริ่มเรียนดนตรีกับบิดา มารดา และครูทองดี ชูสัตย์ ต่อมาเรียนระนาดและฆ้องวงกับครูรอดจนเชี่ยวชาญและยังได้เรียนกับครูต่วน ครูทั่ง ครูช้อย สุนทรวาทิน และพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) เรียนวิธีการประสานเสียงกับจอมพลเรือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ท่านเป็นผู้บรรเลงฆ้องวงเล็กประจำวงปี่พาทย์ฤาษีซึ่งเป็นวงปี่พาทย์พิเศษในพระองค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่โปรดให้บรรเลงหน้าพระที่นั่งอยู่เสมอ ทรงคัดเลือกเฉพาะผู้มีฝีมือมาประจำวง ได้แก่ พระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลกประสานศัพท์) (ปี่) หลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศรศิลปบรรเลง) (ระนาดเอก) นายโถ (ฆ้องวงใหญ่) จางวางทั่ว พาทยโกศล (ฆ้องวงเล็ก) นายเหลือ วัฒนวาทิน (ระนาดทุ้ม) และนายเนตร (กลองสองหน้า) นอกจากนั้นยังเป็นผู้ควบคุม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

วงปี่พาทย์ของพลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ และวงวังบางขุนพรหมเป็นครูดนตรีประจำกองแตรวงทหารเรือและทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ และท่านได้สืบทอดวงพาทยโกศลต่อจากบิดา ศิษย์ที่มีชื่อเสียง เช่น นายช่อสุนทรวาทิน จ่าโท ฉัตร สุนทรวาทิน นายละม้าย พาทยโกศล นายเทวาประสิทธิ์พาทยโกศล นายทรัพย์ เซ็นพานิช จ่าสิบเอกยรรยงค์ โปร่งน้ำใจ พันตรีหลวง-ประสานดุริยางค์ (สุทธิ์ ศรีชยา) ร้อยเอกนพ ศรีเพชรดี นายเฉลิม บัวทั่ง

จางวางทั่ว พาทยโกศลเป็นผู้ที่มีฝีมือในการบรรเลงเครื่องดนตรีได้ทุกชนิด ทั้งปี่พาทย์เครื่องสาย และยังขับร้องได้ดีอีกด้วยได้แต่งเพลงไว้เป็นจำนวนมาก ประเภทเพลงตับ เช่น ชุดแขกไทร ตับนกสีชมพู ประเภทเพลง เถา เช่น เพลงเขมรปากท่อ เถา เพลงเขมรเอวบาง เถา เพลงเขมรเขียวเถา เพลงคุณลุงคุณป้า เถา เพลงธรณีร้องไห้ เถา เพลงพวงร้อย เถา เพลงพม่าเห่ เถา เพลงอาหนูเถาเพลงโอ้ลาว เถา เพลงสี่บท เถา เพลงกัลยาเยี่ยมห้อง เถา หกบท เถา (ประมาณ พ.ศ. 2453-2455) เพลงล่องลม เถา (พ.ศ. 2410) เพลงเขมรใหญ่ เถา (พ.ศ. 2411) เพลงบังใบ เถา (พ.ศ. 2462) ประเภททางเดี่ยว เช่น เดี่ยวรอบวง เพลงหกบท เถา เพลงทะแย เถา เพลงอาเฮียเดี่ยวระนาดเอก และฆ้องวงใหญ่เพลงพญาโศกและเพลงลาวแพน เดี่ยวจะเข้เพลงสุดสงวน และทำทางบรรเลงสำหรับวงโยธวาทิตอีกมากนอกจากนั้นยังได้นำวงปี่พาทย์บรรเลงบันทึกแผ่นเสียงไว้เป็นจำนวนมาก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549: 67-68)

4. ชีวประวัติและผลงานครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล

สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัตินักดนตรีและนักร้อง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้กล่าวถึงประวัติครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ไว้ว่า

เทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล, นาย (พ.ศ. 2450- 2416) นามเดิมว่านก เกิดเมื่อวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2450 เป็นบุตรจางวางทั่วกับนางปลั่ง (สกุลเดิม คงศรีวิไล) ชาวกรุงเทพมหานคร (ฝั่งธนบุรี) บิดาเป็นนักดนตรี ที่มีชื่อเสียงมาก ภรรยาชื่อ ยุพา (สกุลเดิมโอชกะ) มีบุตร 1 คนคือ ร้อยตรีอุทัย พาทยโกศล เป็นนักดนตรี มีน้องสาวชื่อ คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ เป็นนักร้องมีชื่อเสียง

จอมพลเรือสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ได้ประทานนามให้ว่า เทวาประสิทธิ์ ตามชื่อเพลงหนึ่ง

นายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล เริ่มเรียนดนตรีกับบิดาและหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ซึ่งเป็นปู่และเจ้าของวงพาทยโกศล จนมีฝีมือในการบรรเลงปี่พาทย์ เรียนขับร้องกับครูเจริญ พาทยโกศล ซึ่งเป็นมารดาเลี้ยง เรียนปี่กับพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลกประสานศัพท์) เรียนซอสามสายกับหลวงกัลยาณมิตตาวาส จอมพลเรือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต และพระยาอมาตยพงษ์ธรรมพิศาล (ประสงค์อมาตยกุล) เรียนโน้ตสากลกับพันตรีหลวงประสาน-ดุริยางค์ (สุทธิ์ ศรีชยา) เป็นนักดนตรีและครูสอนประจำวงวังบางขุนพรหมและวงพาทยโกศลมาโดยตลอด เป็นพระอาจารย์สอนซอสามสายถวายสมเด็จพระ-เจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี นอกจากนั้นสอนดนตรีแก่สถาบันต่าง ๆ เช่นโรงเรียนศึกษานารี โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล กรุงเทพมหานคร

นายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล มีความเชี่ยวชาญในการบรรเลงปี่พาทย์ได้รับยกย่องเป็นผู้บรรเลงปี่ในและซอสามสายได้ดีเยี่ยม ชนะเลิศการเป่าปี่ในในคราวประชันวงปี่พาทย์ที่วังบางขุนพรหมเมื่อ พ.ศ. 2466 ได้แต่งเพลงไว้ เช่น เพลงมหาจุฬาลงกรณ์ (ทางโหมโรงและทางธรรมดา) เพลงนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชพระราชทานพระราชนิพนธ์ โน้ตสากลให้นายเทวาประสิทธิ์ทำเป็นทางเพลงไทย นอกจากนั้นยังมีโหมโรงอาทิตย์อุทัย (เดิมชื่อ โหมโรงเต่าทอง) เพลงเต่าเห่ สามชั้น เพลงนาคบริพันธ์เถา เพลงนั่งช้าง ชั้นเดียว เพลงขึ้นพลับพลา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549: 71-72)

นอกจากนี้ อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ได้กล่าวถึงประวัติครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศลไว้ว่า

นายเทวาประสิทธิ์ มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 8 คน ชาย 5 หญิง 3 ถึงแก่กรรมเสียตั้งแต่ยังเล็ก 6 คน เหลืออยู่แต่นายเทวาประสิทธิ์ กับน้องสาวอีกคนเดียวคือนางไพฑูรย์ กิตติวรรณและเนื่องจากเหตุที่มารดาสิ้นชีวิตลงตั้งแต่ยังเล็กนางเจริญ พาทยโกศลจึงได้เลี้ยงดูมาตลอดทั้งสองคน เมื่ออายุพอสมควรบิดานำไปฝากเรียนหนังสือกับครูดวง ทังสุภูติ แล้วจึงให้เข้าโรงเรียนชั้นประถมที่โรงเรียนวัดกัลยาณมิตร จนมีความรู้ทางหนังสือไทยและเลขคล่องแคล่ว แต่มิได้เล่าเรียนต่อขึ้นไปในชั้นสูงเพราะมุ่งศึกษาไปในทางศิลปะการดนตรีเจริญรอยตามบรรพบุรุษซึ่งเป็นนักดนตรีสืบสายโลหิต และสืบสายวิชาชีพต่อกันมาหลายชั่วคน ทั้งจอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระ-นครสวรรค์วรพินิต ทรงอุปถัมภ์บำรุงครอบครัวของบิดาอยู่ก็โปรดที่จะทรงสนับสนุนให้มีวิชาและมีอนาคตก้าวหน้าในทางนี้

การศึกษาทางดนตรีได้เล่าเรียนฝึกหัดกับ (หลวงกัลยาณมิตตาวาส-ทับ)และบิดาตามแบบฉบับที่รักษาและปฏิบัติกันมาในตระกูล ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานเป็นลำดับขึ้นมาจนถึงขั้นสูง นอกจากศึกษาในสำนักปู่และบิดาแล้ว ยังได้มีโอกาสและหาโอกาสศึกษาเพิ่มเติมกับท่านผู้อื่นด้วยอีกมาก คือ เจ้าฟ้ากรมพระ-นครสวรรค์วรพินิตทรงพระกรุณาฝึกฝนวิทยาการดนตรีทั้งอย่างไทยและอย่างตะวันตกประทานพร้อมทั้งทรงหัดให้สีซอสามสายและแต่งเพลง เรียนเป่าปี่กับพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) เรียนเรื่องการขับร้องกับนางเจริญ พาทยโกศล เรียนอ่านเขียนโน้ตสากลกับพันตรีหลวงประสาน-ดุริยางค์ (สุทธิ ศรีชญา) และในระยะหลังได้เรียนวิชาการสีซอสามสายกับพระยาอมาตยพงศ์ธรรมพิศาล (ประสงค์ อมาตยกุล)อีกเป็นพิเศษ

รับราชการทหารพออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ ได้เข้าประจำการในกองแตรวง กรมทหารมหาดเล็ก รักษาพระองค์ ทำหน้าที่เขียนโน้ตเพลงต่าง ๆ ที่ใช้บรรเลงในราชการครั้งกระนั้น ครบเกณฑ์แล้วถึงได้ออกประจำการ แต่ก็ยังมีความสัมพันธ์อยู่กับราชการทหารสวนนั้นเป็นทางส่วนตัวอยู่ตลอดมา

การอุปสมบทนายเทวาประสิทธิ์ อุปสมบทที่วัดเทพศิรินทราวาส เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2473 สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ญาณวรมหาเถระ

เจริญ สุขบท) เป็นอุปัชฌาย์ ศึกษาธรรมและวินัยตามหลักสูตรอยู่จนครบพรรษาหนึ่งแล้วจึงลาสิกขาเมื่อเดือนตุลาคมปีนั้น.

การแต่งงาน เมื่ออายุ 25 ปีนายเทวาประสิทธิ์ สมรสกับนางสาวยุพา โอชกะ โดยสมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิตทรงพระกรุณาจัดการแต่งงานให้ที่วังบางขุนพรหม เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2474 เกิดบุตรชายด้วยกันคนเดียวชื่ออุทัย พาทยโกศล

ความสามารถ เล่ากันว่านายเทวาประสิทธิ์ เรียนวิชาทางดนตรีได้รวดเร็วมากตีระนาดได้ตั้งแต่อายุ 8 ขวบ และด้วยเหตุที่มีความฉลาดรักวิชาตั้งใจศึกษาจดจำอะไร ๆ ด้วยความอยากรู้อยากได้ไม่ช้านักก็เล่าเรียนเพลงประเภทต่าง ๆ ทั้งง่ายทั้งยาก และบรรเลงเครื่องดนตรีทุกชนิดได้อย่างคล่องแคล่ว แม้แต่ปี่ซึ่งเป่าได้ด้วยยาก ไม่มีเด็กคนไหนจะอยากหัด ก็พยายามหัดกับบิดาจนเป่าได้ตั้งแต่อายุ 14 ปี และเมื่อบิดาเห็นว่ามีใจรักและมีไหวพริบดีก็เลยนำไปมอบเป็นศิษย์พระยาประสาน ดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) เจ้ากรมปี่พาทย์หลวง ซึ่งเป็นอาจารย์ใหญ่ทางดนตรีทรงคุณวุฒิสูงเป็นที่ยกย่องกันทั่วบ้านเมืองในขณะนั้น ให้เรียนปี่กับท่านพระยา-ประสานดุริยศัพท์ เคยเห็นและเคยชอบใจในตัวนายเทวาประสิทธิ์ ที่เป็นเด็กเอาการเอางานมาก่อนแล้วจึงยินดีรับไว้เป็นศิษย์ของท่านและเมตตาบอกวิชาที่ให้ทุกประการมิได้หวงแหนปิดบัง ข้อนี้เห็นจะเป็นด้วยนายเทวา-ประสิทธิ์เฉลียวฉลาดบอกให้อย่างไรทำได้อย่างนั้นทันอกทันใจท่าน และหลังจากสอนนายเทวาประสิทธิ์แล้วก็ไม่ปรากฏว่าท่านสอนวิชาปี่ให้แก่ผู้ใดต่อมาอีกเลยนายเทวาประสิทธิ์ไปเรียนกับพระยาประสานดุริยศัพท์ ที่บ้านตรอกไข่ เสาชิงช้าเป็นประจำทุกเย็น ตามปรกติพระยาประสานดุริยศัพท์ท่านเลิกงานกลับบ้านแล้วท่านจะอาบน้ำอาบท่าให้สบายก่อน แล้วเข้าห้องไหว้พระ ไหว้พระเสร็จจึงจะออกมาเอนหลังที่เก้าอี้ข้างนอก มาบอกเพลงให้นายเทวาประสิทธิ์อาการที่ท่านบอกนั้นบอกด้วยปากเปล่าให้เป่าปี่ตามตอนใดที่ยากจึงจะทำนิ้วให้ดูประกอบกันไปกับปากจนทำได้ เวลามีนักดนตรีผู้อื่นไปหาและท่านไม่อยากจะให้ได้เพลงไปท่านก็หยุดเสีย วิธีบอกอีกอย่างหนึ่งก็คือท่านให้ยืมแผ่นเสียงที่ท่านเป่าปี่อัดไว้ไปให้ฟังจำเอาเรียนอยู่ประมาณสักปีหนึ่งนายเทวาประสิทธิ์ก็ได้เพลงได้นิ้วสำคัญ ๆ ของพระยา

ประสานดุริยศัพท์ เพราะตั้งใจมาเป็นเด็ดขาดว่าจะเรียนให้ได้ ถึงจะลึกล้ำยากเย็นอย่างไรเพียงไร ก็จะอุตส่าห์เรียน อุตส่าห์จำ และอุตส่าห์ทำให้ได้ทั้งสิ้น ดังนั้นพออายุ 15 ปี ก็กลายเป็นคนปี่ที่มีฝีมือเก่งกาจ และเข้าเป่าปีประกวดแข่งขันที่วังบางขุนพรหมเมื่อ พ.ศ. 2465 กรรมการตัดสินให้ได้รางวัลที่ 1 เป็นยอดเยี่ยมในประเภทนักดนตรีรุ่นใหม่ เลยมีชื่อลือกันมาตั้งแต่บัดนั้น

ส่วนเรื่องการสีซอสามสายนั้น นายเทวาประสิทธิ์ เล่าว่าทูลกระหม่อมโปรดให้หัดตั้งแต่ยังหนุ่มและทรงต่อเพลงเดียวประทานหลายเพลง จนสามารถสีได้คล่องแคล่วและเคยแสดงการสีซอสามสายหลายคราวทั้งทางวิทยุกระจายเสียงและบนเวที เช่นแสดงที่โรงภาพยนต์เนาวรัตน์ (ซึ่งเปลี่ยนมาเป็นโรงภาพยนต์แคปปิตอลในปัจจุบัน) เพื่อเก็บเงินรายได้บำรุงกองทัพบก แต่ครั้งกระนั้นนายเทวาประสิทธิ์มิได้มีโอกาสสีซอสามสายบ่อยนัก มีกิจต้องหมกมุ่นในวงปี่พาทย์ และในทางอื่นเสียมากกว่าเพราะสมัยนั้นการดนตรีไทยกำลังรุ่งเรืองมีการประกวดประชันกันมากไม่ว่าทางปี่พาทย์หรือเครื่องสาย พร้อมทั้งวงแตรหรือวงโยธวาทิตด้วย ตกมาเมื่อดนตรีไทยซบเซาลงแล้ว นายเทวาประสิทธิ์มีอายุแล้วจึงได้กลับมาสีซอสามสายอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้ได้ไปเรียนกับพระยาอมาตยพงศ์ธรรมพิศาลที่บ้านท่าน ได้ถ่ายทอดวิธีใช้คันชัก และนิ้วต่าง ๆ มา และได้เพลงต่าง ๆ ทางซอสามสายมาด้วยอีกหลายเพลงได้กล่าวแล้วว่านายเทวาประสิทธิ์มีความตั้งใจจริงเรียนอะไรด้วยความอยากได้ เมื่อหันมาฝึกฝนตัวเองทางซอสามสาย จึงมีฝีมือและมีชื่อขึ้นมาอีกอย่างหนึ่ง ผู้รู้จักชื่อนายเทวาประสิทธิ์ ในระยะหลังนี้มักจะรู้จักเพราะสีซอสามสายโดยมาก

การจะดูความสามารถของนักดนตรีไทยนั้นมักจะดูที่ฝีมือบรรเลงเครื่องดนตรีประการหนึ่ง ดูที่ความคงแก่เรียน คือรอบรู้หลักการดนตรีเล่าเรียนเพลงประเภทต่าง ๆ ไว้ได้มากประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็คือการแต่งเพลง ซึ่งมักเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ทำ” เพลง ท่านผู้ใด “ทำ” เพลงได้ดีหรือได้มากก็ยกย่องกัน ในเรื่องการทำเพลงนี้ นายเทวาประสิทธิ์เคยปรารภอยู่ว่าไม่จำเป็นแล้วก็ไม่อยากจะทำ จะเป็นด้วยไม่ชอบ หรือยังเห็นว่าภูมิความรู้ยังไม่ถึงขั้นไม่ควรที่จะอวดตัวทำเทียมครูบาอาจารย์ท่านผู้ใหญ่ก็อาจฟังได้ทั้งสองประการแต่อย่างไรก็ตามก็ได้ทำเพลงขึ้นไว้หลายเพลงเหมือนกันเช่นเพลงช้างประสานงา

เถา เต่าเห่ เถา มหาจุฬาลงกรณ์ทางไทย เป็นต้น เหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้ต้องทำเพลงใหม่นั้นนายเทวาประสิทธิ์เคยเล่าว่า สมัยเมื่อมีการบรรเลงดนตรีออกกระจายเสียงทางสถานีวิทยุ พญาไท เมื่อเกือบ 40 ปีก่อนนั้น มีวงปี่พาทย์สำคัญผลัดเวรกันเข้าบรรเลงเป็นประจำอยู่ 3 วง เรียกกันว่าวงคณาจารย์ ซึ่งมีวงของจางวางทั่ว พาทยโกศลด้วยวงหนึ่งแต่ละวงประกวดประขันกันมากไม่ค่อยจะยอมบรรเลงเพลงเก่า ๆ ที่ซ้ำซาก ต่างพยายามทำเพลงใหม่ ๆ ขึ้นมาอวดกัน การทำเพลงนั้นถึงขนาดที่ว่าพออาจารย์แต่งเสร็จก็ต่อให้ลูกศิษย์ ต่อเสร็จก็ซ้อม รุ่งขึ้นก็นำออกบรรเลงแล้วก็แต่งใหม่อีกต่อไป บางทีแต่งยังไม่ทันครบเถาก็ต้องนำออกแสดงก่อนแล้วกลับมาทำให้ครบเถาภายหลังก็มี และเพลงเหล่านี้มีเป็นอันมากที่เมื่อเล่นแล้วก็แล้วกัน ไม่ได้นำมาใช้บรรเลงอีกทำให้ลืมกันไปเสียมากนายเทวาประสิทธิ์ได้มีส่วนช่วยบิดาแต่งเพลงสำหรับส่งวิทยุด้วยอย่างสำคัญทีเดียว

การงาน เมื่อเด็กนายเทวาประสิทธิ์เป็นทั้งบุตรทั้งศิษย์ที่ดีที่สุดของบิดา เมื่อเติบโตเป็นหนุ่มขึ้นมาได้เป็นข้าในสมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระ-นครสวรรค์วรพินิต ก็ทุ่มเทกายใจทำงานสนองพระเดชพระคุณโดยเต็มความสามารถ จนเป็นเหตุให้ทรงอุปถัมภ์ค้ำชูและชุบเลี้ยงถึงขนาดภายหลังเมื่อเป็นตัวของตัวเองก็เพียรพยายามตั้งตัวเลี้ยงดูครอบครัวและบริวาร ปกครองรักษาทรัพย์สมบัติและรักษาชื่อเสียงของวงตระกูลอย่างดียิ่ง เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็เผื่อแผ่ความรู้ของตนให้เป็นประโยชน์แก่คนรุ่นหลังเพื่อส่วนรวมและบ้านเมือง โดยทำหน้าที่เป็นครูเป็นอาจารย์สั่งสอนศิษย์ทั้งในบ้านนอกบ้าน คือในโรงเรียนและสถานศึกษาต่าง ๆ ทุกระดับมากมายหลายแห่งเมื่อมีโอกาสจะได้ช่วยเหลือทำประโยชน์ในงานด้านที่ตัวมีความรู้ความสามารถอยู่เมื่อใด ก็เต็มใจร่วมมือด้วยเมื่อนั้นดังนั้น ในบั้นปลายชีวิตจึงได้ร่วมเป็นกรรมการวิทยากร และที่ปรึกษาในงานด้านการดนตรีอยู่ตลอดเวลานับว่านายเทวาประสิทธิ์ ได้ทำหน้าที่และทำกิจที่ควรทำทุกสิ่งอย่างครบสมบูรณ์

กาลอวสาน นายเทวาประสิทธิ์ป่วยด้วยโรคมะเร็งของต่อมน้ำเหลืองได้เข้ารับการรักษาตัวที่ศิริราชพยาบาล ครั้งแรกเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ จนถึงวันที่ 29 มีนาคม 2516 อาการดีขึ้นมากจึงกลับบ้าน มาอยู่บ้านได้สองเดือน

อาการโรคกำเริบขึ้นอีก จึงต้องกลับเข้าโรงพยาบาลเป็นคำรบสองคราวนี้อาการมีแต่ทรงอยู่กับทรุดลงไป รักษาตัวอยู่ได้เกือบเดือนก็มีอาการของโรคปอดบวมแทรก ทำให้โรคเริ่มทรุดหนักหมดทางที่จะช่วยชีวิตไว้ได้ จึงถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2516 นับอายุได้ 65 ปี กับ 10 เดือน

พระมหากรุณาธิคุณ นายเทวาประสิทธิ์เป็นผู้มีวาสนาสูงผู้หนึ่ง ที่ได้มีโอกาสใช้วิชาความรู้สนองพระเดชพระคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถโดยควรแก่ฐานะและความสามารถในการที่เข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลได้รับพระราชทานพระมหากรุณาเป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ เมื่อถึงแก่กรรมแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานพวงมาลาหลวงไปวางที่หน้าหีบศพ และในโอกาสสุดท้ายที่จะปลงศพก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์แก่งานอีกวาระหนึ่ง เป็นพระมหา-กรุณาธิคุณแก่นายเทวาประสิทธิ์ และตระกูลพาทยโกศลล้นเกล้าฯ หาที่สุดมิได้ (อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล, 2517: 90-97)

5. ชีวประวัติและผลงานคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ

สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัตินักดนตรีและนักร้อง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้กล่าวถึงประวัติคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ไว้ว่า

ไพฑูรย์ กิตติวรรณ, คุณหญิง (พ.ศ. 2454-2538) เกิดเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454 เป็นบุตรีจางวางทั่ว พาทยโกศลกับนางปลั่ง (สกุลเดิม คงศรีวิไล) บิดาเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงมากสามีชื่อพันเอกปลั่ง กิตติวรรณ มีบุตรธิดา 2 คน มีพี่ชายชื่อนายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล เป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงมากคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ เริ่มเรียนดนตรีกับบิดา เรียนซอด้วงและซออู้กับครูช่อ สุนทรวาทิน เรียนขับร้องกับครูเจริญ พาทยโกศล ภรรยาอีกคนหนึ่งของบิดาซึ่งเป็นนักร้องมีชื่อเสียง จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ประทานต่อทางร้องเพลงพระนิพนธ์ให้ด้วยพระองค์เอง ท่านเป็นนักร้องประจำวงวังบางขุนพรหมและวงพาทยโกศล ซึ่งเป็นวงของตระกูลและยังได้ร่วมงานกับวงวังบ้านหม้อและวังคลองเตยด้วยเป็นพระอาจารย์สอนซออู้และซอด้วงถวายสมเด็จพระเทพ-

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์อัครราชกุมารี นอกจากนั้นยังสอนดนตรีและขับร้องแก่วงดนตรีและสถาบันต่าง ๆ เช่น คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนบางบัวทอง โรงเรียนสตรีวิทยา และโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีผลงานบันทึกเสียงไว้เป็นจำนวนมาก และเป็นผู้ประดิษฐ์ทางร้องเพลงวาเป็นคนแรกเมื่อ พ.ศ. 2524

คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ได้รับพระราชทาน โล่เกียรติยศจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในฐานะนักดนตรีไทยตัวอย่างเมื่อ พ.ศ. 2524 และได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ประจำปี พ.ศ. 2530 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549: 137-138)

6. ชีวประวัติและผลงานครูอุทัย พาทยโกศล

อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพร้อยเอกอุทัย พาทยโกศล ได้กล่าวถึงประวัติร้อยเอกอุทัย พาทยโกศลไว้ว่า

ร้อยเอกอุทัย พาทยโกศล เกิดเมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2490 ณ บ้านเลขที่ 78 ถนนอรุณอัมรินทร์ แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร เป็นบุตรของนายเทวาประสิทธ์ พาทยโกศลกับนางยุพา พาทยโกศล สมรสกับนางราตรี พาทยโกศล มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ นางสาวนพวรรณ พาทยโกศล และ นายยุทธนา พาทยโกศล

ร้อยเอกอุทัย พาทยโกศล เริ่มเข้ารับการศึกษาระดับเตรียมประถมที่โรงเรียนวัดหงส์รัตนศาสดาราม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ต่อมาได้เข้าศึกษาที่โรงเรียนไกรวิทย์อนุสรณ์ โรงเรียนมัธยมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร โรงเรียนอำนวยศิลป์ธนบุรี โรงเรียนอนุสรณ์พานิช ตามลำดับหลังจากจบการศึกษาได้เข้ารับราชการทหารครั้งแรก ตำแหน่งเสมียนพิมพ์ดีด ยศสิบตรีแผนกแบบธรรมเนียม กองระเบียบการกรมเสมียนตรา กระทรวงกลาโหม และได้เลื่อนตำแหน่งชั้นยศตามลำดับจนได้ดำรงตำแหน่งประจำกองส่วนการศึกษา ยศร้อยเอกที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ร้อยเอกอุทัย พาทยโกศล เริ่มเรียนดนตรีไทยเมื่ออายุ 8 ปี จับมือฆ้องวงใหญ่ครั้งแรกโดยครูพังพอน แตงสืบพันธุ์ ในเพลงสาธุการ เรียนเครื่องประกอบจังหวะเครื่องหนังกับครูพังพอน แตงสืบพันธุ์ ครูเอื้อน กรเกษม ครูมาก อนันตทรัพย์ ครูบุญรอด ทองวิวัฒน์ เรียนฆ้องวงใหญ่กับครูพังพอน แตงสืบพันธุ์ ครูเอื้อน กรเกษม ครูทองใบ คล่องฝีมือ เรียนกระบวนเพลงต่าง ๆ ตามแบบฉบับบ้านพาทยโกศลกับครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ผู้เป็นบิดา ต่อมาได้เรียนรู้เพลงแบบฉบับบ้านพาทยโกศลเพิ่มเติมกับครูสำราญ เกิดผล ครูจำลอง เกิดผล เรียนขับร้องกับนางยุพา พาทยโกศล (มารดา) ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล (บิดา) คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ (อา) และครูชะลอรัตน์ อ่วมหร่าย จนกระทั่งได้รับมอบเป็นพิธีกรอ่านโองการไหว้ครูจากครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล

ร้อยเอกอุทัย พาทยโกศล ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ด้านดนตรีไทยให้ลูกศิษย์ไว้มากมายทั้งที่เป็นศิษย์ในบ้านพาทยโกศลซึ่งภายหลังท่านได้รับหน้าที่ควบคุมวงดนตรีไทยบ้านพาทยโกศลต่อจากบิดาและได้รับเชิญไปถ่ายทอดความรู้ในสถานศึกษาต่างๆมากมาย อาทิ วงดนตรีไทยนักเรียน นายร้อย จปร. ชุมนุมดนตรีไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นต้น นอกจากนี้ท่านยังเป็นนักดนตรีไทยประจำวงบ้านปลายเนิน ร่วมบรรเลงในงานต่าง ๆ อยู่สม่ำเสมอ เช่น งานสังคีตสายใจไทย ณ โรงละครแห่งชาติ งานปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ ในงานวันสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น เป็นหัวหน้าวงดนตรีไทยบ้านพาทยโกศลไปบรรเลงดนตรีไทยร่วมกับนักดนตรีจากกองทัพบกกองทัพเรือ กองทัพอากาศ กรมตำรวจ และกรมศิลปากร บันทึกเทปเพลงตับมโหรี 7 ตับ เพื่ออนุรักษ์เพลงตับมโหรีไว้เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นกรรมการตัดสินการประกวดดนตรีไทยประชาชนทั่วไป ณ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาวิทยาเขตธนบุรี เป็นอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาดนตรีไทยระดับปริญญาตรี โท เอก ของทบวงมหาวิทยาลัย เป็นที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต นักศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรเป็นวิทยากรบรรยายและแสดงดนตรีไทย

บรรเลงเพลงทางฝั่งธนบุรีเปรียบเทียบกับเพลงทางฝั่งพระนคร ณ วัดกัลยาณมิตร ฉลองวันเกิดครบรอบ 100 ปี เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) เป็นอนุกรรมการโครงการวิจัยความถี่ของเสียงดนตรีไทย ตามโครงการพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวิทยากรร่วมเสวนางานวางศิลาฤกษ์อนุสาวรีย์พระประดิษฐ์ไพเราะ (มี ดุริยางกูร) ณ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งยังพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตามเสด็จพระราชดำเนินสมเด็จพระเทพรัตน์ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการเสด็จพระราชดำเนินเพื่อแสดงคอนเสิร์ตดนตรีไทย ณ SOAS มหาวิทยาลัยลอนดอน สหราชอาณาจักรและที่พิพิธภัณฑ์เมืองมิวนิค ประเทศเยอรมนี

ร้อยเอกอุทัย พาทยโกศล ได้รับเกียรติบัตรและเข็มจากมูลนิธิสิรินธรและมูลนิธินริศรานุวัดติวงศ์ ปีพ.ศ. 2547 และปีพ.ศ. 2548 (อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพร้อยเอกอุทัย พาทยโกศล, 2550: 9-12)

2.2.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสาร บทความ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชีวประวัติและอัตลักษณ์ทางดนตรีของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล ครูดนตรีไทยและนักวิชาการ ได้เขียนเรื่องราวดังกล่าวไว้ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

พูนพิศ อมาตยกุล บทความเรื่องตับมโหรีของเก่า 7 ตับ ของขวัญปีใหม่เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลและอนุรักษ์ดนตรีไทยคอลัมน์ สยามสังคีต หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับประจำวันที่ 24 ธันวาคม 2529 โดยพูนพิศ อมาตยกุล ซึ่งภายในบทความประกอบด้วยประวัติความเป็นมาของวงมโหรี ตำราเพลงยาวมโหรี เพลงยาวไหว้ครูมโหรี ข้อสันนิษฐานที่บทร้องเพลงมโหรีมีความคลาดเคลื่อนและปิดท้ายด้วยโครงการอนุรักษ์เพลงตับมโหรีโบราณทั้ง 7 ตับของบ้านพาทยโกศล

พงษ์ศิลป์ อรุณรัตน์ ได้เรียบเรียงหนังสือเรื่องมโหรีวิจักษ์ ซึ่งแบ่งเนื้อหาเป็น 4 บท ได้แก่ บริบทของมโหรี เพลงมโหรี บทร้องเพลงมโหรี และพัฒนาการของมโหรี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

บทที่ 1 บริบทของมโหรี เดิมวงมโหรีเป็นวงดนตรีที่บรรเลงในราชสำนักเพื่อความบันเทิงเป็นหลัก ก่อนที่จะเผยแพร่ไปสู่สามัญชนในเวลาต่อมา ทั้งเสนอ 3 ที่มาของมโหรีว่า

มาจากกาพย์ขับไม้ กวีนิพนธ์ และทฤษฎีอุตตมะ (ลูกเท่าถือเป็นรากฐานความคิดของทำนองที่ซับซ้อน)

บทที่ 2 เพลงมโหรี กล่าวถึงเอกสารลายลักษณ์ที่มีผู้บันทึกเกี่ยวกับมโหรีไว้ตั้งแต่สมัยอยุธยาสืบเนื่องมาถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ได้แก่ ตำราเพลงมโหรี เพลงยาวตำรามโหรี หลักฐานเพลงมโหรีจากรายงานการประชุมครูพิณพาทย์ บทเกร็ดสำหรับร้องมโหรีแต่โบราณบทดอกสร้อยสวรรค์ครั้งกรุงเก่า และบทดอกสร้อยสักวา ทั้งวิเคราะห์จำนวนเพลงมโหรีตลอดจนวิธีการนำเสนอเพลงมโหรีที่ปรากฏในเอกสารลายลักษณ์ข้างต้น

บทที่ 3 บทร้องเพลงมโหรี ได้นำบทร้องเพลงมโหรีจากหนังสือบทเกร็ดสำหรับร้องมโหรีแต่โบราณ 72 เพลงมาใช้ในการศึกษา พบว่าบทร้องเพลงเกร็ดมโหรีทั้ง 72 เพลงเป็นบทร้องเพลงตับมโหรี 61 เพลง และเป็นเพลงเกร็ด 11 เพลง บทร้องเพลงตับเรื่องมีจำนวน 3 ตับ ได้แก่ ตับเรื่องทำขวัญ ตับเรื่องพระนคร และตับเรื่องดอกไม้

บทที่ 4 พัฒนาการของมโหรี กล่าวถึงพัฒนาการทางเนื้อหาบทร้องเพลงมโหรีในสมัยอยุธยามีการนำเนื้อหาจากวรรณคดีมาปรับเป็นบทร้องมโหรี เช่น พระรถเสน กากี อิเหนา เป็นต้น ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ได้เพิ่มเรื่องรามเกียรติ์ตอนนางลอยตอนศรนาคบาศและตอนศรพรหมาศ และอิเหนา ตอนบวงสรวง การคัดเลือกบทร้องเลือกบทร้องที่มีถ้อยคำงดงามมักมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก หรือบรรยายความงามของธรรมชาติ ตับมโหรีบางตับไม่ได้ยึดที่ความต่อเนื่องของบทร้อง แต่ยึดทำนองเพลงเป็นสำคัญ บทเพลงที่เลือกมารวมเป็นตับมโหรีมีทำนองคล้ายกัน สมัยรัชกาลที่ 3 พบว่ามีการนำเพลงมโหรีไปแต่งขยายเป็นเพลง สามชั้น เพลงเถา เพลงตับ รวมถึงเพลงโหมโรง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ไพฑูรย์ กิตติวรรณ เรียบเรียงหนังสือพาทยวรรณ ขึ้นเนื่องในงานครบรอบอายุ 60 ปี เนื้อหาภายในเกี่ยวข้องกับบทร้องตับมโหรีโบราณของบ้านพาทยโกศล ซึ่งประกอบด้วย ตับนางนาค ตับทะแย ตับแขกมอญ ตับเขนง ตับต้นเพลงฉิ่ง ตับนกกระจอก และตับมหาฤกษ์

ธนาคารกรุงเทพฯ หนังสือเพลงตับมโหรีของเก่าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้บันทึกเสียงเพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ หนังสือเล่มนี้จำหน่ายพร้อมแถบบันทึกเสียง 4 ตลับเป็นเพลงตับมโหรีของเก่า จำนวน 7 ตับ ได้แก่ ตับต้นเพลงฉิ่ง ตับนางนาค ตับแขกมอญ ตับเขนง ตับมหาฤกษ์ ตับทะแย และตับนกกระจอก

หนังสือเพลงตับมโหรีของเก่าฯ มีบทร้องเพลงมโหรีทั้ง 7 ตับ มาจากวรรณคดีหลายเรื่อง ได้แก่ กากี อิเหนา สุวรรณหงส์ และรถเสน บางตับมีบทร้องที่เป็นวรรณคดีเรื่องเดียวกัน ในขณะ

ที่บางตับบทร้องมีที่มาจากวรรณคดีหลายเรื่องรวมกัน ส่วนการบันทึกบทร้องนั้นเกิดขึ้นในสมัยหลัง ด้วยเหตุนี้เมื่อมีการรวมรวมบทร้องจึงพบว่าบทร้องไม่ตรงกัน ความคลาดเคลื่อนของบทร้องมีเหตุมาจาก

1. คัดลอกผิดและคลาดเคลื่อน
2. จำผิดหรือจำคลาดเคลื่อนแล้วคิดต่อเติมขึ้นใหม่
3. ครูดนตรีและขับร้องเปลี่ยนข้อความ ตัด เติมบางคำเพื่อให้ขับร้องสะดวก
4. หนังสือวรรณคดีที่กรมศิลปากรพิมพ์เผยแพร่ในกระบวนการชำระอาจมีบางคำที่คลาดเคลื่อนไป

ด้านเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงมโหรี เชื่อว่าเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงมโหรีต่างจากเครื่องปี่พาทย์ เสียงที่ใช้ในการบรรเลงเพลงมโหรีนั้นมีเสียงที่สูงกว่าปี่พาทย์ถึงสี่เสียงด้วยกัน และทางที่ใช้ในการบรรเลงมโหรีก็ต่างไปจากการบรรเลงปี่พาทย์

การบันทึกเสียงเพลงตับมโหรีจากข้อมูลที่มีอยู่พบว่า หม่อมส้มจีนได้บันทึกมโหรีตับทะแยและมโหรีตับแขกมอญร่วมกับวงมโหรีของขุนประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ในสมัยปลายรัชกาลที่ 5 ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 7 ใน พ.ศ. 2471 คุณแม่เจริญ พาทยโกศลและ นางสาวทูน (คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ) ได้ขับร้องเพลงตับมโหรี บรรเลงดนตรีคณะวงมโหรีวังบางขุนพรหม ในความควบคุมของจางวางทั่ว พาทยโกศล เป็นต้นว่า เพลงตับแขกมอญตับมหาฤกษ์ ตับต้นเพลงฉิ่ง

สงัด ภูเขาทอง หนังสือขุดล่าหาเพลงไทย ได้เรียบเรียงหนังสือขุดล่าหาเพลงไทย ซึ่งภายในประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นบทร้องตับมโหรีทั้ง 7 ตับ เหมือนกับตับมโหรีของบ้านพาทยโกศล โดยได้บันทึกทั้งทางร้องและทางดนตรีเป็นโน้ตสากลและโน้ตไทยเรียงต่อกันในลักษณะร้องส่งดนตรีไปครบทั้ง 7 ตับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล เนื้อหาส่วนต้นจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับพระราชนิพนธ์ 3 เรื่อง คือ พระบรมราชาธิบายเรื่องนิบาตชาดก พระราชปรารภเรื่องพระพุทธชินราช และเรื่องพระเขี้ยวแก้ว

ส่วนที่ 2 เป็นชีวประวัติและผลงานของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล มีเนื้อหาเกี่ยวกับดวงชะตากำเนิดลายพระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์กรมพระนครสวรรค์วรพินิต การศึกษาเล่าเรียนในวิชาสามัญและทางดนตรี การรับราชการ อุปสมบท การแต่งงาน ความสามารถ หน้าที่การงานและการอวสาน

ส่วนที่ 3 เป็นเรื่อง ปี่ท่านพระ ซึ่งครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ได้เรียบเรียงไว้เมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่ ปิดท้ายด้วยผลงานการประพันธ์และการค้นคว้าเรื่องความถี่เสียงดนตรีไทยของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล โดยผลงานเพราะที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้มีอยู่ด้วยกัน 3 เพลง ซึ่งมีทั้งประวัติ บทร้อง และโน้ตสากล ประกอบด้วย เพลงเทวาประสิทธิ์ เถา เพลงมหาจุฬาลงกรณ์ (ทางไทย) และเพลงโหมโรงอาทิตย์อุทัย

พูนพิศ อมาตยกุลและคณะ หนังสือที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ หนังสือเล่มนี้โดยเป็นการรวบรวมชีวประวัติและผลงานของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ โดยมีเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้

1. เครือญาติและชีวิตในวัยเด็ก
2. คุณหญิงไพฑูรย์กับวังบ้านหม้อ
3. คุณหญิงไพฑูรย์กับวังบางขุนพรหม
4. คุณหญิงไพฑูรย์กับวังสวนผักกาด
5. คุณหญิงไพฑูรย์กับวังสวนจิตรลดา
6. ทำนองเพลงตับเขนง

นอกจากนี้ยังผลงานและรางวัลเกียรติยศต่าง ๆ ที่ได้รับ และปิดท้ายด้วยรายการเครื่องดนตรีไทยของบ้านพาทยโกศลพร้อมภาพถ่าย

หนังสือสารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัตินักดนตรีและนักร้องได้รวบรวมชีวประวัติและผลงานของครูดนตรีและนักร้อง โดยใช้ฐานข้อมูลใหญ่จากเล่มเดิมโดยปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์ขึ้นพร้อมทั้งเพิ่มจำนวนนักดนตรีและนักร้องที่ตกสำรวจให้ครบถ้วนซึ่งในเล่มนี้ปรากฏครูดนตรีบ้านพาทยโกศลอยู่หลายท่าน อาทิ ครูทองดี ชูสัตย์ หลวงกัลยาณมิตตาวาสจางวางทั่ว พาทยโกศล ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล และคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ

นอกจากครูดนตรีไทยของบ้านพาทยโกศลและยังปรากฏลูกศิษย์ของบ้านพาทยโกศลอีกหลายท่านที่ยังไม่เคยปรากฏอยู่ในเล่มใดมาก่อน

พูนพิศ อมาตยกุลและคณะ ในหนังสือนามานุกรมศิลปินเพลงไทยในรอบ 200 ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้รวบรวมและเรียบเรียงประวัติครูดนตรีไทยขึ้นพร้อมทั้งมีรูปประกอบเนื้อหาในประวัติประกอบด้วยปีที่เกิดและเสียชีวิต ประวัติการเรียนดนตรี การถ่ายทอดดนตรีและผลงานการประพันธ์เพลง ซึ่งในเล่มนี้ปรากฏครูดนตรีบ้านพาทยโกศลอยู่หลายท่าน อาทิ ครูทองดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ชูสัตย์ หลวงกัลยาณมิตตาวาส จางวางทั่ว พาทยโกศล ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล และคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า เรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทยสรุปได้ 3 ประการ คือ 1. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดเสียง 2. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดเพลง 3. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความไพเราะ เรื่องประเภทเพลงตับแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ตับเรื่องและตับเพลง ตามเนื้อหาและเพลงที่เรียงร้อยติดต่อกัน เรื่องวิวัฒนาการของการผสมวงมโหรีแบ่งออกเป็น 2 ยุค คือ 1. ยุคแห่งการกำเนิดวงมโหรี 2. ยุคการจัดระเบียบวงมโหรี เรื่องการประพันธ์เพลงไทย พบวิธีการประพันธ์ 3 รูปแบบ คือ 1. ปรับปรุง 2. ต่อยอด 3. สร้างสรรค์ เรื่องความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ความคิดสร้างสรรค์คือ ความคิดที่เกิดขึ้นใหม่จากการตกผลึกความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่แตกต่างจากเดิมที่มีอยู่ เรื่องอัตลักษณ์ พบว่า อัตลักษณ์ คือ ความต่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นผลจากการเปรียบเทียบ ซึ่งหนึ่งคนหรือสังคมหนึ่งอาจจะมีหลายอัตลักษณ์และมีอัตลักษณ์ร่วมกันได้ เรื่องการขับร้องเพลงไทย มีหลักการสำคัญ คือ การออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขระวิธีและเหมาะสมกับบทร้อง การแบ่งคำร้อง การบรรจุคำร้อง กลวิธีในการขับร้อง การกำหนดตำแหน่งในการหายใจ การรู้จักและเข้าใจจังหวะหน้าทับของบทเพลง และการส่งร้อง-รับกับวงดนตรี เรื่องชีวประวัติและผลงานครูดนตรีบ้านพาทยโกศลพบว่าครูดนตรีบ้านพาทยโกศลเป็นบุคคลสำคัญทางด้านดนตรีไทยที่มีผลงานประจักษ์ชัดทั้งการประพันธ์เพลงและบทบาทหน้าที่ต่อวงการดนตรีไทย เรื่องเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีหนังสือ บทความ และงานวิจัยที่กล่าวถึงชีวประวัติและผลงานครูดนตรีบ้านพาทยโกศลและเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับมโหรีบ้านพาทยโกศลไม่มากนักแต่พอจะเป็นแนวทางในการศึกษาต่อยอดได้เป็นอย่างดี ดังนั้นในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาเรื่องแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้เป็นหลักในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตรต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

บทที่ 3
ชีวประวัติและอัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล

การศึกษาชีวประวัติและอัตลักษณ์ทางดนตรีผ่านคีตประพันธ์ที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้จัดแบ่งประเด็นในการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ชีวประวัติและผลงาน

3.2 อัตลักษณ์ทางดนตรีและการขับร้อง

1. อัตลักษณ์ทางดนตรี มีองค์ประกอบในการวิเคราะห์ ดังนี้
    1. รูปแบบสังคีตลักษณ์
    2. กลุ่มเสียงปัญจมูล
    3. จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ
    4. กระสวนจังหวะของทำนอง
    5. ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง
    6. ลักษณะการบรรเลง
2. อัตลักษณ์การขับร้อง มีองค์ประกอบในการวิเคราะห์ ดังนี้
    1. รูปแบบสังคีตลักษณ์
    2. กลุ่มเสียงปัญจมูล
    3. จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ
    4. การแบ่งคำร้อง
    5. โครงสร้างของบทประพันธ์
    6. การประพันธ์ทางขับร้อง
    7. การบรรจุคำร้อง
    8. กลวิธีในการขับร้อง
    9. ช่วงการหายใจ
    10. ลักษณะการขับร้อง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และตารางในการบันทึกทำนองหลักและทางขับร้องเพื่อเป็นข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1. สัญลักษณ์แทนเสียง

การบันทึกทำนองหลักคีตประพันธ์ที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์แทนระดับเสียงของตัวโน้ตต่าง ๆ ไว้เป็นตัวอักษรไทยจำนวน 7 ตัวอักษรด้วยกัน ดังนี้

ตัวอักษร	สัญลักษณ์แทนเสียง
ด	โด
ร	เร
ม	มี
ฟ	ฟา
ซ	ซอล
ล	ลา
ท	ที

ตารางที่ 3 ตารางบันทึกสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรี

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

2. สัญลักษณ์แทนเสียงลูกฆ้องวงใหญ่

ผู้วิจัยจะใช้โน้ตฆ้องวงใหญ่ในการบันทึก โดยกำหนดสัญลักษณ์แทนเสียงของลูกฆ้องวงใหญ่แต่ละลูกเรียงจากลูกที่มีเสียงต่ำสุดอยู่ทางด้านซ้ายมือ (ลูกทวน) ไปหาลูกที่มีเสียงสูงสุดทางด้านขวามือ (ลูกยอด) โดยกำหนดสัญลักษณ์เป็นตัวอักษรแทนเสียงของแต่ละลูกได้ดังนี้

ลำดับลูกฆ้องวงใหญ่	ชื่อแทนเสียง	สัญลักษณ์แทนเสียง
ลูกที่ 1	เร	ร
ลูกที่ 2	มี	ม
ลูกที่ 3	ฟา	ฟ
ลูกที่ 4	ซอล	ซ
ลูกที่ 5	ลา	ล
ลูกที่ 6	ที	ท
ลูกที่ 7	โด	ด
ลูกที่ 8	เร	ร
ลูกที่ 9	มี	ม

ลำดับลูกฆ้องวงใหญ่	ชื่อแทนเสียง	สัญลักษณ์แทนเสียง
ลูกที่ 10	ฟา	ฟ
ลูกที่ 11	ซอล	ซ๋
ลูกที่ 12	ลา	ล๋
ลูกที่ 13	ที	ท๋
ลูกที่ 14	โด	ด๋
ลูกที่ 15	เร	ร๋
ลูกที่ 16	มี	ม๋

ตารางที่ 4 ตารางบันทึกสัญลักษณ์แทนเสียงฆ้องวงใหญ่

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ภาพที่ 1 ภาพแสดงเสียงและตำแหน่งของลูกฆ้องวงใหญ่

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

3. กลุ่มเสียงปัญจมูล

การดำเนินการวิเคราะห์ทำนองหลักที่ปรากฏในคีตประพันธ์ที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเสียงปัญจมูลโดยมีชื่อเรียกกลุ่มเสียง ของแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มเสียงปัญจมูล	ชื่อเรียกกลุ่มเสียง
ม ฟ ซ X ท ด X	ทางชวา
ร ม ฟ X ล ท X	ทางกลางกลางแหบ

กลุ่มเสียงปัญจมูล	ชื่อเรียกกลุ่มเสียง
ด ร ม X ซ ล X	ทางนอก
ท ด ร X ฟ ซ X	ทางเพียงออบน
ล ท ด X ม ฟ X	ทางกลาง
ซ ล ท X ร ม X	ทางใน
ฟ ซ ล X ด ร X	ทางเพียงออล่าง

ตารางที่ 5 ตารางบันทึกกลุ่มเสียงปัญจมูล

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

4. ตารางการบันทึกทำนองหลัก

การบันทึกโน้ตทำนองหลักของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล ผู้วิจัยได้กำหนดตารางการบันทึกทำนองหลักทั้งหมด 5 รูปแบบดังนี้

ตารางบันทึกทำนองหลักแบบแบ่งมือซ้าย ขวา

- - - -	- ซ๋ - ซ๋	- ซ๋ - ซ๋	- ซ๋ - ม๋	- ล๋ - -	ซ๋ ม๋ - -	- - - ด๋	- - ร๋ ม๋
- - - ซ	- - - -	- ด - ล	- ซ - ม	- - ซ๋ ม๋	- - ร๋ ด๋	- ซ - -	- ด๋ - -

ตารางที่ 6 ตารางบันทึกทำนองหลักแบบแบ่งมือซ้าย ขวา

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ตารางบันทึกทำนองหลักแบบโน้ตหัวเดียว

- - - -	- ซ๋ - ซ๋	- ซ๋ - ซ๋	- ซ๋ - ม๋	- ล๋ - -	ซ๋ ม๋ - -	- - - ด๋	- - ร๋ ม๋

ตารางที่ 7 ตารางบันทึกทำนองหลักแบบโน้ตหัวเดียว

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ตารางบันทึกกระสวนจังหวะของทำนอง

- - - X	- - XXX	- X - X	- - XXX	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X

ตารางที่ 8 ตารางบันทึกกระสวนจังหวะของทำนอง

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตารางบันทึกทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง

←				→			
- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ซ	- - - ด	- - - ร	- - - ม

ตารางที่ 9 ตารางบันทึกทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ตารางบันทึกทำนองสารัตถะ

- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ล

ตารางที่ 10 ตารางบันทึกทำนองสารัตถะ

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

5. เสียงเอื้อน

การศึกษาทางขับร้องของบ้านพาทยโกศล ผู้วิจัยได้กำหนดคำเอื้อน ซึ่งปรากฏอยู่ในทางขับร้องของบ้านพาทยโกศลไว้ทั้งหมด 10 คำ ดังนี้

คำเอื้อน
เออ
เอิง
เอย
อือ
เหอ
เงอ
เงย
ฮิ้ง
ฮือ
ฮึ

ตารางที่ 11 ตารางบันทึกบันทึกเสียงเอื้อน

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

คำเอื้อนทั้ง 10 คำ นี้ สามารถผันตามเสียงวรรณยุกต์ไทย คือ เอก โท ตรี จัตวา ได้โดยขึ้นอยู่กับระดับเสียงในการขับร้อง

ตารางการบันทึกการแบ่งคำร้อง

เพลงนี้หนา	ชื่อว่า	ตราไพฑูรย์
ทั้งดีดสี	ตีเป่า	เข้าโคลงกลอน
ร้องเพลงวา	นั้นสำคัญ	ท่านสร้างไว้
ชื่อไพฑูรย์	กิตติวรรณ	ศิษย์จำจาร

รวมเค้ามูล	ความรู้	ที่ครูสอน
เอื้อนอ่อนอ้อน	ซ้อนกล	ดนตรีกาล
ให้คนไทย	เรียนรู้	ร่วมสืบสาน
ระลึกขาน	เกียรติคุณ	อดุลเอย

ตารางที่ 12 ตารางบันทึกการแบ่งคำร้อง

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ตารางบันทึกการประพันธ์ทางขับร้อง

- - - ร	- - - ม	-- ล ซ	- ม ซ ร	- - - -	- - - -	--ดร ด	- - ด
- - - อือ	- - - เอ่อ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- - - -	- - - -	--สำเนียง	- - ทอง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

ตารางที่ 13 ตารางบันทึกการประพันธ์ทางขับร้อง

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ตารางบันทึกการบรรจุคำร้อง

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- -เพลงนี้	- - -หรือ	- - -ชื่อ	- - - ว่า
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	--สำเนียง	- - ทอง
- - - -	- - - -	- -สำนวน	---คล้อง	- - - -	- - - -	- - -นาม	- - -ครู
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ผู้ - สืบ	- - - ศิลป์

ตารางที่ 14 ตารางบันทึกการบรรจุคำร้อง

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ตารางบันทึกกลวิธีการขับร้อง

ประโยคที่ 1							
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ฟัง	--บรรเลง	-ชื่อ-เพลง	- - -ร้อง

ตารางที่ 15 ตารางบันทึกกลวิธีการขับร้อง

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ตารางบันทึกช่วงการหายใจ

ช่วงหายใจที่ 1					ช่วงหายใจที่ 2		
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ฟัง	--บรรเลง	-ชื่อ-เพลง	- - -ร้อง

ตารางที่ 16 ตารางบันทึกช่วงการหายใจ

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ตารางบันทึกลักษณะการขับร้อง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ฟัง	--บรรเลง	-ชื่อ-เพลง	- - -ร้อง

ตารางที่ 17 ตารางบันทึกลักษณะการขับร้อง

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

การศึกษาชีวประวัติและอัตลักษณ์ที่ปรากฏในคีตประพันธ์ของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาครูดนตรีของบ้านพาทยโกศลทั้งหมด 6 ท่าน คือ ครูทองดี ชูสัตย์ หลวงกัลยาณ-มิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) จางวางทั่ว พาทยโกศล ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ และครูอุทัย พาทยโกศล โดยประเด็นในการศึกษาจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับชีวประวัติและผลงานคีตประพันธ์ของแต่ละท่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ครูทองดี ชูสัตย์

3.1.1 ชีวประวัติและผลงานของครูทองดี ชูสัตย์

ครูทองดี ชูสัตย์ ครูดนตรีท่านสำคัญของบ้านพาทยโกศล ไม่ทราบปีเกิด มีศักดิ์เป็นน้าชายของหลวงกัลยาณมิตตาวาส ชีวิตครอบครัวได้แต่งงานกับนางพวง มีบุตรชายเพียงคนเดียวชื่อ ย้อย ครูทองดี ชูสัตย์ เป็นผู้ที่มีความสามารถรอบตัวยกเว้นปี่และชำนาญมากในเพลงหน้าพาทย์แต่ไม่ทราบว่าศึกษาวิชาดนตรีมาจากสายใด ตลอดชีวิตครูทองดีจะเป็นครูผู้ถ่ายทอดที่สำคัญและเป็นที่รู้จักกันดีให้กับวงดนตรีต่าง ๆ ของฝั่งธนบุรี และด้วยความสามารถในด้านเพลงหน้าพาทย์ในปีพ.ศ. 2464 ในคราวที่กรมมหรสพได้ทำพิธีไหว้ครูครั้งใหญ่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎ-เกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ครูทองดีเป็นผู้บอกเพลงหน้าพาทย์เพลงองค์พระพิราพ ผลงานทางดนตรีได้ประพันธ์เพลงไว้หลายเพลงอาทิ ตระประทานพรและเพลงช้าเรื่องเต่าทอง ครูทองดี ชูสัตย์ ถึงแก่กรรมในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

3.1.2 อัตลักษณ์ทางดนตรีของครูทองดี ชูสัตย์

ผู้วิจัยได้เลือกเพลงเต่าทอง สองชั้น เป็นหนึ่งในคีตประพันธ์ของครูทองดี ชูสัตย์ ที่ปรากฏอยู่ในเพลงเรื่องเต่าทอง โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1. เป็นผลงานของการประพันธ์ของครูทองดี ชูสัตย์
2. เป็นผลงานที่แพร่หลายเป็นที่นิยมอยู่ในวงการดนตรีไทย
3. ได้รับการยืนยันจากศิษย์ลูกศิษย์บ้านพาทยโกศล

เพลงดังกล่าวนี้มีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก เป็นเพลงที่นิยมบรรเลงจนเป็นเอกลักษณ์ของบ้านพาทยโกศล การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำเฉพาะเพลงเต่าทอง สองชั้น มาวิเคราะห์เพื่อหาอัตลักษณ์ทางดนตรีของครูทองดี ชูสัตย์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประวัติเพลงเต่าทอง สองชั้น

ราชบัณฑิตยสถาน อธิบายไว้โดยย่อสรุปความว่าเพลงนี้ไม่มีหลักฐานระบุแน่นอน เพียงแต่ระบุไว้ว่าอยู่ในเพลงช้าเรื่องเต่าทอง ครูทองดี ชูสัตย์ เป็นผู้แต่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549: 64)

ทำนองหลักเพลงเต่าทอง สองชั้นนี้ ผู้วิจัยได้รับการถ่ายทอดจากครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ได้รับการถ่ายทอดมาจากครูพังพอน แตงสืบพันธุ์ ซึ่งเป็นทางเดิมของบ้านพาทยโกศล โดยท่านยังให้ความเห็นในเรื่องเพลงเต่าทองไว้ว่า

ถ้าพูดถึงครูทองดีก็ต้องเพลงเต่าทอง ถ้าบ้านนี้ไปเล่นเพลงเรื่องที่ไหน หนึ่งในนั้นก็ต้องเป็นเพลงเรื่องเต่าทอง ลูกศิษย์ลูกหาที่มาต่อเพลงที่นี่ถ้าต่อเพลงเรื่องเริ่มแรกก็ต้องเพลงเต่าทองก่อนแล้วเรื่องอื่น ๆ ก็ค่อยว่ากันต่อไป (สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2564)

ทำนองหลักเพลงเต่าทอง สองชั้น

ประพันธ์โดย: ทองดี ชูสัตย์

บอกทำนอง: สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์

บันทึก: ผู้วิจัย

ท่อน 1

- - - -	- ซ - ซ	- รˍ - -	- ท - ท	- - ล ล	- ซ - ล	- - - -	- ซ - ซ
- - - ซ̣	- - - -	- ร - ท̣	- - - -	- ล̣ - -	- ซ̣ - ล̣	- - - ซ̣	- - - -

- - - ซ	- - - ซ	- - รˍ -	รˍ รˍ - -	ดˍ ดˍ - -	ท ท - -	ล ล - -	ซ ซ - ร
- - - ด	- - - ซ̣	- - - ร	- - - ด	- - - ท̣	- - - ล̣	- - - ซ̣	- - - ล̣

- - - ซ	- - - ซ	- - รˍ -	รˍ รˍ - -	ดˍ ดˍ - -	ท ท - -	ล ล - -	ซ ซ - ร
- - - ด	- - - ซ̣	- - - ร	- - - ด	- - - ท̣	- - - ล̣	- - - ซ̣	- - - ล̣

- - - ด	- - ร(รม	- - - ม	- ฟ - ซ	- - - รร	ซ - ซ ฟ	- - ฟ ฟ	- - - ม
- ซ̣ - -	- - ด -	- ร - -	- - - -	- - ร -	- ร - -	ด - - ร	- - ม ร

กลับต้นโดยเปลี่ยน 4 ห้องแรก

- - - ร	- - - ร	- - ท ท	- รˍ - ท
- - - ซ	- - - ร̣	- ท̣ - -	- ร - ท̣

ท่อน 2

- - ร(รม	- ซ - ล	ท ดˍ รˍ ดˍ	ท ล ซ -	- - - ม	- - - ม	- - - -	- - - ม
- - ด -	- ซ̣ - ล̣	ท̣ ด ร ด	ท̣ ล̣ ซ̣ ม̣	- - - -	- - - ล̣	- - - ม̣	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ซ	- - ทฺ -	- - - ซฺ	- - ลฺทฺ	- ท - ร	ม ร - -	- - ลฺ ทฺ	- - ด ร
- - - ร	- - - ลฺซฺ	- ร - -	- - ซ -	- ซฺ - -	- - ด ทฺ	ลฺ ซฺ - -	ลฺ ทฺ - -

- - - ด	- - รม	- - - ม	- ซ - -	- ม - ซ	- - ล -	- ซ - -	ม - - -
- ซ - -	- - ด -	- ร - -	- - - ร	- - - ม	- - - ซร	- ม - -	- รด - ลฺ

- - ร -	ร ร - -	ม ม - -	ซ ซ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - -	ล ล - -	ซ ซ - ม
- - - ล	- - - ทฺ	- - - ซฺ	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ทฺ

- - - -	- ฟ - -	ล ฟ - -	ม ฟ - -	- - ม ฟ	- - ซ ล	- ท - -	ล ซ - -
- - - ร	- ม - ม	- - ม ร	- ม - ม	- ร - -	ม ฟ - -	ซ - ล ซ	- - ฟ ม

กลับต้น 3 บรรทัดแรก โดย 4 ห้องท้ายของบรรทัดที่ 3 เปลี่ยนเป็น

- ม - ซ	- - ล -	- ซ - -	ม - - ท
- - - ม	- - - ซร	- ม - -	- รด - ทฺ

ท่อน 3

- - - -	- ซ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- รำ - มำ	- รำ - -	ท ท - -	ล ล - ซ
- - - ซ	- - - -	- - - ทฺ	- ลฺ - ทฺ	- ร - ม	- ร - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- - - ม	- - ซ ล	- ซ - -	ล ล - ซ	- - - ม	- ท ล ซ	- ม - -	- ซ - ซ
- มฺ - -	- - - ลฺ	- ซฺ - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ทฺ	- ทฺ ลฺ ซฺ	- ทฺ - ซฺ	- - - -

- - - ท	- - รำ มำ	- รำ - -	มำ มำ - รำ	- - - ท	- - รำ รำ	- - - มำ	- - รำ รำ
- ทฺ - -	- - - ม	- ร - ม	- - - ร	- - - ฟ	- ร - -	- - - ม	- ร - -

- ร - ซ	- - ล ท	- รำ - ท	- ล - ซ	- ม - -	ร ร - -	ซ ซ - -	ล ล - ท
- ลฺ - ซฺ	- - - ทฺ	- ร - ทฺ	- ลฺ - ซฺ	- ทฺ - ล	- - - ซฺ	- - - ลฺ	- - - ทฺ

กลับต้น

ท่อน 4

- - - -	- - - -	- - - ท	- - - ท	- - - ท	- - - ท	- - - -	- - - ท
- - - -	- ด - ทฺ	- - - -	- - - ม	- - - ม	- - - -	- ด - ท	- - - -

- - - -	- - - -	- - - ท	- - - ท	- - - ท	- - - ท	- - - -	- - - ท
- - - -	- ด - ทฺ	- - - -	- - - ม	- - - ม	- - - -	- ด - ท	- - - -

- รำ - ท	- ล - -	ซ ซ - -	ล ล - ท	- รำ - มำ	- รำ - -	ท ท - -	ล ล - ซ
- ร - ทฺ	- ลฺ - ซฺ	- - - ลฺ	- - - ทฺ	- ร - ม	- ร - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ

- - - -	- ร - ร	- - - -	ร ม - ซ	- ร - ซ	- - ล ท	- รำ - ท	- ล - ซ
- - - รฺ	- - - ลฺ	- ทฺ - ด	- - - ซฺ	- ลฺ - ซ	- - - ทฺ	- ร - ท	- ลฺ - ซฺ

- - - -	- ร - ร	- - - -	ร ม - ซ	- ร - ซ	- - ล ท	- รำ - ท	- ล - ซ
- - - รฺ	- - - ลฺ	- ทฺ - ด	- - - ซฺ	- ลฺ - ซ	- - - ทฺ	- ร - ท	- ลฺ - ซฺ

- - ซ ล	- - ซ -	ม ร - ร	- ม - ซ	- ท ล ซ	- ร - -	ซ ซ - -	ล ล - ท
- ม - -	ซ ม - ร	- ซฺ - ลฺ	- ทฺ - ซฺ	- ทฺ ลฺ ซฺ	- ลฺ - ซฺ	- - - ลฺ	- - - ทฺ

- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ดำ - รำ	- - รำ ดำ	- ดำ - ดำ	- รำ - -	มำ มำ - รำ
- ซฺ - -	- - - ทฺ	- ลฺ - ทฺ	- ด - ร	- - - ด	- - - -	- ร - ม	- - - ร

- - - ดำ	- - รำ รำ	- - - มำ	- - รำ รำ	- ซ - ดำ	- - รำ มำ	- มำ - มำ	- รำ - ดำ
- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ร - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด

- ซ - ดำ	- - รำ มำ	- มำ - มำ	- รำ - ดำ	- มำ รำ ดำ	- ท - ล	- ท ล ซ	- ซ - ม
- ร - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด	- ม ร ด	- ทฺ - ลฺ	ทฺ - ลฺ ซฺ	- มฺ - -

- - - ม	- - - ม	- - - ทฺ	- ด - ร	- ม - ซ	- - - ร ร	- - - -	ร - - ด
- - - ลฺ	- มฺ - -	- ลฺ - -	- - - -	- - - ม	- - ร -	- ด - -	- ดลฺ - ซฺ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - ร -	- ด - -	ร ร - -	ม ม - ม	- - ท ท	- ล - ซ	- - ม ซ	ม ซ - ม
- - - ดล̣	- ซ̣ - ล̣	- - - ท̣	- - - ซ̣	- ท̣ - -	- ล̣ - ซ̣	- - ร -	- ม̣ - -

- - - ม	- - - ม	- - - ท̣	- ด - ร	- ม - ซ	- - - ร ร	- - - -	ร - - ด
- - - ล̣	- ม̣ - -	- ล̣ - -	- - - -	- - - ม	- - ร -	- ด - -	- ดล̣ - ซ̣

- - ล ล	- - ม ม	- - ร ร	- - ด ด	- ม - -	- ร - ด	- - ม ม	- ซ - ล
- ม - -	- ท - -	- ล̣ - -	- ซ̣ - -	- ท̣ - -	- ล̣ - ซ̣	- ท̣ - -	- ซ̣ - ล̣

รูปแบบสังคีตลักษณ์

จากทำนองหลักเพลงเต่าทอง สองชั้น สามารถเขียนทำนองสังคีตลักษณ์ได้ดังนี้

A / B C B* / D /E /

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในรูปแบบสังคีตลักษณ์ของเพลงเต่าทอง สองชั้น สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
A	ท่อน 1
B	จังหวะหน้าทับที่ 1 ถึง 6 ท่อน 2
C	จังหวะหน้าทับที่ 7 ถึง 10 ท่อน 2
B*	จังหวะหน้าทับที่ 1 ถึง 6 ในการกลับต้น ท่อน 2
D	ท่อน 3
E	ท่อน 4
/	การแสดงการจบท่อนเพลง

ตารางที่ 18 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงเต่าทอง สองชั้น

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กลุ่มเสียงปัญจมูล

จากทำนองหลักเพลงเต่าทอง สองชั้น สามารถจำแนกกลุ่มเสียงแต่ละบรรทัดโน้ตได้ดังต่อไปนี้

ท่อน 1

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

มีเสียง โด เป็นสะพานเชื่อมเสียงไปทางนอก)

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางนอก

ท่อน 2

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน 4 ห้องแรก

สะพานเชื่อมเสียง 4 ห้องหลัง

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 5 ลูกเท่าตกแต่ง

ท่อน 3

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางใน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 4

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 5 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 6 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 7 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 8 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 9 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 10 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 11 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 12 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 13 กลุ่มเสียงทางนอก

จากการศึกษาทำนองหลักเพลงเต่าทอง สองชั้น พบว่ามีการใช้กลุ่มเสียงทางนอกและกลุ่มเสียงทางใน โดยการเปลี่ยนกลุ่มเสียงแต่ละครั้งจะใช้สะพานเชื่อมเสียงหรือใช้ลูกเท่าเพื่อเปลี่ยนกลุ่มเสียง ซึ่งในการเปลี่ยนกลุ่มเสียงจะเป็นการเปลี่ยนอยู่ในคู่ 4 เมื่อพิจารณาจำนวนการใช้กลุ่มเสียงของเพลงเต่าทอง สองชั้น สรุประดับเสียงประธานของเพลงได้ดังนี้

กลุ่มเสียง	เปอร์เซ็นต์
ทางใน	**60%**
ทางนอก	40%

ตารางที่ 19 แสดงกลุ่มเสียงประธานของเพลงเต่าทอง สองชั้น

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ

จังหวะฉิ่ง

เพลงเต่าทอง สองชั้น ของบ้านพาทยโกศลนี้กำกับจังหวะฉิ่งอัตราสองชั้น ซึ่งมีลักษณะของการตีเทียบกับห้องเพลงได้ดังนี้

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ

เมื่อพิจารณาอัตราจังหวะฉิ่ง สองชั้น เทียบกับการบรรเลงเพลงเพลงเต่าทอง พบว่า จำนวนรวมความยาวของเพลงในการบรรเลงมีความยาวรวมทั้งสิ้น 280 ฉิ่ง-ฉับ

จังหวะหน้าทับ

เพลงเต่าทอง สองชั้น ของบ้านพาทยโกศล มักใช้บรรเลงติดต่อกันเป็นเพลงเรื่องซึ่งใช้ตะโพนเป็นเครื่องกำกับจังหวะหน้าทับด้วยหน้าทับปรบไก่ สองชั้น ซึ่งมีลักษณะการบรรเลงดังนี้

- - - -	- - - พรึง	- - - ป๊ะ	- - - ตุ๊บ	- - - พรึง	- - - พรึง	- - - ตุ๊บ	- - - พรึง

เมื่อพิจารณาอัตราจังหวะหน้าทับปรบไก่ สองชั้น เทียบกับการบรรเลงเพลงเพลงเต่าทอง สองชั้น พบว่าจำนวนรวมความยาวของเพลงในการบรรเลงมีความยาวรวมทั้งสิ้น 70 จังหวะหน้าทับ

กระสวนจังหวะของทำนอง

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงเต่าทอง สองชั้น

ท่อน1

- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- - - X	- X - X
- - - X	- - - X	- - X X	X X - X	X X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- X - X	- - - XXX	- X - X	- X - X	- - XXX	X X X X	X - X X	- - X X

กลับต้นโดยเปลี่ยน 4 ห้องแรก

- - - X	- - - X	- X X X	- X - X

ท่อน2

- - XXX	- X - X	X X X X	X X X X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
- - - X	- - XXX	- X - X	- - XXX	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
- X - X	- - XXX	- X - X	- X - X	- X - X	- - XXX	- X - -	XXX - X
- - X X	X X - X	X X - X	X X - X	X X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- - - X	- X - X	X X X X	X X - X	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X

กลับต้น 3 บรรทัดแรก โดย 4 ห้องท้ายของบรรทัดที่ 3 เปลี่ยนเป็น

- X - X	- - XXX	- X - -	XXX - X

ท่อน 3

- - - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- X- X	- - X X	- X - X	X X - X	- - - X	- X X X	- X - X	- X - X
- X - X	- - X X	- X - X	X X - X	- - - X	- X X X	- - - X	- X X X
- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X	X X – X	X X - X	X X - X

กลับต้น

ท่อน 4

- - - -	- X - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- X - X	- - - X
- - - -	- X - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- X - X	- - - X
- X - X	- X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- - - X	- X - X	- X - X	X X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X
- - - X	- X - X	- X - X	X X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X
- X X X	X X X X	X X - X	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X
- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	X X - X
- - - X	- X X X	- - - X	- X X X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X
- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	X X X X	- X - X
- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- - - XXX	- X - -	XXX - X
- - XXX	- X - -	X X - X	X X - X	- X X X	- X - X	- - X X	X X - X
- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- - - XXX	- X - -	XXX - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X - -	- X - X	- X X X	- X - X

จากการศึกษาลักษณะกระสวนจังหวะของทำนองที่ปรากฏในเพลงเต่าทอง สองชั้น พบว่า กระสวนจังหวะของทำนองทั้งหมดในเพลงเต่าทอง สองชั้น มีทั้งหมดทั้งสิ้น 35 กระสวน โดยในแต่ละกระสวนนั้นมีอัตราความถี่ในการใช้ที่แตกต่างกันไป ซึ่งจัดประเภทของกระสวนจังหวะของทำนองได้ 3 รูปแบบดังนี้

กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมาก มีจำนวน 1 รูปแบบ พบการซ้ำทั้งหมด 6 ครั้ง มีรูปแบบดังนี้

- X - X	- - X X	- X - X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองทั่วไป มีจำนวน 9 รูปแบบ

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำจำนวน 2 ครั้ง มีจำนวน 7 รูปแบบ ดังนี้

X X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- X - X	- - - XXX	- X - X	- X - X
- - XXX	X X X X	X - X X	- - X X
- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- - - X	- X X X	- - - X	- X X X
- - - -	- X - X	- - - X	- - - X
- - - X	- X - X	- X - X	X X - X

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำจำนวน 3 ครั้ง มีจำนวน 1 รูปแบบ ดังนี้

- - - X	- X - X	- X - X	- X - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำจำนวน 4 ครั้ง มีจำนวน 1 รูปแบบ ดังนี้

- X - X	- - XXX	- X - -	XXX - X

กระสวนจังหวะของทำนองเฉพาะที่ไม่พบจำนวนการซ้ำ มีจำนวน 25 รูปแบบ ดังนี้

- - X X	X X - X	X X - X	X X - X
- - - X	- X - X	X X X X	X X - X
- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
- X - X	- - XXX	- X - -	XXX - X
- - - X	- X - X	- - X X	- X - X
- - - X	- - - X	- X X X	- X - X
- - XXX	- X - X	X X X X	X X X X
- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
- - - X	- - XXX	- X - X	- - XXX
- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
- X X X	- X - X	- - - X	- X - X
- - - X	- - - X	- - X X	X X - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- - - X	- - - X	- X - X	- - - X
- X- X	- - X X	- X - X	X X - X
- - - X	- X X X	- X - X	- X - X
- X - X	- - X X	- X - X	X X - X
- - - X	- - - X	- X - X	- - - X
- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- X X X	- X - X	X X - X	X X - X
- - X X	- X - X	- X - X	X X - X
- X X X	- X - X	X X X X	- X - X
- - XXX	- X - -	X X - X	X X - X
- X X X	- X - X	- - X X	X X - X
- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
- X - -	- X - X	- X X X	- X - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เมื่อพิจารณาจากการศึกษากระสวนจังหวะของทำนองที่ปรากฏ ในเพลงเต่าทอง สองชั้น สรุปได้ว่า เพลงเต่าทอง สองชั้น มีการใช้กระสวนจังหวะของทำนองที่หลากหลายทั้งยังพบ

กระสวนจังหวะของทำนองที่มักใช้อยู่ 1 กระสวนที่มีจำนวนครั้งในการใช้ซ้ำถึง 6 ครั้ง ซึ่งปรากฏในเพลงเต่าทอง สองชั้น ดังนี้

ทำนองหลักเพลงเต่าทอง สองชั้น

ท่อน 1

- - - -	- ซ - ซ	- รำ - -	- ท - ท	- - ล ล	- ซ - ล	- - - -	- ซ - ซ
- - - ซฺ	- - - -	- ร - ทฺ	- - - -	- ลฺ - -	- ซฺ - ลฺ	- - - ซฺ	- - - -

- - - ซ	- - - ซ	- - รำ -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - -	ล ล - -	ซ ซ - ร
- - - ด	- - - ซฺ	- - - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ลฺ

- - - ด	- - - รม	- - - ม	- ฟ - ซ	- - - รร	ซ - ซ ฟ	- - ฟ ฟ	- - - ม
- ซฺ - -	- - ด -	- ร - -	- - - -	- - ร -	- ร - -	ด - - ร	- - ม ร

กลับต้นโดยเปลี่ยน 4 ห้องแรก

- - - ร	- - - ร	- - ท ท	- รำ - ท
- - - ซ	- - - รฺ	- ทฺ - -	- ร - ทฺ

ท่อน 2

- - - รม	- ซ - ล	ท ดำ รำ ดำ	ท ล ซ -	- - - ม	- - - ม	- - - -	- - - ม
- - ด -	- ซฺ - ลฺ	ทฺ ด ร ด	ทฺ ลฺ ซฺ มฺ	- - - -	- - - ลฺ	- - - มฺ	- - - -

- - - ซ	- - ทฺ -	- - - ซฺ	- - - ลฺทฺ	- ท - ร	ม ร - -	- - ลฺ ทฺ	- - ด ร
- - - ร	- - - ลฺซฺ	- ร - -	- - ซ -	- ซฺ - -	- - ด ทฺ	ลฺ ซฺ - -	ลฺ ทฺ - -

- - - ด	- - - รม	- - - ม	- ซ - -	- ม - ซ	- - ซล -	- ซ - -	ม - - -
- ซฺ - -	- - ด -	- ร - -	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- ม - -	- รด - ลฺ

- - ร -	ร ร - -	ม ม - -	ซ ซ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - -	ล ล - -	ซ ซ - ม
- - - ลฺ	- - - ทฺ	- - - ซฺ	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ทฺ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- ฟ - -	ล ฟ - -	ม ฟ - -	- - ม ฟ	- - ซ ล	- ท - -	ล ซ - -
- - - ร	- ม - ม	- - ม ร	- ม - ม	- ร - -	ม ฟ - -	ซ - ล ซ	- - ฟ ม

กลับต้น 3 บรรทัดแรก โดย 4 ห้องท้ายของบรรทัดที่ 3 เปลี่ยนเป็น

- ม - ซ	- - ซล -	- ซ - -	ม - - ท
- - - ม	- - - ร	- ม - -	- รด - ฑ

ท่อน 3

- - - -	- ซ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ร ำ - ม ำ	- ร ำ - -	ท ท - -	ล ล - ซ
- - - ซ	- - - -	- - - ฑ	- ล ฺ - ฑ	- ร - ม	- ร - ฑ	- - - ล ฺ	- - - ซ ฺ

- - - ม	- - ซ ล	- ซ - -	ล ล - ซ	- - - ม	- ท ล ซ	- ม - -	- ซ - ซ
- ม ฺ - -	- - - ล ฺ	- ซ ฺ - ล ฺ	- - - ซ ฺ	- - - ฑ	- ฑ ล ฺ ซ ฺ	- ฑ - ซ ฺ	- - - -

- - - ท	- - ร ำ ม ำ	- ร ำ - -	ม ำ ม ำ - ร ำ	- - - ท	- - ร ำ ร	- - - ม ำ	- - ร ำ ร ำ
- ฑ - -	- - - ม	- ร - ม	- - - ร	- - - ฟ	- ร - -	- - - ม	- ร - -

- ร - ซ	- - ล ท	- ร ำ - ท	- ล - ซ	- ม - -	ร ร - -	ซ ซ - -	ล ล - ท
- ล ฺ - ซ ฺ	- - - ฑ	- ร - ฑ	- ล ฺ - ซ ฺ	- ฑ - ล	- - - ซ ฺ	- - - ล ฺ	- - - ฑ

กลับต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 4

- - - -	- - - -	- - - ท	- - - ท	- - - ท	- - - ท	- - - -	- - - ท
- - - -	- ด - ฑ	- - - -	- - - ม	- - - ม	- - - -	- ด - ฑ	- - - -

- - - -	- - - -	- - - ท	- - - ท	- - - ท	- - - ท	- - - -	- - - ท
- - - -	- ด - ฑ	- - - -	- - - ม	- - - ม	- - - -	- ด - ฑ	- - - -

- ร ำ - ท	- ล - -	ซ ซ - -	ล ล - ท	- ร ำ - ม ำ	- ร ำ - -	ท ท - -	ล ล - ซ
- ร - ฑ	- ล ฺ - ซ ฺ	- - - ล ฺ	- - - ฑ	- ร - ม	- ร - ฑ	- - - ล ฺ	- - - ซ ฺ

- - - -	- ร - ร	- - - -	ร ม - ซ	- ร - ซ	- - ล ท	- รำ - ท	- ล - ซ
- - - รุ	- - - ลุ	- ทุ - ด	- - - ซุ	- ลุ - ซ	- - - ทุ	- ร - ท	- ลุ - ซุ

- - - -	- ร - ร	- - - -	ร ม - ซ	- ร - ซ	- - ล ท	- รำ - ท	- ล - ซ
- - - รุ	- - - ลุ	- ทุ - ด	- - - ซุ	- ลุ - ซ	- - - ทุ	- ร - ท	- ลุ - ซุ

- - ซ ล	- - ซ -	ม ร - ร	- ม - ซ	- ท ล ซ	- ร - -	ซ ซ - -	ล ล - ท
- ม - -	ซ ม - ร	- ซุ - ลุ	- ทุ - ซุ	- ทุ ลุ ซุ	- ลุ - ซุ	- - - ลุ	- - - ทุ

- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ดำ - รำ	- - รำ ดำ	- ดำ - ดำ	- รำ - -	มำ มำ - รำ
- ซุ - -	- - - ทุ	- ลุ - ทุ	- ด - ร	- - - ด	- - - -	- ร - ม	- - - ร

- - - ดำ	- - รำ รำ	- - - มำ	- - รำ รำ	- ซ - ดำ	- - รำ มำ	- มำ - มำ	- รำ - ดำ
- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ร - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด

- ซ - ดำ	- - รำ มำ	- มำ - มำ	- รำ - ดำ	- มำ รำ ดำ	- ท - ล	- ท ล ซ	- ซ - ม
- ร - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด	- ม ร ด	- ทุ - ลุ	ทุ - ลุ ซุ	- มุ - -

- - - ม	- - - ม	- - - ทุ	- ด - ร	- ม - ซ	- - - ร ร	- - - -	รด - - ด
- - - ลุ	- มุ - -	- ลุ - -	- - - -	- - - ม	- - ร -	- ด - -	- ลุ - ซุ

- - รด -	- ด - -	ร ร - -	ม ม - ม	- - ท ท	- ล - ซ	- - ม ซ	ม ซ - ม
- - - ลุ	- ซุ - ลุ	- - - ทุ	- - - ซุ	- ทุ - -	- ลุ - ซุ	- - ร -	- มุ - -

- - - ม	- - - ม	- - - ทุ	- ด - ร	- ม - ซ	- - - ร ร	- - - -	รด - - ด
- - - ลุ	- มุ - -	- ลุ - -	- - - -	- - - ม	- - ร -	- ด - -	- ลุ - ซุ

- - ล ล	- - ม ม	- - ร ร	- - ด ด	- ม - -	- ร - ด	- - ม ม	- ซ - ล
- มุ - -	- ทุ - -	- ลุ - -	- ซุ - -	- ทุ - -	- ลุ - ซุ	- ทุ - -	- ซุ - ลุ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเต่าทอง สองชั้น ผู้วิจัยนำทำนองสารัตถะที่ได้จากทำนองหลักแบบหัวเดียวมาวิเคราะห์ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทำนองเพลงเต่าทอง สองชั้น

ท่อน 1

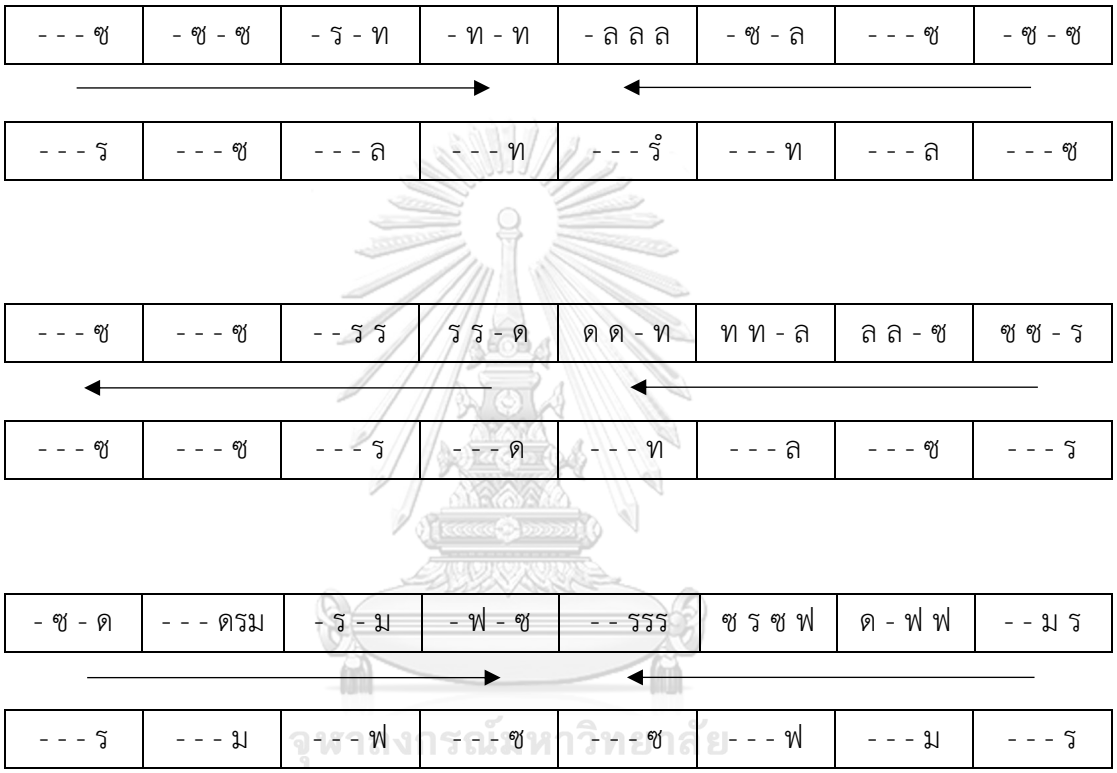

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กลับต้นโดยเปลี่ยน 4 ห้องแรก

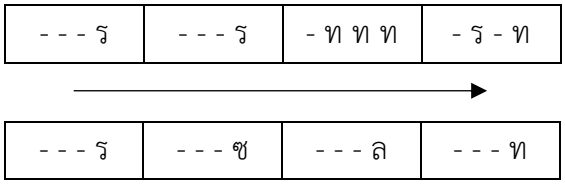

ท่อน 2

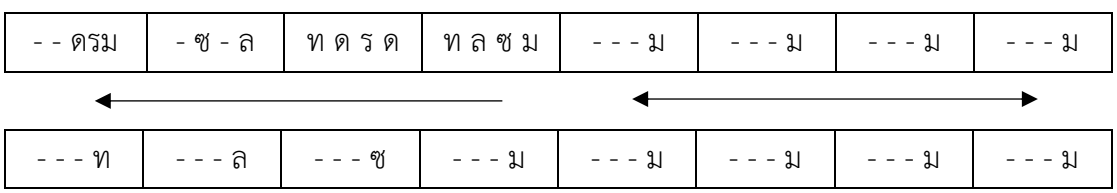

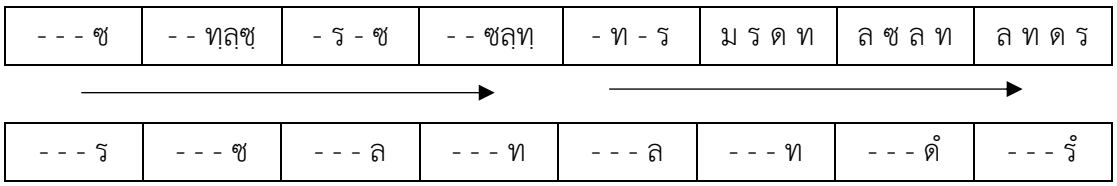

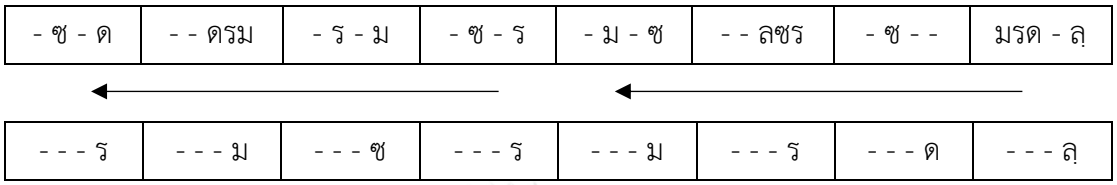

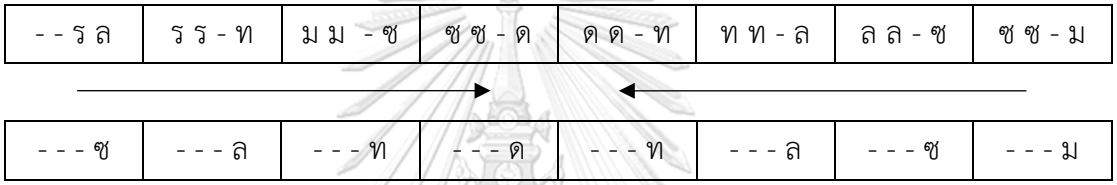

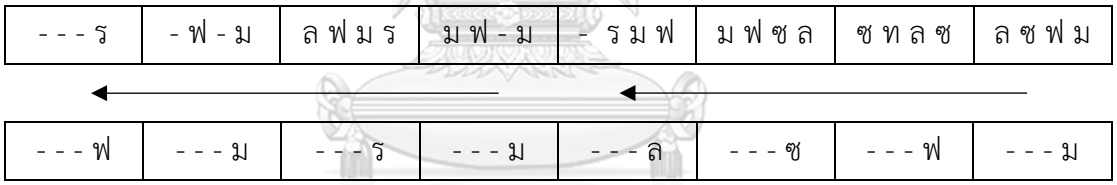

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กลับต้น 3 บรรทัดแรก โดย 4 ห้องท้ายของบรรทัดที่ 3 เปลี่ยนเป็น

ท่อน 3

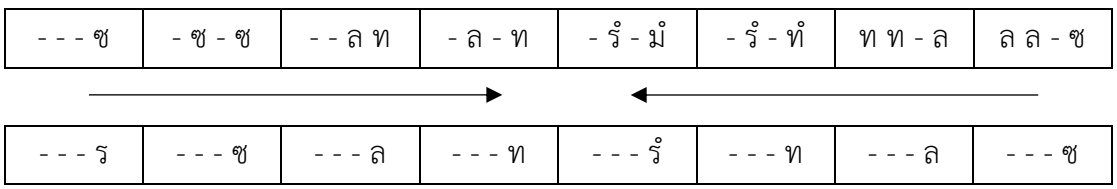

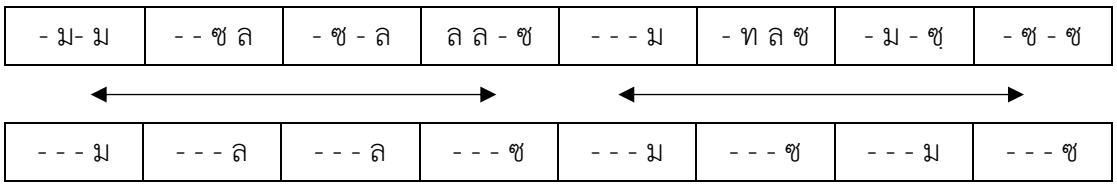

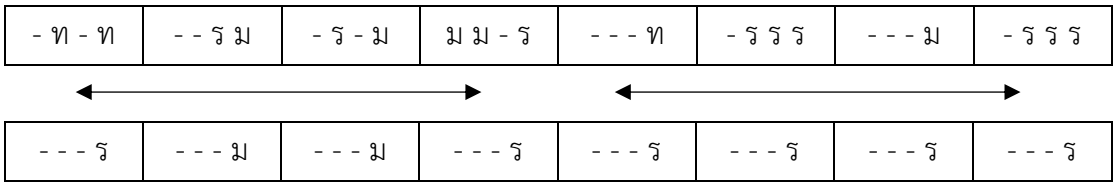

กลับต้น

ท่อน 4

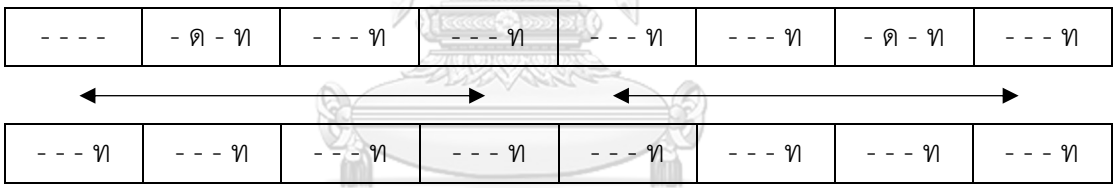

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

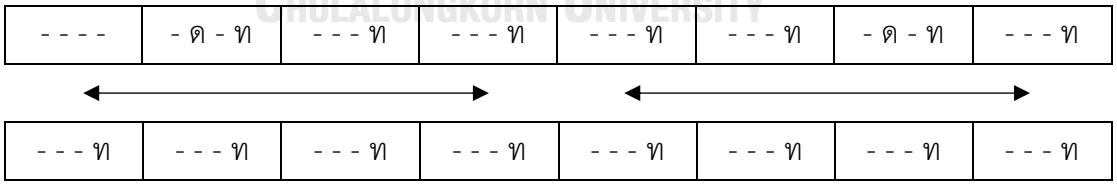

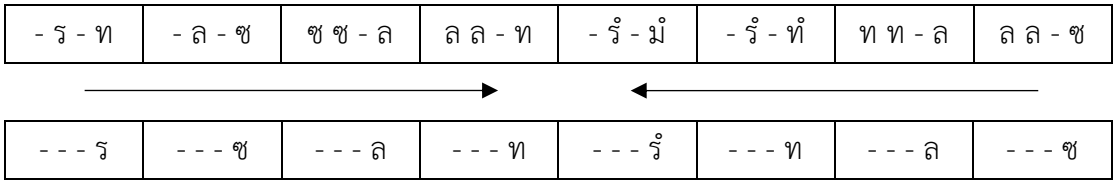

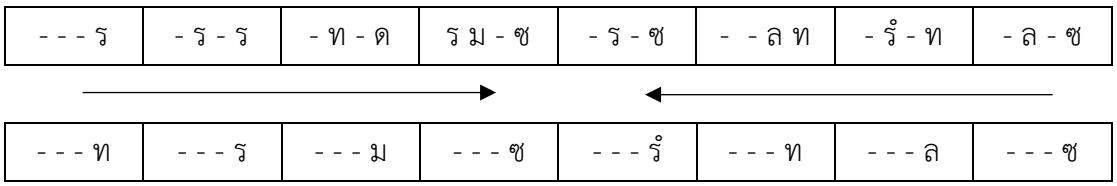

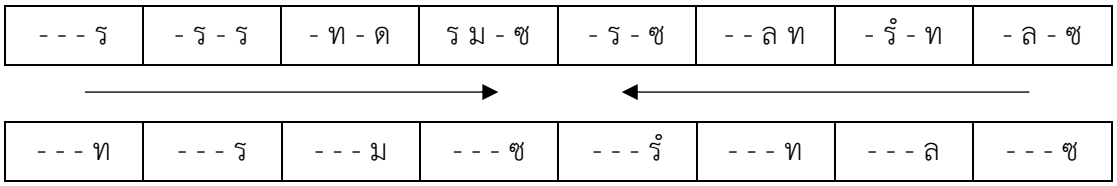

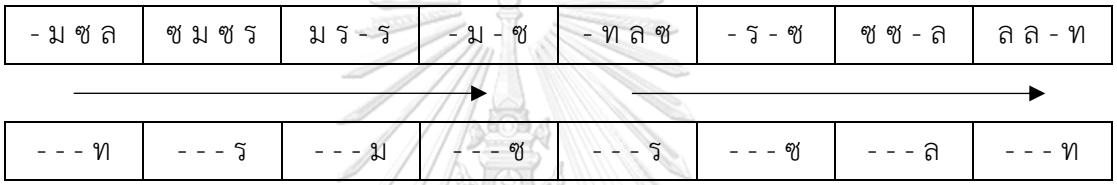

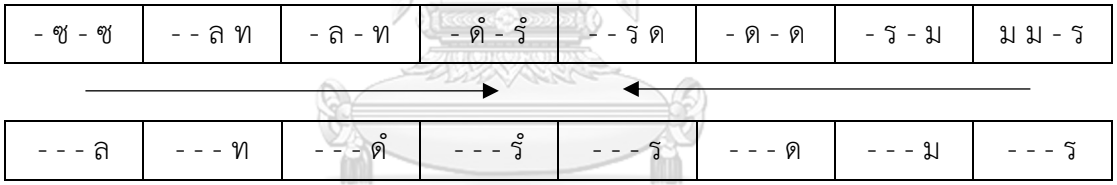

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

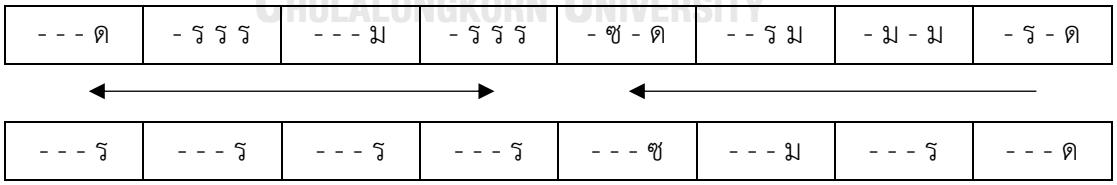

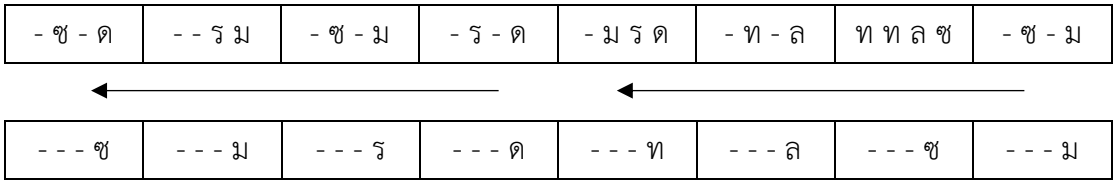

- - - ม	- ม - ม	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ซ	- - - รรร	- ด - -	รดล - ซ
- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ซ

- - รดล	- ด - -	ร ร - ท	ม ม - ม	- ท ท ท	- ล - ซ	- - ม ซ	ม ซ - ม
- - - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ม	- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ม

- - - ม	- ม - ม	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ซ	- - - รรร	- ด - -	รดล - ซ
- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ซ

- ม ล ล	- ท ม ม	- ล ร ร	- ซ ด ด	- ม - -	- ร - ด	- ท ม ม	- ซ - ล
- - - ซ	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

จากการศึกษาทิศทางการเคลื่อนที่ทำนองที่ปรากฏในเพลงเต่าทอง สองชั้น พบว่าทิศทางการเคลื่อนที่ทำนองในเพลงเต่าทอง สองชั้น มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนอง 3 ทิศทาง โดยในแต่ละทิศทางมีจำนวนครั้งในการใช้ที่แตกต่างกันไปดังตัวอย่างต่อไปนี้

แบบที่ 1 ทิศทางเคลื่อนที่ในแนวขึ้นมีจำนวน 19 ครั้ง

- - รดล	- ด - -	ร ร - ท	ม ม - ม
- - - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ม

แบบที่ 2 ทิศทางเคลื่อนที่ในแนวลงมีจำนวน 23 ครั้ง

- - ร ด	- ด - ด	- ร - ม	ม ม - ร
←			
- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร

แบบที่ 3 ทิศทางคงที่ มีจำนวน 10 ครั้ง

- - - ด	- ร ร ร	- - - ม	- ร ร ร
↔			
- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ร

เมื่อพิจารณาจากการศึกษาทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองที่ปรากฏในเพลงเต่าทอง สองชั้น สรุปได้ว่าเพลงเต่าทอง สองชั้นดำเนินทำนองโดยใช้ทิศทางการเคลื่อนที่ในทางลงมากกว่าทิศทางอื่น

ลักษณะการบรรเลง

การศึกษาลักษณะของการบรรเลงเพลงเต่าทอง สองนั้น ผู้วิจัยจะอธิบายถึงกระบวนการบรรเลงที่บ้านพาทยโกศลยึดถือปฏิบัติมา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การขึ้นต้นเพลง

แบบแผนการขึ้นเพลงเต่าทอง สองชั้น ซึ่งเป็นเพลงแรกในเพลงช้าเรื่องเต่าทองบ้านพาทยโกศลจะบรรเลงด้วยวงปี่พาทย์ไม้แข็ง โดยจะขึ้นต้นเพลงด้วยปี่ใน บรรทัดที่ 1 ของท่อน1 แล้วจะบรรเลงรับพร้อมกันทั้งวงในบรรทัดที่ 2 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ท่อน 1

ปี่บรรเลงนำ							
- - - -	- ซ - ซ	- รำ - -	- ท - ท	- - ล ล	- ซ - ล	- - - -	- ซ - ซ
- - - ซฺ	- - - -	- ร - ทฺ	- - - -	- ลฺ - -	- ซฺ - ลฺ	- - - ซฺ	- - - -

บรรเลงรับทั้งวง							
- - - ซ	- - - ซ	- - รำ -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - -	ล ล - -	ซ ซ - ร
- - - ด	- - - ซฺ	- - - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ลฺ

บรรเลงรับทั้งวง							
- - - ด	- - - รม	- - - ม	- ฟ - ซ	- - -รร	ซ - ซ ฟ	- - ฟ ฟ	- - - ม
- ซฺ - -	- - ด -	- ร - -	- - - -	- - ร -	- ร - -	ด - - ร	- - ม ร

การบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะ

แบบแผนการบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะเข้าในเพลงเต่าทอง สองชั้น ของบ้านพาทยโกศล นิยมขึ้นในห้องที่ 8 ในบรรทัดที่ 1 โดยตะโพนจะตีเสียงสุดท้ายของหน้าทับปรบไก่ สองชั้นให้ตรงกับทำนองสุดท้ายในห้องที่ 8 พร้อมกับเสียง ฉับ ของฉิ่งซึ่งวิธีการบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะทั้ง 2 เครื่องมือนี้ เป็นแบบแผนของบ้านพาทยโกศลที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ท่อน1

การขึ้นต้นจังหวะของฉิ่ง สองชั้น							- - - ฉับ
การขึ้นต้นหน้าทับตะโพน ปรบไก่ สองชั้น							- - - พรึง
- - - -	- ซ - ซ	- รำ - -	- ท - ท	- - ล ล	- ซ - ล	- - - -	- ซ - ซ
- - - ซฺ	- - - -	- ร - ทฺ	- - - -	- ลฺ - -	- ซฺ - ลฺ	- - - ซฺ	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - -	- - - พรึง	- - - ป๊ะ	- - - ตุ๊บ	- - - พรึง	- - - พรึง	- - - ตุ๊บ	- - - พรึง
- - - ซ	- - - ซ	- - รำ -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - -	ล ล - -	ซ ซ - ร
- - - ด	- - - ซฺ	- - - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ลฺ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - -	- - - พรึง	- - - ป๊ะ	- - - ตุ๊บ	- - - พรึง	- - - พรึง	- - - ตุ๊บ	- - - พรึง
- - - ด	- - - รม	- - - ม	- ฟ - ซ	- - -รร	ซ - ซ ฟ	- - ฟ ฟ	- - - ม
- ซฺ - -	- - ด -	- ร - -	- - - -	- - ร -	- ร - -	ด - - ร	- - ม ร

วิธีการบรรเลง

แบบแผนการบรรเลงเพลงเต่าทอง สองชั้น ในเพลงช้าเรื่องเต่าทองของบ้านพาทยโกศลมีระเบียบวิธีบรรเลงที่แตกต่างจากการบรรเลงเพลงสองชั้นทั่วไป โดยในท่อน 1 การกลับต้นเพลงมีการเปลี่ยนทำนองใน 4 ห้องแรกดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน1

- - - -	- ซ - ซ	- รำ - -	- ท - ท	- - ล ล	- ซ - ล	- - - -	- ซ - ซ
- - - ซฺ	- - - -	- ร - ทฺ	- - - -	- ลฺ - -	- ซฺ - ลฺ	- - - ซฺ	- - - -

- - - ซ	- - - ซ	- - รำ -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - -	ล ล - -	ซ ซ - ร
- - - ด	- - - ซฺ	- - - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ลฺ

- - - ด	- - - รม	- - - ม	- ฟ - ซ	- - -รร	ซ - ซ ฟ	- - ฟ ฟ	- - - ม
- ซฺ - -	- - ด -	- ร - -	- - - -	- - ร -	- ร - -	ด - - ร	- - ม ร

กลับต้นโดยเปลี่ยน 4 ห้องแรก

- - - ร	- - - ร	- - ท ท	- รำ - ท
- - - ซ	- - - รฺ	- ทฺ - -	- ร - ทฺ

ท่อน 2 ในเพลงเต่าทอง สองชั้น มีลักษณะที่เรียกว่าการกลับต้น ในตัวโดยการกลับต้นนั้นจะกลับเพียง 3 บรรทัดแรก และท้ายของบรรทัดที่ 3 ที่กลับต้นนั้นจะเปลี่ยนลูกตกเสียงสุดท้ายในห้องที่ 8 ซึ่งจากเดิมเป็นเสียง ลา เป็นเสียง ทีก่อนที่จะบรรเลงต่อไปในท่อน 3

ท่อน 2

- - รม	- ซ - ล	ท ดำ รำ ดำ	ท ล ซ -	- - - ม	- - - ม	- - - -	- - - ม
- - ด -	- ซฺ - ลฺ	ทฺ ด ร ด	ทฺ ลฺ ซฺ มฺ	- - - -	- - - ลฺ	- - - มฺ	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ซ	- - ทฺ -	- - - ซฺ	- - ลฺทฺ	- ท - ร	ม ร - -	- - ลฺ ทฺ	- - ด ร
- - - ร	- - - ลฺซฺ	- ร - -	- - ซ -	- ซฺ - -	- - ด ทฺ	ลฺ ซฺ - -	ลฺ ทฺ - -

- - - ด	- - รม	- - - ม	- ซ - -	- ม - ซ	- - ซล -	- ซ - -	ม - - -
- ซ - -	- - ด -	- ร - -	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- ม - -	- รด - ลฺ

- - ร -	ร ร - -	ม ม - -	ซ ซ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - -	ล ล - -	ซ ซ - ม
- - - ล	- - - ทฺ	- - - ซฺ	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ทฺ

- - - -	- ฟ - -	ล ฟ - -	ม ฟ - -	- - ม ฟ	- - ซ ล	- ท - -	ล ซ - -
- - - ร	- ม - ม	- - ม ร	- ม - ม	- ร - -	ม ฟ - -	ซ - ล ซ	- - ฟ ม

กลับต้น 3 บรรทัดแรก โดย 4 ห้องท้ายของบรรทัดที่ 3 เปลี่ยนเป็น

- ม - ซ	- - ซล -	- ซ - -	ม - - **ท**
- - - ม	- - - ร	- ม - -	- รด - **ฑ**

แนวการบรรเลง

แนวการบรรเลงเพลงเต่าทอง สองชั้น ในเพลงเรื่องเต่าทองของบ้านพาทยโกศล ครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ได้ให้ความเห็นไว้ว่า

> *สมัยครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล จะเข้มงวดเรื่องแนวการบรรเลงโดยจะไม่ให้เร็วแต่ต้องได้สัดส่วนที่พอเหมาะคือให้ค่อยๆเพิ่มความเร็วไปทีละน้อย ตั้งแต่ท่อน 1 จะกระทั่งถึงท่อน 4* (สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2564)

จากการศึกษาประวัติชีวิตและผลงานครูทองดี ชูสัตย์ พบว่า ครูทองดี ชูสัตย์ เป็นครูดนตรีท่านสำคัญของบ้านพาทยโกศลและวงการดนตรีไทย เป็นผู้ที่มีความสามารถทางดนตรีรอบตัวยกเว้นปี่และชำนาญมากในเพลงหน้าพาทย์ ตลอดชีวิตครูทองดีจะเป็นครูผู้ถ่ายทอดท่านสำคัญและเป็นที่รู้จักกันของวงการดนตรีไทย ผลงานทางดนตรีได้ประพันธ์เพลงไว้หลายเพลงแต่เท่าที่มีการสืบหลักฐานไว้ชัดเจน อาทิ ตระประทานพรและเพลงช้าเรื่องเต่าทอง

อัตลักษณ์ทางดนตรีของครูทองดี ชูสัตย์ จากการศึกษาเพลงเต่าทอง สองชั้น พบว่า เพลงเต่าทอง สองชั้น มีทั้งหมด 4 ท่อน โดยท่อนที่ 3 เป็นการบรรเลงลักษณะการกลับต้นในตัวกำกับจังหวะด้วยฉิ่งอัตรา สองชั้น กำกับหน้าทับด้วยหน้าทับปรบไก่ สองชั้นกลุ่มเสียงที่ใช้มีด้วยกัน 2 กลุ่มเสียงคือ กลุ่มเสียงทางในและกลุ่มเสียงทางนอก กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมากคือ /-x-x /--xx / -x-x /-x-x / ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองส่วนใหญ่เป็นการเคลื่อนที่ในทิศทางลง ลักษณะการบรรเลงจะบรรเลงนำด้วยปี่ในบรรทัดที่ 1 โดยท้ายบรรทัดที่ 1 ในห้องที่ 8 จะเริ่มต้นเครื่องกำกับจังหวะซึ่งเป็นรูปแบบการบรรเลงของบ้านพาทยโกศลที่ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

3.2 หลวงกัลยาณมิตตาวาส

3.2.1 ชีวประวัติและผลงานหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล)

หลวงกัลยาณมิตตาวาส ชื่อเดิมว่า ทับ ชูสัตย์ ครอบครัวสืบเชื้อสายทางดนตรีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 2 ได้ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร เคยทำงานเป็นเจ้าภาษีซุงอยู่ระยะหนึ่งแล้วหันมายึดอาชีพทำพิณพาทย์เพียงอย่างเดียว ได้รับประทานนามสกุลจากสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์กรมพระนครสวรรค์-วรพินิต ว่า “พาทยโกศล” ครอบครัวท่านมีภรรยา 3 คน ชื่อ แสง นวล และสุข บุตรที่มีฝีมือทางด้านดนตรีชื่อ ฉัตร ช่อ ชั้น ทั่ว และแมว หลวงกัลยาณมิตตาวาสเป็นนักดนตรีที่มีฝีมือสามารถเล่นดนตรีได้ทุกชนิดโดยเฉพาะซอสามสาย มีผลงานการประพันธ์ที่โดดเด่นและมีชื่อเสียงจนถึงปัจจุบันคือเพลงแขกลพบุรี สามชั้นและโหมโรงกัลยาณมิตร ซึ่งโหมโรงกัลยาณมิตรศิษย์ของบ้านพาทยโกศลใช้บรรเลงเป็นเพลงโหมโรงประจำบ้านอยู่จนถึงปัจจุบัน หลวงกัลยาณมิตรถึงแก่กรรมประมาณปีพ.ศ. 2462

3.2.2 อัตลักษณ์ทางดนตรีของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล)

ผู้วิจัยได้เลือกเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร เป็นหนึ่งในคีตประพันธ์ของหลวงกัลป์ยาณ-มิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1. เป็นผลงานของการประพันธ์ของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล)
2. เป็นผลงานที่แพร่หลายเป็นที่นิยมอยู่ในวงการดนตรีไทย
3. ได้รับการยืนยันจากลูกศิษย์บ้านพาทยโกศล

ซึ่งเพลงดังกล่าวนี้เป็นหนึ่งในคีตประพันธ์ของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ซึ่งถือได้ว่าเป็นเพลงโหมโรงประจำบ้านพาทยโกศล ที่ลูกศิษย์บ้านพาทยโกศลทั้งในอดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบันนิยมบรรเลงจนเป็นเอกลักษณ์ของบ้านพาทยโกศล การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำเฉพาะเพลงโหมโรงกัลยาณมิตรมาวิเคราะห์เพื่อหาอัตลักษณ์ทางดนตรีของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประวัติเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร

หนังสือประวัติ สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัติและบทร้องเพลงตับ ประวัติเพลงหน้าพาทย์และเพลงโหมโรง ได้ให้ความหมายเพลงโหมโรงกัลยาณมิตรไว้ดังนี้

เพลงโหมโรงกัลยาณมิตร ประพันธ์โดย หลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ผู้เป็นบิดาของครูจางวางทั่ว พาทยโกศล โดยแต่งขยายขึ้นมาจากเพลงชำนาญ บทเพลงมีความไพเราะน่าฟัง โดยตามความหมายของเพลงคือ การมีมิตรที่ดีหรือมิตรแท้ ย่อมเป็นมงคลอันอุดมนำความสุขและความเบิกบานมาสู่ผู้ที่ได้รับฟัง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549: 5)

ทำนองหลักเพลงโหมโรงกัลยาณมิตรนี้ ผู้วิจัยได้รับการถ่ายทอดจากครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ได้รับการถ่ายทอดมาจากครูพังพอน แตงสืบพันธุ์ ซึ่งเป็นทางเดิมของบ้านพาทยโกศล ซึ่งครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ได้กล่าวเรื่องเพลงโหมโรงกัลยาณมิตรไว้ว่า

เพลงโหมโรงกัลยาณมิตร เป็นโหมโรงประจำบ้านนี้เวลาไปบรรเลงที่ไหนก็จะเริ่มด้วยเพลงโหมโรงกัลยาก่อนแล้วถึงจะเล่นเพลงอื่น เพลงนี้แปลก ลงวาไม่เหมือนใคร น่าจะเป็นเพลงแรกด้วย (สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2564)

ทำนองหลักเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร

ประพันธ์โดย: ทองดี ชูสัตย์

บอกทำนอง: สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์

บันทึก: ผู้วิจัย

ท่อน 1

- - - รำ	- - - มำ	- มำ มำ มำ	- รำ - ทำ	- - - ล	- - - ท	- รำ มำ มำ	- รำ - มำ
- - - ร	- - - ม	- ล ซ ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ท	- ร ม ซ	- ร - ม

รำ ท - -	ท ล - -	ล ฟ - -	ฟ ม - -	- ท - -	ล ล - -	ท ท - -	ร ร - ม
- - ล ฟ	- - ฟ ม	- - ม ร	- - ร ท	- ฟ - ม	- - - ฟ	- - - ร	- - - ม

- ม - -	ร ร - -	ม ม - -	ซ ซ - ล	ท ล - -	ซ – ซ ล	ท ล - -	ท - - ดำ
- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล	- - ซ ร	- ร - -	- - ซ ล	- ด - -

- ล - -	ซ ซ - -	ดำ ดำ - -	รำ รำ - มำ	- มำ - มำ	- มำ - -	มำ มำ - -	รำ รำ - ดำ
- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - ล ท	- - ดำ รำ	- มำ - -	รำ ดำ - -	- มำ - -	มำ รำ - -	รำ ท - -	ท ล - -
- ซ - -	ล ท - -	ดำ – รำ ดำ	- - ทล	- - ร ท	- - ท ล	- - ล ซ	- - ซ ฟ

ล - ล -	ล ท - -	ล - ล -	ล ท - -	- - ร -	ร - ท -	ล - ท -	ท - ล -
- ม - ฟ	- - ล ฟ	- ม - ฟ	- - ล ฟ	- - - ท	- ล - ฟ	- ฟ - ล	- ฟ - ม

- ท - -	ล ฟ - -	- - - ร	- - ม ฟ	- ซ - ล	ท ล - -	- - ม ฟ	- - ซ ล
- - ล ฟ	- - ม ร	- ล - -	- ร - -	- ร - -	- - ซ ฟ	ม ร - -	ม ฟ - -

- ม - ล	- - - ด	- ม - ด	- ท - ล	- - ล ท	ด ม - -	ด ท - -	ท ล - -
- ท - ล	- - ท ด	- ม - ด	- ท - ล	ม ฟ - -	- - ด ท	- - ล ฟ	- - ฟ ม

- ท - -	ล ฟ - -	- - - ร	- - ม ฟ	- - ล ท	ร ท - -	ล ท - -	ล ฟ - -
- - ล ฟ	- - ม ร	- ล - -	- ร - -	- ฟ - -	- - ล ฟ	- - ล ฟ	- - ม ร

- - ล ท	- ร - ท	- - ล ท	- - ร ม	- ท - -	ท ล - -	ล ฟ - -	ฟ ม - -
- ฟ - -	ล - ล -	ล ฟ - -	ล ท - -	- - ล ฟ	- - ฟ ม	- - ม ร	- - ร ท

ร - ร -	ร ม - -	ร - ร -	ร ม - -	- ฟ - -	ฟ ม - -	- ฟ - -	ฟ ม - -
- ล - ท	- - ร ท	- ล - ท	- - ร ท	- - ม ร	- - ร ท	- - ม ร	- - ร ท

- ม - -	ร ท - -	- - - -	- ล - ท	- ท - -	ท ล - ท	- ม - -	ร ร - ม
- - ร ท	- - ล ฟ	- ม - ฟ	- ร - ม	- ล - ฟ	- ร - ท	- ม - ร	- - - ม

- - ม ฟ	- ล - ฟ	- - ม ฟ	- - ซ ล	- - ล ท	ร ท - -	ล ท - -	ล ซ - -
- ร - -	ม - ม -	ม ร - -	ม ฟ - -	- ซ - -	- - ล ซ	- - ล ซ	- - ฟ ม

- ท - -	ท ล - -	ล ฟ - -	ฟ ม - -	- - ร ร	- ม - ล	- - - -	- - ลท ร
- - ล ฟ	- - ฟ ม	- - ม ร	- - ร ท	- ร - -	- ม - ร	- ฟ - -	- ซ - ร

กลับต้น ประโยคที่ 1 เปลี่ยนมาบรรเลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - ลท	- ร - ม	- ม - ม	- ร - ท	- ท - -	ล ล - -	ท ท - -	ร ร - ม
- - ซ -	- ร - ม	- ซ - ม	- ร - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ม

หมายเหตุ : ตอนขึ้นต้นในประโยคที่ 1 ใช้ปี่ในขึ้น

ท่อน 2

- - ล ล	- - ท ท	- - ร ร	- - ม ม	- - ร ร	- - ม ม	- - ซ ซ	- - ล ล
- - - ม	- - - ฟ	- - - ร	- - - ม	- - - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- ม - -	รด - -	ร ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท - -	ท ล - -
ท ซ ล ท	ล ท ด ร	ด – ร ด	- - ท ล	ร ม ร ท	ม ร ท ล	- - ล ซ	- - ซ ม

- - ม ม	- - ม ม	- - ร ร	- - ท ท	- - ล ล	- - ท ท	- - ร ร	- - ม ม
- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ท	- - - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ม

- - ท ท	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ม ม	- ล - -	ซ ม - -	- - - -	- ร - ม
- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ท	- - ซ ม	- - ร ท	- ล - ท	- ล - ท

- - - ร	- - ร ม	- - - ซ	- - ซ ล	ท ล - -	ซ – ซ ล	ท ล - -	ท - - ด
- ท - -	ล ท - ท	- ม - -	ร ม - ม	- - ซ ร	- ร - -	- - ซ ล	- ด - -

ซ ล ท ด	ท ด ร ด	- - ท ด	- - ร ม	ซ ล ท ด	ท ด ร ม	- ม ม- ม	- ร - ด
ซ ล ท ด	ท ด ร ด	ซ ล - -	ท ด - -	ซ ล ท ด	ท ด ร ม	ม - ร -	ด - ท -

- - ร ม	- - ร -	- - ม ร	- - ท -	- - ร ท	- - ล -	- - ท ล	- - ซ -
- - - -	ร ท - ท	- - - -	ท ล - ล	- - - -	ล ซ - ซ	- - - -	ซ ฟ - ฟ

- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ล ล	- - ท ท	- - ล ล	- - ท ท	- - ร ร	- - ม ม
- - - ท	- - - ด	- - - ล	- - - ท	- - - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ม

- ท - -	ล ฟ - -	- - - -	- - ม ฟ	- ซ - ล	ท ล - -	- - ม ฟ	- - ซ ล
- - ล ฟ	- - ม ร	- ล - ร	- ร - -	- ร - -	- - ซ ฟ	ม ร - -	ม ฟ - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- ม - ล	- - - ด	- ม - ด	- ท - ล	- - ล ท	ด ม - -	ด ท - -	ท ล - -
- ท - ล	- - ท ด	- ม - ด	- ท - ล	ม ฟ - -	- - ด ท	- - ล ฟ	- - ฟ ม

ล ท ล ฟ	ล ฟ ม ร	- - ด ร	- - ม ฟ	ม ฟ ล ท	ร ท ล ฟ	ล ท - -	ล ฟ - -
ล ท ล ฟ	ล ฟ ม ร	ล ท - -	ด ร - -	ม ฟ ล ท	ร ท ล ฟ	- - ล ฟ	- - ม ร

ล ล ท ล	ท ท - ร-	ร ร ม ร	มม - ฟ	ฟ ฟ ซ ฟ	ซ ซ - ล	ล ล ท ล	ท ท - ร -
ล ล ท ล	- ท - ท	ร ร ม ร	- ม - ม	ฟ ฟ ซ ฟ	- ซ - ซ	ล ล ท ล	- ท- ท

ร ม ร ท	ร ม ร ล	ท ล - ล	ท - ร -	ร ม ร ท	ร ม ร ล	ท ล - ล	ท - ร -
ร ม ร ท	ร ม ร ล	- - ฟ -	- ล - ท	ร ม ร ท	ร ม ร ล	- - ฟ -	- ล - ท

- - ท ท	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ม ม	- - ร ร	- - ท ท	- - ร ร	- - ล ล
- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ท	- - - ร	- - - ท	- - - ร	- - - ล

- - ท -	ล ท - ท	- - - -	ด ร - ร	- - - ม	- - ร -	- - ร ด	- - ท -
- - - ซ	- - ล -	- - ล ท	- - ด -	- - ด -	ร ด - ด	- - - -	ท ล - ล

- ม - -	ม ร - -	ร ท - -	ท ล - -	- - ซ ซ	- ล - ร	- - - -	- ร ม -ซ
- - ร ท	- - ท ล	- - ล ซ	- - ซ ม	- ซ - -	- ล - ล	- ท - -	- ด - - ซ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กลับต้นถึงประโยคที่ 15 แล้วต่อด้วย

- - ลท	- ร - ม	- ร - ด	- ท - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร
- - ซ -	- ร - ม	- ร - ด	- ท - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร

รูปแบบสังคีตลักษณ์

จากทำนองหลักเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร สามารถกำหนดสังคีตลักษณ์ได้ดังนี้

A / B B*/

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในรูปแบบสังคีตลักษณ์ของเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
A	ท่อน 1
B	ท่อน 2
B*	ท่อน 2 เที่ยวกลับ
/	การแสดงการจบท่อนเพลง

ตารางที่ 20 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงโหมโรงกัลยาณมิตร
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

กลุ่มเสียงปัญจมูล

จากทำนองหลักเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร สามารถจำแนกเป็นลักษณะของกลุ่มเสียงแต่ละบรรทัดโน้ตได้ดังต่อไปนี้

ท่อน 1

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางใน
บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางนอก
บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางนอก
บรรทัดที่ 5 4 ห้องแรก กลุ่มเสียงทางนอก
4 ห้องหลัง เป็นสะพานเชื่อมเสียง
บรรทัดที่ 6 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 7 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 8 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 9 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 10 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 11 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 12 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 13 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 14 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ

ท่อน2

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางใน
บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางใน
บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางใน
บรรทัดที่ 5 กลุ่มเสียงทางนอก
บรรทัดที่ 6 กลุ่มเสียงทางใน
บรรทัดที่ 7 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 8 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 9 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 10 กลุ่มเสียงทางกลาง
บรรทัดที่ 11 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 12 กลุ่มเสียงทางกลางแหบ
บรรทัดที่ 13 กลุ่มเสียงทางใน
บรรทัดที่ 14 กลุ่มเสียงทางใน
บรรทัดที่ 15 กลุ่มเสียงทางใน
บรรทัดที่ 16 กลุ่มเสียงทางใน

จากการศึกษาทำนองหลักเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร พบว่า มีการใช้กลุ่มเสียงทางใน กลุ่มเสียงทางนอก กลุ่มเสียงกลางและกลุ่มเสียงทางกลางแหบ โดยการเปลี่ยนกลุ่มเสียงแต่ละครั้งมีทั้งการใช้สะพานเชื่อมเสียงและเปลี่ยนโดยฉับพลัน ซึ่งในการเปลี่ยนกลุ่มเสียง จะเป็นการเปลี่ยนอยู่ในคู่ 4 คู่ 2 เมื่อพิจารณาจำนวนการใช้กลุ่มเสียงของเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร สามารถสรุประดับเสียงประธานของเพลงได้ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มเสียง	เปอร์เซ็นต์
ทางกลางแหบ	**56.6 %**
ทางใน	30 %
ทางนอก	11.6 %
ทางกลาง	0.3 %

ตารางที่ 21 ตารางแสดงกลุ่มเสียงประธานของเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ

จังหวะฉิ่ง

เพลงโหมโรงกัลยาณมิตร ของบ้านพาทยโกศลนี้กำกับจังหวะฉิ่งอัตราสามชั้นซึ่งมีลักษณะของการตีเทียบกับห้องเพลงได้ดังนี้

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ

เมื่อพิจารณาอัตราจังหวะฉิ่ง สองชั้น เทียบกับการบรรเลงเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร พบว่า จำนวนรวมความยาวของเพลงในการบรรเลงมีความยาวรวมทั้งสิ้น 120 ฉิ่ง-ฉับ

จังหวะหน้าทับ

เพลงโหมโรงกัลยาณมิตร ของบ้านพาทยโกศล ใช้บรรเลงติดต่อกันด้วยกลองสองหน้าเป็นเครื่องกำกับจังหวะหน้าทับด้วยหน้าทับปรบไก่ สามชั้น ซึ่งมีลักษณะการบรรเลงดังนี้

- - -พรึง	- - -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -ป๊ะ	- - -ตุ๊บ
- - - -	- - -พรึง	- - - -	- - -พรึง	- - -เท่ง	-ตลีด -ติง	-เท่งติงเท่ง	-ป๊ะ-พรึง

เมื่อพิจารณาอัตราจังหวะหน้าทับปรบไก่ สามชั้น เทียบกับการบรรเลงเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร พบว่าจำนวนรวมความยาวของเพลงในการบรรเลงมีความยาวรวมทั้งสิ้น 30 จังหวะ หน้าทับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กระสวนจังหวะของทำนอง

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร

ท่อน 1

- - - X	- - - X	- X X X	- X - X	- - - X	- - - X	- X X X	- X - X

X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X

- X - X	X X - X	X X - X	X X – X	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X

- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X – X
- X X X	X X X X	X X X X-	X X X X	- X X X	XX X X	X X X X	X X X X
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
- X X X	X X X X	- X - X	- X X X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
- X X X	X X X X	- X - X	- X X X	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
- X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X
- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	- X - X	X X - X
- X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
- X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X X X	- X - X	- X - -	XXX - X

กลับต้น ประโยคที่ 1 เปลี่ยนมาบรรเลง

- - X X X	- X – X	- X - X	- X – X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X

หมายเหตุ : ตอนขึ้นต้นในประโยคที่ 1 ใช้ปี่ในขึ้น

ท่อน 2

- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X
- X - X	X X X X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	XXX X X	X X X X
- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
- X X X	X X X X	- X - X	- X X X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
X X X X	XXX XX	X X X X	XXX XX	X X X X	XXX XX	X X X X	XXX XX
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - XX	X X X X
- X X X-	X X X X	X X X X	X X X X	- X X X	- X - X	- X - -	XXX -X

กลับต้นถึงประโยคที่ 15 แล้วต่อด้วย

- - XXX	- X – X	- X – X	- X - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X

จากการศึกษาลักษณะกระสวนจังหวะของทำนองที่ปรากฏในเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร พบว่ากระสวนจังหวะของทำนองทั้งหมดในเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร มีทั้งหมดทั้งสิ้น 22

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กระสวน โดยในแต่ละกระสวนนั้นมีอัตราความถี่ในการใช้ที่แตกต่างกันไป ซึ่งสามารถจัดประเภทของกระสวนจังหวะของทำนองได้ 3 รูปแบบดังนี้

กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมาก มีจำนวน 1 รูปแบบ พบการซ้ำทั้งหมด 12 ครั้ง มีรูปแบบดังนี้

X X X X	X X X X	X X X X	X X X X

กระสวนจังหวะของทำนองทั่วไป มีจำนวน 13 รูปแบบ ดังนี้

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำจำนวน2 ครั้ง มีจำนวน 8 รูปแบบ ดังนี้

- - - X	- - - X	- X X X	- X – X
X X X X	X X X X	X X X X	X X – X
- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
- X - X	- - X X	- X - X	- X – X
- X X X	X X X X	- X - X	- X – X
- X X X	- X - X	- X - -	XXX – X
- - X X X	- X – X	- X - X	- X – X
X X X X	XXX XX	X X X X	XXX XX

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำจำนวน 3 ครั้ง มีจำนวน 2 รูปแบบ ดังนี้

- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- X X X	X X X X	- X - X	- X X X

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำจำนวน 4 ครั้ง มีจำนวน 1 รูปแบบ ดังนี้

- - X X	X X X X	- - X X	X X X X

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำจำนวน 9 ครั้ง มีจำนวน 2 รูปแบบ ดังนี้

- X X X	X X X X	X X X X-	X X X X

- - X X	- - X X	- - X X	- - X X

กระสวนจังหวะของทำนองเฉพาะที่ไม่พบจำนวนการซ้ำมีจำนวน 8 รูปแบบดังนี้

- X - X	- X - X	X X - X	X X – X

- -X X	X X X X	X X X X	X X X X

- X X X	X X X X	- X X X	X X X X

- X - X	X X - X	- X - X	X X - X

- X - X	X X X X	- X - X	X X X X

X X X X	X X X X	X X X X	X X - X

X X X X	X X X X	XXX X X	X X X X

- - - X	- - - X	- - - X	- - - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เมื่อพิจารณาจากการศึกษากระสวนจังหวะของทำนองที่ปรากฏในเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร สรุปได้ว่า เพลงโหมโรงกัลยาณมิตรมีการใช้กระสวนจังหวะของทำนองที่หลากหลายทั้งยังพบกระสวนจังหวะของทำนองที่มักใช้อยู่ 1 กระสวนที่มีจำนวนครั้งในการใช้ซ้ำถึง 12 ครั้ง ซึ่งปรากฏอยู่ในทำนองหลักเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร ดังนี้

ทำนองหลักเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร

ท่อน 1

- - - ร	- - - ม	- มมม	- ร - ท	- - - ล	- - - ท	- รมม	- ร - ม
- - - ร	- - - ม	- ลซม	- ร - ท	- - - ล	- - - ท	- รมซ	- ร - ม

รท - -	ทล - -	ลฟ - -	ฟม - -	- ท - -	ลล - -	ทท - -	รร - ม
- - ลฟ	- - ฟม	- - มร	- - รท	- ฟ - ม	- - - ฟ	- - - ร	- - - ม

- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล	ทล - -	ซ - ซล	ทล - -	ท - - ด
- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล	- - ซร	- ร - -	- - ซล	- ด - -

- ล - -	ซซ - -	ดด - -	รร - ม	- ม - ม	- ม - -	มม - -	รร - ด
- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

- - ลท	- - ดร	- ม - -	รด - -	- ม - -	มร - -	รท - -	ทล - -
- ซ - -	ลท - -	ด - รด	- - ทล	- - รท	- - ทล	- - ลซ	- - ซฟ

ล - ล -	ลท - -	ล - ล -	ลท - -	- - ร -	ร - ท -	ล - ท -	ท - ล -
- ม - ฟ	- - ลฟ	- ม - ฟ	- - ลฟ	- - - ท	- ล - ฟ	- ฟ - ล	- ฟ - ม

- ท - -	ลฟ - -	- - - ร	- - มฟ	- ซ - ล	ทล - -	- - มฟ	- - ซล
- - ลฟ	- - มร	- ล - -	- ร - -	- ร - -	- - ซฟ	มร - -	มฟ - -

- ม - ล	- - - ด	- ม - ด	- ท - ล	- - ลท	ดม - -	ดท - -	ทล - -
- ท - ล	- - ทด	- ม - ด	- ท - ล	มฟ - -	- - ดท	- - ลฟ	- - ฟม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- ท - -	ลฟ - -	- - - ร	- - มฟ	- - ลท	รท - -	ลท - -	ลฟ - -
- - ลฟ	- - มร	- ล - -	- ร - -	- ฟ - -	- - ลฟ	- - ลฟ	- - มร

- - ลท	- ร - ท	- - ลท	- - รม	- ท - -	ทล - -	ลฟ - -	ฟม - -
- ฟ - -	ล - ล -	ลฟ - -	ลท - -	- - ลฟ	- - ฟม	- - มร	- - รท

ร - ร -	รม - -	ร - ร -	รม - -	- ฟ - -	ฟม - -	- ฟ - -	ฟม - -
- ล - ท	- - รท	- ล - ท	- - รท	- - มร	- - รท	- - มร	- - รท

- ม - -	รท - -	- - - -	- ล - ท	- ท - -	ทล - ท	- ม - -	ร ร - ม
- - รท	- - ลฟ	- ม - ฟ	- ร - ม	- ล - ฟ	- ร - ท	- ม - ร	- - - ม

- - มฟ	- ล - ฟ	- - มฟ	- - ซล	- - ลท	รท - -	ลท - -	ลซ - -
- ร - -	ม - ม -	มร - -	มฟ - -	- ซ - -	- - ลซ	- - ลซ	- - ฟม

- ท - -	ทล - -	ลฟ - -	ฟม - -	- - รร	- ม - ล	- - - -	- - ลท ร
- - ลฟ	- - ฟม	- - มร	- - รท	- ร - -	- ม - ร	- ฟ - -	- ซ - ร

กลับต้น ประโยคที่ 1 เปลี่ยนมาบรรเลงดังนี้

- - ลท	- ร - ม	- ม - ม	- ร - ท	- ท - -	ลล - -	ทท - -	รร - ม
- - ซ -	- ร - ม	- ซ - ม	- ร - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ม

หมายเหตุ : ตอนขึ้นต้นในประโยคที่ 1 ใช้ปี่ในขึ้น

ท่อน 2

- - ลล	- - ทท	- - รร	- - มม	- - รร	- - มม	- - ซซ	- - ลล
- - - ม	- - - ฟ	- - - ร	- - - ม	- - - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

ทซลท	ลทดร	- ม - -	รด - -	รมรท	มรทล	รท - -	ทล - -
ทซลท	ลทดร	ด - รด	- - ทล	รมรท	มรทล	- - ลซ	- - ซม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - มม	- - มม	- - รร	- - ทท	- - ลล	- - ทท	- - รร	- - มม
- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ท	- - - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ม

- - ทท	- - ลล	- - ซซ	- - มม	- ล - -	ซม - -	- - - -	- ร - ม
- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ท	- - ซม	- - รท	- ล - ท	- ล - ท

- - - ร	- - ร ม	- - - ซ	- - ซ ล	ทล - -	ซ - ซล	ทล - -	ท - - ด
- ท - -	ล ท - ท	- ม - -	รม - ม	- - ซร	- ร - -	- - ซล	- ด - -

ซลทด	ทดรด	- - ทด	- - รม	ซลทด	ทดรม	- มม- ม	- ร - ด
ซลทด	ทดรด	ซล - -	ทด - -	ซลทด	ทดรม	ม - ร -	ด - ท -

- - รม	- - ร -	- - มร	- - ท -	- - รท	- - ล -	- - ทล	- - ซ -
- - - -	รท - ท	- - - -	ทล - ล	- - - -	ลซ - ซ	- - - -	ซฟ - ฟ

- - มม	- - ฟฟ	- - ลล	- - ทท	- - ลล	- - ทท	- - รร	- - มม
- - - ท	- - - ด	- - - ล	- - - ท	- - - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ม

- ท - -	ลฟ - -	- - - -	- - มฟ	- ซ - ล	ทล - -	- - มฟ	- - ซล
- - ลฟ	- - มร	- ล - ร	- ร - -	- ร - -	- - ซฟ	มร - -	มฟ - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- ม - ล	- - - ด	- ม - ด	- ท - ล	- - ลท	ดม - -	ดท - -	ทล - -
- ท - ล	- - ทด	- ม - ด	- ท - ล	มฟ - -	- - ดท	- - ลฟ	- - ฟม

ลทลฟ	ลฟมร	- - ดร	- - มฟ	มฟลท	รทลฟ	ลท - -	ลฟ - -
ลทลฟ	ลฟมร	ลท - -	ดร - -	มฟลท	รทลฟ	- - ลฟ	- - มร

ลลทล	ทท - ร-	รรมร	มม - ฟ	ฟฟซฟ	ซซ - ล	ลลทล	ทท - ร -
ลลทล	- ท - ท	รรมร	- ม - ม	ฟฟซฟ	- ซ - ซ	ลลทล	- ท- ท

รมรท	รมรล	ทล - ล	ท - ร -	รมรท	รมรล	ทล - ล	ท - ร -
รมรท	รมรล	- - ฟ -	- ล - ท	รมรท	รมรล	- - ฟ -	- ล - ท

- - ทท	- - รร	- - ซซ	- - มม	- - รร	- - ทท	- - รร	- - ลล
- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ท	- - - ร	- - - ท	- - - ร	- - - ล

- - ท -	ลท - ท	- - - -	ดร - ร	- - - ม	- - ร -	- - รด	- - ท -
- - - ซ	- - ล -	- - ลท	- - ด -	- - ด -	รด - ด	- - - -	ทล - ล

- ม - -	มร - -	รท - -	ทล - -	- - ซซ	- ล - ร	- - - -	- รม -ซ
- - รท	- - ทล	- -ลซ	- - ซม	- ซ - -	- ล - ล	- ท - -	- ด - - ซ

กลับต้นถึงประโยคที่ 15 แล้วต่อด้วย

- - ลท	- ร - ม	- ร - ด	- ท - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร
- - ซ -	- ร - ม	- ร - ด	- ท - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร ผู้วิจัย จะนำทำนองสารัตถะที่ได้จากทำนองหลักแบบหัวเดียวมาวิเคราะห์ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร

ท่อน 1

- - - ร	- - - ม	- ล ซ ม	- ร -ท	- - - ล฻	- - - ท฻	- ร ม ซ	- ร -ม
◄				◄			
- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ท	- - - ล฻	- - - ท฻	- - - ร	- - - ม

ร ท ล ฟ	ท ล ฟ ม	ล ฟ ม ร	ฟ ม ร ท	- ท - ม	ล ล - ฟ	ท ท - ร	ร ร - ม
◄				►			
- - - ฟ	- - - ม	- - - ร	- - - ท	- - - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ม

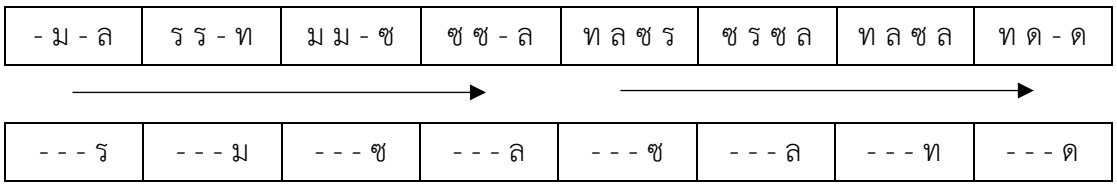

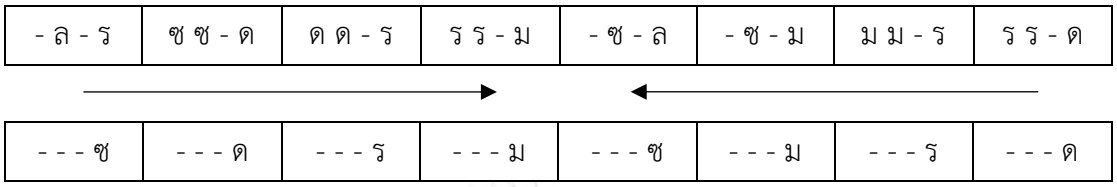

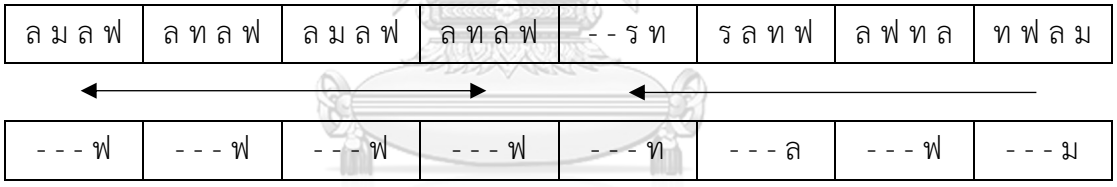

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

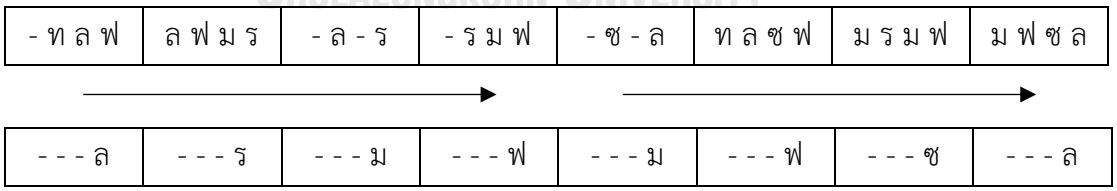

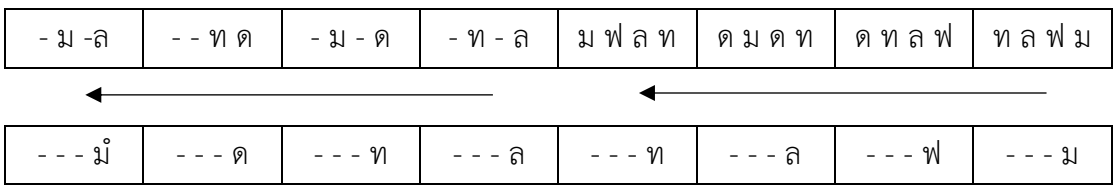

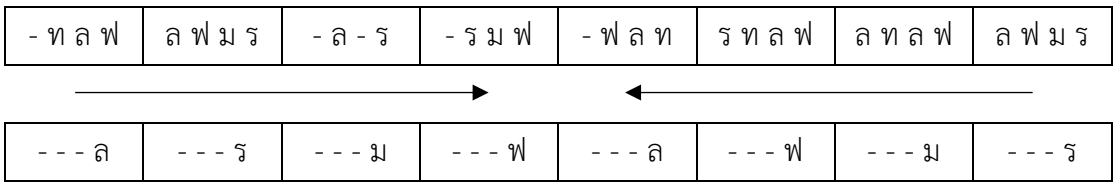

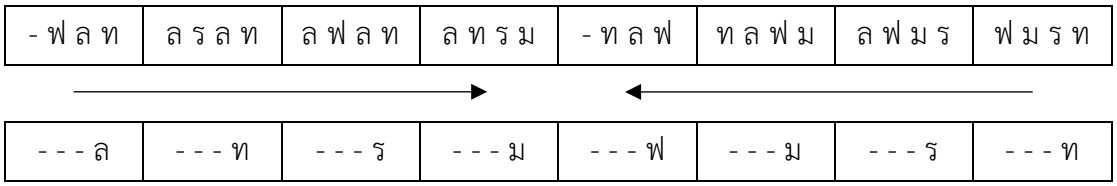

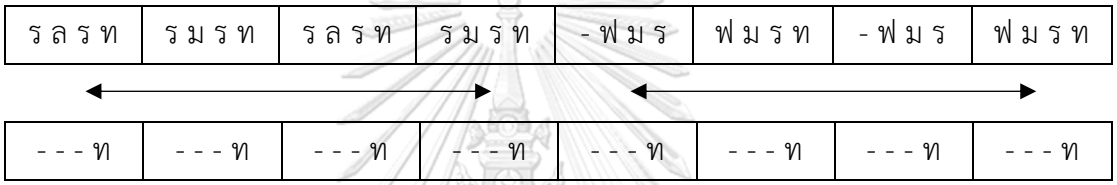

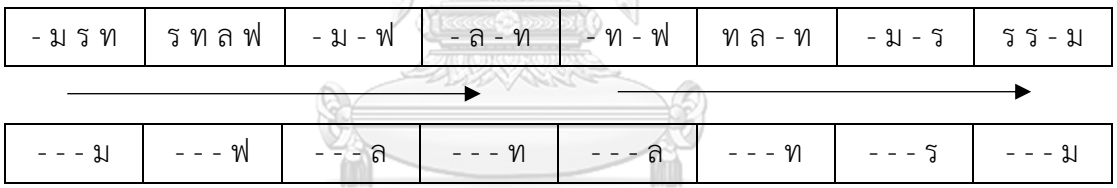

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

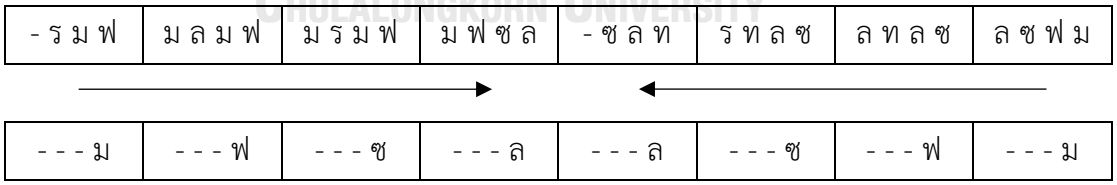

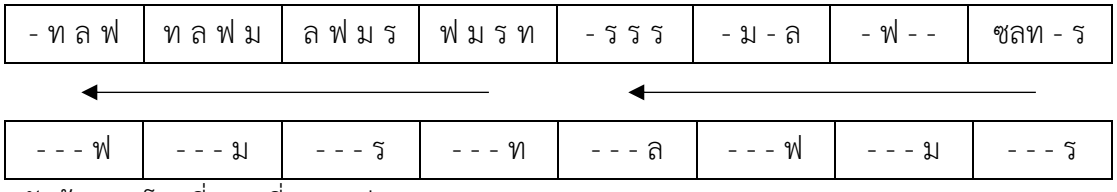

กลับต้น ประโยคที่ 1 เปลี่ยนมาเล่น

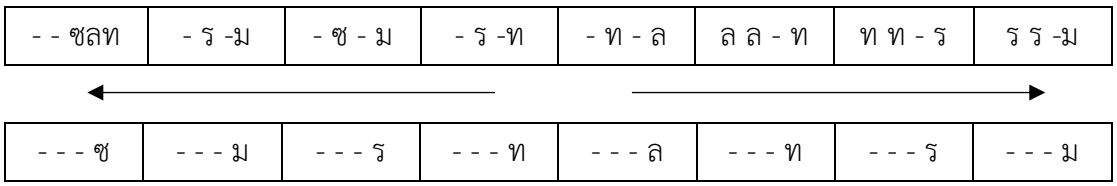

ท่อน 2

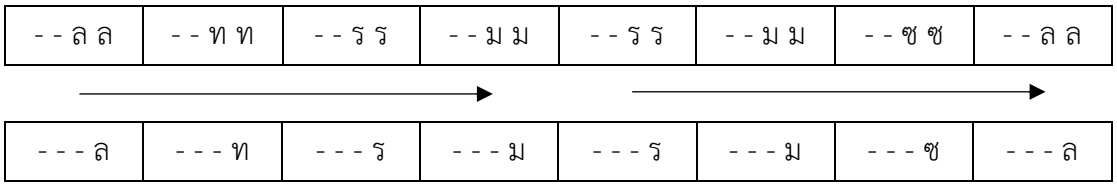

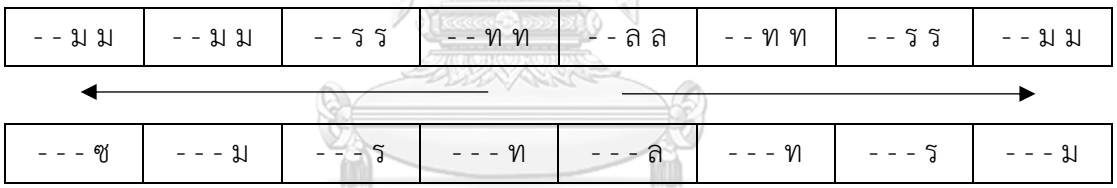

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

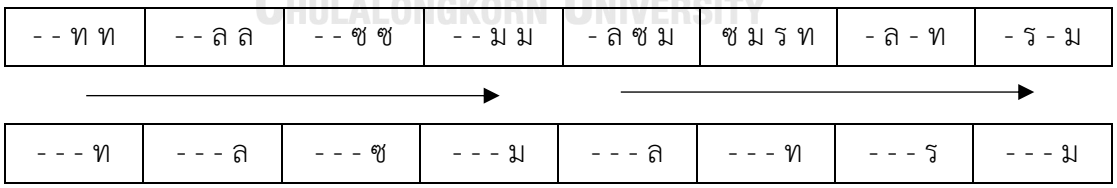

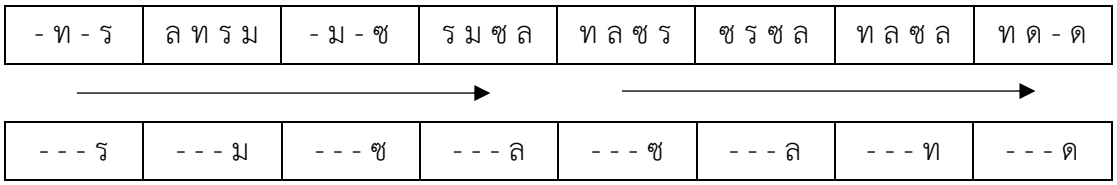

ซ ล ท ด	ท ด ร ด	ซ ล ท ด	ท ด ร ม	ซ ล ท ด	ท ด ร ม	มมม รม	ด ร ท ด
- - - ซ	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ด

- - ร ม	ร ท ร ท	- - ม ร	ท ล ท ล	- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ท ล	ซ ฟ ซ ฟ
- - - ม	- - - ร	- - - ท	- - - ล	- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ

- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ล ล	- - ท ท	- - ล ล	- - ท ท	- - ร ร	- - ม ม
- - - ม	- - - ฟ	- - - ล	- - - ท	- - - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ม

- ท ล ฟ	ล ฟ ม ร	- ล -ร	- ร ม ฟ	- ซ - ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล
- - - ล	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ม	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- ม - ล	- - ท ด	- ม - ด	- ท - ล	ม ฟ ล ท	ด ม ด ท	ด ท ล ฟ	ท ล ฟ ม
- - - มำ	- - - ด	- - - ท	- - - ล	- - - ท	- - - ล	- - - ฟ	- - - ม

ล ท ล ฟ	ล ฟ ม ร	ล ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ฟ ล ท	ร ท ล ฟ	ล ท ล ฟ	ล ฟ ม ร
- - - ล	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร

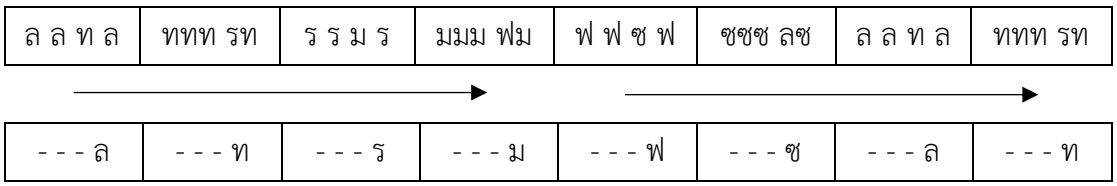

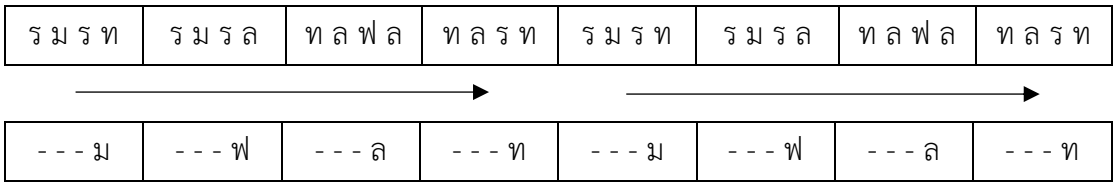

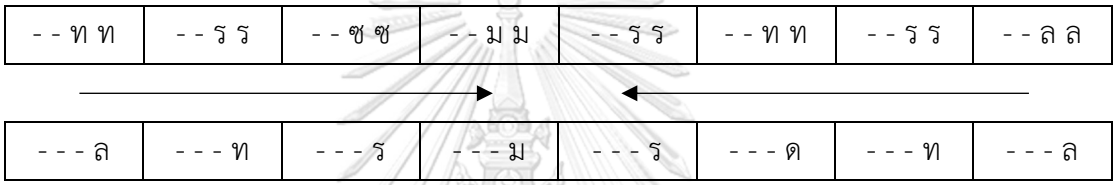

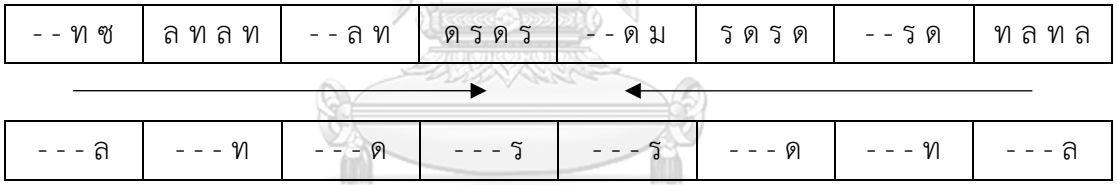

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

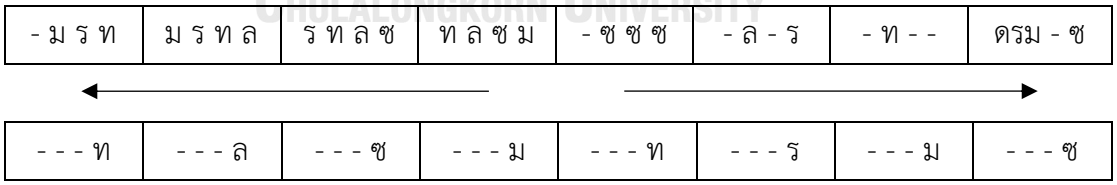

กลับต้นถึงประโยคที่ 15 แล้วต่อด้วย

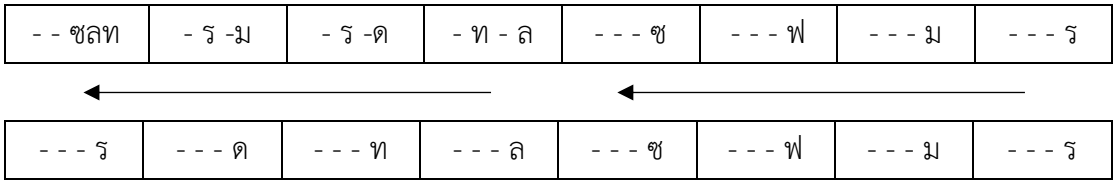

จากการศึกษาทิศทางการเคลื่อนที่ทำนองที่ปรากฏในเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร พบว่าทิศทางการเคลื่อนที่ทำนองในเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนอง 3 ทิศทาง โดยในแต่ละทิศทางมีจำนวนครั้งในการใช้ที่แตกต่างกันไปดังตัวอย่างต่อไปนี้

แบบที่ 1 ทิศทางเคลื่อนที่ในแนวขึ้นมีจำนวน 33 ครั้ง

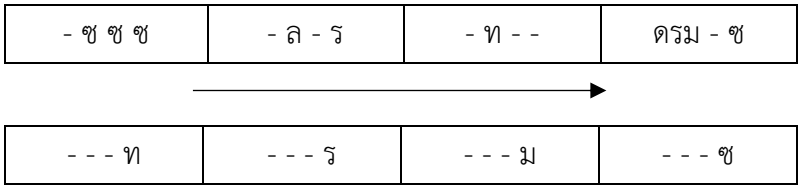

แบบที่ 2 ทิศทางเคลื่อนที่ในแนวลงมีจำนวน 28 ครั้ง

แบบที่ 3 ทิศทางคงที่ มีจำนวน 3 ครั้ง

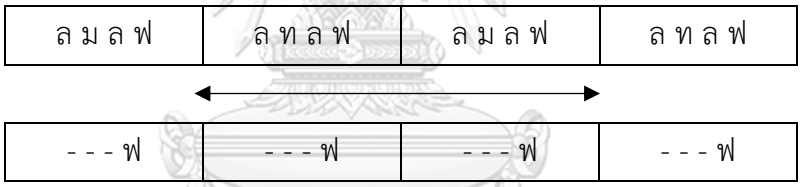

เมื่อพิจารณาจากการศึกษาทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองที่ปรากฏในเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร สรุปได้ว่าเพลงโหมโรงกัลยาณมิตรดำเนินทำนองโดยใช้ทิศทางการเคลื่อนที่ในทางขึ้นมากกว่าทิศทางอื่น

ลักษณะการบรรเลง

การศึกษาลักษณะของการบรรเลงเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร ผู้วิจัยจะอธิบายถึงกระบวนการบรรเลงที่บ้านพาทยโกศลยึดถือปฏิบัติมา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การขึ้นต้นเพลง

แบบแผนการขึ้นเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร จะบรรเลงด้วยวงปี่พาทย์เสภา โดยจะขึ้นต้นเพลงด้วยปี่ใน บรรทัดที่ 1 ของท่อน 1 แล้วจะบรรเลงรับพร้อมกันทั้งวงในบรรทัดที่ 2 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ปี่บรรเลงนำ							
- - - ร	- - - ม	- มมม	- ร - ท	- - - ล	- - - ท	- รมม	- ร - ม
- - - ร	- - - ม	- ลซม	- ร - ท	- - - ล	- - - ท	- รมซ	- ร - ม

บรรเลงรับทั้งวง							
รท - -	ทล - -	ลฟ - -	ฟม - -	- ท - -	ลล - -	ทท - -	รร - ม
- - ลฟ	- - ฟม	- - มร	- - รท	- ฟ - ม	- - - ฟ	- - - ร	- - - ม

การบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะ

แบบแผนการบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะเข้าในเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร ของบ้านพาทยโกศล จะเริ่มด้วยการตีเสียงฉับในห้องที่ 4 บรรทัดที่ 2 โดยกลองสองหน้าจะบรรเลงเสียงสุดท้ายของหน้าทับปรบไก่ สามชั้น ให้ตรงกับทำนองสุดท้ายในห้องที่ 8 บรรทัดที่ 2 ซึ่งวิธีการบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะทั้ง 2 เครื่องมือนี้ เป็นแบบแผนของบ้านพาทยโกศลที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - ร	- - - ม	- มมม	- ร - ท	- - - ล	- - - ท	- รมม	- ร - ม
- - - ร	- - - ม	- ลซม	- ร - ท	- - - ล	- - - ท	- รมซ	- ร - ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -พรึง
รท - -	ทล - -	ลฟ - -	ฟม - -	- ท - -	ลล - -	ทท - -	รร - ม
- - ลฟ	- - ฟม	- - มร	- - รท	- ฟ - ม	- - - ฟ	- - - ร	- - - ม

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
- - -พรึง	- - -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -ป๊ะ	- - -ตุ๊บ
- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล	ทล - -	ซ - ซล	ทล - -	ท - - ด
- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล	- - ซร	- ร - -	- - ซล	- ด - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
- - - -	- - -พรึ๊ง	- - - -	- - -พรึ๊ง	- - -เท่ง	-ตลีด-ติง	-เท่งติงเท่ง	-ป๊ะ-พรึ๊ง
- ล - -	ซซ - -	ดด - -	รร - ม	- ม - ม	- ม - -	มม - -	รร - ด
- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
- - -พรึ๊ง	- - -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -ป๊ะ	- - -ตุ๊บ
- - ลท	- - ดร	- ม - -	รด - -	- ม - -	มร - -	รท - -	ทล - -
- ซ - -	ลท - -	ด - รด	- - ทล	- - รท	- - ทล	- - ลซ	- - ซฟ

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
- - - -	- - -พรึ๊ง	- - - -	- - -พรึ๊ง	- - -เท่ง	-ตลีด -ติง	-เท่งติงเท่ง	-ป๊ะ-พรึ๊ง
ล - ล -	ลท - -	ล - ล -	ลท - -	- - ร -	ร - ท -	ล - ท -	ท - ล -
- ม - ฟ	- - ลฟ	- ม - ฟ	- - ลฟ	- - - ท	- ล - ฟ	- ฟ - ล	- ฟ - ม

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
- - -พรึ๊ง	- - -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -ป๊ะ	- - -ตุ๊บ
- ท - -	ลฟ - -	- - - ร	- - มฟ	- ซ - ล	ทล - -	- - มฟ	- - ซล
- - ลฟ	- - มร	- ล - -	- ร - -	- ร - -	- - ซฟ	มร - -	มฟ - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
- - - -	- - -พรึ๊ง	- - - -	- - -พรึ๊ง	- - -เท่ง	-ตลีด -ติง	-เท่งติงเท่ง	-ป๊ะ-พรึ๊ง
- ม - ล	- - - ด	- ม - ด	- ท - ล	- - ลท	ดม - -	ดท - -	ทล - -
- ท - ล	- - ทด	- ม - ด	- ท - ล	มฟ - -	- - ดท	- - ลฟ	- - ฟม

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
- - -พรึ๊ง	- - -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -ป๊ะ	- - -ตุ๊บ
- ท - -	ลฟ - -	- - - ร	- - มฟ	- - ลท	รท - -	ลท - -	ลฟ - -
- - ลฟ	- - มร	- ล - -	- ร - -	- ฟ - -	- - ลฟ	- - ลฟ	- - มร

- - - -	- - - ฉิ่	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่	- - - -	- - - ฉับ
- - - -	- - -พรึง	- - - -	- - -พรึง	- - -เท่ง	-ตลีด -ติง	-เท่งติงเท่ง	-ป๊ะ-พรึง
- - ลท	- ร - ท	- - ลท	- - รม	- ท - -	ทล - -	ลฟ - -	ฟม - -
- ฟ - -	ล - ล -	ลฟ - -	ลท - -	- - ลฟ	- - ฟม	- - มร	- - รท

- - - -	- - - ฉิ่	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่	- - - -	- - - ฉับ
- - -พรึง	- - -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -ป๊ะ	- - -ตุ๊บ
ร - ร -	รม - -	ร - ร -	รม - -	- ฟ - -	ฟม - -	- ฟ - -	ฟม - -
- ล - ท	- - รท	- ล - ท	- - รท	- - มร	- - รท	- - มร	- - รท

- - - -	- - - ฉิ่	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่	- - - -	- - - ฉับ
- - - -	- - -พรึง	- - - -	- - -พรึง	- - -เท่ง	-ตลีด -ติง	-เท่งติงเท่ง	-ป๊ะ-พรึง
- ม - -	รท - -	- - - -	- ล - ท	- ท - -	ทล - ท	- ม - -	ร ร - ม
- - รท	- - ลฟ	- ม - ฟ	- ร - ม	- ล - ฟ	- ร - ท	- ม - ร	- - - ม

- - - -	- - - ฉิ่	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่	- - - -	- - - ฉับ
- - -พรึง	- - -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -เถอะ	-ติง -ป๊ะ	- - -ป๊ะ	- - -ตุ๊บ
- - มฟ	- ล - ฟ	- - มฟ	- - ซล	- - ลท	รท - -	ลท - -	ลซ - -
- ร - -	ม - ม -	มร - -	มฟ - -	- ซ - -	- - ลซ	- - ลซ	- - ฟม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- - - ฉิ่	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่	- - - -	- - - ฉับ
- - - -	- - -พรึง	- - - -	- - -พรึง	- - -เท่ง	-ตลีด-ติง	-เท่งติงเท่ง	-ป๊ะ-พรึง
- ท - -	ทล - -	ลฟ - -	ฟม - -	- - รร	- ม - ล	- - - -	- - ลท ร
- - ลฟ	- - ฟม	- - มร	- - รท	- ร - -	- ม - ร	- ฟ - -	- ซ - ร

การลงวา

การลงวา หรือลงจบเพลงโหมโรงกัลยาณมิตรนี้ ถือเป็นต้นแบบของการลงจบโหมโรงอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่เหมือนกับการลงจบอย่างทั่วไป ซึ่งการลงวาแบบทั่วไปจะมีลักษณะของทำนองว่า ดังนี้

- ม ร ท	- ล – ร	- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร

ส่วนทำนองการลงวาที่พบในเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร จะมีทำนองที่แตกต่างจากทำนองข้างต้น ดังนี้

- ซ ล ท	- ร – ม	- ร- ด	- ท - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร

พบว่าการลงวาแบบของเพลงโหมโรงกัลยาณมิตรนี้ จะมีเสียงของลูกตกในห้องที่แปดเป็นเสียงเดียวกัน คือ เสียง เร

จากการศึกษาประวัติชีวิตและผลงานของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) พบว่า หลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) สืบเชื้อสายทางดนตรีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นนักดนตรีที่มีฝีมือสามารถเล่นดนตรีได้ทุกชนิดโดยเฉพาะซอสามสาย มีผลงานการประพันธ์ที่โดดเด่น อาทิ เพลงแขกลพบุรี สามชั้นและโหมโรงกัลยาณมิตร

อัตลักษณ์ทางดนตรีของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) จากการศึกษาเพลงโหมโรงกัลยาณมิตตาวาส พบว่าเพลงโหมโรงกัลยาณมิตตาวาส มีทั้งหมด 2 ท่อน โดยท้ายของท่อนที่ 2 ในเที่ยวกลับจะเปลี่ยนทำนองเป็นทำนองลงจบ กำกับจังหวะด้วยฉิ่งอัตราสามชั้น กำกับหน้าทับด้วยหน้าทับปรบไก่ สามชั้น กลุ่มเสียงที่ใช้มีด้วยกัน 4 กลุ่มเสียงทางในกลุ่มเสียงทางนอกกลุ่มเสียงกลางและกลุ่มเสียงทางกลางแหบ กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมาก คือ /xxxx / xxxx / xxxx / xxxx / ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองส่วนใหญ่เป็นการเคลื่อนที่ในทิศทางขึ้น ลักษณะการบรรเลงจะบรรเลงนำด้วยปี่ในบรรทัดที่ 1 โดยห้องที่ 4 ในบรรทัดที่ 2 จะเริ่มด้วยการตีเสียงฉับและกลองสองหน้าจะบรรเลงเสียงสุดท้ายของหน้าทับปรบไก่ สามชั้นให้ตรงกับทำนองสุดท้ายในห้องที่ 8 บรรทัดที่ 2 ซึ่งวิธีการบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะทั้ง 2 เครื่องนี้เป็นแบบแผนของบ้านพาทยโกศลที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

3.3 จางวางทั่ว พาทยโกศล

3.3.1 ชีวประวัติและผลงานจางวางทั่ว พาทยโกศล

จางวางทั่ว พาทยโกศล เกิดเมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2424 จังหวัดธนบุรี เป็นบุตรคนที่ 2 ของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) กับนางแสง พาทยโกศล จางวางทั่วมีภรรยาคนแรกชื่อนางปลั่ง พาทยโกศลและนางเจริญ พาทยโกศล มีบุตรที่มีชื่อเสียงด้านดนตรี 2 คน คือ ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศลและนางไพฑูรย์ กิตติวรรณ จางวางทั่ว พาทยโกศล เป็นผู้มีอัธยาศัยใจคอกว้างขวาง อ่อนโยน และเจียมเนื้อเจียมตัวในฐานะของตน เข้าได้กับคนทุกชั้นทุกคน มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีรอบตัว ได้ศึกษาเล่าเรียนกับบิดามารดาและปู่ มาตั้งแต่ยังเยาว์ ต่อมา

ได้เรียนเพิ่มเติมจากครูดนตรีท่านอื่น ๆ อีกหลายท่าน ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ทางดนตรีทุกชนิดให้แก่ศิษย์ที่มาฝากตัวในสำนักของท่านมากมายนับไม่ถ้วน มีผลงานการประพันธ์เพลงขึ้นหลายเพลง เช่น เพลงช้าเรื่องสี่เกลอ ตับนางนาค ตับนเรศชนช้าง เพลงทยอยนอก เพลงเชิดจีน ฯลฯ จางวางทั่ว พาทยโกศล ได้เริ่มป่วยเป็นโรคเบาหวานมาแต่ พ.ศ. 2472 เริ่มมีอาการทรุดลงมากจนถึงลุกเดินไปไหนไม่ได้ จนกระทั่งวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2481 ได้ถึงแก่กรรมลงด้วยอาการอันสงบ

3.3.2 อัตลักษณ์ทางดนตรีของจางวางทั่ว พาทยโกศล

ผู้วิจัยได้เลือกเพลงอาถรรพ์ เถา เป็นหนึ่งในคีตประพันธ์ของครูจางวางทั่ว พาทยโกศล โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1. เพลงนี้เป็นผลงานของการประพันธ์ของครูจางวางทั่ว พาทยโกศล
2. เป็นผลงานที่แพร่หลายเป็นที่นิยมอยู่ในวงการดนตรีไทย
3. ได้รับการยืนยันจากลูกศิษย์บ้านพาทยโกศล

เพลงนี้เป็นหนึ่งในคีตประพันธ์ของจางวางทั่ว พาทยโกศล ซึ่งถือได้ว่าเป็นเพลงที่บ้านพาทยโกศลนิยมบรรเลงเนื่องจากมีลักษณะที่โดดเด่นทั้งทางดนตรีและการขับร้อง การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำเฉพาะเพลงทำนองหลักเพลงอาถรรพ์ เถา มาวิเคราะห์เพื่อหาอัตลักษณ์ทางดนตรีของจางวางทั่วพาทยโกศล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประวัติเพลงอาถรรพ์ เถา

หนังสือประวัติ สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัติและบทร้องเพลงตับ ประวัติเพลงหน้าพาทย์และเพลงโหมโรง ได้ให้ความหมายเพลงเพลงอาถรรพ์ เถา ไว้ดังนี้

> *เพลงอาถรรพ์ เถา เดิมเป็นทำนองอัตราสองชั้น ของเก่า ใช้ขับร้องประกอบการแสดงละคร จางวางทั่ว พาทยโกศล และคีตกวีอีกหลายท่าน ได้นำมาขยายขึ้นเป็น สามชั้น แล้วตัดทำนองลงเป็นชั้นเดียว ครบเป็นเพลงเถา*
> (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549: 385)

ทำนองหลักเพลงอาถรรพ์ เถานี้ ผู้วิจัยได้รับการถ่ายทอดจากครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ได้รับการถ่ายทอดมาจากครูพังพอน แตงสีบพันธุ์ ซึ่งเป็นทางเดิมของบ้านพาทยโกศล ซึ่งครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ได้กล่าวเรื่องเพลงอาถรรพ์ เถา ไว้ว่า

เพลงอาถรรพ์ เถา ถือเป็นเพลงเถา ประจำบ้าน เวลามีงานที่ไหนถ้าได้มีโอกาสเล่นเพลงเถา เพลงนี้ก็มักจะได้เล่นอยู่เสมอ เพราะลูกศิษย์ส่วนใหญ่ได้เพลงนี้กันทุกคน ที่อื่นเขาก็เล่นทางที่บ้านกันเยอะ (สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2564)

ทำนองหลักเพลงอาถรรพ์ เถา

ประพันธ์โดย: จางวางทั่ว พาทยโกศล

บอกทำนอง: สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์

บันทึก: ผู้วิจัย

สามชั้น ท่อน 1

- - - รำ	- - - ล	- - - ดำ	- - - รำ	- ล - รำ	- - - ดำ	- - - รำ	- มำ รำ ดำ
- - - ร	- - - ม	- - - ด	- - - ร	- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- ม ร ด

- - - รำ	- มำ - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ดำ	- - - รำ	- - - ล
- - - ร	- ม - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ด	- - - ร	- - - ล

- ล ล ล	- ล - ล	- - - รำ	- - - มำ	- - - รำ	- - - ล	- - - รำ	- - - ดำ
- ล ล ล	- ล - ล	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด

- ซ - ซ	- ซ - ดำ	- มำ รำ ดำ	- ท - ล	- ดำ - ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ซ ซ - ล
- ซ - -	ร - - ด	- ม ร ด	- ท - ล	- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - - ล

- - - -	รำ รำ รำ รำ	- - - -	ดำ ดำ ดำ ดำ	- - - -	ทำ ทำ ทำ ทำ	ล ซ - ล	- - - -
- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ด ด ด ด	- - - -	ท ท ท ท	- ซ - ล	- - - -

- รำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล	- - - ซ	- - ล ท	- - ล ท	ดำ - - รำ
- ร - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ล	- ร - -	- ซ - -	ล ซ - -	- ร - -

- - - ซล	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ล	- ดำ - รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - - ฟ

- - ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- - ร ม	ฟ ซ ฟ -	- ฟ - ซ	- ฟ - ล	- ซ - ฟ
- ซฺ - -	- ลฺ - ซฺ	- ฟฺ - ซฺ	- ด - -	- - - ด	- - - ซฺ	- ฟฺ - ลฺ	- ซฺ - ฟฺ

ท่อน 2

- - - ดำ	- - รำ รำ	- - - มำ	- - รำ รำ	- รำ - ท	- ล - -	- - ล ท	ด - - รำ
- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ซ - -	ล ซ - ร	- ซ - -	- ร - -

- ซ - ดำ	- - รำ มำ	- มำ - มำ	- รำ - ดำ	- - มำ มำ	- รำ - -	ดำ ดำ - -	ทำ ทำ - ล
- ร - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด	- ม- -	- ร - ด	- - - ท	- - - ลฺ

- - - -	- - - -	- ม - -	ร ม - ร	- - - -	- - ร ม	- ล ซ -	ซ ม - -
- - - -	- - - -	- - ร ด	- - - ลฺ	- - - -	- ด - -	- - - ม	- - ร ด

- ซ - ซ	- ซ - ดำ	- มำ รำ ดำ	- ท - ล	- ดำ - ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ซ ซ - ล
- ร - -	ร - - ด	- ม ร ด	- ทฺ - ลฺ	- ด - ลฺ	- ซฺ - ฟฺ	- - - ซฺ	- - - ลฺ

- - - -	รำ - มำ -	- - - -	ดำ - รำ -	- - - -	ท - ดำ -	- - - -	ล - ท -
- - - -	- รำ - รำ	- - - -	- ดำ - ดำ	- - - -	- ท - ท	- - - -	- ล - ล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - มำ -	- - รำ -	- - ดำ -	- - ท -	- - - ซ	- - ล ท	- - ล ท	ดำ - - รำ
- รำ - รำ	- ดำ - ดำ	- ท - ท	- ล - ล	- ร - -	- ซ - -	ล ซ - -	- ร - -

- - - ซล	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ล	- ดำ - รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ด - ร	- ด - ลฺ	- - - ซฺ	- - - - ฟฺ

- - ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- - ร ม	ฟ ซ ฟ -	- ฟ - ซ	- ฟ - ล	- ซ - ฟ
- ซฺ - -	- ลฺ - ซฺ	- ฟฺ - ซฺ	- ด - -	- - - ด	- - - ซฺ	- ฟฺ - ลฺ	- ซฺ - ฟฺ

ท่อน 3

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ซ - ม	- ร - -	- - ร ม	ฟ - - ซ
- - - ฟ	- ซฺ - -	- - - ล	- ซฺ - -	- ด - -	ร ด - ซฺ	- ด - -	- ซฺ - -

- - ซ ล	- - ท ดำ	- รำ - -	ดำ ท - -	- รำ - -	รำ ดำ - -	ดำ ลำ - -	ล ซ - -
- ฟ - -	ซ ล - -	ท - ดำ ท	- - ล ซ	- - ดำ ล	- - ล ซ	- - - ซ ฟ	- - ฟ ม

- - - -	- มำ - มำ	- มำ - มำ	- รำ - ดำ	- ล - -	ซ ซ - -	ดำ ดำ - -	รำ รำ - มำ
- - - ม	- - - -	- ซ - ม	- ร - ด	- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม

- ล - -	ซ ม - -	- - - ด	- - ร ม	- ฟ - ซ	ล ซ - -	- - รม	ฟ - - ซ
- - ซ ม	- - ร ด	- ซฺ - -	- ด - -	- ด - -	- - ฟ ม	ร ด - -	- ซฺ - -

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ซ - ม	- ร - -	- - ร ม	ฟ - - ซ
- - - ฟ	- ซฺ - -	- - - ลฺ	- ซฺ - -	- ด - -	ร ด - ซฺ	- ด - -	- ซฺ - -

- - ซ ล	- - ท ดำ	- รำ - -	ดำ ท - -	- รำ - -	รำ ดำ - -	ดำ ลำ - -	ล ซ - -
- ฟ - -	ซ ล - -	ท - ดำ ท	- - ล ซ	- - ดำ ล	- - ล ซ	- - - ซ ฟ	- - ฟ ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- มำ - มำ	- มำ - มำ	- รำ - ดำ	- ล - -	ซ ซ - -	ดำ ดำ - -	รำ รำ - มำ
- - - ม	- - - -	- ซ - ม	- ร - ด	- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม

- - ซล	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ล	- ล - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ดำ ดำ - รำ
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ม - ร	- - - ม	- - - ด	- - - ร

ท่อน 3 เที่ยวกลับ

- - ซ ฟ	- - ซ ซ	- - ซ ล	- - ซ ซ	- - ซ ฟ	- - - -	- - - ด	ร ม ฟ ซ
- - - ฟฺ	- ซฺ - -	- - - ลฺ	- ซฺ - -	- - - -	ม ร ด ซฺ	- - ซฺ -	- - - -

- - ล ล	- - ดำ ดำ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ร ร	- - ม ม
- - - ล̣	- - - ด	- - - ฟ̣	- - - ซ̣	- - - ม̣	- - - ฟ̣	- - - ล̣	- - - ท̣

- - ล -	ดำ ล - -	- - ม -	ซ ม - -	- - - -	ท̣ ด - ด	- - - -	ร ม - ม
- - - ล	- - ซ ม	- - - ม	- - ร ด	- - ซ̣ ล̣	- - ท̣ -	- - ท̣ ด	- - ร -

- - ซ ม	- - ร -	- - - -	ร ม - ม	- - - -	ม ฟ - ฟ	- - - -	ฟ ซ - ซ
- - - -	ร ด - ด	- - ท̣ ด	- - ร -	- - ด ร	- - ม -	- - ร ม	- - ฟ -

- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ซ ฟ	- - - -	- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ดำ รำ	- - - -
- - ซ̣ ด	- - - ซ	- - - -	ม ร ด ซ̣	- - ซ̣ ด	- - - ซ	- - - -	ด ท ล ซ

- - ฟ ฟ	- - ท ท	- - ดำ รำ	- - - -	- - ซ ล	- - ฟ ซ	- - ม ฟ	- - ร ม
- - - ด	- - - ท̣	- - - -	ดำ ท ล ซ	- ฟ - -	- ม - -	- ร - -	- ด - -

- - มำ มำ	- - มำ มำ	- - รำ รำ	- - ดำ ดำ	- - ซ ซ	- - ดำ ดำ	- - รำ รำ	- - มำ มำ
- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม

- - - ซล	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ล	- ล - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ดำ ดำ - รำ
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ม - ร	- - - ม	- - - ด	- - - ร

สองชั้น ท่อน 1

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ดำ - ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ซ ซ - ล
- - - ฟ̣	- ซ̣ - -	- - - ล̣	- ซ̣ - -	- ด - ล̣	- ซ̣ - ฟ̣	- - - ซ̣	- - - ล̣

- - - ล	- - - ล	- รำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล	- - ท -	ท - - ล
- - - ร	- ล̣ - -	- ร - ร	- - - ด	- - - ท̣	- - - ล̣	- - - ล	- ซ - ม

- รำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล	- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ดำ - รำ
- ร - ร	- - - ด	- - - ท̣	- - - ล̣	- ซ̣ - -	- - - ท̣	- ล̣ - ท̣	- ด - ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- - รำ รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ	- - - ดร	- ฟ - ซ	- ฟ - -	ซ ซ - ฟ
- ร - -	- ด - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ฟฺ	- - ทฺ -	- ฟฺ - ซฺ	- ฟฺ - ซฺ	- - - ฟฺ

ท่อน 2

- - - ด	- - รำ รำ	- - - มำ	- - รำ รำ	- มำ - มำ	- รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล
- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ซ - ม	- ร - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ

- - - -	- รำ - รำ	- ดำ - มำ	- รำ - ดำ	- รำ - ดำ	- ท - ล	- - ท -	ท - - ล
- - - ร	- - - -	- ด - ม	- ร - ด	- ร - ด	- ทฺ - ลฺ	- - - ล	- ซ - ม

- รำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล	- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ดำ - รำ
- ร - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- ซฺ - -	- - - ทฺ	- ลฺ - ทฺ	- ด - ร

- - รำ รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ	- - - ดร	- ฟ - ซ	- ฟ - -	ซ ซ - ฟ
- ร - -	- ด - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ฟฺ	- - ทฺ -	- ฟฺ - ซฺ	- ฟฺ - ซฺ	- - - ฟฺ

ท่อน 3

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ล - ดำ	- ล - -	ซ ซ - -	ฟ ฟ - ม
- - - ฟฺ	- ซฺ - -	- - - ลฺ	- ซฺ - -	- ลฺ - ด	- ลฺ - ซฺ	- - - ฟฺ	- - - มฺ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- ล - -	ซ ม - -	- - - ด	- - ร ม	- ฟ - ซ	ล ซ - -	- - รม	ฟ - - ซ
- - ซ ม	- - ร ด	- ซฺ - -	- ด - -	- ด - -	- - ฟ ม	ร ด - -	- ซฺ - -

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ล - ดำ	- ล - -	ซ ซ - -	ฟ ฟ - ม
- - - ฟฺ	- ซฺ - -	- - - ลฺ	- ซฺ - -	- ลฺ - ด	- ลฺ - ซฺ	- - - ฟฺ	- - - มฺ

- ล - -	ซ ม - -	- - - ด	- - ร ม	- ล - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ดำ ดำ - รำ
- - ซ ม	- - ร ด	- ซฺ - -	- ด - -	- ม - ร	- - - ม	- - - ด	- - - ร

ชั้นเดียว ท่อน 1

- - ซ ซ	- ล - ซ	- ล - ฟ	- ซ - ล	- ท ล ล	- - - ล	- รำ - ดำ	- ท - ล
- ซ - -	- ล - ซ	- ล - ฟ	- ซ - ล	- - - ร	- ล - -	- ร - ด	- ท - ล

- - รำ รำ	- - ล ล	- - - ซ	ล ท ดำ รำ	- รำ ดำ ล	- ซ - ฟ	- ฟ - -	ซ ซ - ฟ
- ร - -	- ล - -	- ซ - -	- - - ร	- ร ด ล	- ซ - ฟ	- ฟ - ซ	- - - ฟ

ท่อน 2

- - - -	รำ - รำ รำ	- ดำ - มำ	- - - -	- มำ - -	รำ ดำ - -	- - ท -	ท - - ล
- - - -	- ร - -	- ซ - -	รำ ดำ ท ล	- - รำ ดำ	- - ท ล	- ล - ล	- ซ - ม

- - รำ รำ	- - ล ล	- - - ซ	ล ท ดำ รำ	- รำ ดำ ล	- ซ - ฟ	- ฟ - -	ซ ซ - ฟ
- ร - -	- ล - -	- ซ - -	- - - ร	- ร ด ล	- ซ - ฟ	- ฟ - ซ	- - - ฟ

ท่อน 3

- - - -	ซ - ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ม - -	ร ม - ม	- - ร ม	ฟ - - ซ
- - - -	- ซ - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	- - ร ด	- - ร -	ร ด - -	- ซ - -

- - - -	ซ - ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ม - -	ร ม - ม	- ซ - ล	- ดำ - รำ
- - - -	- ซ - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	- - ร ด	- - ร -	- ร - ม	- ด - ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ลูกหมด

- - ซ ซ	- ล - ซ	- ล - ฟ	- ซ - ล	- - ซ ล	ดำ - - ล	- - ดำ รำ	มำ - - รำ
- ซ - -	- ล - ซ	- ล - ฟ	- ซ - ล	- ม - -	- ซ - -	ซ ล - -	- ดำ - ล

- - ดำ รำ	- - ดำ รำ	- - ดำ รำ	- รำ - -	มำ รำ - -	รำ ดำ - -	ดำ ล - -	ล ซ - -
- ล - -	ดำ ล - -	ดำ ล - -	ดำ ล - -	- - ดำ ล	- - ล ซ	- - ซ ม	- - ม ร

- - ซ -	ม ซ - ซ	- - - -	ซ ล - ล	- - ดำ -	ล ดำ - ดำ	- - - -	ดำ รำ - รำ
- - - ร	- - ม ร	- - ร ม	- - ซ ม	- - - ซ	- - ล -	- - ซ ล	- - ดำ ล

รูปแบบสังคีตลักษณ์

จากทำนองหลักเพลงอาถรรพ์ เถา สามารถกำหนดสังคีตลักษณ์ได้ดังนี้

[A / B / CC*/] [A / B /C/] [A / B /C/]

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในรูปแบบสังคีตลักษณ์ของเพลงอาถรรพ์ เถา สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
A	ท่อน 1
B	ท่อน 2
C	ท่อน 3
C*	ท่อน 3 สามชั้น เที่ยวกลับ
/	การแสดงการจบท่อนเพลง
[ ]	การแสดงการจบอัตราจังหวะ

ตารางที่ 22 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงอาถรรพ์ เถา

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

กลุ่มเสียงปัญจมูล

จากทำนองหลักเพลงอาถรรพ์ เถา สามารถจำแนกเป็นลักษณะของกลุ่มเสียงแต่ละบรรทัดโน้ตได้ดังต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

สามชั้น ท่อน 1

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 5 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 6 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 7 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 8 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

สามชั้น ท่อน 2

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 5 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 6 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 7 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 8 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

สามชั้น ท่อน 3

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 5 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 6 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 7 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 8 กลุ่มเสียงทางใน

สองชั้น ท่อน 1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

สองชั้น ท่อน 2

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

สองชั้น ท่อน 3

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางใน

ชั้นเดียว ท่อน 1

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

ชั้นเดียว ท่อน 2

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 2 4 ห้องแรกกลุ่มเสียงทางใน

4 ห้องหลังกลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

ชั้นเดียว ท่อน 3

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางนอก

(มีการใช้เสียง ฟา ซึ่งเป็นหลุมเสียง)

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

(มีการใช้เสียง ฟา ซึ่งเป็นหลุมเสียง)

จากการศึกษาทำนองหลักเพลงอาถรรพ์ เถา พบว่า มีการใช้กลุ่มเสียงทางในทางนอกและทางเพียงออล่าง แต่มีในบางทำนองที่ใช้เสียงนอกกลุ่มเสียงปะปนอยู่บ้างแต่ยังคงอยู่ในกลุ่มเสียงเดิม เมื่อพิจารณาจำนวนการใช้กลุ่มเสียงของเพลงอาถรรพ์ เถา สามารถสรุประดับเสียงประธานของเพลงได้ดังนี้

กลุ่มเสียง	เปอร์เซ็นต์
ทางใน	**41.6%**
ทางนอก	19 %
ทางเพียงออล่าง	25 %

ตารางที่ 23 ตารางแสดงกลุ่มเสียงประธานของเพลงอาถรรพ์ เถา

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ

จังหวะฉิ่ง

เพลงอาถรรพ์ เถา ของบ้านพาทยโกศลนี้กำกับจังหวะฉิ่งสามชั้น อัตราสองชั้น และชั้นเดียว ซึ่งมีลักษณะของการตีเทียบกับห้องเพลงได้ดังนี้

อัตราฉิ่ง สามชั้น

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ

อัตราฉิ่ง สองชั้น

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ

อัตราฉิ่ง ชั้นเดียว

- ฉิ่ง -ฉับ	- ฉิ่ง -ฉับ	- ฉิ่ง -ฉับ	- ฉิ่ง -ฉับ	- ฉิ่ง -ฉับ	- ฉิ่ง -ฉับ	- ฉิ่ง -ฉับ	- ฉิ่ง -ฉับ

เมื่อพิจารณาอัตราจังหวะฉิ่ง เทียบกับการบรรเลงเพลงอาถรรพ์ เถา พบว่าจำนวนรวมความยาวของเพลงในการบรรเลงมีความยาวรวมดังนี้

อัตราฉิ่ง สามชั้น 192 ฉิ่ง-ฉับ

อัตราฉิ่ง สองชั้น 96 ฉิ่ง-ฉับ

อัตราฉิ่งชั้นเดียว 48 ฉิ่ง-ฉับ

จังหวะหน้าทับ

เพลงอาถรรพ์ เถา ของบ้านพาทยโกศล ใช้บรรเลงติดต่อกันด้วยกลองแขกเป็นเครื่องกำกับจังหวะหน้าทับด้วยหน้าทับปรบไก่ สามชั้น สองชั้นและชั้นเดียว ซึ่งมีลักษณะการบรรเลงดังนี้

หน้าทับปรบไก่ สามชั้น

-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	- - - -	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ
-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	ติงทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง

หน้าทับปรบไก่ สองชั้น

-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง

หน้าทับปรบไก่ ชั้นเดียว

- - ติงทั่ง	- ติง - -	ติงทั่ง-ติง	-ทั่งติงทั่ง

เมื่อพิจารณาอัตราจังหวะหน้าทับปรบไก่ เทียบกับการบรรเลงเพลงอาถรรพ์ เถา พบว่าจำนวนรวมความยาวของเพลงในการบรรเลงมีความยาวแต่ละอัตราจังหวะหน้าทับดังนี้

หน้าทับปรบไก่ สามชั้น 4 จังหวะหน้าทับปรบไก่

หน้าทับปรบไก่ สองชั้น 4 จังหวะหน้าทับปรบไก่

หน้าทับปรบไก่ ชั้นเดียว 4 จังหวะหน้าทับปรบไก่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กระสวนจังหวะของทำนอง

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงอาถรรพ์ เถา

สามชั้น ท่อน 1

- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- X - X	- - - X	- - - X	- X X X
- - - X	- X - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
- X X X	- X - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
- X - X	X X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	X X - X	- - - -
- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- X X X	X X X X	X X - X
- - XXX	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- X X X	- X - X	- X - X	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	- X - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

- - - X	- X X X	- - - X	- X X X	- X - X	X X - X	- X X X	X X - X
- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X
- - - -	- - - -	- X X X	X X - X	- - - -	- X X X	- X X X	X X X X
- X - X	X X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X

- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X - X	- X X X	X X X X	X X - X
- - XXX	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- X X X	- X - X	- X - X	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	- X - X

ท่อน 3

- - - X	- X X X	- - - X	- X X X	- X - X	X X - X	- X X X	X X - X
- X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- X X X	X X X X	- X - X	- X X X	- X - X	X X X X	X X XX	X X - X
- - - X	- X X X	- - - X	- X X X	- X - X	X X - X	- X X X	X X - X
- X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- - XXX	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- - X X	- X X X	- - X X	- X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
- - X X	- - X X	- - X X	X X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
- - XXX	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X

สองชั้น ท่อน 1

- - - X	- X X X	- - - X	- X X X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- - - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- - X X	X X - X
- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X
- X X X	- X - X	X X - X	X X - X	- - XXX	- X - X	- X - X	X X - X

ท่อน 2

- - - X	- X X X	- - - X	- X X X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- - X X	X X - X
- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X
- X X X	- X - X	X X - X	X X - X	- - XXX	- X - X	- X - X	X X - X

ท่อน 3

- - - X	- X X X	- - - X	- X X X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- X X X	X X X X	- X - X	- X X X	- X - X	X X X X	X X XX	X X - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - X	- X X X	- - - X	- X X X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X

- X X X	X X X X	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X

ชั้นเดียว ท่อน 1

- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X

- X X X	- X X X	- X - X	X X X X	- X X X	- X - X	- X - X	X X - X

ท่อน 2

- - - -	X X X X	- X - X	X X X X	- X X X	X X X X	- X X X	X X- X

- X X X	- X X X	- X - X	X X X X	- X X X	- X - X	- X - X	X X - X

ท่อน 3

- - - -	X X X X	- X - X	- X - X	- X X X	X X X X	X X X X	X X - X

- - - -	X X X X	- X - X	- X - X	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X

ลูกหมด

- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	- X X X	X X - X	X X X X	X X - X

- X X X	X X X X	X X X X	X X - -	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X

- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

จากการศึกษาลักษณะกระสวนจังหวะของทำนองที่ปรากฏในเพลงอาถรรพ์ เถา พบว่า กระสวนจังหวะของทำนองทั้งหมดในเพลงอาถรรพ์ เถา มีทั้งหมดทั้งสิ้น 40 กระสวน โดยในแต่ละกระสวนนั้นมีอัตราความถี่ในการใช้ที่แตกต่างกันไป ซึ่งสามารถจัดประเภทของกระสวนจังหวะของทำนองได้ 3 รูปแบบดังนี้

กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมาก มีจำนวน 1 รูปแบบ พบการซ้ำทั้งหมด 8 ครั้ง มีรูปแบบดังนี้

- X - X	- X - X	X X - X	X X – X

กระสวนจังหวะของทำนองทั่วไป มีจำนวน 23 รูปแบบ ดังนี้

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 10 รูปแบบ ดังนี้

- X - X	X X - X	- X X X	- X – X
- X - X	- X X X	X X X X	X X - X
- X X X	- X - X	- X - X	- X X X
- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
X X X X	- X - X	- X - X	- X – X
- X - X	X X X X	X X XX	X X – X
- - XXX	- X - X	- X - X	X X – X
- X X X	- X X X	- X - X	X X X X
- X X X	- X - X	- X - X	X X – X
- - - -	X X X X	- X - X	- X – X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำ จำนวน 3 ครั้ง จำนวน 7 รูปแบบ ดังนี้

- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
- - - -	X X X X	- - - -	X X X X
- X - X	X X - X	- X X X	X X – X
- X - X	- - X X	- X - X	- X – X
- X X X	- X - X	X X - X	X X – X
- - - X	- X - X	- X - X	- X – X
- X X X	X X X X	- X - X	- X X X

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำ จำนวน 4 ครั้ง จำนวน 2 รูปแบบ ดังนี้

- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
- - X X	- - X X	- - X X	- - X X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำ จำนวน 6 ครั้ง จำนวน 1 รูปแบบ ดังนี้

- - XXX	- X - X	- X - X	- X – X

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำ จำนวน 7 ครั้ง จำนวน 3 รูปแบบ ดังนี้

- X - X	X X - X	X X - X	X X – X
- - - X	- X X X	- - - X	- X X X

- - X X	X X X X	- - X X	X X X X

กระสวนจังหวะของทำนองเฉพาะที่ไม่พบจำนวนการซ้ำ จำนวน 16 รูปแบบ ดังนี้

- X - X	- - - X	- - - X	- X X X
- - - X	- X - X	- - - X	- - - X
- X X X	- X - X	- - - X	- - - X
- - - -	X X X X	X X - X	- - - -
- - - -	- - - -	- X X X	X X – X
- - - -	- X X X	- X X X	X X X X
- - X X	- X X X	- - X X	- X X X
- - X X	- - X X	- - X X	X X X X
X X – X	X X – X	- - X X	X X – X
- - - X	- X - X	- X - X	X X – X
- X - X	X X - X	X X - X	X X – X
- X - X	- X - X	- - X X	X X – X
- - - -	X X X X	- X - X	X X X X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- X X X	X X X X	- X X X	X X- X
- X X X	X X X X	X X X X	X X – X
- X X X	X X X X	- X - X	- X – X

เมื่อพิจารณาจากการศึกษากระสวนจังหวะของทำนองที่ปรากฏในเพลงเพลงอาถรรพ์ เถา สรุปได้ว่า เพลงอาถรรพ์ เถา มีการใช้กระสวนจังหวะของทำนองที่หลากหลายทั้งยังพบกระสวนจังหวะของทำนองที่มักใช้อยู่ 1 กระสวนที่มีจำนวนครั้งในการใช้ซ้ำถึง 8 ครั้ง ดังนี้

ทำนองหลักเพลงอาถรรพ์ เถา

สามชั้น ท่อน 1

- - - รำ	- - - ล	- - - ดำ	- - - รำ	- ล - รำ	- - - ดำ	- - - รำ	- มำ รำ ดำ
- - - ร	- - - ม	- - - ด	- - - ร	- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- ม ร ด

- - - รำ	- มำ - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ดำ	- - - รำ	- - - ล
- - - ร	- ม - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ด	- - - ร	- - - ล

- ล ล ล	- ล - ล	- - - รำ	- - - มำ	- - - รำ	- - - ล	- - - รำ	- - - ดำ
- ล ล ล	- ล - ล	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด

- ซ - ซ	- ซ - ดำ	- มำ รำ ดำ	- ท - ล	- ดำ - ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ซ ซ - ล
- ซ - -	ร - - ด	- ม ร ด	- ท - ล	- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - - ล

- - - -	รำ รำ รำ รำ	- - - -	ดำ ดำ ดำ ดำ	- - - -	ทำ ทำ ทำ ทำ	ล ซ - ล	- - - -
- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ด ด ด ด	- - - -	ท ท ท ท	- ซ - ล	- - - -

- รำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล	- - - ซ	- - ล ท	- - ล ท	ดำ - - รำ
- ร - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ล	- ร - -	- ซ - -	ล ซ - -	- ร - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ซล	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ล	- ดำ - รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ด - ร	- ด - ลฺ	- - - ซฺ	- - - - ฟฺ

- - ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- - ร ม	ฟ ซ ฟ -	- ฟ - ซ	- ฟ - ล	- ซ - ฟ
- ซฺ - -	- ลฺ - ซฺ	- ฟฺ - ซฺ	- ด - -	- - - ด	- - - ซฺ	- ฟฺ - ลฺ	- ซฺ - ฟฺ

ท่อน 2

- - - ดำ	- - รำ รำ	- - - มำ	- - รำ รำ	- รำ - ท	- ล - -	- - ล ท	ด - - รำ
- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ซ - -	ล ซ - ร	- ซ - -	- ร - -

- ซ - ดำ	- - รำ มำ	- มำ - มำ	- รำ - ดำ	- - มำ มำ	- รำ - -	ดำ ดำ - -	ทำ ทำ - ล
- ร - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด	- ม- -	- ร - ด	- - - ท	- - - ลฺ

- - - -	- - - -	- ม - -	ร ม - ร	- - - -	- - ร ม	- ล ซ -	ซ ม - -
- - - -	- - - -	- - ร ด	- - - ลฺ	- - - -	- ด - -	- - - ม	- - ร ด

- ซ - ซ	- ซ - ดำ	- มำ รำ ดำ	- ท - ล	- ดำ - ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ซ ซ - ล
- ร - -	ร - - ด	- ม ร ด	- ทฺ - ลฺ	- ด - ลฺ	- ซฺ - ฟฺ	- - - ซฺ	- - - ลฺ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	รำ - มำ -	- - - -	ดำ - รำ -	- - - -	ท - ดำ -	- - - -	ล - ท -
- - - -	- รำ - รำ	- - - -	- ดำ - ดำ	- - - -	- ท - ท	- - - -	- ล - ล

- - มำ -	- - รำ -	- - ดำ -	- - ท -	- - - ซ	- - ล ท	- - ล ท	ดำ - - รำ
- รำ - รำ	- ดำ - ดำ	- ท - ท	- ล - ล	- ร - -	- ซ - -	ล ซ - -	- ร - -

- - - ซล	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ล	- ดำ - รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ด - ร	- ด - ลฺ	- - - ซฺ	- - - - ฟฺ

- - ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- - ร ม	ฟ ซ ฟ -	- ฟ - ซ	- ฟ - ล	- ซ - ฟ
- ซฺ - -	- ลฺ - ซฺ	- ฟฺ - ซฺ	- ด - -	- - - ด	- - - ซฺ	- ฟฺ - ลฺ	- ซฺ - ฟฺ

ท่อน 3

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ซ - ม	- ร - -	- - ร ม	ฟ - - ซ
- - - ฟ	- ซฺ - -	- - - ล	- ซฺ - -	- ด - -	ร ด - ซฺ	- ด - -	- ซฺ - -

- - ซ ล	- - ท ดำ	- รำ - -	ดำ ท - -	- รำ - -	รำ ดำ - -	ดำ ลำ - -	ล ซ - -
- ฟ - -	ซ ล - -	ท - ดำ ท	- - ล ซ	- - ดำ ล	- - ล ซ	- - - ซ ฟ	- - ฟ ม

- - - -	- มำ - มำ	- มำ - มำ	- รำ - ดำ	- ล - -	ซ ซ - -	ดำ ดำ - -	รำ รำ - มำ
- - - ม	- - - -	- ซ - ม	- ร - ด	- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม

- ล - -	ซ ม - -	- - - ด	- - ร ม	- ฟ - ซ	ล ซ - -	- - รม	ฟ - - ซ
- - ซ ม	- - ร ด	- ซฺ - -	- ด - -	- ด - -	- - ฟ ม	ร ด - -	- ซฺ - -

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ซ - ม	- ร - -	- - ร ม	ฟ - - ซ
- - - ฟ	- ซฺ - -	- - - ลฺ	- ซฺ - -	- ด - -	ร ด - ซฺ	- ด - -	- ซฺ - -

- - ซ ล	- - ท ดำ	- รำ - -	ดำ ท - -	- รำ - -	รำ ดำ - -	ดำ ลำ - -	ล ซ - -
- ฟ - -	ซ ล - -	ท - ดำ ท	- - ล ซ	- - ดำ ล	- - ล ซ	- - - ซ ฟ	- - ฟ ม

- - - -	- มำ - มำ	- มำ - มำ	- รำ - ดำ	- ล - -	ซ ซ - -	ดำ ดำ - -	รำ รำ - มำ
- - - ม	- - - -	- ซ - ม	- ร - ด	- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม

- - ซล	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ล	- ล - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ดำ ดำ - รำ
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ม - ร	- - - ม	- - - ด	- - - ร

เที่ยวกลับ ท่อน3

- - ซ ฟ	- - ซ ซ	- - ซ ล	- - ซ ซ	- - ซ ฟ	- - - -	- - - ด	ร ม ฟ ซ
- - - ฟฺ	- ซฺ - -	- - - ลฺ	- ซฺ - -	- - - -	ม ร ด ซฺ	- - ซฺ -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - ล ล	- - ดำ ดำ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ร ร	- - ม ม
- - - ล	- - - ด	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ม	- - - ฟ	- - - ล	- - - ท

- - ล -	ดำ ล - -	- - ม -	ซ ม - -	- - - -	ท ด - ด	- - - -	ร ม - ม
- - - ล	- - ซ ม	- - - ม	- - ร ด	- - ซ ล	- - ท -	- - ท ด	- - ร -

- - ซ ม	- - ร -	- - - -	ร ม - ม	- - - -	ม ฟ - ฟ	- - - -	ฟ ซ - ซ
- - - -	ร ด - ด	- - ท ด	- - ร -	- - ด ร	- - ม -	- - ร ม	- - ฟ -

- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ซ ฟ	- - - -	- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ดำ รำ	- - - -
- - ซ ด	- - - ซ	- - - -	ม ร ด ซ	- - ซ ด	- - - ซ	- - - -	ด ท ล ซ

- - ฟ ฟ	- - ท ท	- - ดำ รำ	- - - -	- - ซ ล	- - ฟ ซ	- - ม ฟ	- - ร ม
- - - ด	- - - ท	- - - -	ดำ ท ล ซ	- ฟ - -	- ม - -	- ร - -	- ด - -

- - มำ มำ	- - มำ มำ	- - รำ รำ	- - ดำ ดำ	- - ซ ซ	- - ดำ ดำ	- - รำ รำ	- - มำ มำ
- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม

- - - ซล	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ล	- ล - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ดำ ดำ - รำ
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ม - ร	- - - ม	- - - ด	- - - ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สองชั้น ท่อน 1

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ดำ - ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ซ ซ - ล
- - - ฟ	- ซ - -	- - - ล	- ซ - -	- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - - ล

- - - ล	- - - ล	- รำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล	- - ท -	ท - - ล
- - - ร	- ล - -	- ร - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ล	- - - ล	- ซ - ม

- รำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล	- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ดำ - รำ
- ร - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ล	- ซ - -	- - - ท	- ล - ท	- ด - ร

- - รำ รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ	- - - ดร	- ฟ - ซ	- ฟ - -	ซ ซ - ฟ
- ร - -	- ด - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ฟฺ	- - ทฺ -	- ฟฺ - ซฺ	- ฟฺ - ซฺ	- - - ฟฺ

ท่อน 2

- - - ด	- - รำ รำ	- - - มำ	- - รำ รำ	- มำ - มำ	- รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล
- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ซ - ม	- ร - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ

- - - -	- รำ - รำ	- ดำ - มำ	- รำ - ดำ	- รำ - ดำ	- ท - ล	- - ท -	ท - - ล
- - - ร	- - - -	- ด - ม	- ร - ด	- ร - ด	- ทฺ - ลฺ	- - - ล	- ซ - ม

- รำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล	- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ดำ - รำ
- ร - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- ซฺ - -	- - - ทฺ	- ลฺ - ทฺ	- ด - ร

- - รำ รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ	- - - ดร	- ฟ - ซ	- ฟ - -	ซ ซ - ฟ
- ร - -	- ด - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ฟฺ	- - ทฺ -	- ฟฺ - ซฺ	- ฟฺ - ซฺ	- - - ฟฺ

ท่อน 3

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ล - ดำ	- ล - -	ซ ซ - -	ฟ ฟ - ม
- - - ฟฺ	- ซฺ - -	- - - ลฺ	- ซฺ - -	- ลฺ - ด	- ลฺ - ซฺ	- - - ฟฺ	- - - มฺ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- ล - -	ซ ม - -	- - - ด	- - ร ม	- ฟ - ซ	ล ซ - -	- - รม	ฟ - - ซ
- - ซ ม	- - ร ด	- ซฺ - -	- ด - -	- ด - -	- - ฟ ม	ร ด - -	- ซฺ - -

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ล - ดำ	- ล - -	ซ ซ - -	ฟ ฟ - ม
- - - ฟฺ	- ซฺ - -	- - - ลฺ	- ซฺ - -	- ลฺ - ด	- ลฺ - ซฺ	- - - ฟฺ	- - - มฺ

- ล - -	ซ ม - -	- - - ด	- - ร ม	- ล - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ดำ ดำ - รำ
- - ซ ม	- - ร ด	- ซฺ - -	- ด - -	- ม - ร	- - - ม	- - - ด	- - - ร

ชั้นเดียว ท่อน 1

- - ซ ซ	- ล - ซ	- ล - ฟ	- ซ - ล	- ท ล ล	- - - ล	- รำ - ดำ	- ท - ล
- ซฺ - -	- ลฺ - ซฺ	- ลฺ - ฟฺ	- ซฺ - ลฺ	- - - ร	- ลฺ - -	- ร - ด	- ทฺ - ลฺ

- - รำ รำ	- - ล ล	- - - ซ	ล ท ดำ รำ	- รำ ดำ ล	- ซ - ฟ	- ฟ - -	ซ ซ - ฟ
- ร - -	- ลฺ - -	- ซฺ - -	- - - ร	- ร ด ลฺ	- ซฺ - ฟฺ	- ฟฺ - ซฺ	- - - ฟฺ

ท่อน 2

- - - -	รำ - รำ รำ	- ดำ - มำ	- - - -	- มำ - -	รำ ดำ - -	- - ท -	ท - - ล
- - - -	- ร - -	- ซ - -	รำ ดำ ท ล	- - รำ ดำ	- - ท ล	- ล - ล	- ซ - ม

- - รำ รำ	- - ล ล	- - - ซ	ล ท ดำ รำ	- รำ ดำ ล	- ซ - ฟ	- ฟ - -	ซ ซ - ฟ
- ร - -	- ลฺ - -	- ซฺ - -	- - - ร	- ร ด ลฺ	- ซฺ - ฟฺ	- ฟฺ - ซฺ	- - - ฟฺ

ท่อน 3

- - - -	ซ - ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ม - -	ร ม - ม	- - ร ม	ฟ - - ซ
- - - -	- ซฺ - -	- ลฺ - ซฺ	- ฟฺ - มฺ	- - ร ด	- - ร -	ร ด - -	- ซฺ - -

- - - -	ซ - ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ม - -	ร ม - ม	- ซ - ล	- ดำ - รำ
- - - -	- ซฺ - -	- ลฺ - ซฺ	- ฟฺ - มฺ	- - ร ด	- - ร -	- ร - ม	- ด - ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ลูกหมด

- - ซ ซ	- ล - ซ	- ล - ฟ	- ซ - ล	- - ซ ล	ดำ - - ล	- - ดำ รำ	มำ - - รำ
- ซฺ - -	- ลฺ - ซฺ	- ลฺ - ฟฺ	- ซฺ - ลฺ	- ม - -	- ซ - -	ซ ล - -	- ดำ - ล

- - ดำ รำ	- - ดำ รำ	- - ดำ รำ	- รำ - -	มำ รำ - -	รำ ดำ - -	ดำ ล - -	ล ซ - -
- ล - -	ดำ ล - -	ดำ ล - -	ดำ ล - -	- - ดำ ล	- - ล ซ	- - ซ ม	- - ม ร

- - ซ -	ม ซ - ซ	- - - -	ซ ล - ล	- - ดำ -	ล ดำ - ดำ	- - - -	ดำ รำ - รำ
- - - ร	- - ม ร	- - ร ม	- - ซ ม	- - - ซ	- - ล -	- - ซ ล	- - ดำ ล

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงอาถรรพ์ เถา ผู้วิจัยจะนำทำนองสารัตถะที่ได้จากทำนองหลักแบบหัวเดียวมาวิเคราะห์ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงอาถรรพ์ เถา

สามชั้น ท่อน 1

- - - ร	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ล - ร	- - - ด	- - - ร	- ม ร ด
- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ด

- - - ร	- ม - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ด	- - - ร	- - - ล
- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ล

- ล ล ล	- ล - ล	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- - - ล	- - - ร	- - - ด
- - - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- ซ - ซ	ร ซ - ด	- ม ร ด	- ท - ล	- ด - ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล
- - - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ล	- - - ด	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล

- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ด ด ด ด	- - - -	ท ท ท ท	ล ซ - ล	- - - -
- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ท	- - - ล	- - - -

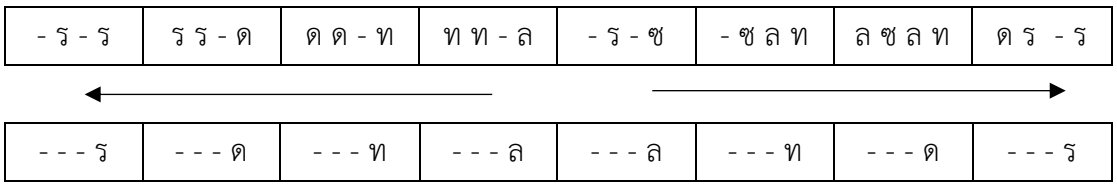

สามชั้น ท่อน 2

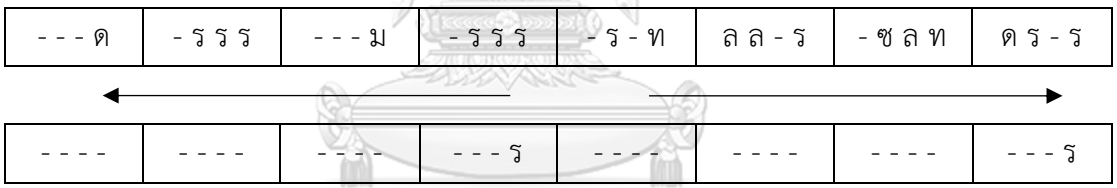

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

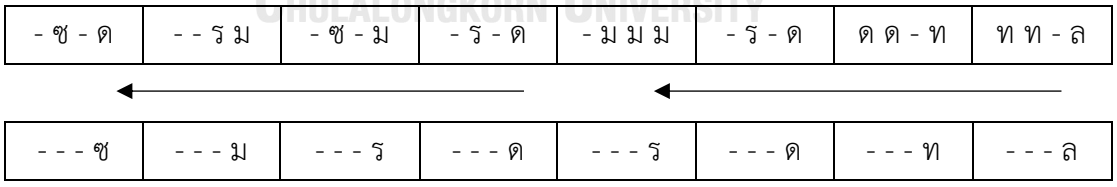

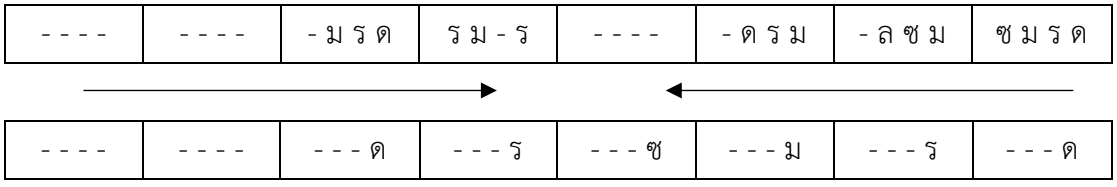

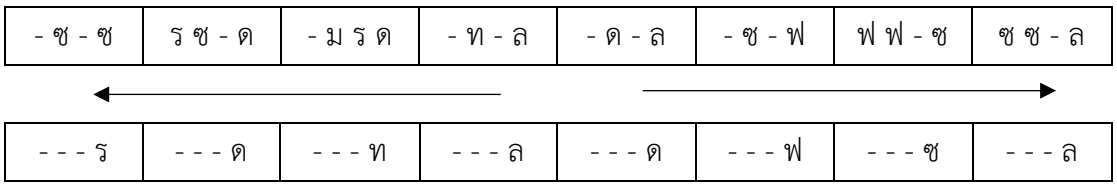

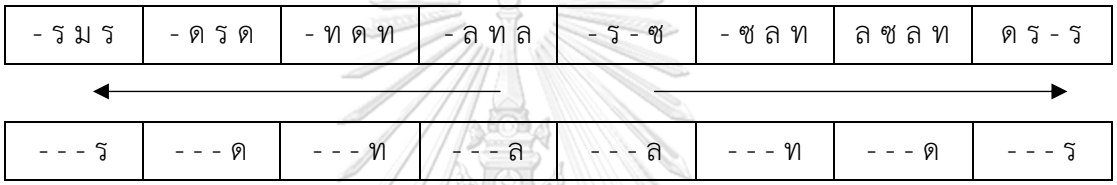

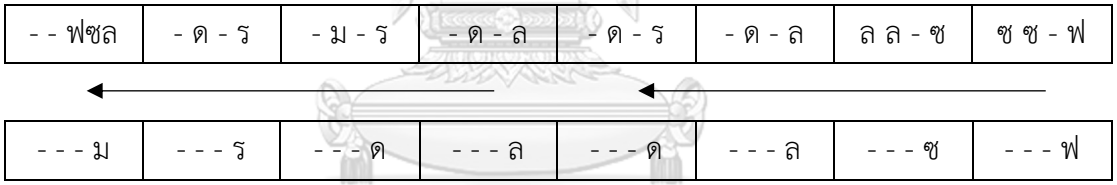

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

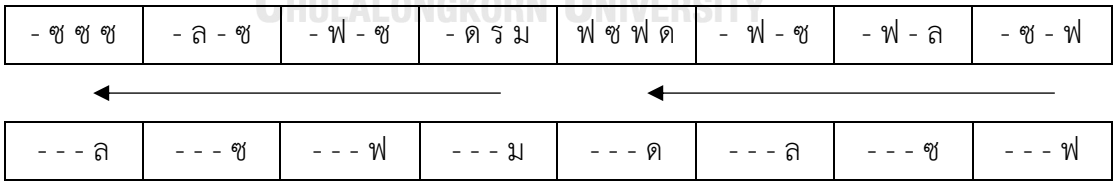

สามชั้น ท่อน 3

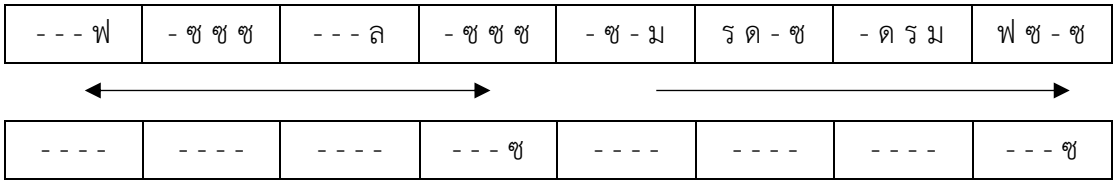

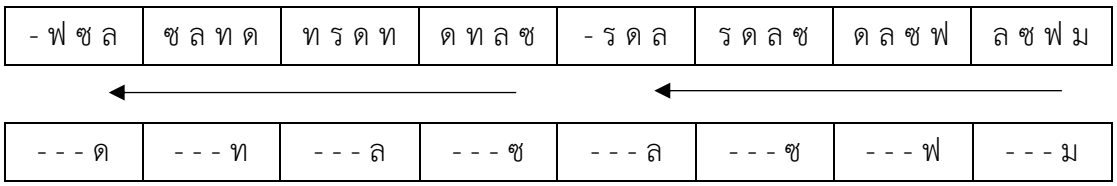

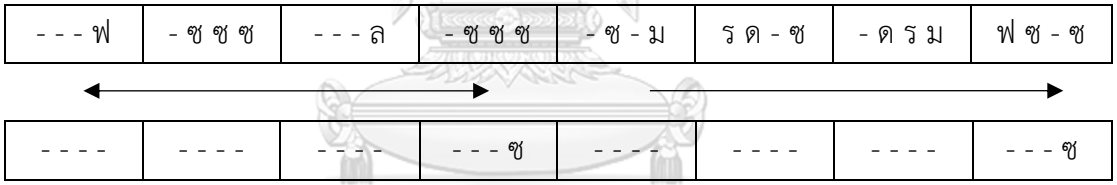

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

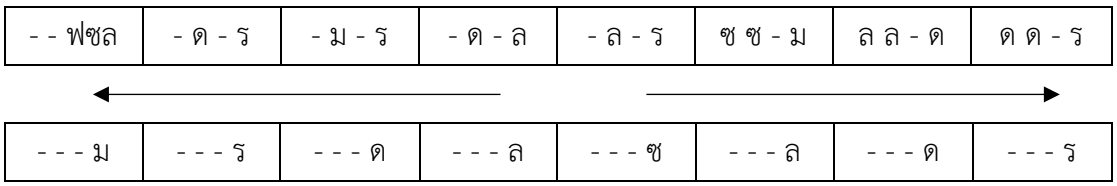

เที่ยวกลับ ท่อน3

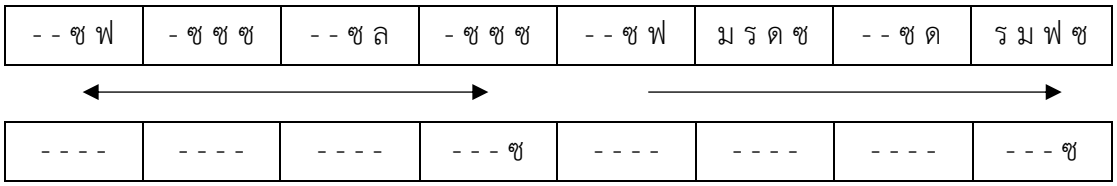

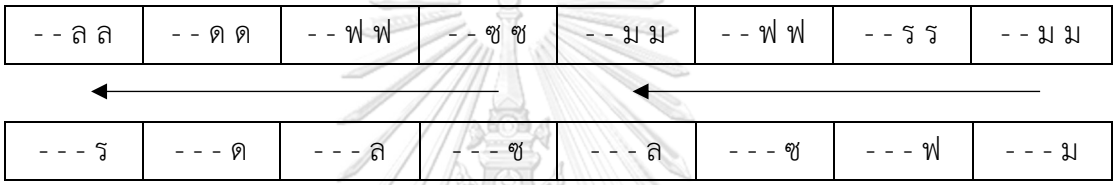

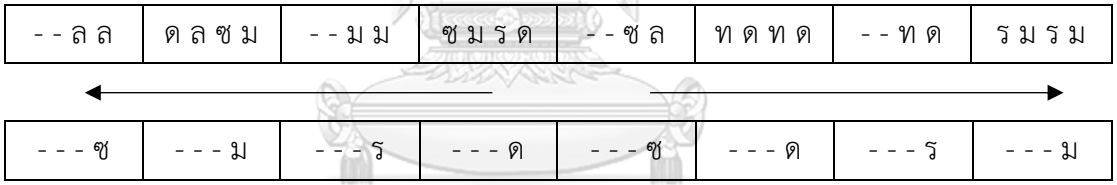

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

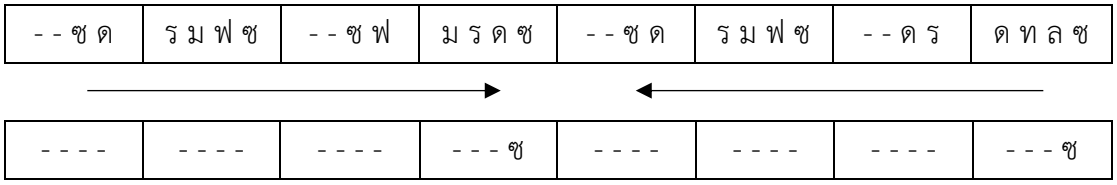

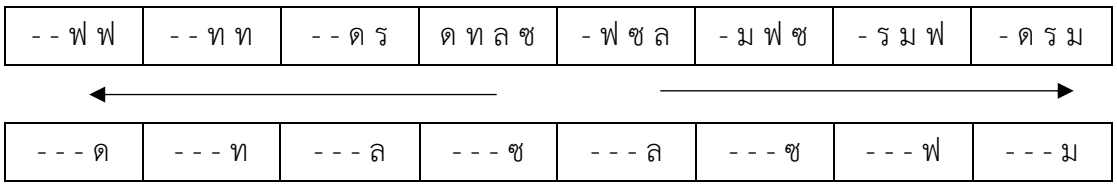

สองชั้น ท่อน 1

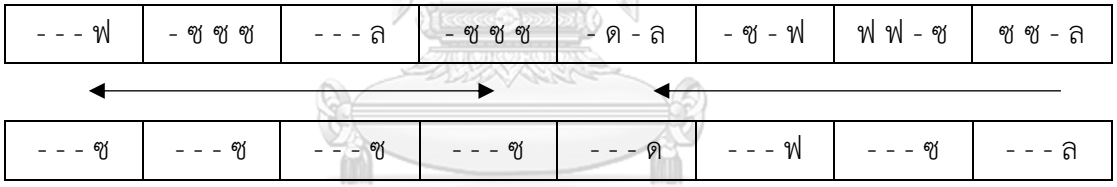

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

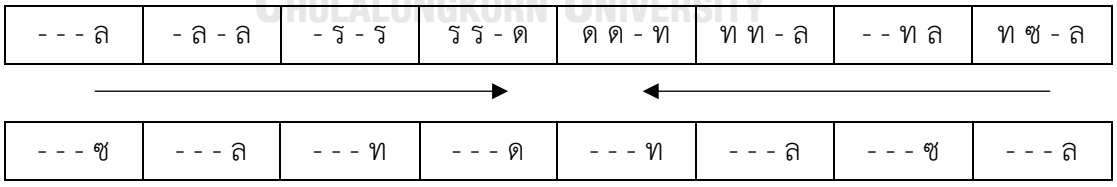

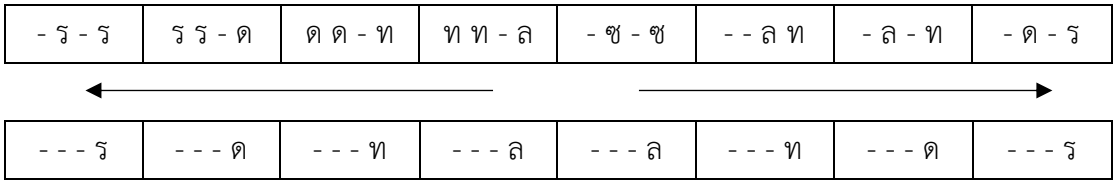

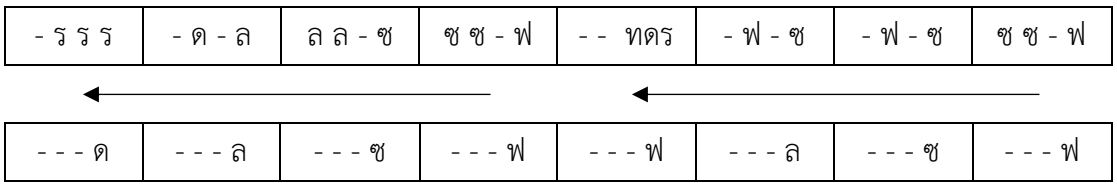

สองชั้น ท่อน 2

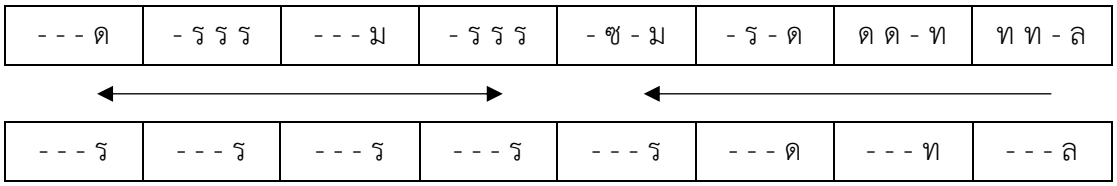

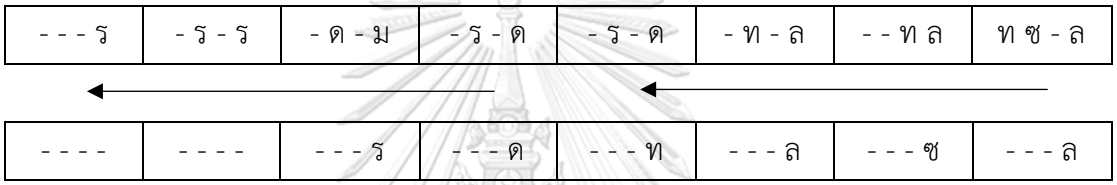

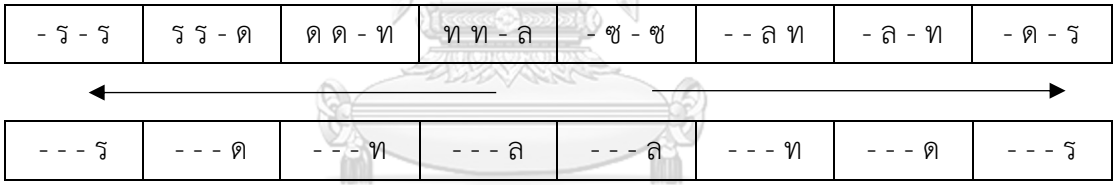

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

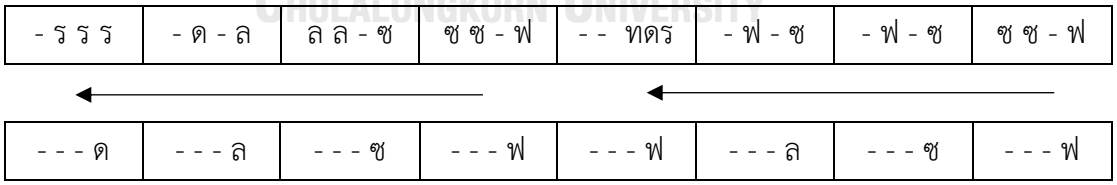

สองชั้น ท่อน 3

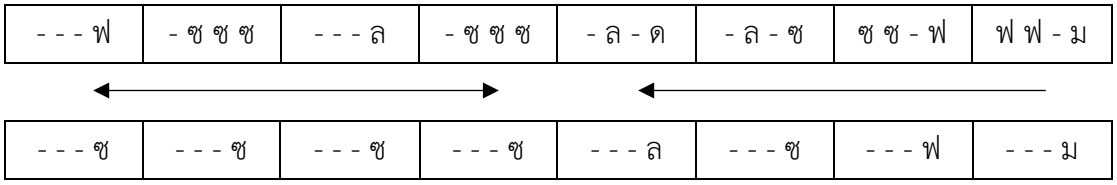

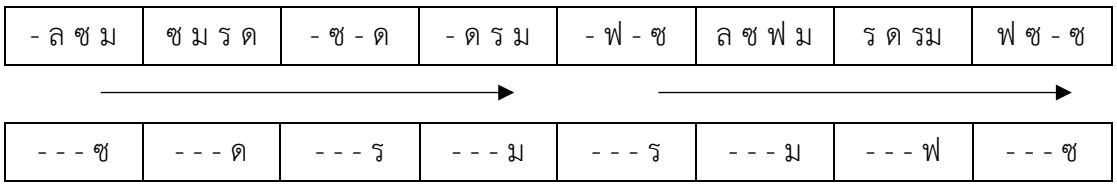

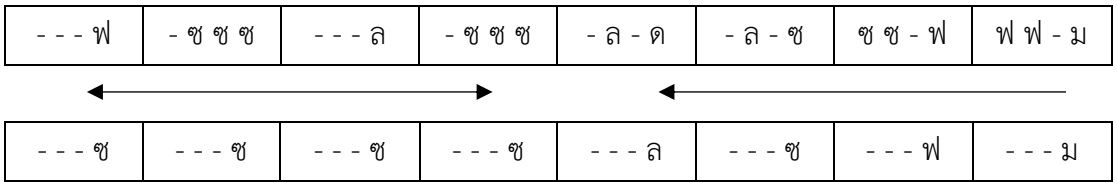

ชั้นเดียว ท่อน 1

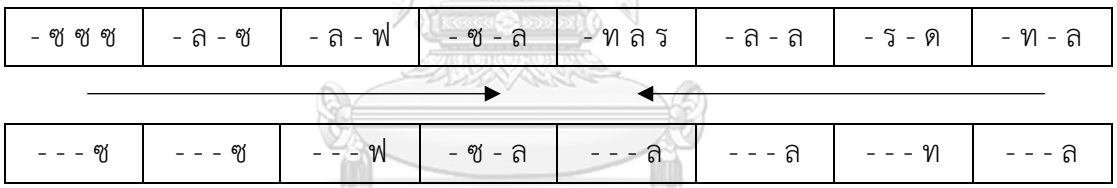

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

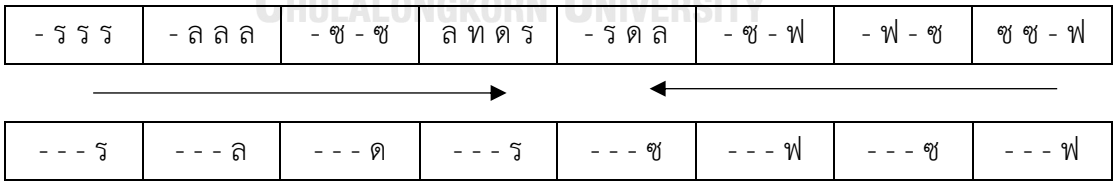

ชั้นเดียว ท่อน 2

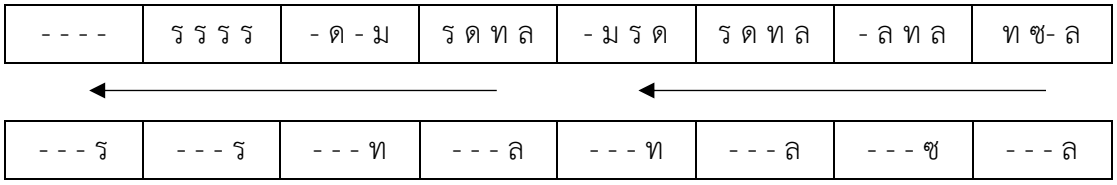

- ร ร ร	- ล ล ล	- ซ - ซ	ล ท ด ร	- ร ด ล	- ซ - ฟ	- ฟ - ซ	ซ ซ - ฟ
- - - ร	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ฟ

ชั้นเดียว ท่อน 3

- - - -	ซ ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ม ร ด	ร ม ร ม	ร ด ร ม	ฟ ซ - ซ
- - - ซ	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ซ

- - - -	ซ ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ม ร ด	ร ม ร ม	- ซ - ล	- ด - ร
- - - ซ	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

จากการศึกษาทิศทางการเคลื่อนที่ทำนองที่ปรากฏในเพลงอาถรรพ์ เถา พบว่าทิศทางการเคลื่อนที่ทำนองในเพลงอาถรรพ์ เถา มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนอง 3 ทิศทาง โดยในแต่ละทิศทางมีจำนวนครั้งในการใช้ที่แตกต่างกันไปดังตัวอย่างต่อไปนี้

แบบที่ 1 ทิศทางเคลื่อนที่ในแนวขึ้นมีจำนวน 35 ครั้ง

- ม ร ด	ร ม ร ม	ร ด ร ม	ฟ ซ - ซ
- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ซ

แบบที่ 2 ทิศทางเคลื่อนที่ในแนวลงมีจำนวน 58 ครั้ง

- - - -	ซ ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม
- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

แบบที่ 3 ทิศทางคงที่ มีจำนวน 7 ครั้ง

เมื่อพิจารณาจากการศึกษาทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองที่ปรากฏในเพลงอาถรรพ์เถา สรุปได้ว่าเพลงอาถรรพ์ ดำเนินทำนองโดยใช้ทิศทางการเคลื่อนที่ในทางลงมากกว่าทิศทางอื่น

ลักษณะการบรรเลง

เนื่องจากเพลงอาถรรพ์ เถาเป็นเพลงที่มีการขับร้องร่วมด้วยจึงทำให้การเริ่มขึ้นต้นเพลงจะเริ่มจากการขับร้อง ส่วนการรับร้องจะนำทำนองส่วนท้ายของแต่ละท่อนมาบรรเลงรับร้อง และส่งร้องด้วยทำนองต้นในท่อนถัดไป ในลักษณะการส่งร้องด้วยการบรรเลงทำนองลูกเท่าให้กับนักร้อง

จากการศึกษาประวัติชีวิตและผลงานของจางวางทั่ว พาทยโกศล พบว่า จางวางทั่ว พาทยโกศล เป็นผู้มีอัธยาศัยใจคอกว้างขวาง อ่อนโยน และเจียมเนื้อเจียมตัวในฐานะของตน เข้ากับคนทุกชั้นทุกคน มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีรอบตัว ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ทางดนตรีทุกชนิดให้แก่ศิษย์ที่มาฝากตัวในสำนักของท่านมากมายนับไม่ถ้วน มีผลงานการประพันธ์เพลงมากมาย อาทิ เพลงช้าเรื่องสี่เกลอ ตับนางนาค ตับนเรศชนช้าง เพลงทยอยนอก เพลงเชิดจีน ฯลฯ

อัตลักษณ์ทางดนตรีของจางวางทั่ว พาทยโกศล จากการศึกษาเพลงอาถรรพ์ เถา พบว่าเพลงอาถรรพ์ เถา มีทั้งหมด 3 ท่อน โดยท่อนที่ 3 ในอัตราจังหวะสามชั้นมีทำนองเที่ยวเปลี่ยนกำกับจังหวะด้วยฉิ่ง อัตราสามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว กำกับหน้าทับด้วยหน้าทับปรบไก่ สามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว กลุ่มเสียงที่ใช้มีด้วยกัน 3 กลุ่มเสียงคือ กลุ่มเสียงทางใน กลุ่มเสียงทางนอก และกลุ่มเสียงเพียงออล่าง กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมากคือ / -x-x / -x-x / xx-x / xx-x / ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองส่วนใหญ่เป็นการเคลื่อนที่ในทิศทางลง ลักษณะการบรรเลงเป็นเพลงที่มีการขับร้องร่วมด้วยจึงทำให้การเริ่มขึ้นต้นเพลงจะเริ่มจากการขับร้อง ส่วนการรับร้องจะนำทำนองส่วนท้ายของแต่ละท่อนมาบรรเลงรับร้องและส่งร้องด้วยทำนองต้นในท่อนถัดไปในลักษณะการส่งร้องด้วยการบรรเลงทำนอง ลูกเท่าให้กับนักร้อง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

3.4 ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล

3.4.1 ชีวประวัติและผลงานครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล

จากหนังสืออนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ผู้วิจัยได้สรุปชีวประวัติและผลงานได้ดังนี้

ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล เกิดเมื่อวันอังคารที่ 24 กันยายน 2450 เป็นบุตรของจางวางทั่วกับนางปลั่ง พาทยโกศล เมื่อครูเทวาประสิทธิ์อายุ 10 ปี สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ประทานนามให้ว่า "เทวาประสิทธิ์" ได้สมรสกับนางสาวยุพา โอชะกะ มีบุตรชายคือครูอุทัย พาทยโกศล ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล เริ่มหัดวิชาดนตรีจากหลวงกัลยาณมิตตาวาสและจางวางทั่ว พาทยโกศล เรียนเครื่องเป่ากับพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) เรียนขับร้องกับหม่อมเจริญ พาทยโกศล ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานจนกระทั่งท่านสามารถบรรเลงปี่พาทย์ เครื่องสายและขับร้อง ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล มีความสามารถ ทางดนตรีเป็นอย่างดีเยี่ยมตั้งแต่ ดีด สี ตี เป่า ขับร้อง และการประพันธ์เพลง ได้รับเชิญให้ไปถ่ายทอดวิชาดนตรีให้แก่สถานศึกษาหลายแห่ง ครั้งหนึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าให้เข้าถวายสอนซอสามสายแด่ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาฯ ศิริวัฒนาพรรณวดี ถวายสอนซอด้วงและซออู้แด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนวรขัตติยราชนารี นอกจากนี้ยังมีผลงานการประพันธ์ อาทิ เพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศ มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โปรดเกล้าพระราชทานโน้ตสากลของเพลงพระราชนิพนธ์นี้มาให้ครูเทวาประสิทธิ์แต่งเป็นทางไทย เพลงโหมโรงอาทิตย์อุทัย เพลงเต่าเห่ เพลงนาคบริพัตร เถา เพลงช้างประสานงา เถา เพลงมุล่ง เถา เพลงนั่งช้างชั้นเดียว เพลงขึ้นพลับพลา และเพลงเทวาประสิทธิ์ เถา ครูเทวาประสิทธิ์ถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็ง เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2516

3.4.2 อัตลักษณ์ทางดนตรีของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล

ผู้วิจัยได้เลือกเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ เป็นหนึ่งในคีตประพันธ์ของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1. เป็นผลงานของการประพันธ์ของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล
2. เป็นผลงานที่แพร่หลายเป็นที่นิยมอยู่ในวงการดนตรีไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

3. ได้รับการยืนยันจากลูกศิษย์บ้านพาทยโกศล

เพลงดังกล่าวนี้เป็นสำคัญเพลงหนึ่งของบ้านพาทยโกศล ที่ได้รับพระราชกรุณาโปรดเกล้าจากพระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศ มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ให้ประพันธ์ขึ้นเป็นทางไทยและใช้เพลงโหมโรงประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำเฉพาะเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ มาวิเคราะห์เพื่อหาอัตลักษณ์ทางดนตรีของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประวัติเพลงโหมมหาจุฬาลงกรณ์

เพลงมหาจุฬาลงกรณ์เป็นเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระชนกาธิ-เบศมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรและพระราชทานเป็นเพลงประจำของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2497 ประมาณต้นปี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล อัญเชิญทำนองเพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์นี้ มาแต่งให้เป็นทางสำหรับบรรเลงด้วยดนตรีไทย เพราะดนตรีไทยเป็นดนตรีที่อยู่ในระบบ 5 เสียงพิเศษ [Special Pentatonic Scale (5+2)] ครูเทวาประสิทธิ์รับพระราชทานลงมาแต่งจนสำเร็จแล้วจึงได้นำวงปี่พาทย์ไปบรรเลงถวายเพื่อทรงพระราชวินิจฉัย ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิตถึงสองครั้งด้วยกันจนเป็นที่พอพระราชหฤทัย ในครั้งนั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้เรียกนามเพลงนี้ว่า “เพลงมหาจุฬาลงกรณ์ทางไทย” วิธีบรรเลง ให้บรรเลงด้วยทางไทย 1 เที่ยว แล้วร้อง เพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์รับสลับกับทำนองดนตรี 1 เที่ยว แล้วกลับไปบรรเลงทางไทยอีก 1 เที่ยว นับว่าเป็นเพลงที่มีลีลาแปลกไปจากเพลงไทยแต่เดิมและไพเราะมากเพลงหนึ่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ทำนองหลักเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ ผู้วิจัยได้รับการถ่ายทอดจากครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดโดยตรงมากับครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ซึ่งครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ได้กล่าวถึงเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ ไว้ว่า

> *ตอนที่โป๊ป (ชื่อครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ที่เรียกกันในหมู่ลูกศิษย์บ้านพาทยโกศล) แต่งเพลงนี้แล้วต่อไว้ที่จุฬาฯ พอกลับมาบ้านก็ต่อให้พวกเราเล่นกัน เป็นเพลงประจำมหาวิทยาลัย ลูกศิษย์ที่บ้านส่วนใหญ่ได้เพลงนี้กันทุกคน เพราะเวลามีงาน อย่างเวลาไปงานที่จุฬาฯ ก็จะเล่นเพลงนี้แทบทุกครั้ง*
> (สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2564)

ทำนองหลักเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์

ประพันธ์โดย: ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล

บอกทำนอง: สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์

บันทึก: ผู้วิจัย

- - - -	- ซ - ซ	- ด̣ - ล	- ซ - ด	- ม ร ด	- ซ̣ - -	ด ด - -	ร ร - ม
- - - ซ̣	- - - -	- ด - ล̣	- ซ̣ - ซ̣	- ท̣ ล̣ ซ̣	- ร̣ - ซ̣	- - - ล̣	- - - ท̣

- ด̣ - -	ด ด - -	ร ร - -	ม ม - ซ	- - ด̣ -	ด̣ - ล -	ซ - ล -	ล - ซ -
- ซ̣ - ซ̣	- - - ล̣	- - - ท̣	- - - ซ̣	- - - ล	- ซ - ม	- ม - ซ	- ม - ร

ม - ม -	ม - ม -	ม - ม -	ม - ร -	ด̣ - ด -	ด - ด -	ด - ด -	ร - ม -
- ด - ร	- ด - ร	- ด - ร	- ด - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ด - ร

ม - ม -	ม - ร -	ด - ด -	ร - ม -	ม ร - -	- ด - ร	- ม - -	ซ ล - ซ
- ด - ร	- ด - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ด - ร	- - ด ซ̣	- ซ̣ - ล̣	- ท̣ - -	- ล̣ - ซ̣

- - ม̣ -	ม̣ - ม̣ -	ร̣ - ด̣ -	- - ล -	- - - ม	- - ซ ล	- ล ด̣ -	- - ล -
- - - ร̣	- ร̣ - ด̣	- ล - ซ	- - - ซ	- - - -	ร ม - -	ซ - - ซ	- - - ซ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ม	- - ซ ล	- ล ด̣ -	- ล ด̣ -	- - ด̣ ล	- ล ด̣ -	ล ซ - -	- - ม -
- - - -	ร ม - -	ซ - - ม	- - - ม	- - - -	ซ - - ม	- - ม ร	- - - ร

- - ด̣ ล	- ล ด̣ -	ล ซ - -	- - ม -	ด - ด -	ด - ด -	ด - ด -	ร - ม -
- - - -	ซ - ม	- - ม ร	- - - ร	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ด - ร

ด - ด -	ด - ด -	ด - ด -	ร - ม -	ม ร - -	ด ร - -	ม ร - -	ด ร ม ซ
- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ด - ร	- - ด ซ̣	- - ด ซ̣	- - ด ซ̣	- - - -

ม ร - -	ด ร - -	ม ร - -	ด ร ม ซ	ม ร - -	ด ร ม ซ	ม ร ด -	ม - ซ ซ
- - ด ซ̣	- - ด ซ̣	- - ด ซ̣	- - - -	- - ด ซ̣	- - - -	- - - ร	- ซ̣ - -

ม ร - -	ด ร ม ซ	ม ร ด -	ม - ซ ซ	ม ร - -	ด ร ม ซ	- - - -	- - - -
- - ด ซฺ	- - - -	- - - ร	- ซฺ - -	- - ด ซฺ	- - - -	ม ร ด ทฺ	ลฺ ซฺ - -

- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซฺ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - ดำ	- - - -	- - - ดำ	- ดำ ดำ ดำ	- ดำ - ดำ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ด - ด

- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ
- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม

- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - รำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - รำ
- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร

- มำ - รำ	- มำ - ลฺ	- - - ดำ	- - - รำ	- มำ - รำ	- มำ - ลฺ	- - - ดำ	- - - รำ
- ม - ร	- ม - ลฺ	- - - ด	- - - ร	- ม - ร	- ม - ลฺ	- - - ด	- - - ร

- มำ - รำ	- มำ - ซ	- - - ล	- - - ดำ	- มำ - รำ	- มำ - ซ	- - - ล	- - - ดำ
- ม - ร	- ม - ซฺ	- - - ลฺ	- - - ด	- ม - ร	- ม - ซฺ	- - - ลฺ	- - - ด

ดำ - ดำ ดำ	ดำ - ดำ ดำ	ดำ - ดำ ดำ	ดำ - ดำ ดำ	ดำ - ดำ ดำ	ดำ - ดำ ดำ	- - ล -	ล - ซ -
- ด - -	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- - - ซ	- ม - ร

ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	- - ซ -	ซ - ม -
- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- - - ม	- ร - ด

- - - ฟ	ซ ล ท ดำ	- - - ฟ	ซ ล ท ดำ	- - - ฟ	ซ ล ท ดำ	- - ร ม	ฟ - - ซ
- - ด -	- - - ด	- - ด -	- - - ด	- - ด -	- - - ด	- ด - -	- ซฺ - ซฺ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- ซ -ล	- ซ - -	ม ม - -	ร ร - ด
- - - -	- - - ซฺ	- ซฺ ซฺ ซฺ	- ซฺ - ซฺ	- ซ -ล	- ซ - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ

เที่ยวกลับ เปลี่ยนบรรทัดสุดท้าย

- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- มำ มำ มำ	- รำ - ท	- - - ล	- - - ซ
- - - -	- - - ซฺ	- ซฺ ซฺ ซฺ	- ซฺ - ซฺ	- ล ซ ม	- ร - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ

รูปแบบสังคีตลักษณ์

จากทำนองหลักเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ สามารถกำหนดสังคีตลักษณ์ได้ดังนี้

A B C /

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในรูปแบบสังคีตลักษณ์ของเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
A	บรรทัดที่ 1 ถึง 12
B	บรรทัดที่ 13 ถึง 16
C	บรรทัดที่ 17 ถึง 20
/	การแสดงการจบท่อนเพลง

ตารางที่ 24 ตารางแจกแจงรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

กลุ่มเสียงปัญจมูล

จากทำนองหลักเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ สามารถจำแนกเป็นลักษณะของกลุ่มเสียงแต่ละบรรทัดโน้ตได้ดังต่อไปนี้

ท่อน 1

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 5 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 6 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 7 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 8 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 9 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 10 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 11 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 12 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 13 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 14 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 15 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 16 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 17 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 18 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 19 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 20 กลุ่มเสียงทางนอก

จากการศึกษาทำนองหลักเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ พบว่า มีการใช้กลุ่มเสียงทางนอก เมื่อพิจารณาจำนวนการใช้กลุ่มเสียงของเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ สามารถสรุประดับเสียงประธานของเพลงได้ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กลุ่มเสียง	เปอร์เซ็นต์
ทางนอก	**100 %**

ตารางที่ 25 ตารางแสดงกลุ่มเสียงประธานของเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ

จังหวะฉิ่ง

เพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ ของบ้านพาทยโกศลนี้กำกับจังหวะฉิ่งอัตราสามชั้นและสองชั้นซึ่งมีลักษณะของการตีเทียบกับห้องเพลงได้ดังนี้

อัตราฉิ่ง สามชั้น

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ

อัตราฉิ่ง สองชั้น

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ

เมื่อพิจารณาอัตราจังหวะฉิ่ง เทียบกับการบรรเลงเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ พบว่า จำนวนรวมความยาวของเพลงในการบรรเลงมีความยาวรวมดังนี้

อัตราฉิ่ง สามชั้น 48 ฉิ่ง-ฉับ

อัตราฉิ่ง สองชั้น 128 ฉิ่ง-ฉับ

จังหวะหน้าทับ

เพลงโหมมหาจุฬาลงกรณ์ ของบ้านพาทยโกศลใช้บรรเลงติดต่อกันด้วยกลองแขกเป็นเครื่องกำกับจังหวะหน้าทับด้วยหน้าทับสองไม้ สามชั้นและสองชั้น ซึ่งมีลักษณะการบรรเลงดังนี้

หน้าทับสองไม้ สามชั้น

-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง

หน้าทับสองไม้ สองชั้น

ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง

เมื่อพิจารณาอัตราจังหวะหน้าทับสองไม้ เทียบกับการบรรเลงเพลงโหมมหาจุฬาลงกรณ์ พบว่าจำนวนรวมความยาวของเพลงในการบรรเลงมีความยาวแต่ละอัตราจังหวะหน้าทับดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

หน้าทับสองไม้ สามชั้น 12 จังหวะหน้าทับ

หน้าทับสองไม้ สองชั้น 16 จังหวะหน้าทับ

กระสวนจังหวะของทำนอง

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์

- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X

- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X

X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X

X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X - X	- X - -	X X - X
- - X X	X X X X	X X X X	- - X X	- - - X	X X X X	X X X X	- - X X
- - - X	X X X X	X X X X	- X X X	- - X X	X X X X	X X X X	- - X X
- - X X	X X X X	X X X X	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - X
- - - -	- - - -	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X	- X X X	- X - X
- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
- X - X	- X - X	- - - X	- - - X	- X - X	- X - X	- - - X	- - - X
- X - X	- X - X	- - - X	- - - X	- X - X	- X - X	- - - X	- - - X
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- - X X	X X X X
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- - X X	X X X X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- X X X	X X - X

- - - -	- - - X	- X X X	- X - X	- X -X	- X - X	X X - X	X X - X

- - - -	- - - X	- X X X	- X - X	- X X X	- X - X	- - - X	- - - X

จากการศึกษาลักษณะกระสวนจังหวะของทำนองที่ปรากฏในเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ พบว่า กระสวนจังหวะของทำนองทั้งหมดในเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์มีทั้งหมดทั้งสิ้น 20 กระสวน โดยในแต่ละกระสวนนั้นมีอัตราความถี่ในการใช้ที่แตกต่างกันไป ซึ่งสามารถจัดประเภทของกระสวนจังหวะของทำนองได้ 3 รูปแบบดังนี้

กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมาก มีจำนวน 1 รูปแบบ พบการซ้ำทั้งหมด 11 ครั้ง มีรูปแบบดังนี้

X X X X	X X X X	X X X X	X X X X

กระสวนจังหวะของทำนองทั่วไป จำนวน 13 รูปแบบซึ่งมีจำนวนการซ้ำ 2, 3 และ 4 ครั้ง ดังนี้

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำ จำนวน2 ครั้ง จำนวน 2 รูปแบบ ดังนี้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

X X X X	X X X X	- - X X	X X X X

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำ จำนวน 3 ครั้ง จำนวน 2 รูปแบบ ดังนี้

- - X X	X X X X	X X X X	- - X X

- - - -	- - - X	- X X X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองที่มีการซ้ำ จำนวน4 ครั้ง จำนวน 2 รูปแบบ ดังนี้

- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
- X - X	- X - X	- - - X	- - - X

กระสวนจังหวะของทำนองเฉพาะ ที่ไม่พบจำนวนการซ้ำ จำนวน 13 รูปแบบ ดังนี้

- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
- X X X	- X - X	X X - X	X X - X
- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
X X X X	- X - X	- X - -	X X - X
- - - X	X X X X	X X X X	- - X X
- - - X	X X X X	X X X X	- X X X
X X X X	X X X X	X X X X	X X - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - -
- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
- - X X	X X X X	- X X X	X X - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- X -X	- X - X	X X - X	X X - X

- X X X	- X - X	- - - X	- - - X

เมื่อพิจารณาจากการศึกษากระสวนจังหวะของทำนองที่ปรากฏในเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ สรุปได้ว่า เพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ มีการใช้กระสวนจังหวะของทำนองที่หลากหลายทั้งยังพบกระสวนจังหวะของทำนองที่มักใช้อยู่ 1 กระสวนที่มีจำนวนครั้งในการใช้ซ้ำถึง 11 ครั้ง ซึ่งปรากฏอยู่ในทำนองหลักเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ดังนี้

- - - ซ	- ซ - ซ	- ด - ล	- ซ - ด	- ม ร ด	- ซ - ด	ด ด - ร	ร ร - ม
- - - ซ	- ซ - ซ	- ด - ล	- ซ - ด	- ม ร ด	- ซ - ด	ด ด - ร	ร ร - ม

- ด - ด	ด ด - ร	ร ร - ม	ม ม - ซ	- - ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร
- ด - ด	ด ด - ร	ร ร - ม	ม ม - ซ	- - ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร

ม ด ม ร	ม ด ม ร	ม ด ม ร	ม ด ร ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร
ม ด ม ร	ม ด ม ร	ม ด ม ร	ม ด ร ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร

ม ด ม ร	ม ด ร ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร	ม ร ด ซ	- ด - ร	- ม - -	ซ ล - ซ
ม ด ม ร	ม ด ร ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร	ม ร ด ซ	- ด - ร	- ม - -	ซ ล - ซ

- - ม ร	ม ร ม ด	ร ล ด ซ	- - ล ซ	- - - ม	ร ม ซ ล	ซ ล ด ซ	- - ล ซ
- - ม ร	ม ร ม ด	ร ล ด ซ	- - ล ซ	- - - ม	ร ม ซ ล	ซ ล ด ซ	- - ล ซ

- - - ม	ร ม ซ ล	ซ ล ด ม	- ล ด ม	- - ด ล	ซ ล ด ม	ล ซ ม ร	- - ม ร
- - - ม	ร ม ซ ล	ซ ล ด ม	- ล ด ม	- - ด ล	ซ ล ด ม	ล ซ ม ร	- - ม ร

- - ด ล	ซ ล ด ม	ล ซ ม ร	- - ม ร	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร
- - ด ล	ซ ล ด ม	ล ซ ม ร	- - ม ร	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร

ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร	ม ร ด ซ	ด ร ด ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ
ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร	ม ร ด ซ	ด ร ด ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ

ม ร ด ซ	ด ร ด ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ
ม ร ด ซ	ด ร ด ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ

ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ท	ล ซ - -
ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ท	ล ซ - -

- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ด - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ด - ด

- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม
- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม

- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร
- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร

- ม - ร	- ม - ล	- - - ด	- - - ร	- ม - ร	- ม - ล	- - - ด	- - - ร
- ม - ร	- ม - ล	- - - ด	- - - ร	- ม - ร	- ม - ล	- - - ด	- - - ร

- ม - ร	- ม - ซ	- - - ล	- - - ด	- ม - ร	- ม - ซ	- - - ล	- - - ด
- ม - ร	- ม - ซ	- - - ล	- - - ด	- ม - ร	- ม - ซ	- - - ล	- - - ด

ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	- - ล ซ	ล ม ซ ร
ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	- - ล ซ	ล ม ซ ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	- - ซ ม	ซ ร ม ด
ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	- - ซ ม	ซ ร ม ด

- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- ด ร ม	ฟ ซ - ซ
- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- ด ร ม	ฟ ซ - ซ

- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- ซ -ล	- ซ - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- ซ -ล	- ซ - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- ล ซ ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ
- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- ล ซ ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ ผู้วิจัยจะนำทำนองสารัตถะที่ได้จากทำนองหลักแบบหัวเดียวมาวิเคราะห์ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์

- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ด - ล	- ซ - ด	- ม ร ด	- ซ - ด	ด ด - ร	ร ร - ม
- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ด	- - - ซ	- - - ด	- - - ร	- - - ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- ด - ด	ด ด - ร	ร ร - ม	ม ม - ซ	- - ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร
- - - ด	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร

ม ด ม ร	ม ด ม ร	ม ด ม ร	ม ด ร ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

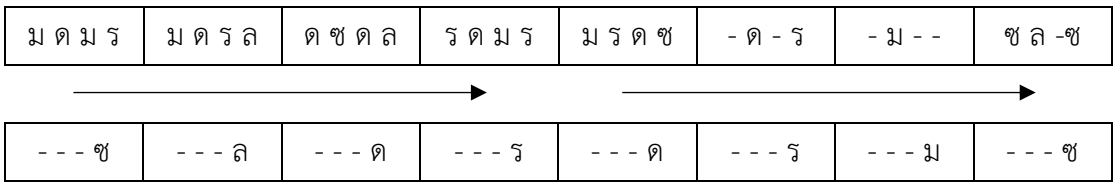

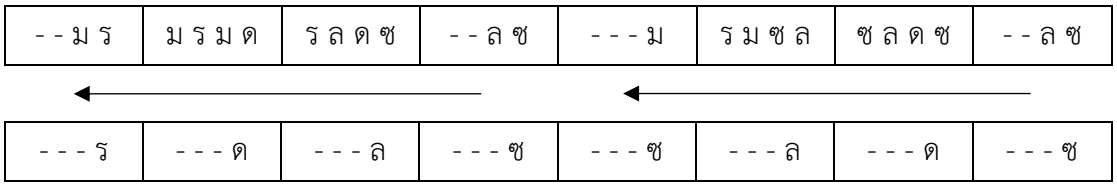

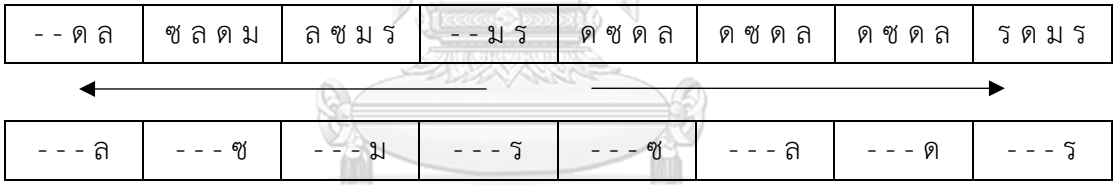

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

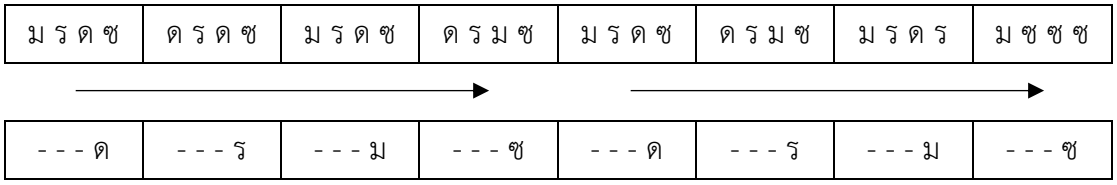

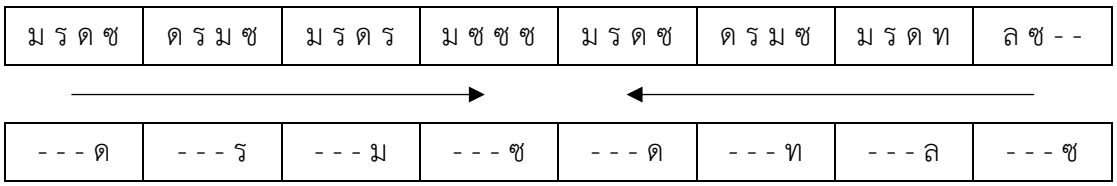

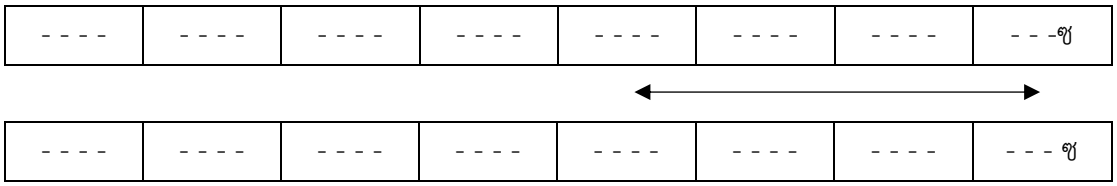

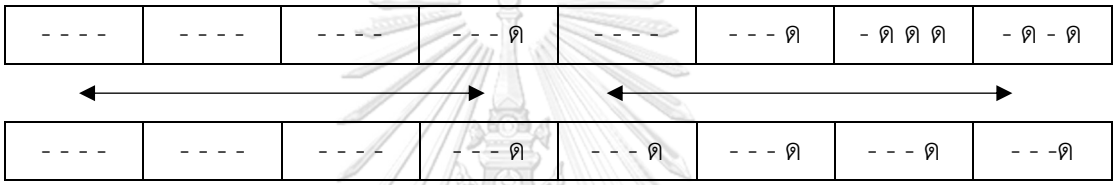

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

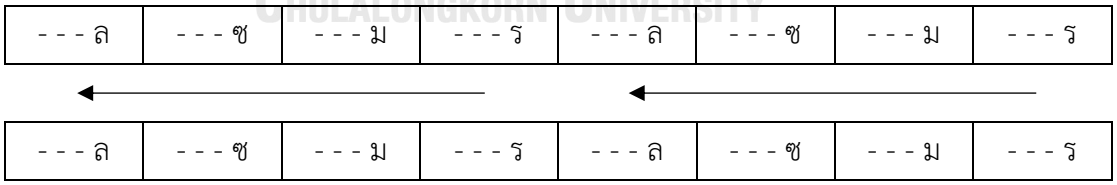

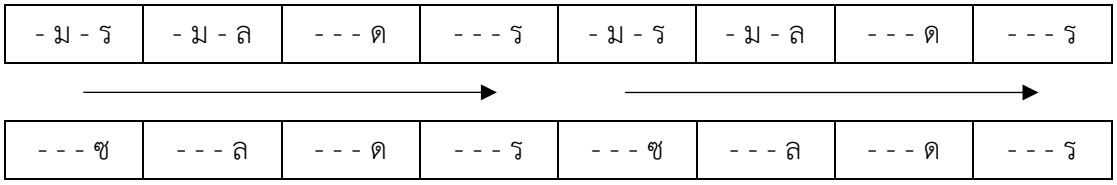

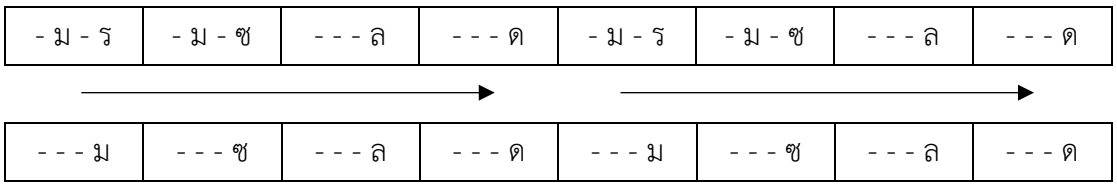

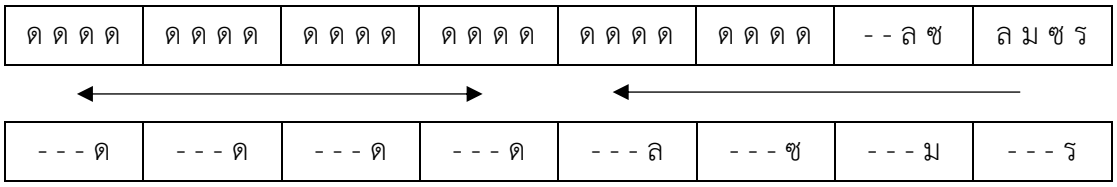

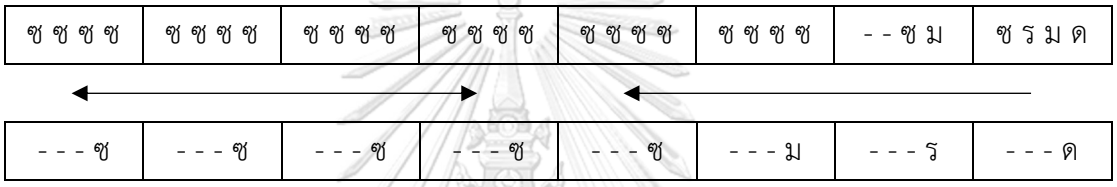

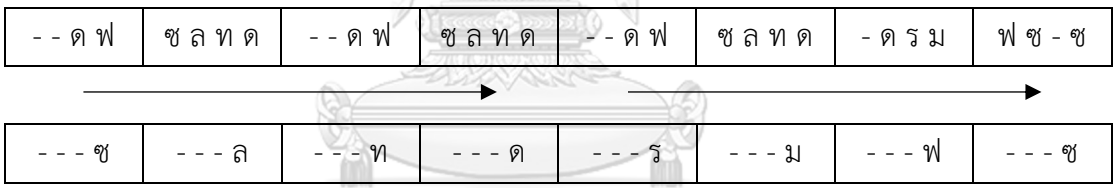

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

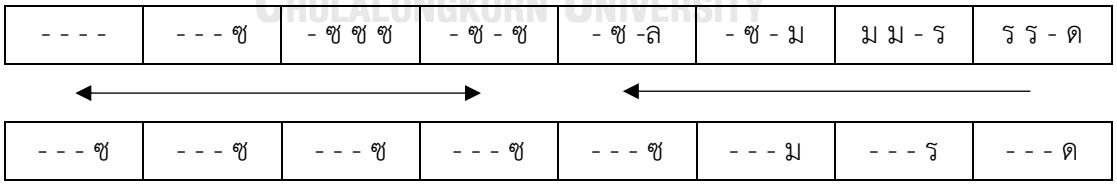

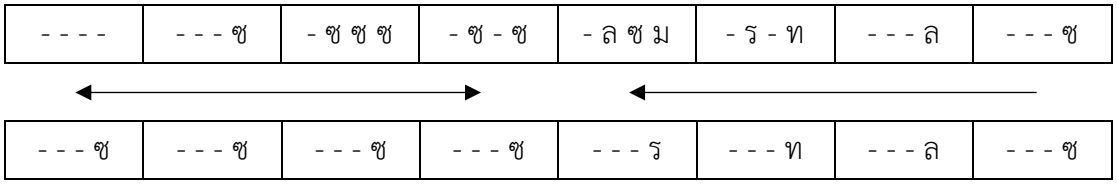

จากการศึกษาทิศทางการเคลื่อนที่ทำนองที่ปรากฏในเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ พบว่าทิศทางการเคลื่อนที่ทำนองในเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนอง 3 ทิศทาง โดยในแต่ละทิศทางมีจำนวนครั้งในการใช้ที่แตกต่างกันไปดังตัวอย่างต่อไปนี้

แบบที่ 1 ทิศทางเคลื่อนที่ในแนวขึ้นมีจำนวน 17 ครั้ง

แบบที่ 2 ทิศทางเคลื่อนที่ในแนวลงมีจำนวน 17 ครั้ง

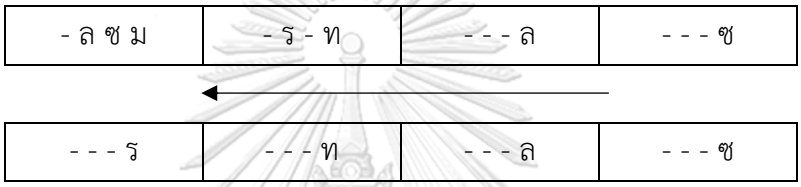

แบบที่ 3 ทิศทางคงที่ มีจำนวน 7 ครั้ง

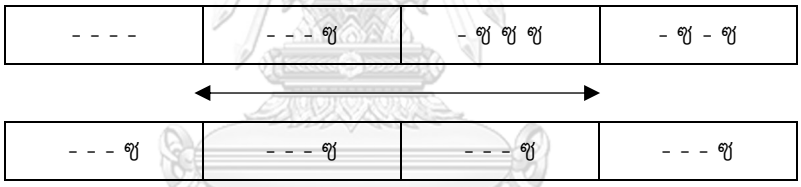

เมื่อพิจารณาจากการศึกษาทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองที่ปรากฏในเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ สรุปได้ว่าเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ ดำเนินทำนองโดยใช้ทิศทางการเคลื่อนที่ในทางขึ้นเท่ากับทิศทางลง

ลักษณะการบรรเลง

การขึ้นต้นเพลง

แบบแผนการขึ้นเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ที่บ้านพาทยโกศลจะขึ้นต้นเพลงด้วยเครื่องดนตรีนำในบรรทัดที่ 1 ของท่อน 1 แล้วจะบรรเลงรับพร้อมกันทั้งวงในบรรทัดที่ 2 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทำนองหลักเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์

เครื่องดนตรีบรรเลงนำ							
- - - ซ	- ซ - ซ	- ด - ล	- ซ - ด	- ม ร ด	- ซ - ด	ด ด - ร	ร ร - ม
- - - ซ	- ซ - ซ	- ด - ล	- ซ - ด	- ม ร ด	- ซ - ด	ด ด - ร	ร ร - ม
รับพร้อมกันทั้งวง							
- ด - ด	ด ด - ร	ร ร - ม	ม ม - ซ	- - ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร
- ด - ด	ด ด - ร	ร ร - ม	ม ม - ซ	- - ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร

การบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะ

แบบแผนการบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะเข้าในเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ ของบ้านพาทยโกศล นิยมขึ้นในห้องที่ 8 ในบรรทัดที่ 2 โดยกลองแขกจะตีเสียงสุดท้ายของหน้าทับสองไม้ สามชั้น ให้ตรงกับทำนองสุดท้ายในห้องที่ 8 พร้อมกับเสียง ฉับ ของฉิ่ง เมื่อบรรเลงถึงบรรทัดที่ 13 ถึง 20 จะเปลี่ยนเป็นการบรรเลงหน้าทับสองไม้ สองชั้น พร้อมกับเปลี่ยนเป็นจังหวะฉิ่ง สองชั้น จนจบเพลง ซึ่งวิธีการบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะทั้ง 2 เครื่องมือนี้เป็นแบบแผนของบ้านพาทยโกศลที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทำนองหลักเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์

- - - -	- - - -	- - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - ซ	- ซ - ซ	- ด - ล	- ซ - ด	- ม ร ด	- ซ - ด	ด ด - ร	ร ร - ม
- - - ซ	- ซ - ซ	- ด - ล	- ซ - ด	- ม ร ด	- ซ - ด	ด ด - ร	ร ร - ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฉับ
- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ทั่ง
- ด - ด	ด ด - ร	ร ร - ม	ม ม - ซ	- - ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร
- ด - ด	ด ด - ร	ร ร - ม	ม ม - ซ	- - ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง
ม ด ม ร	ม ด ม ร	ม ด ม ร	ม ด ร ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร
ม ด ม ร	ม ด ม ร	ม ด ม ร	ม ด ร ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง
ม ด ม ร	ม ด ร ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร	ม ร ด ซ	- ด - ร	- ม - -	ซ ล - ซ
ม ด ม ร	ม ด ร ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร	ม ร ด ซ	- ด - ร	- ม - -	ซ ล - ซ

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง
- - ม ร	ม ร ม ด	ร ล ด ซ	- - ล ซ	- - - ม	ร ม ซ ล	ซ ล ด ซ	- - ล ซ
- - ม ร	ม ร ม ด	ร ล ด ซ	- - ล ซ	- - - ม	ร ม ซ ล	ซ ล ด ซ	- - ล ซ

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง
- - - ม	ร ม ซ ล	ซ ล ด ม	- ล ด ม	- - ด ล	ซ ล ด ม	ล ซ ม ร	- - ม ร
- - - ม	ร ม ซ ล	ซ ล ด ม	- ล ด ม	- - ด ล	ซ ล ด ม	ล ซ ม ร	- - ม ร

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง
- - ด ล	ซ ล ด ม	ล ซ ม ร	- - ม ร	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร
- - ด ล	ซ ล ด ม	ล ซ ม ร	- - ม ร	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง
ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร	ม ร ด ซ	ด ร ด ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ
ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ร ด ม ร	ม ร ด ซ	ด ร ด ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง
ม ร ด ซ	ด ร ด ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ
ม ร ด ซ	ด ร ด ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง
ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ท	ล ซ - -
ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ท	ล ซ - -

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง
- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่งติงทั่ง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ด - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ด - ด

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม
- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร
- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- ม - ร	- ม - ล	- - - ด	- - - ร	- ม - ร	- ม - ล	- - - ด	- - - ร
- ม - ร	- ม - ล	- - - ด	- - - ร	- ม - ร	- ม - ล	- - - ด	- - - ร

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- ม - ร	- ม - ซ	- - - ล	- - - ด	- ม - ร	- ม - ซ	- - - ล	- - - ด
- ม - ร	- ม - ซ	- - - ล	- - - ด	- ม - ร	- ม - ซ	- - - ล	- - - ด

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	- - ล ซ	ล ม ซ ร
ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	ด ด ด ด	- - ล ซ	ล ม ซ ร

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	- - ซ ม	ซ ร ม ด
ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	- - ซ ม	ซ ร ม ด

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- ด ร ม	ฟ ซ - ซ
- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- ด ร ม	ฟ ซ - ซ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- ซ -ล	- ซ - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- ซ -ล	- ซ - ม	ม ม - ร	ร ร - ด

เที่ยวกลับ เปลี่ยนบรรทัดสุดท้าย

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - -	- - - ฉิ่ง	- - - -	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- ล ซ ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ
- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- ล ซ ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

ในปัจจุบันลักษณะของการบรรเลงเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ มีความแตกต่างไปจากต้นฉบับโดยจะตัดทำนองออกไป 1 จังหวะในบรรทัดที่ 11 ซึ่งทำให้เพลงไม่สมบูรณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ทำนองต้นฉบับ

ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ท	ล ซ - -
ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ท	ล ซ - -

- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ด - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ด - ด

ทำนองที่ถูกตัดทอนจากต้นฉบับ

ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ท	ล ซ - -
ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ร	ม ซ ซ ซ	ม ร ด ซ	ด ร ม ซ	ม ร ด ท	ล ซ - -

- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ด - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ด - ด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากการศึกษาประวัติชีวิตและผลงานครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล พบว่า ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล เป็นบุตรของจางวางทั่วกับนางปลั่ง พาทยโกศล สมเด็จพระเจ้าบรม-วงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ประทานนามให้ว่า "เทวาประสิทธิ์" เป็นผู้มีความสามารถทางดนตรีทั้งดีด สี ตี เป่า ขับร้อง และการประพันธ์เพลง ได้ถ่ายทอดวิชาดนตรีให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์ตลอดถึงสถานศึกษาหลายแห่ง มีผลงานการประพันธ์ อาทิ เพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ เพลงโหมโรงอาทิตย์อุทัย เพลงเต่าเห่ เพลงนาคบริพัตร เถา เพลงช้างประสานงา เถา เพลงมุล่ง เถา เพลงนั่งช้างชั้นเดียว เพลงขึ้นพลับพลา และเพลงเทวาประสิทธิ์ เถา

อัตลักษณ์ทางดนตรีของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล จากการศึกษาเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ พบว่า เพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์เป็นเพลงท่อนเดียวโดยแบ่งทำนองภายในท่อนออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนต้นเพลงเป็นลักษณะการบรรเลงอัตราจังหวะสามชั้น ส่วนกลางเพลงจะเปลี่ยนอัตราจังหวะเป็นอัตราจังหวะ สองชั้น โดยนำทำนองเพลงมหาจุฬาลงกรณ์มาสอดแทรกเข้ากับทำนองเพลง และส่วนท้ายเพลงจะบรรเลงอัตราจังหวะสองชั้นจนจบท่อน กำกับจังหวะด้วยฉิ่งอัตราสามชั้นและสองชั้น กำกับหน้าทับด้วยหน้าทับสองไม้สามชั้นและหน้าทับสองไม้สองชั้น กลุ่มเสียงที่ใช้คือกลุ่มเสียงทางนอก กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมากคือ /xxxx / xxxx / xxxx / xxxx / ทิศทางการเคลื่อนที่ ของทำนองพบว่าทิศทางขึ้นและทิศทางลงเท่ากัน ลักษณะการบรรเลงจะบรรเลงนำในบรรทัดที่ 1 โดยท้ายบรรทัดที่ 2 ในห้องที่ 8 จะเริ่มต้นเครื่องกำกับจังหวะซึ่งเป็นรูปแบบการบรรเลงของบ้านพาทยโกศลที่ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา

3.5 คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ

3.5.1 ชีวประวัติและผลงานคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ

คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ เกิดเมื่อวันพฤหัสบดี 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454 เป็นบุตรีของจางวางทั่ว พาทยโกศลและนางปลั่ง พาทยโกศล ชีวิตครอบครัวได้สมรสกับพันเอกปลั่ง กิตติวรรณ มีบุตรธิดา 2 คน คือ นางอัปสรสำอางค์ แจ้งสมบูรณ์และคุณขวัญเมือง กิตติวรรณ คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางดนตรีจางวางทั่ว พาทยโกศล จนกระทั่งสามารถเล่นดนตรีได้รอบวง (ยกเว้นปี่) เรียนเครื่องสายกับครูช่อ สุนทรวาทินและเรียนขับร้องกับหม่อมเจริญ พาทยโกศล คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ได้ถ่ายทอดวิชาดนตรีอย่างจริงจังให้กับนักดนตรี นักเรียน นักศึกษาหลายแห่งเป็นเวลากว่า 40 ปี ครั้งหนึ่งคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ได้เข้าไปถวายการสอนซอสามสายทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาฯ ศิริวัฒนาพรรณวดี ถวายการสอนซอด้วงและซออู้สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์อัครราชกุมารีกรมพระศรีสวางควัฒนวรขัตติยราชนารี คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ มีผลงานการประพันธ์ทางขับร้องเพลงวาตลอดทั้งมีบทบาทในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ดนตรีไทยจนได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538 รวมอายุได้ 84 ปี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

3.5.2 อัตลักษณ์ทางการขับร้องของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ

ผู้วิจัยได้นำทางขับร้องเพลงวา ซึ่งเป็นคีตประพันธ์ผลงานเดียวของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ มาวิเคราะห์เพื่อหาอัตลักษณ์ทางการขับร้องของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประวัติทางขับร้องเพลงวา

ทางขับร้องเพลงวา แต่งขึ้นครั้งแรกโดยคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ และได้ถ่ายทอดให้คีตศิลปิน สำนักการสังคีต กรมศิลปากร ในการแสดงละครเรื่องศกุลตลา ณ โรงละครแห่งชาติ (สมชาย ทับพร, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2564)

บทร้องเพลงวา ของทางขับร้องเพลงวานี้เป็นบทจากพระราชนิพนธ์เรื่องศกุนตลา ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6

เมื่อนั้น องค์ท้าวทุษยันต์ นาถา
บรรทมใต้ร่มไม้ในพนา ศุขาภิรมย์สมฤดี
เมื่อยล้าล่าเนื้อตลอดวัน แรมกลางไพรสัณฑ์ศุขี
จวบจนจะสิ้นราตรี ภูมีพลิกฟื้นตื่นนิทรา

(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2598: 5)

ผู้วิจัยได้รับการถ่ายทอดเพลงดังกล่าวจากบ้านกิตติวรรณ โดยคุณขวัญเมือง กิตติวรรณ ทายาทของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ เป็นผู้อนุญาตและเอื้อเฟื้อข้อมูลเพลงดังกล่าว

ทางขับร้องเพลงวา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ: ทางร้อง
คุณขวัญเมือง กิตติวรรณ: เอื้อเฟื้อข้อมูล
ปกรณ์ หนูยี่: บันทึก

หัวเพลงวา

- ท - ร	- ท - ล	- ซ - รท	- - - ร	- - - -	- - - ฟ	- ซ ซ ฟ	ม ร - ร
- - - -	- - - -	- - -**เมื่อ**	- - - **เอย**	- - - -	- - - เออ	- ฮึ้งเง้อเออ	เหอเอิง-เงอ

- - - ซ	ท ล ซ ด	- - - รด	- - - รม	- - - ร	- - - ร	- - - ม	ร ม ร ร
- - - เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - -**เมื่อ**	- - - **นั้น**	- - - อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย

- - - ท	- - - ลท	- - - ล	- ม ร ร	- - - -	- - - ฟ	- ซ ซ ฟ	ร ม ร ร
- - **องค์**	- - **-ท้าว**	- - - อือ	- **ทุษยันต์**	- - - -	- - -เออ	- ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิงเงอ

- - - ซ	ท ล ซ ด	- - - ร	- - - รม
- - -เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - - **นา**	- - - **ถา**

ท่อน 1

- - ซ ร	- - - ร	- - - ม	ร ม ร ร	- - ล ล	- - ดซฟ	- - - -	- -ซฟ ซล
- - ฮึ อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	--**บรรทม**	- - - **ใต้**	- - - -	- - **ร่มไม้**

- - ซ ล	ซ ฟ - ร	ด ล ด ร	- ฟ - ซ	- - - -	- - - -	- - - ล	- - ล ล
- -อือฮื้อ	อืออื่อ- เห่อ	ออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ - เอย	- - - -	- - - -	- - -**ใน**	- - **พนา**

- - - ด	- - - ร	- - ฟฟ ร	ดรด- ร	ด ล - -	- -ซฟ ซล	- - - -	- - ล ซ
- - -เอ่อ	- - -เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเอิง-เงอ	เออเอ่ย - -	- - **ศุขา**	- - - -	- - **ภิรมย์**

- - - ล	ซ ฟ - ร	ด ล ด ร	- ฟ - ซ	- - - -	- - - -	- - - ลด	- - - ซซ
- - - ฮื้อ	อืออื่อ - เหอ	เออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **สม**	- - - **ฤดี**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ท่อน 2

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ซฟ	- - - ซล	- - - ซ	- - ฟรฟซ
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**เมื่อย**	- - - **ล้า**	- - - อือ	- -**ล่าเนื้อ**

- - ฟ ซ	ฟ ร - ร	- - ฟ ฟ ร	ดรด - ฟ	- - - -	- - - -	- - ซ ฟ	- - - ซ
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ-เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - -	- - - -	- - **ตลอด**	- - - **วัน**

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ร	- - - ร	- - - -	- - ด ดร
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**แรม**	- - - **กลาง**	- - - -	- -**ไพรสัณฑ์**

- - ด ร	ด ล - ล	- ด ด ล	ซ ล ซ- ด	- - - ม	- - ซซร	- - - -	- - ลด
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ-เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - เอิง	-ฮึ้งเง้อเอย	- - - -	- - **ศุขี**

กลับต้น ท่อน 2

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - -	- - ฟฟร
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - **จวบ**	- - **จวน**	- - - -	- - **จะสิ้น**

- - - -	- - - ร	- - ฟฟ ร	ร ด - ฟ	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ซ
- - - -	- - - เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เหอเอ่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **รา**	- - - **ตรี**

ท้ายเพลงวา

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- ด - ร
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเหอเอิงเงย	- - - **ภู**	- - **- มี**	- - -**พลิก**	- อือ- **ฟื้น**

ท - รรท	ลทล - ร	- - - ท	- - ร ร ล	- ร ร ท	ล ท ล- ฟ	ฟล- ร	- - -มฟ ร
อือ -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอ้อ	- - - เอิง	- -ฮึ้งเง้อเออ	- ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเอิงเงย	อือฮึ - **ตื่น**	- - **นิทรา**

- - ฟ ซ	ฟ ร - -
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รูปแบบสังคีตลักษณ์

จากทางขับร้องเพลงวา สามารถเขียนสัญลักษณ์ของสังคีตลักษณ์ได้ดังนี้

A B A / C / D E D / F /

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในรูปแบบสังคีตลักษณ์ของทางขับร้องเพลงวา สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
A	ไม้ที่ 1 ถึง 3 และ ไม้ที่ 5 ถึง 7
B	ไม้ที่ 4
C	ท่อน 1

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
D	ท่อน 2 บรรทัดที่ 1 และ 2
E	ท่อน 2 บรรทัดที่ 3 และ 4
F	ท้ายเพลงวา
/	การแสดงการจบท่อนเพลง

ตารางที่ 26 ตารางแจกแจงรูปแบบสังคีตลักษณ์ทางขับร้องเพลงวา
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

กลุ่มเสียงปัญจมูล

จากทางขับร้องเพลงวา สามารถจำแนกเป็นลักษณะของกลุ่มเสียงแต่ละบรรทัดโน้ตได้ดังต่อไปนี้

ต้นเพลงวา

บรรทัดที่ 1 4 ห้องแรกกลุ่มเสียงทางใน
4 ห้องหลังกุล่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางใน

บรรทัดที่ 4 4 ห้องแรกกลุ่มเสียงทางใน

ท่อน 1

บรรทัดที่ 1 4 ห้องแรกเป็นลูกเท่า
4 ห้องหลังกลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

ท่อน 2

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท้ายเพลงวา

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางใน

จากการศึกษาทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ พบว่า มีการใช้กลุ่มเสียงทางใน กลุ่มเสียงเพียงออล่าง และกลุ่มเสียงทางนอก โดยการเปลี่ยนกลุ่มเสียงแต่ละครั้งจะมีทั้งการใช้ลูกเท่าเพื่อเปลี่ยนกลุ่มเสียง เปลี่ยนโดยฉับพลัน ซึ่งในการเปลี่ยนกลุ่มเสียงจะเป็นการเปลี่ยนอยู่ในคู่ 4 เมื่อพิจารณาจำนวนการใช้กลุ่มเสียงของทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ สามารถสรุปประดับเสียงประธานของเพลงได้ดังนี้

กลุ่มเสียง	เปอร์เซ็นต์
ทางเพียงออล่าง	**59.2 %**
ทางใน	33.3 %
ทางนอก	7.4 %

ตารางที่ 27 ตารางแสดงกลุ่มเสียงประธานของทางขับร้องเพลงวา

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ

จังหวะฉิ่ง

ทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณกำกับจังหวะฉิ่งอัตราสองชั้น ซึ่งมีลักษณะของการตีเทียบกับห้องเพลงได้ดังนี้

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ

เมื่อพิจารณาอัตราจังหวะฉิ่ง สองชั้น เทียบกับการขับร้องเพลงวา พบว่า จำนวนรวมความยาวของเพลงในการบรรเลงมีความยาวรวมทั้งสิ้น 124 ฉิ่ง-ฉับ

จังหวะหน้าทับ

ทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ มักใช้บรรเลงติดต่อกันเป็นเพลงเรื่องซึ่งใช้กลองตะโพนและกลองทัดเป็นเครื่องกำกับจังหวะหน้าทับด้วยหน้าทับซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ต้นเพลงวา 7 ไม้

ตะโพน	- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ	- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ
กลองทัด	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม

ตะโพน	- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ	- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ
กลองทัด	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม

ตะโพน	- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ	- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ
กลองทัด	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม

ตะโพน	- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ
กลองทัด	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม

หน้าทับเพลงวา

ตะโพน	- - - ติง	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
กลองทัด	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - ต้อม

ตะโพน	- - - -	- - - พริ๊ง	-พริ๊ง-ตุ๊บ	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
กลองทัด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม

(ครูอุทัย ปานประยูร, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2564)

เมื่อพิจารณาอัตราจังหวะหน้าทับในการขับร้องเพลงวา พบว่าจำนวนรวมความยาวของเพลงในการบรรเลงมีความยาวรวมแต่ละหน้าทับดังนี้

ต้นเพลงวา จำนวนทั้งสิ้น 7 ไม้

เพลงวา จำนวนทั้งสิ้น 4 จังหวะหน้าทับ

ท้ายเพลงวา จำนวนทั้งสิ้น 1 จังหวะหน้าทับ

โครงสร้างของบทประพันธ์

เมื่อพิจารณาโครงสร้างของบทประพันธ์ พบว่า ลักษณะของคำร้อง เป็นคำร้องประเภทกลอนบทละคร ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญคือ วรรคแรกจะขึ้นต้นเพียงหนึ่งวรรค ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เมื่อนั้น	องค์ท้าว ทุษยันต์ นาถา
บรรทมใต้ร่มไม้ในพนา	ศุขาภิรมย์สมฤดี
เมื่อยล้าล่าเนื้อตลอดวัน	แรมกลางไพรสัณฑ์ศุขี
จวบจนจะสิ้นราตรี	ภูมีพลิกฟื้นตื่นนิทรา

การแบ่งประพันธ์

การแบ่งคำร้องในทางขับร้องเพลงวา สามารถแบ่งวรรคตอนตามการขับร้องได้ดังนี้

		เมื่อนั้น
บรรทมใต้	ร่มไม้	ในพนา
เมื่อยล้า	ล่าเนื้อ	ตลอดวัน
จวบจน	จะสิ้น	ราตรี

องค์ท้าว	ทุษยันต์	นาถา
ศุขา	ภิรมย์	สมฤดี
แรมกลาง	ไพรสัณฑ์	ศุขี
ภูมี	พลิกฟื้น	ตื่นนิทรา

เมื่อนำบทประพันธ์มานับจำนวนคำในแต่ละวรรค สามารถทราบจำนวนของแต่ละวรรคของคำร้องได้ดังนี้

		2
3	2	3
2	2	3
2	2	2

2	3	2
2	2	3
2	2	2
2	2	3

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนคำร้องในแต่ละวรรคพบว่าจะมีอยู่วรรคละ 2-3 คำ โดยแต่ละวรรคจะแบ่งสอดคล้องกับความหมายของบทประพันธ์

การประพันธ์ทางขับร้อง

การประพันธ์ทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ผู้วิจัยจะนำทางขับร้องเปรียบเทียบกับลูกตกเพลงวา แบบฉบับบ้านพาทยโกศล เพื่อลักษณะของความสัมพันธ์เสียงร้องกับลูกตกของทำนองหลัก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทางขับร้องเพลงวา

หัวเพลงวา

- ท - ร	- ท - ล	- ซ - รท	- - - ร	- - - -	- - - ฟ	- ซ ซ ฟ	ม ร - ร
- - - -	- - - -	- - -**เมื่อ**	- - - **เอย**	- - - -	- - - เออ	- ฮิ้งเง้อเออ	เหอเอิง-เงอ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - ซ	ท ล ซ ด	- - - รด	- - - รม	- - - **ร**	- - - ร	- - - ม	ร ม ร ร
- - - เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - -**เมื่อ**	- - - **นั้น**	- - - อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - ท	- - - ลท	- - - ล	- ม ร ร	- - - -	- - - ฟ	- ซ ซ ฟ	ร ม ร ร
- - **องค์**	- - **-ท้าว**	- - - อือ	- **ทุษยันต์**	- - - -	- - -เออ	- ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิงเงอ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - ซ	ท ล ซ ด	- - - ร	- - - รม
- - -เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - - **นา**	- - - **ถา**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

ท่อน 1

- - ซ **ร**	- - - ร	- - - ม	ร ม ร **ร**	- - ล ล	- - ดซฟ	- - - -	- -ซฟ ซล
- - ฮึ อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	--**บรรทม**	- - - **ใต้**	- - - -	- - **ร่มไม้**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ฟ

- - ซ ล	ซ **ฟ** - ร	ด ล ด ร	- ฟ - **ซ**	- - - -	- - - -	- - - ล	- - ล **ล**
- -อือฮื้อ	อืออื่อ- เห่อ	เออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ- เอย	- - - -	- - - -	- - -**ใน**	- - **พนา**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- - - ด	- - - ร	- - ฟฟ ร	ดรด- ร	ด **ล** - -	- -ซฟ ซล	- - - -	- - ล ซ
- - -เอ่อ	- - -เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเอิง-เงอ	เออเอ่ย- -	- - **ศุขา**	- - - -	- - **ภิรมย์**
- - - -	- - - -	- - - -	- ล - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ

- - - ล	ซ **ฟ** - ร	ด ล ด ร	- ฟ - **ซ**	- - - -	- - - -	- - - ลด	- - - ซ**ซ**
- - - ฮื้อ	อืออื่อ - เหอ	เออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **สม**	- - - **ฤดี**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

ท่อน 2

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ **ซ**	- - - ซฟ	- - - ซล	- - - ซ	- - ฟรฟซ
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**เมื่อย**	- - - **ล้า**	- - - อือ	- -**ล่าเนื้อ**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - ฟ ซ	ฟ ร - **ร**	- - ฟ ฟ ร	ดรด - **ฟ**	- - - -	- - - -	- - ซ ฟ	- - - **ซ**
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ-เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - -	- - - -	- - **ตลอด**	- - - **วัน**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ **ซ**	- - - ร	- - - ร	- - - -	- - ด ดร
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**แรม**	- - - **กลาง**	- - - -	- -**ไพรสัณฑ์**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

- - ด ร	ด ล - **ล**	- ด ด ล	ซ ล ซ- **ด**	- - - ม	- - ซซร	- - - -	- - ล**ด**
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ-เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - เอิง	- -ฮึ้งเง้อเอย	- - - -	- - **ศุขี**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด

กลับต้น ท่อน 2

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ **ซ**	- - - ฟ	- - - ซ	- - - -	- - ฟฟ**ร**
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - **จวบ**	- - **จวน**	- - - -	- - **จะสิ้น**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - -	- - - ร	- - ฟฟ ร	ร ด - **ฟ**	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - **ซ**
- - - -	- - - เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เหอเอ่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **รา**	- - - **ตรี**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท้ายเพลงวา

- - - -	- - - ซ	- - - ล	**ซ ล ซ ซ**	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- ด - ร
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเหอเอิงเงย	- - - **ภู**	- - **- มี**	- - -**พลิก**	- อือ- **ฟื้น**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

ท - รรท	ล ท ล- ร	- - - ท	- - ร ร **ล**	- ร ร ท	ล ท ล- ฟ	ฟล- ร	- - -มฟ ร
อือ -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอ้อ	- - - เอิง	- -ฮึ้งเง้อเออ	- ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเอิงเงย	อืออึ - **ตื่น**	- - **นิทรา**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - ฟ ซ	**ฟ ร** - -
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ- -
- - - -	- - - -

ก่อนการวิเคราะห์การประพันธ์ทางขับร้อง ในเบื้องแรกจะได้อภิปรายเรื่องลูกตกก่อนเพื่อแสดงลักษณะเฉพาะก่อนวิเคราะห์การประพันธ์ทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ในลำดับต่อไป

สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของลูกตกว่าคือ เสียงสำคัญของทำนองเพลงที่แสดงการลงจบในแต่ละวรรคเพลง ซึ่งจะอยู่ที่เสียงสุดท้ายของวรรคเพลง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545: 148)

การวิเคราะห์การขับร้องในครั้งนี้ผู้วิจัย ได้กำหนดตำแหน่งของลูกตกเพื่อประกอบการวิเคราะห์อยู่ 2 ตำแหน่งคือ

1. ลูกตกรอง คือ เสียงของโน้ตตัวสุดท้าย ดังนี้

ไม้กลองต้นเพลงวา อยู่เสียงสุดท้ายของห้องที่ 2 และห้องที่ 6

- - - -	- - - X	- - - -	- - - -	- - - -	- - - X	- - - -	- - - -

หน้าทับเพลงวาท่อนที่ 1และท่อน 2 อยู่เสียงสุดท้ายของห้องที่ 4

- - - -	- - - -	- - - -	- - - X	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

2. ลูกตกหลัก คือเสียงของโน้ตตัวสุดท้ายของจังหวะหน้าทับ ดังนี้

ไม้กลองต้นเพลงวา อยู่เสียงสุดท้ายของห้องที่ 4 และห้องที่ 8

- - - -	- - - -	- - - -	- - - X	- - - -	- - - -	- - - -	- - - X

หน้าทับเพลงวาท่อน 1และท่อน 2 อยู่เสียงสุดท้ายของห้องที่ 8

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - X

เมื่อพิจารณาถึงการประพันธ์ทางขับร้องเพลงวา พบว่า ลักษณะการประพันธ์ทางขับร้องเพลงวาส่วนใหญ่จะยึดตามทำนองหลักเป็นสำคัญ สังเกตได้จากลูกตกของทำนองหลักตรงกับเสียงของทำนองในการเอื้อน สามารถแบ่งรูปแบบของลูกตกได้ 2 รูปแบบดังนี้

1. ลูกตกตรง คือ เสียงสุดท้ายของทำนองในการขับร้องที่ประจวบตรงกับเสียงสุดท้ายทำนองหลักตามตำแหน่งสำคัญของจังหวะ

- ท - ร	- ท - ล	- ซ - รท	- - - **ร**	- - - -	- - - ฟ	- ซ ซ ฟ	ม ร - **ร**
- - - -	- - - -	- - -**เมื่อ**	- - - **เอย**	- - - -	- - - เออ	- ฮิ้งเง้อเออ	เหอเอิง-เงอ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

2. ลูกตกล้าหลัง คือ เสียงสุดท้ายของทำนองในการขับร้องที่เลื่อนไหลไปตามทำนองของการเอื้อนและการผันเสียงของคำร้องโดยที่คลาดเคลื่อนไปจากตำแหน่งสำคัญของจังหวะแต่ยังคงเป็นเสียงเดียวกับเสียงสุดท้ายของทำนองหลักสำคัญดังกล่าว

- - - ด	- - - ร	- - ฟฟ ร	ดรด- ร	ด **ล** - -	- -ซฟ ซล	- - - -	- - ล ซ
- - -เอ่อ	- - -เออ	- -ฮิ้งเง้อเออ	เออเหอเอิง-เงอ	เออเอ่ย - -	- - **ศุขา**	- - - -	- - **ภิรมย์**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ

นอกจากนี้ ยังพบลักษณะการประพันธ์ที่ไม่ตรงกับลูกตกของทำนองหลัก โดยเสียงลูกตกของทำนองหลักตรงกับเสียง ลา ส่วนทางขับร้องตกที่เสียง ที ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าเป็นข้อจำกัดของคำร้องเป็นอุปสรรคต่อการผันเสียงให้ตรงลูกตก ประกอบกับเป็นส่วนท้ายของเพลงที่จะต้องลงจบจึงไม่สามารถประพันธ์ทางร้องให้ตรงกับเสียงได้เหมือนกับคำร้องอื่นๆ ในช่วงต้นหรือช่วงกลางของเพลง

ท้ายเพลงวา

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ **ซ**	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- ด - ร
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเหอเอิงเงย	- - - **ภู**	- - **- มี**	- - -**พลิก**	- อือ- **ฟื้น**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

ท - รรท	ลทล - ร	- - - ท	- - ร ร **ล**	- ร ร ท	ล ท ล- ฟ	ฟล- ร	- - -มฟ ร
อือ -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอ้อ	- - - เอิง	- -ฮึ้งเง้อเออ	- ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเอิงเงย	อืออึ - **ตื่น**	- - **นิทรา**
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - ฟ ซ	ฟ **ร** - -
- - อือ ฮึ้อ	อืออื่อ- -
- - - -	- - - -

การบรรจุคำร้อง

การบรรจุคำร้อง ในทางขับร้องเพลงวา ผู้วิจัยจะบรรจุเฉพาะคำร้องลงไปในห้องโน้ตตามการขับร้องเพลงวา ก่อนวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการบรรจุคำร้องซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ทางขับร้องเพลงวา

ต้นเพลงวา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- - - -	- - - **เมื่อ**	- - - **เอย**	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - -	- - - -	- - - **เมื่อ**	- - - **นั้น**	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - **องค์**	- - **-ท้าว**	- - - -	- **ทุษยันต์**	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - -	- - - -	- - - **นา**	- - - **ถา**

ท่อน 1

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	--บรรทม	- - - ใต้	- - - -	- - ร่มไม้
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -ใน	- - พนา
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ศุขา	- - - -	- -ภิรมย์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - สม	- - - ฤดี

ท่อน 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -เมื่อย	- - - ล้า	- - - -	- - ล่าเนื้อ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ตลอด	- - - วัน
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -แรม	- - - กลาง	- - - -	- -ไพรสัณฑ์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ศุขี

กลับต้น ท่อน 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - จวบ	- - - จวน	- - - -	- - จะสิ้น
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - รา	- - - ตรี

ท้ายเพลงวา

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ภู	- - - มี	- - - พลิก	- - - ฟื้น
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ตื่น	- - นิทรา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

การประพันธ์ทางขับร้องในเพลงวา แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนของต้นเพลงวา ซึ่งใช้หน้าทับต่างกันกับส่วนที่ 2 พบว่า การบรรจุคำร้องเกิดขึ้นอยู่ในห้องที่ 1-4 ทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีความสอดคล้องกับทำนองของต้นเพลงวา ซึ่งห้องที่ 1-4 เป็นส่วนของเนื้อทำนอง โดยห้องที่ 5-8 จะเป็นส่วนของลูกเท่า เข้าใจว่าผู้ประพันธ์ให้ความสำคัญกับเนื้อทำนองเป็นหลักและในส่วนที่เป็นลูกเท่าจะเป็นลักษณะการลากเสียงยาวจนครบจังหวะเพียงเท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หัวเพลงวา 7 ไม้

- - - -	- - - -	- - - **เมื่อ**	- - - **เอย**	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - - ม	- ร - ร	- - - -	- - - ร
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - -

- - - -	- - - -	- - - **เมื่อ**	- - - **นั้น**	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร	- - - ม	- ร - ร	- - - -	- - - ร
- ซ - -	- - - ท	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - -

- - **องค์**	- - **-ท้าว**	- - - -	- **ทุษยันต์**	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - - ม	- ร - ร	- - - -	- - - ร
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- - - -	- - - **นา**	- - - **ถา**
- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- ซ - -	- - - ท	- ล - ท	- ด - ร

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนของเนื้อเพลงวาทั้ง 2 ท่อนและส่วนท้ายของเพลง พบว่า ผู้ประพันธ์จะบรรจุคำร้องลงในห้องที่ 5-8 อยู่ทั้งหมด ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้เป็นลักษณะการบรรจุคำร้องที่มักใช้ในการบรรจุคำร้องเพลงอัตราจังหวะสองชั้นทั่วไป โดยคำนึงถึงลูกตกหลักในห้องที่ 8 และการหมดจังหวะหน้าทับเป็นสำคัญ

ท่อน 1

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	--**บรรทม**	- - -**ใต้**	- - - -	- -**ร่มไม้**
- - -ม	- ร - ร	- - - -	- - - ร	- ด - ร	- ด - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ
- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - -	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -**ใน**	- - **พนา**
- ร - -	ด ด - -	ร ร - -	ฟ ฟ - ซ	- ด - ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ซ ซ - ล
- ล - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ	- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - - ล

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - **ศุขา**	- - - -	- -**ภิรมย์**
- - ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - -ร	- ด - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ
- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -**สม**	- - -**ฤดี**
- ร - -	ด ด - -	ร ร - -	ฟ ฟ - ซ	- ฟ - -	ซ ล - ด	- ร - ด	- ล - ซ
- ล - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ	- ด - ฟ	- - - ด	- ร - ด	- ล - ซ

ท่อน 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -**เมื่อย**	- - -**ล้า**	- - - -	- -**ล่าเนื้อ**
- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ล - ด	- ล - -	ซ ซ - -	ฟ ฟ - ร
- - - ฟ	ซ - - -	- - - ล	ซ - - -	- ล - ด	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ล

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - **ตลอด**	- - -**วัน**
- - ฟ ฟ	- ซ - ด	- - - -	ด ร - ฟ	- ด - ฟ	- - ซ ล	- ซ - -	ล ล - ซ
- ฟ - -	- ซ - ซ	- ล - ท	- - - ฟ	- ซ - ฟ	- - - ล	- ซ - ล	- - - ซ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -**แรม**	- - -**กลาง**	- - - -	- -**ไพรสัณฑ์**
- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- - ร ม	- ซ - -	- ซ - ม	- - - ล
- - - ฟ	ซ - - -	- - - ล	ซ - - -	- ด - -	- - - ร	- ด - -	ร ด - ล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - **ศุขี**
- - ด ด	- ร - ซ	- - - -	ซ ล - ด	- ซ - ด	- - ร ม	- ม - ม	- ร - ด
- ด - -	- ร - ร	- ม - ฟ	- - - ด	- ร - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด

กลับต้นท่อน 2 ใน 2 บรรทัดแรก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - **จวบ**	- - - **จวน**	- - - -	- - **จะสิ้น**
- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ล - ด	- ล - -	ซ ซ - -	ฟ ฟ - ร
- - - ฟ	ซ - - -	- - - ล	ซ - - -	- ล - ด	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ล

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - **รา**	- - - **ตรี**
- - ฟ ฟ	- ซ - ด	- - - -	ด ร - ฟ	- ด - ฟ	- - ซ ล	- ซ - -	ล ล - ซ
- ฟ - -	- ซ - ซ	- ล - ท	- - - ฟ	- ซ - ฟ	- - - ล	- ซ - ล	- - - ซ

ท้ายเพลงวา

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - **ภู**	- - **- มี**	- - -**พลิก**	- - -**ฟื้น**
- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- - ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
- - - ฟ	ซ - - -	- - - ล	ซ - - -	- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -**ตื่น**	- - **นิทรา**
- ร - ท	- ล - ร	- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร
- ร - ท	- ล - ร	- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบรรจุคำร้องกับการแบ่งวรรคตอนของคำร้อง พบว่า ช่วงในการบรรจุคำร้องนั้นมีความสัมพันธ์กับการแบ่งวรรคตอน ซึ่งเป็นผลทำให้การสื่อความหมายนั้นชัดเจน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทางขับร้องเพลงวา

ต้นเพลงวา

วรรคที่ 1

- - - -	- - - -	- - - **เมื่อ**	- - - **เอย**	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่ 2

- - - -	- - - -	- - - **เมื่อ**	- - - **นั้น**	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่ 1 วรรคที่ 2

- - **องค์**	- - **-ท้าว**	- - - -	- **ทุษยันต์**	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

วรรคที่ 3

- - - -	- - - -	- - - **นา**	- - - **ถา**

ท่อน 1

วรรคที่ 1 วรรคที่ 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	**--บรรทม**	- - - **ใต้**	- - - -	- - **ร่มไม้**

วรรคที่ 3

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - **-ใน**	- - **พนา**

วรรคที่ 1 วรรคที่ 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - **ศุขา**	- - - -	- **-ภิรมย์**

วรรคที่ 3

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - **สม**	- - - **ฤดี**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

วรรคที่ 1 วรรคที่ 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	**- - -เมื่อย**	**- - - ล้า**	- - - -	**- - ล่าเนื้อ**

วรรคที่ 3

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - **ตลอด**	- - - **วัน**

วรรคที่ 1 วรรคที่ 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -**แรม**	- - - **กลาง**	- - - -	- -**ไพรสัณฑ์**

วรรคที่ 3

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - **ศุขี**

กลับต้น ท่อน 2

วรรคที่ 1 วรรคที่ 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - **จวบ**	- - - **จวน**	- - - -	- - **จะสิ้น**

วรรคที่ 3

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - **รา**	- - - **ตรี**

ท้ายเพลงวา

วรรคที่ 1 วรรคที่ 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - **ภู**	- - **- มี**	- - -**พลิก**	- - -**ฟื้น**

วรรคที่ 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -**ตื่น**	- - **นิทรา**

กลวิธีการเอื้อน

กลวิธีการเอื้อนในการขับร้องเพลงวา ผู้วิจัยจะบรรจุเฉพาะคำเอื้อนและคำร้อง ตามการขับร้องที่ปรากฏในทางขับร้องเพลงวาและวิเคราะห์กลวิธีการเอื้อน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทางขับร้องเพลงวา

หัวเพลงวา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- - - -	- - -**เมื่อ**	- - - **เอย**	- - - -	- - - เออ	- ฮิ้งเง้อเออ	เหอเอิง-เงอ

- - - เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - -**เมื่อ**	- - - **นั้น**	- - - อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย

- - **องค์**	- - **-ท้าว**	- - - อือ	- **ทุษยันต์**	- - - -	- - -เออ	- ฮิ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิงเงอ

- - -เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - - **นา**	- - - **ถา**

ท่อน 1

- - ฮึ อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	--**บรรทม**	- - - **ใต้**	- - - -	- - **ร่มไม้**
- -**อือฮื้อ**	อืออื่อ- เห่อ	เออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	- - -**ใน**	- - **พนา**
- - -เอ่อ	- - -เออ	- -ฮิ้งเง้อเออ	เออเหอเอิง-เงอ	เออเอ่ย - -	- - **ศุขา**	- - - -	- - **ภิรมย์**
- - - ฮื้อ	อืออื่อ - เหอ	เออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **สม**	- - - **ฤดี**

ท่อน 2

- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**เมื่อย**	- - - **ล้า**	- - - อือ	- -**ล่าเนื้อ**
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ-เออ	- -ฮิ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - -	- - - -	- - **ตลอด**	- - - **วัน**
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**แรม**	- - - **กลาง**	- - - -	- -ไพรสัณฑ์
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ-เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - เอิง	- -ฮิ้งเง้อเอย	- - - -	- - **ศุขี**

กลับต้น ท่อน 2

- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - **จวบ**	- - **จวน**	- - - -	- - **จะสิ้น**
- - - -	- - - เออ	- -ฮิ้งเง้อเออ	เหอเอ่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **รา**	- - - **ตรี**

ท้ายเพลงวา

- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเหอเอิงเงย	- - - **ภู**	- - **- มี**	- - -**พลิก**	- อือ- **ฟื้น**
อือ -ฮิ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอ้อ	- - - เอิง	- -ฮิ้งเง้อเออ	- ฮิ้งเง้อเออ	เออเหอเอิงเงย	อืออึ - **ตื่น**	- - **นิทรา**
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ - -						

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เมื่อพิจารณาถึงกลวิธีการเอื้อนของทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ พบว่ามีคำเอื้อนทั้งหมด 10 คำ คือ

ลำดับ	คำเอื้อน
1	เออ
2	เอิง
3	เอย
4	อือ
5	เหอ
6	เงอ
7	เงย
8	ฮิ้ง
9	ฮื้อ
10	ฮึ

ตารางที่ 28 ตารางแสดงคำเอื้อน

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

คำเอื้อนทั้ง 10 คำ นี้ สามารถผันตามเสียงวรรณยุกต์ไทย คือ เอก โท ตรี จัตวา ได้โดยขึ้นอยู่กับระดับเสียงในการขับร้อง ปรากฏการผันเสียงเสียงวรรณยุกต์ในการเอื้อนที่หลากหลายดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คำเอื้อน	ลักษณะการผันเสียง
เออ	เออ เอ่อ เอ้อ
เหอ	เหอ เห่อ เห้อ
อือ	อือ อื่อ
เงอ	เง้อ

ตารางที่ 29 ตารางแสดงการผันเสียงของคำเอื้อน

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

คำเอื้อน ดังกล่าวข้างต้นนี้สามารถอยู่เป็นคำเดี่ยว ๆ หรือรวมกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปก็ได้ โดยในงานวิจัยครั้งนี้จะเรียกว่า กลุ่มคำเอื้อน เพื่อใช้บ่งบอกถึงลักษณะกลวิธีในการขับร้องเพลงไทยรูปแบบต่างๆ โดยกลุ่มคำเอื้อนที่พบในเพลงวา บ้านพาทยโกศลมีทั้งหมด 24 กลุ่มดังนี้

รูปแบบที่ 1

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เออ
โน้ตเสียง	- ซ ซ ฟ

รูปแบบที่ 2

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เออ
โน้ตเสียง	- ฟ ฟ ร

รูปแบบที่ 3

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เออ
โน้ตเสียง	- ร ร ท

รูปแบบที่ 4

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เออ
โน้ตเสียง	- ร ร ล

รูปแบบที่ 5

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เออ
โน้ตเสียง	- ด ด ล

รูปแบบที่ 6

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เอย
โน้ตเสียง	- ซ ซ ร

รูปแบบที่ 7

กลุ่มคำเอื้อน	- - อือ ฮื้อ	อือ อื่อ - -
โน้ตเสียง	- - ซ ล	ซ ฟ - -

รูปแบบที่ 8

กลุ่มคำเอื้อน	- - อือ ฮื้อ	อือ อื่อ - -
โน้ตเสียง	- - ฟ ซ	ฟ ร - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รูปแบบที่ 9

กลุ่มคำเอื้อน	- - อือ ฮือ	อือ อื่อ - -
โน้ตเสียง	- - ด ร	ด ล - -

รูปแบบที่ 10

กลุ่มคำเอื้อน	- - - ฮือ	อือ อื่อ - -
โน้ตเสียง	- - - ล	ซ ฟ - -

รูปแบบที่ 11

กลุ่มคำเอื้อน	- - - เงอ	เออ เอ่ย - -
โน้ตเสียง	- - - ร	ด ล - -

รูปแบบที่ 12

กลุ่มคำเอื้อน	- - - เห่อ	เออ เอ่อ เห่อเออ
โน้ตเสียง	- - - ร	ด ล ด ร

รูปแบบที่ 13

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เหอ เอิง -
โน้ตเสียง	ด ร ด -

รูปแบบที่ 14

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เหอ เออ -
โน้ตเสียง	ด ร ด -

รูปแบบที่ 15

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เห้อ เอิง -
โน้ตเสียง	ซ ล ซ -

รูปแบบที่ 16

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เหอ เออ -
โน้ตเสียง	ล ท ล -

รูปแบบที่ 17

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เหอ เอิง -
โน้ตเสียง	ล ท ล -

รูปแบบที่ 18

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เห้อ เอิง -
โน้ตเสียง	ร ม ร -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รูปแบบที่ 19

กลุ่มคำเอื้อน	เหอ เอิง - -
โน้ตเสียง	ม ร - -

รูปแบบที่ 20

กลุ่มคำเอื้อน	เห้อ เออ - -
โน้ตเสียง	ท ล - -

รูปแบบที่ 21

กลุ่มคำเอื้อน	- - เห่อ เอย
โน้ตเสียง	- - ซ ด

รูปแบบที่ 22

กลุ่มคำเอื้อน	เหอ เอ่อ - -
โน้ตเสียง	ร ด - -

รูปแบบที่ 23

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เอ่อ - -
โน้ตเสียง	ด ล - -

รูปแบบที่ 24

กลุ่มคำเอื้อน	อือ ฮึ - -
โน้ตเสียง	ฟ ล - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เมื่อพิจารณา กลุ่มคำเอื้อน ดังกล่าวข้างต้นสามารถจำแนกออกเป็นกลวิธีในการขับร้องที่เด่นชัดในตับมโหรี บ้านพาทยโกศลได้ทั้งหมด 6 กลวิธีดังนี้

การกระทบทำนอง คือ การลากเสียงยาวมาสัมผัสเสียงสั้นแล้วกลับมาเสียงเดิม ดังตัวอย่างเช่น

รูปแบบที่ 19

กลุ่มคำเอื้อน	เหอ เอิง - -
โน้ตเสียง	ม ร - -

รูปแบบที่ 20

กลุ่มคำเอื้อน	เห้อ เออ - -
โน้ตเสียง	ท ล - -

การครั่น คือ การลากเสียงอือ หรือเสียงอื่นโดยสะเทือนเสียงที่เพดานขึ้นนาสิกแล้วสะดุดเสียง (สะดุดเสียง คือการเอื้อนสองเสียงติดต่อกันอย่างรวดเร็ว)

รูปแบบที่ 1

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เออ
โน้ตเสียง	- ซ ซ ฟ

รูปแบบที่ 2

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เออ
โน้ตเสียง	- ฟ ฟ ร

รูปแบบที่ 3

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เออ
โน้ตเสียง	- ร ร ท

รูปแบบที่ 4

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เออ
โน้ตเสียง	- ร ร ล

รูปแบบที่ 5

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เออ
โน้ตเสียง	- ด ด ล

รูปแบบที่ 6

กลุ่มคำเอื้อน	- ฮิ้ง เง้อ เอย
โน้ตเสียง	- ซ ซ ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

การกลืนเสียง คือ การร้องโดยเผยอปากเล็กน้อยทำเสียงให้ผ่านลงลำคอแล้วเปล่งเสียงกลับออกมาใหม่คล้ายเสียงกลึงแล้วปล่อยออกมาใหม่ เสียงร้องจะหมดที่ท้ายคำ ในส่วนที่เป็นทำนองเสียงจะอยู่ในลำคอ เป็นเสียงที่ค่อนข้างต่ำต้องใช้เสียงอือจึงจะกลืน มักพบในเพลงสำเนียงมอญ

รูปแบบที่ 12

กลุ่มคำเอื้อน	- - - เห่อ	เออ เอ่อ เห่อเออ
โน้ตเสียง	- - - ร	ด ล ด ร

การสะบัดเสียง คือ การทำเสียงตั้งแต่ 3 เสียงขึ้นไป ในตอนท้ายของการเอื้อนให้ต่อเนื่องกันอย่างรวดเร็ว

รูปแบบที่ 13

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เหอ เอิง -
โน้ตเสียง	ด ร ด -

รูปแบบที่ 14

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เหอ เออ -
โน้ตเสียง	ด ร ด -

รูปแบบที่ 15

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เห้อ เอิง -
โน้ตเสียง	ซ ล ซ -

รูปแบบที่ 16

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เหอ เออ -
โน้ตเสียง	ล ท ล -

รูปแบบที่ 17

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เหอ เอิง -
โน้ตเสียง	ล ท ล -

รูปแบบที่ 18

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เห้อ เอิง -
โน้ตเสียง	ร ม ร -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ย้อยจังหวะ คือวิธีการร้องที่เจตนาที่จะออกเสียงคำร้องหรือเอื้อนหลังจังหวะตกเพื่อทำให้เกิดความไพเราะ ส่วนมากจะใช้ในคำร้องหรือเอื้อนท้ายของวรรคเพลง

รูปแบบที่ 7

กลุ่มคำเอื้อน	- - อือ ฮื้อ	อือ อื่อ - -
โน้ตเสียง	- - ซ ล	ซ ฟ - -

รูปแบบที่ 8

กลุ่มคำเอื้อน	- - อือ ฮื้อ	อือ อื่อ - -
โน้ตเสียง	- - ฟ ซ	ฟ ร - -

รูปแบบที่ 9

กลุ่มคำเอื้อน	- - อือ ฮื้อ	อือ อื่อ - -
โน้ตเสียง	- - ด ร	ด ล - -

รูปแบบที่ 10

กลุ่มคำเอื้อน	- - - ฮื้อ	อือ อื่อ - -
โน้ตเสียง	- - - ล	ซ ฟ - -

รูปแบบที่ 11

กลุ่มคำเอื้อน	- - - เงอ	เออ เอ่ย - -
โน้ตเสียง	- - - ร	ด ล - -

หางเสียง คือการลากเสียงให้สูงขึ้นจากเสียงเดิมเพียงเล็กน้อยในตอนท้ายของคำร้องหรือการเอื้อนเพื่อให้คำชัดเจนและไพเราะยิ่งขึ้น

รูปแบบที่ 24

กลุ่มคำเอื้อน	อือ ฮื - -
โน้ตเสียง	ฟ ล - -

รูปแบบที่ 21

กลุ่มคำเอื้อน	- - เห่อ เอย
โน้ตเสียง	- - ซ ด

รูปแบบที่ 22

กลุ่มคำเอื้อน	เหอ เอ่อ - -
โน้ตเสียง	ร ด - -

รูปแบบที่ 23

กลุ่มคำเอื้อน	เออ เอ่อ - -
โน้ตเสียง	ด ล - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เมื่อกลุ่มคำเอื้อนเรียงต่อกัน จะเรียกว่าประโยค ซึ่งประโยคในทางขับร้องนั้นจะมีความสัมพันธ์กับการแบ่งคำร้อง จังหวะหน้าทับหรือการหายใจ โดยในทางขับร้องเพลงไทยนั้นในหนึ่งท่อนเพลงจะประกอบด้วยหลายประโยคเรียงต่อกันดังนี้

ทางขับร้องเพลงวา

หัวเพลงวา

ดนตรีส่งร้อง		ประโยคที่ 1			ประโยคที่ 2		
- - - -	- - - -	- - -**เมื่อ**	- - - **เอย**	- - - -	- - - เออ	- ฮิ้งเง้อเออ	เหอเอิง-เงอ

ประโยคที่ 3					ประโยคที่ 4		
- - - เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - -**เมื่อ**	- - - **นั้น**	- - - อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย

ประโยคที่ 5				ประโยคที่ 6			
- - **องค์**	- - **-ท้าว**	- - - อือ	- **ทุษยันต์**	- - - -	- - -เออ	- ฮิ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิงเงอ

ประโยคที่ 7			
- - -เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - - **นา**	- - - **ถา**

ท่อน 1

	ประโยคที่ 8			ประโยคที่ 9			
- - ฮึ อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	--**บรรทม**	- - - **ใต้**	- - - -	- - **ร่มไม้**

	ประโยคที่ 10						
- -**อือฮื้อ**	อืออื่อ- เห่อ	เออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	- - -**ใน**	- - **พนา**

ประโยคที่ 11				ประโยคที่ 12			
- - -เอ่อ	- - -เออ	- -ฮิ้งเง้อเออ	เออเหอเอิง-เงอ	เออเอ่ย - -	- - **ศุขา**	- - - -	- - **ภิรมย์**

	ประโยคที่ 13						
- - - ฮื้อ	อืออื่อ - เหอ	เออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **สม**	- - - **ฤดี**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

	ประโยคที่ 14			ประโยคที่ 15			
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**เมื่อย**	- - - **ล้า**	- - - อือ	- -**ล่าเนื้อ**

	ประโยคที่ 16						
- - อือ ฮื้อ	อือออื่-เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - -	- - - -	- - **ตลอด**	- - - **วัน**

	ประโยคที่ 17			ประโยคที่ 18			
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**แรม**	- - - **กลาง**	- - - -	- -**ไพรสัณฑ์**

	ประโยคที่ 19						
- - อือ ฮื้อ	อือออื่-เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - เอิง	- -ฮึ้งเง้อเอย	- - - -	- - **ศุขี**

กลับต้น ท่อน 2

	ประโยคที่ 20						
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - **จวบ**	- - **จวน**	- - - -	- - **จะสิ้น**

	ประโยคที่ 21						
- - - -	- - - เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เหอเอ่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **รา**	- - - **ตรี**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ท้ายเพลงวา

	ประโยคที่ 22			ประโยคที่ 23			
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเหอเอิงเงย	- - - **ภู**	- - **- มี**	- - -**พลิก**	- อือ- **ฟื้น**

ประโยคที่ 24				ประโยคที่ 25			
อือ -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอ้อ	- - - เอิง	- -ฮึ้งเง้อเออ	- ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเอิงเงย	อือฮึ - **ตื่น**	- - **นิทรา**

- - อือ ฮื้อ	อือออื่ - -

ลักษณะการหายใจ

ทางขับร้องเพลงวา

หัวเพลงวา

ดนตรีส่งร้อง		ช่วงหายใจที่ 1			ช่วงหายใจที่ 2		
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - รท	- - - ร	- - - -	- - - ฟ	- ซ ซ ฟ	ม ร - ร
- - - -	- - - -	- - -**เมื่อ**	- - - **เอย**	- - - -	- - - เออ	- ฮึ้งเง้อเออ	เหอเอิง-เงอ

ช่วงหายใจที่ 3					ช่วงหายใจที่ 4		
- - - ซ	ท ล ซ ด	- - - รด	- - - รม	- - - ร	- - - ร	- - - ม	ร ม ร ร
- - - เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - -**เมื่อ**	- - - **นั้น**	- - - อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย

ช่วงหายใจที่ 5				ช่วงหายใจที่ 6			
- - - ท	- - - ลท	- - - ล	- ม ร ร	- - - -	- - - ฟ	- ซ ซ ฟ	ร ม ร ร
- - **องค์**	- - **-ท้าว**	- - - อือ	- **ทุษยันต์**	- - - -	- - -เออ	- ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิงเงอ

ช่วงหายใจที่ 7			
- - - ซ	ท ล ซ ด	- - - ร	- - - รม
- - -เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - - **นา**	- - - **ถา**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ท่อน 1

	ช่วงหายใจที่ 8			ช่วงหายใจที่ 9			
- - ซ ร	- - - ร	- - - ม	ร ม ร ร	- - ล ล	- - ดซฟ	- - - -	- -ซฟ ซล
- - ฮึ อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	--**บรรทม**	- - - **ใต้**	- - - -	- - **ร่มไม้**

	ช่วงหายใจที่ 10					ช่วงหายใจที่ 11	
- - ซ ล	ซ ฟ - ร	ด ล ด ร	- ฟ - ซ	- - - -	- - - -	- - - ล	- - ล ล
- -อือฮึ้อ	อือออื- เห่อ	เออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	- - -**ใน**	- - **พนา**

ช่วงหายใจที่ 12				ช่วงหายใจที่ 13			
- - - ด	- - - ร	- - ฟฟ ร	ดรด- ร	ด ล - -	- -ซฟ ซล	- - - -	- - ล ซ
- - -เอ่อ	- - -เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเอิง-เงอ	เออเอ่ย - -	- - **ศุขา**	- - - -	- - **ภิรมย์**

	ช่วงหายใจที่ 14					ช่วงหายใจที่ 15	
- - - ล	ซ ฟ - ร	ด ล ด ร	- ฟ - ซ	- - - -	- - - -	- - - ลด	- - - ซซ
- - - ฮื้อ	อือฮื่อ - เหอ	เออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **สม**	- - - **ฤดี**

ท่อน 2

	ช่วงหายใจที่ 16			ช่วงหายใจที่ 17			
- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ซฟ	- - - ซล	- - - ซ	- - ฟรฟซ
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**เมื่อย**	- - - **ล้า**	- - - อือ	- -**ล่าเนื้อ**

	ช่วงหายใจที่ 18			ช่วงหายใจที่ 19			
- - ฟ ซ	ฟ ร - ร	- - ฟ ฟ ร	ดรด - ฟ	- - - -	- - - -	- - ซ ฟ	- - - ซ
- - อือ ฮื้อ	อือฮื่อ-เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - -	- - - -	- - **ตลอด**	- - - **วัน**

	ช่วงหายใจที่ 20			ช่วงหายใจที่ 21			
- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ร	- - - ร	- - - -	- - ด ดร
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**แรม**	- - - **กลาง**	- - - -	- -**ไพรสัณฑ์**

	ช่วงหายใจที่ 22						ช่วงหายใจที่23
- - ด ร	ด ล - ล	- ด ด ล	ซ ล ซ- ด	- - - ม	- - ซซร	- - - -	- - ลด
- - อือ ฮื้อ	อือฮื่อ-เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - เอิง	- -ฮึ้งเง้อเอย	- - - -	- - **ศุขี**

กลับต้น ท่อน 2

	ช่วงหายใจที่ 24						ช่วงหายใจที่25
- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - -	- - ฟฟร
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - **จวบ**	- - **จวน**	- - - -	- - **จะสิ้น**

	ช่วงหายใจที่ 26					ช่วงหายใจที่ 27	
- - - -	- - - ร	- - ฟฟ ร	ร ด - ฟ	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ซ
- - - -	- - - เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เหอเอ่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **รา**	- - - **ตรี**

ท้ายเพลงวา

	ช่วงหายใจที่ 28			ช่วงหายใจที่ 29			
- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- ด - ร
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเหอเอิงเงย	- - - **ภู**	- - **- มี**	- - -**พลิก**	- อือ- **ฟื้น**

ช่วงหายใจที่ 30				ช่วงหายใจที่ 31			
ท - รรท	ล ท ล -ร	- - - ท	- - ร ร ล	- ร ร ท	ล ท ล- ฟ	ฟล- ร	- - -มฟ ร
อือ -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอ้อ	- - - เอิง	- -ฮึ้งเง้อเออ	- ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเอิงเงย	อืออึ - **ตื่น**	- - **นิทรา**

- - ฟ ซ	ฟ ร - -
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ - -

จากการศึกษากลวิธีการเอื้อนของทางขับร้องเพลงวา พบว่าลักษณะการเอื้อนของทางขับร้องเพลงวามีโครงสร้างของการเอื้อนคือ

1. คำเอื้อน
2. กลุ่มคำเอื้อน (กลวิธีการขับร้อง)
3. ประโยค (วรรค)

การศึกษาทางขับร้องเพลงวาพบว่า มีคำเอื้อนที่ใช้ในการขับร้องอยู่ทั้งหมด 10 คำเอื้อน พบกลุ่มคำเอื้อนที่ผสมกันแล้วออกมาเป็นกลวิธีทางการขับร้องทั้งหมด 24 รูปแบบโดยทั้ง 24 รูปแบบนั้นมีความสัมพันธ์กับกลวิธีการขับร้องอยู่ทั้งหมด 6 วิธีคือ

1. การกระทบทำนอง
2. การครั่น
3. การกลืนเสียง
4. การสะบัดเสียง
5. การย้อยจังหวะ
6. หางเสียง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ทั้งนี้เมื่อกลุ่มคำร้องนั้นมาเรียงเป็นประโยคในทางขับร้องพบว่ามีความสัมพันธ์ร่วมกันกับการแบ่งคำร้อง จังหวะหน้าทับ และการหายใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่มากในการทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ

ลักษณะการขับร้อง

การศึกษาลักษณะของการบรรเลงเพลงวา ผู้วิจัยจะอธิบายกระบวนการบรรเลงและขับร้องที่บ้านพาทยโกศลยึดถือปฏิบัติมา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การขึ้นต้นเพลง

แบบแผนการขับร้องเพลงวา ซึ่งได้บรรจุในการแสดง โดยจะบรรจุเป็นเพลงแรกหลังจากเริ่มการแสดง ซึ่งในการเริ่มการแสดงวงดนตรีจะบรรเลงด้วยเพลงวาในช่วงของหัวเพลงวาแล้วส่งร้องให้ร้องต่อเนื่องไปกับเพลงดังนี้

หัวเพลงวา

ปี่บรรเลงนำ				เครื่องดนตรีรับทั้งวง			
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - - ม	- ร - ร	- - - -	- - - ร
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - -

เครื่องดนตรีรับทั้งวง							
- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร	- - - ม	- ร - ร	- - - -	- - - ร
- ซ - -	- - - ท	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เครื่องดนตรีรับทั้งวง							
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - - ม	- ร - ร	- - - -	- - - ร
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - -

วงดนตรีส่งร้อง			
- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- ซ - -	- - - ท	- ล - ท	- ด - ร

การบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะ

แบบแผนการบรรเลงเครื่องกำกับจังหวะเข้าในการขับร้องเพลงวาของบ้านพาทยโกศล จะเริ่มหน้าทับมาตั้งแต่เริ่มบรรเลงหัวเพลงวานำขึ้นมา โดยในช่วงที่ส่งร้องนั้นฉิ่งตะโพน และกลองทัด จะบรรเลงควบคู่กันไปดังนี้

ทางขับร้องเพลงวา

หัวเพลงวา

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ	- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - รท	- - - ร	- - - -	- - - ฟ	- ซ ซ ฟ	ม ร - ร
- - - -	- - - -	- - -**เมื่อ**	- - - **เอย**	- - - -	- - - เออ	- ฮิ้งเง้อเออ	เหอเอิง-เงอ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ	- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม
- - - ซ	ท ล ซ ด	- - - รด	- - - รม	- - - ร	- - - ร	- - - ม	ร ม ร ร
- - - เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - -**เมื่อ**	- - - **นั้น**	- - - อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ	- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม
- - - ท	- - - ลท	- - - ล	- ม ร ร	- - - -	- - - ฟ	- ซ ซ ฟ	ร ม ร ร
- - **องค์**	- - **-ท้าว**	- - - อือ	- **ทุษยันต์**	- - - -	- - -เออ	- ฮิ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิงเงอ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- -ตุ๊บติง	--ตุ๊บเพลิ่ง	- - - ติง	- - -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - -	- - -ต้อม
- - - ซ	ท ล ซ ด	- - - ร	- - - รม
- - -เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	- - - **นา**	- - - **ถา**

ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - ติง	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - ต้อม
- - ซ ร	- - - ร	- - - ม	ร ม ร ร	- - ล ล	- - ดซฟ	- - - -	- -ซฟ ซล
- - ฮึ อื้อ	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	--**บรรทม**	- - - **ใต้**	- - - -	- - **ร่มไม้**

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - -	- - - พรึง	-พรึง-ตุ๊บ	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม
- - ซ ล	ซ ฟ - ร	ด ล ด ร	- ฟ - ซ	- - - -	- - - -	- - - ล	- - ล ล
- -อือฮื้อ	อืออื่อ- เห่อ	เออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	- - - **ใน**	- - **พนา**

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - ติง	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - ต้อม
- - - ด	- - - ร	- - ฟฟ ร	ดรด- ร	ด ล - -	- -ซฟ ซล	- - - -	- - ล ซ
- - -เอ่อ	- - -เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเอิง-เงอ	เออเอ่ย- -	- - **ศุขา**	- - - -	- - **ภิรมย์**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - -	- - - พรึง	-พรึง-ตุ๊บ	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม
- - - ล	ซ ฟ - ร	ด ล ด ร	- ฟ - ซ	- - - -	- - - -	- - - ลด	- - - ซซ
- - - ฮื้อ	อืออื่อ - เหอ	เออเอ่อเห่อเออ	- เห่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **สม**	- - - **ฤดี**

ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - ติง	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - ต้อม
- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ซฟ	- - - ซล	- - - ซ	- - ฟรฟซ
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**เมื่อย**	- - - **ล้า**	- - - อือ	- -**ล่าเนื้อ**

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - -	- - - พรึง	-พรึง-ตุ๊บ	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม
- - ฟ ซ	ฟ ร - ร	- - ฟ ฟ ร	ดรด - ฟ	- - - -	- - - -	- - ซ ฟ	- - - ซ
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ-เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - -	- - - -	- - **ตลอด**	- - - **วัน**

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - ติง	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - ต้อม
- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ร	- - - ร	- - - -	- - ด ดร
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**แรม**	- - - **กลาง**	- - - -	- -**ไพรสัณฑ์**

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - -	- - - พรึง	-พรึง-ตุ๊บ	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม
- - ด ร	ด ล - ล	- ด ด ล	ซ ล ซ- ด	- - - ม	- - ซซร	- - - -	- - ลด
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ-เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - เอิง	- -ฮึ้งเง้อเอย	- - - -	- - **ศุขี**

กลับต้น ท่อน 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - ติง	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - ต้อม
- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - -	- - ฟฟร
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - **จวบ**	- - **จวน**	- - - -	- - **จะสิ้น**

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - -	- - - พรึง	-พรึง-ตุ๊บ	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม
- - - -	- - - ร	- - ฟฟ ร	ร ด - ฟ	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ซ
- - - -	- - - เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เหอเอ่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **รา**	- - - **ตรี**

ท้ายเพลงวา

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - ติง	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - ต้อม
- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- ด - ร
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเหอเอิงเงย	- - - **ภู**	- - **- มี**	- - -**พลิก**	- อือ- **ฟื้น**

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- - - -	- - - พรึ่ง	-พรึ่ง-ตุ๊บ	ติงถะ- ตุ๊บ	- ติง - ตุ๊บ	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- -ตุ๊บเพลิ่ง	- ติง -ตุ๊บ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ต้อม	- - - -	- - - -	- - - ต้อม
ท - รรท	ล ท ล -ร	- - - ท	- - ร ร ล	- ร ร ท	ล ท ล- ฟ	ฟล- ร	- - -มฟ ร
อือ -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอ้อ	- - - เอิง	- -ฮึ้งเง้อเออ	- ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเอิงเงย	อืออฮึ - **ตื่น**	- - **นิทรา**

- - ฟ ซ	ฟ ร - -
- - อือ ฮึ้อ	อืออื่อ - -

การกลับต้น

ลักษณะการกลับต้นในท่อน 2 ของเพลงวานั้นมีความสัมพันธ์กับบทร้องซึ่งด้วยบทร้องนั้นมีจำนวน 2 บท จึงทำให้ไม่สามารถจบได้ตามการบรรเลงทั่วไป ผู้ประพันธ์จึงได้กลับต้นทำนองในท่อน 2 ไปอีก 1 จังหวะหน้าทับก่อนที่จะลงจบในส่วนท้ายของเพลงวา

ท่อน 2

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ซฟ	- - - ซล	- - - ซ	- - ฟรฟซ
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**เมื่อย**	- - - **ล้า**	- - - อือ	- -**ล่าเนื้อ**

- - ฟ ซ	ฟ ร - ร	- - ฟ ฟ ร	ดรด - ฟ	- - - -	- - - -	- - ซ ฟ	- - - ซ
- - อือ ฮึ้อ	อืออื่อ-เออ	- -ฮึ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - -	- - - -	- - **ตลอด**	- - - **วัน**

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ร	- - - ร	- - - -	- - ด ดร
- - - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - -**แรม**	- - - **กลาง**	- - - -	- -**ไพรสัณฑ์**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- - ด ร	ด ล - ล	- ด ด ล	ซ ล ซ- ด	- - - ม	- - ซซร	- - - -	- - ลด
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ-เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอย	- - - เอิง	- -ฮิ้งเง้อเอย	- - - -	- - **ศุขี**

กลับต้น ท่อน 2

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - -	- - ฟฟร
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงย	- - **จวบ**	- - **จวน**	- - - -	- - **จะสิ้น**

- - - -	- - - ร	- - ฟฟ ร	ร ด - ฟ	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ซ
- - - -	- - - เออ	- -ฮิ้งเง้อเออ	เหอเอ่อ -เอย	- - - -	- - - -	- - - **รา**	- - - **ตรี**

ท้ายเพลงวา

- - - -	- - - ซ	- - - ล	ซ ล ซ ซ	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- ด - ร
- - - -	- - - เออ	- - -เห้อ	เออเหอเอิงเงย	- - - **ภู**	- - **- มี**	- - -**พลิก**	- อือ- **ฟื้น**

ท - รรท	ล ท ล -ร	- - - ท	- - ร ร ล	- ร ร ท	ล ท ล- ฟ	ฟล- ร	- - -มฟ ร
อือ -ฮิ้งเง้อเออ	เออเหอเออ-เอ้อ	- - - เอิง	- -ฮิ้งเง้อเออ	- ฮิ้งเง้อเออ	เออเหอเอิงเงย	อืออื - **ตื่น**	- - **นิทรา**

- - ฟ ซ	ฟ ร - -
- - อือ ฮื้อ	อืออื่อ - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากการศึกษาประวัติชีวิตและผลงานของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ พบว่า คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ เป็นบุตรีของจางวางทั่ว พาทยโกศลและนางปลั่ง พาทยโกศล เป็นผู้มีความสามารถทางดนตรีสามารถบรรเลงดนตรีได้รอบวง (ยกเว้นปี่) ได้ถ่ายทอดวิชาดนตรีให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์และสถานศึกษาต่าง ๆ มากมาย มีผลงานการประพันธ์ทางขับร้องเพลงวาและมีบทบาทในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ดนตรีไทยจนได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)

อัตลักษณ์ทางดนตรีของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ จากการศึกษาเพลงวา (ทางขับร้อง) พบว่าทางขับร้องเพลงวา แบ่งช่วงการขับร้องได้ทั้งหมด 3 ช่วง โดยช่วงที่ 1 คือ หัวเพลงวา ซึ่งมีจำนวน 7 ไม้ ซึ่งทางบ้านพาทยโกศลจะมีจำนวนทำนองมากกว่าสำนักอื่น ๆ

ที่มีจำนวน 5 ไม้ ช่วงที่ 2 คือ เนื้อเพลงวาคือส่วนของเพลงวาในท่อนที่ 1และท่อนที่ 2 ช่วงที่ 3 คือท้ายเพลงวา กำกับจังหวะด้วยฉิ่งอัตราสองชั้น กำกับหน้าทับด้วยหน้าทับเพลงวา กลุ่มเสียงที่ใช้มีด้วยกัน 3 กลุ่มเสียงคือ กลุ่มเสียงทางใน กลุ่มเสียงทางนอก และกลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง ลักษณะการแบ่งคำร้อง แบ่งออกเป็น 3 วรรค โดยคำนึงถึงความหมายเป็นสำคัญ การประพันธ์ทางขับร้องจะยึดทำนองหลักเป็นสำคัญ การบรรจุคำร้องส่วนใหญ่จะบรรจุคำร้องลงไปในท้ายจังหวะหน้าทับ กลวิธีในการขับร้องพบลักษณะการเอื้อนทั้งหมด 10 รูปแบบ โดยโครงสร้างของการขับร้องแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ คำเอื้อน กลุ่มคำเอื้อน (กลวิธีการขับร้อง) และประโยคในทางขับร้อง (วรรค) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับกลวิธีการขับร้องอยู่ทั้งหมด 6 วิธีคือ การกระทบทำนอง การครั่น การกลืนเสียง การสะบัดเสียง การย้อยจังหวะ หางเสียง โดยประโยคในทางขับร้องพบว่ามีความสัมพันธ์ร่วมกันกับการแบ่งคำร้อง จังหวะหน้าทับ และการหายใจ ลักษณะการขับร้องเป็นการขับร้องคลอไปกับวงดนตรี

3.6 ครูอุทัย พาทยโกศล

การศึกษาชีวประวัติของครูอุทัย พาทยโกศล ผู้วิจัยจะทำการศึกษา 2 ประเด็น คือ ชีวประวัติและอุปนิสัยส่วนตัว เนื่องจากครูอุทัย พาทยโกศล ไม่มีผลงานการประพันธ์ทางดนตรี โดยการศึกษาจากเอกสารในหนังสืองานพระราชทานเพลิงศพตลอดถึงการสัมภาษณ์ทายาทและผู้ที่ใกล้ชิดเคยร่วมกิจกรรมด้านดนตรี โดยจะนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

3.6.1 ชีวประวัติครูอุทัย พาทยโกศล

ครูอุทัย พาทยโกศล เกิดเมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2490 เป็นบุตรของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศลกับนางยุพา พาทยโกศล สมรสกับนางราตรี พาทยโกศล มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ นางสาวนพวรรณ พาทยโกศล และ นายยุทธนา พาทยโกศล ครูอุทัย พาทยโกศล เริ่มเรียนดนตรีไทยเมื่ออายุ 8 ปี กับครูพังพอน แตงสืบพันธุ์ ครูเอื้อน กรเกษม ครูมาก อนันตทรัพย์ ครูบุญรอด ทองวิวัฒน์ ครูทองใบ คล่องฝีมือ เรียนกระบวนเพลงต่าง ๆ ตามแบบฉบับบ้านพาทยโกศลกับครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล เรียนรู้เพลงแบบฉบับบ้านพาทยโกศลเพิ่มเติมกับครูสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ) ครูจำลอง เกิดผล เรียนขับร้องกับนางยุพา พาทยโกศล ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ และครูชลอรัตน์ อ่วมหร่าย จนกระทั่งได้รับ

มอบเป็นพิธีกรอ่านโองการไหว้ครูจากครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ครูอุทัย พาทยโกศล ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ด้านดนตรีไทยให้ลูกศิษย์ไว้มากมายทั้งที่เป็นศิษย์ในบ้านพาทยโกศลและได้รับเชิญไปถ่ายทอดความรู้ในสถานศึกษา ต่าง ๆ นอกจากนี้ท่านยังเป็นนักดนตรีไทยประจำวงบ้านปลายเนินร่วมบรรเลงในงานสำคัญอยู่สม่ำเสมอ ทั้งยังพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตามเสด็จพระราชดำเนินสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการเสด็จพระราชดำเนินเพื่อแสดงคอนเสิร์ตดนตรีไทย ณ SOAS มหาวิทยาลัยลอนดอน สหราชอาณาจักรและที่พิพิธภัณฑ์เมืองมิวนิค ประเทศเยอรมนี ครูอุทัย พาทยโกศล ล้มป่วยด้วยอาการติดเชื้ออย่างรุนแรงและได้ถึงแก่กรรมอย่างสงบเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2550 สิริอายุได้ 60 ปี

3.6.2 อุปนิสัยส่วนตัวครูอุทัย พาทยโกศล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาอุปนิสัยครูอุทัย พาทยโกศลไว้ 2 กลุ่มคือทายาทครูอุทัย พาทยโกศลและผู้ร่วมงานด้านดนตรี ดังมีรายละเอียดดังนี้

ทายาทครูอุทัย พาทยโกศล

นางสาวนพวรรณ พาทยโกศล บุตรีของครูอุทัย พาทยโกศลได้เล่าถึงอุปนิสัยของบิดาไว้ว่า

> *พ่อเป็นคนที่ใจดี ขี้เล่น ไม่เคยโกรธใคร ถ่อมตน แต่เวลาต่อเพลงหรือสอนลูก ๆ ก็จะดุและเข้มงวดมาก ส่วนถ้าสอนลูกศิษย์จะใจดี พ่อชอบร้องเพลง เพลงของสุรพล สมบัติเจริญและชอบร้องคาราโอเกะมาก* (นพวรรณ พาทยโกศล, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2564)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผู้ร่วมงานด้านดนตรี

อาจารย์ ดร.สิริชัยชาญ ฟักจำรูญ ได้เล่าถึงอุปนิสัยของครูอุทัย พาทยโกศลไว้ว่า

> *ครูอุทัยเป็นผู้ที่รอบรู้ทั้งการขับร้อง เครื่องหนัง ฆ้องวงและกระบวนเพลงฝั่งธนเป็นอย่างดี ท่านคอยเป็นที่ปรึกษาให้ผมเรื่องเพลงฝั่งธนช่วงที่ถวายงานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในวันอาทิตย์ที่บ้านปลายเนินอยู่เสมอ เป็นคนที่มีนิสัยดี ถ่อมตน น่าคบหา ใครจะกระเซ้าเย้าแหย่ก็ไม่โกรธ มีแต่เสียงหัวเราะได้ร่วมงานกันทั้งในประเทศและต่างประเทศอยู่หลายครั้ง ผมบอกได้เลยว่าเป็นนักดนตรี*

ไทยคนหนึ่งที่คบได้อย่างสบายใจ (สิริชัยชาญ ฟักจำรูญ, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2564)

ครูอุษา แสงไพโรจน์ ได้เล่าถึงอุปนิสัยของครูอุทัย พาทยโกศลไว้ว่า

ปี๊กเป็นคนดี ไม่เคยเห็นว่าโกรธใคร พูดคุยหัวเราะตลอด ต่อร้องกับคุณหญิงไพฑูรย์ เล่นสามสายได้ ตีฆ้องและเครื่องหนัง มีความรู้เรื่องเพลงฝั่งธนเป็นอย่างดี (อุษา แสงไพโรจน์, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2564)

อาจารย์วิทยา หนูจ้อย ได้เล่าถึงอุปนิสัยของครูอุทัย พาทยโกศล ไว้ว่า

ครูปี๊กเป็นคนสนุกมาก หัวเราะตลอด ไปต่างประเทศนอนห้องเดียวกันคุยแต่เรื่องสนุกสนาน เพลงฝั่งธนครูเขามีความรู้ เป็นอย่างดี ปรับวงนายร้อย จปร. เล่นได้ทั้งเครื่องหนัง ฆ้องวงต่อร้องกับคุณหญิงไพฑูรย์ (วิทยา หนูจ้อย, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2564)

ครูปี๊บ คงลายทอง (ศิลปินแห่งชาติ) ได้เล่าถึงอุปนิสัยของครูอุทัย พาทยโกศล ไว้ว่า

ครูปี๊กเป็นคนสนุกสนาน คุยสนุกพูดเล่นหัวเราะกันตลอด เพราะผมกับครูปี๊กเมื่อก่อนอยู่ใกล้กันรู้จักสนิทกันมาตั้งแต่เด็ก เป็นคนมีความรู้อย่างดีในทางเพลงของฝั่งธน (ปี๊บ คงลายทอง, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2564)

จากการศึกษาชีวประวัติและอุปนิสัยของครูอุทัยพาทยโกศล พบว่า ครูอุทัย พาทยโกศล เป็นทายาทบ้านพาทยโกศลที่ได้สืบทอดความรู้ทั้งด้านดนตรีและการขับร้องมาจากครูดนตรีบ้านพาทยโกศล ด้านชีวิตครอบครัวได้สมรสกับนางราตรี พาทยโกศล มีบุตรด้วยกัน 2 คน ครูอุทัยพาทยโกศลรับราชการที่โรงเรียนนายร้อย จปร. มีภารกิจหลักในการสอนดนตรีไทย นอกจากนี้ครูอุทัย พาทยโกศล ยังเป็นสมาชิกของวงดนตรีไทยบ้านปลายเนิน มีโอกาสได้เดินทางไปเผยแพร่ความรู้ทั้งในประเทศและต่างประเทศทั้งยังเป็นผู้ที่ดูแลวงดนตรีบ้านพาทยโกศลจวบจนวาระสุดท้ายของชีวิต

ด้านอุปนิสัย ครูอุทัยพาทยโกศลเป็นผู้ที่มีอัธยาสัยดี อ่อนน้อมถ่อมตนเป็นมิตรกับทุกคน ไม่เคยโกรธใคร มีน้ำใจ และรักความสนุกสนาน จึงเป็นที่รักของคนทั้งวงการดนตรีไทย โดยส่วนตัวเป็นผู้ที่ชอบการร้องเพลงและเพลงที่ชื่นชอบเป็นพิเศษ คือ บทเพลงของครูสุรพล สมบัติเจริญ

จากการศึกษาประวัติชีวิตและผลงาน ครูดนตรีไทยบ้านพาทยโกศลทั้ง 6 ท่าน พบว่าเป็นครูดนตรีท่านสำคัญของวงการดนตรีไทย ที่ได้เผยแพร่ความรู้ทางด้านดนตรีให้แก่ลูกศิษย์ทั้งภายในบ้านพาทยโกศล หน่วยงานราชการ สถานศึกษา ตลอดจนมีความเกี่ยวข้องกับวงดนตรีของพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์มาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน โดยผลงานเพลงไทยที่ครูดนตรีบ้านพาทยโกศลที่ได้ประพันธ์ไว้มีอยู่จำนวนมากทั้งประเภทเพลงหน้าพาทย์ เพลงเรื่อง เพลงตับ เพลงโหมโรง เพลงทยอย เพลงเถา เพลงโขนละคร และเพลงเกร็ดทั่วไป ซึ่งกระจายอยู่ทั่ววงการดนตรีไทย ส่วนครูอุทัย พาทยโกศล ท่านไม่ได้มีผลงานการประพันธ์ทางด้านดนตรีแต่เป็นผู้ที่เก็บรวบรวมความรู้ของบ้านพาทยโกศล ส่งต่อลูกศิษย์ตราบจนวาระสุดท้ายของชีวิต

อัตลักษณ์ทางดนตรีของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล ครูดนตรีไทยบ้านพาทยโกศลทั้ง 5 ท่านคือ ครูทองดี ชูสัตย์ หลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) จางวางทั่ว พาทยโกศล ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล และคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ มีอัตลักษณ์ส่วนตัวที่แตกต่างกันไป แต่มีอัตลักษณ์ร่วมของสำนักซึ่งมีความแตกต่างไปจากการบรรเลงดนตรีไทยของสำนักอื่นทั้งทางบรรเลงดนตรี รูปแบบทำนอง และลักษณะทำนองร้อง โดยเฉพาะการร้องเอื้อนที่เป็นการร้องตามทำนองดนตรี ส่งผลให้ทำนองดูเข้มแข็งและดุ แต่สะท้อนลักษณะเฉพาะของบ้านพาทยโกศลได้เป็นอย่างดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

บทที่ 4
การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้จัดแบ่งประเด็นเพื่ออธิบายวิธีการสร้างสรรค์ไว้ 5 ประเด็น ดังนี้

4.1 การกำหนดจำนวนเพลง หน้าทับ และการตั้งชื่อตับ

4.2 การสร้างสรรค์ทำนองเพลง

4.3 การสร้างสรรค์บทขับร้อง

4.4 การสร้างสรรค์ทางขับร้อง

4.5 การบรรเลงรวมวง

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนเสียงลูกฆ้องมโหรีและกลุ่มเสียงปัญจมูล ในการบันทึกทำนองหลักและทางขับร้องเพื่อเป็นข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1. สัญลักษณ์แทนเสียงลูกฆ้องวงมโหรี

ผู้วิจัยจะใช้โน้ตฆ้องมโหรีในการบันทึก โดยกำหนดสัญลักษณ์แทนเสียง ของลูกฆ้องวงใหญ่แต่ละลูกเรียงจากลูกที่มีเสียงต่ำสุดอยู่ทางด้านซ้ายมือ (ลูกทวน) ไปหาลูกที่มีเสียงสูงสุดทางด้านขวามือ (ลูกยอด) โดยกำหนดสัญลักษณ์เป็นตัวอักษรแทนเสียงของแต่ละลูกได้ดังนี้

ลำดับลูกฆ้องวงใหญ่	ชื่อแทนเสียง	สัญลักษณ์แทนเสียง
ลูกที่ 1	ซอล	ซฺ
ลูกที่ 2	ลา	ลฺ
ลูกที่ 3	ที	ทฺ
ลูกที่ 4	โด	ด
ลูกที่ 5	เร	ร
ลูกที่ 6	มี	ม
ลูกที่ 7	ฟา	ฟ
ลูกที่ 8	ซอล	ซ
ลูกที่ 9	ลา	ล
ลูกที่ 10	ที	ท
ลูกที่ 11	โด	ดำ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ลำดับลูกฆ้องวงใหญ่	ชื่อแทนเสียง	สัญลักษณ์แทนเสียง
ลูกที่ 12	เร	รำ
ลูกที่ 13	มี	มำ
ลูกที่ 14	ฟา	ฟำ
ลูกที่ 15	ซอล	ซำ
ลูกที่ 16	ลา	ลำ

ตารางที่ 30 ตารางบันทึกสัญลักษณ์แทนเสียงฆ้องมโหรี

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ภาพที่ 2 ภาพแสดงเสียงและตำแหน่งของลูกฆ้องมโหรี

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

2. กลุ่มเสียงปัญจมูล

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเสียงปัญจมูลโดยมีชื่อเรียกกลุ่มเสียงของแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มเสียงปัญจมูล	ชื่อเรียกกลุ่มเสียง
ฟ ซ ล X ด ร X	ทางชวา
ม ฟ ซ X ท ด X	ทางกลางแหบ

กลุ่มเสียงปัญจมูล	ชื่อเรียกกลุ่มเสียง
ร ม ฟ X ล ท X	ทางนอก
ด ร ม X ซ ล X	ทางเพียงออบน
ท ด ร X ฟ ซ X	ทางกลาง
ล ท ด X ม ฟ X	ทางใน
ซ ล ท X ร ม X	ทางเพียงออล่าง

ตารางที่ 31 ตารางบันทึกกลุ่มเสียงปัญจมูล
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

4.1 การกำหนดจำนวนเพลง หน้าทับ และการตั้งชื่อตับ

แรงบันดาลใจการกำหนดจำนวนเพลง หน้าทับ

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้แรงบันดาลใจเรื่องการกำหนดจำนวนเพลงและหน้าทับจากเพลงตับมโหรีของบ้านพาทยโกศล ซึ่งคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณได้กล่าวไว้ว่า

ตับมโหรีสองชั้นของเก่าที่มีมาแต่โบราณนั้นมักจะมีตับละ 5 หรือ 6 เพลง เท่านั้นและเพลงสุดท้ายก่อนจะจบตั้งเป็นเพลงหน้าทับสองไม้ทุกครั้งไป ซึ่งถือเป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านาน (ธนาคารกรุงเทพฯ, 2529: 37)

การกำหนดจำนวนเพลงในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ทั้งสิ้น 6 เพลง ซึ่งเป็นไปตามหลักปฏิบัติที่คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณได้กล่าวไว้นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาครูดนตรีบ้านพาทยโกศลทั้ง 6 ท่านดังนี้

1. ครูทองดี ชูสัตย์
2. หลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล)
3. จางวางทั่ว พาทยโกศล
4. ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล
5. คุณหญิงไพฑูรย์ พาทยโกศล
6. ครูอุทัย พาทยโกศล

การกำหนดหน้าทับในเพลงตับ ผู้วิจัยได้กำหนดตามความเห็นของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตตวรรณ (ศิลปินแห่งชาติ) โดยมีรายละเอียดดังนี้

เพลงลำดับที่ 1 จังหวะหน้าปรบไก่ สองชั้น

เพลงลำดับที่ 2 จังหวะหน้าปรบไก่ สองชั้น

เพลงลำดับที่ 3 จังหวะหน้าปรบไก่ สองชั้น

เพลงลำดับที่ 4 จังหวะหน้าปรบไก่ สองชั้น

เพลงลำดับที่ 5 จังหวะหน้าปรบไก่ สองชั้น

เพลงลำดับที่ 6 จังหวะหน้าสองไม้ สองชั้น

แรงบันดาลใจการตั้งชื่อตับ

การตั้งชื่อตับและชื่อเพลงในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แรงบันดาลใจในแต่ละประเด็นดังนี้

การตั้งชื่อตับ

ผู้วิจัยได้แรงบันดาลใจจากชื่อตับตามชื่อหลวงกัลยาณมิตร ซึ่งเป็นต้นตระกูลของบ้านพาทยโกศล ซึ่งชื่อกัลยาณมิตรนี้แฝงไปด้วย 3 นัยยะดังนี้

นัยยะที่ 1 ชื่อ กัลยาณมิตร เป็นชื่อของหลวงกัลยาณมิต-ตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ซึ่งเป็นต้นตระกูลของสกุลพาทยโกศล

นัยยะที่ 2 คำว่า กัลยาณมิตร ตามพจนานุกรมแปลไทย-ไทย ศาสตราจารย์เปลื้อง ณ นคร ได้ให้ความหมายไว้ว่า

น. เพื่อนแท้, เพื่อนดี, เพื่อนผู้หวังดี (เปลื้อง ณ นคร, 2542: มปป)

นัยยะที่ 3 ชื่อเพลงโหมโรงกัลยาณมิตร สามชั้น ผลงานการประพันธ์ของหลวงกัลยาณมิตร (ทับ พาทยโกศล)

การตั้งชื่อเพลงในตับเรื่องกัลยาณมิตร

ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจการชื่อของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล ซึ่งมี พยัญชนะ ท ทหาร ทุกท่าน โดยการตั้งชื่อนั้นผู้วิจัยยังคงชื่อของครูดนตรีไทยบ้านพาทยโกศลไว้แต่จะเพิ่มเติมคำให้คล้องจองกันดังรายละเอียดต่อไปนี้

เพลงที่ 1 ชื่อเพลงสำเนียงทอง หมายถึง สำเนียงเพลงของคุณครูทองดี ชูสัตย์ ซึ่งคำว่าสำเนียง พจนานุกรมราชบัณฑิต ให้ความหมายไว้ว่า น. เสียง, น้ำเสียง, หางเสียง, วิธีออกเสียง, เช่น สำเนียงส่อภาษา สำเนียงไม่ชัด พูดภาษาไทยแต่สำเนียงเป็นฝรั่ง.(ราชบัณฑิตยสถาน , 2542: 1188)

เพลงที่ 2 ชื่อเพลงทำนองทับ หมายถึง ทำนองเพลงของครูทับ หรือ หลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ซึ่งคำว่าทำนอง พจนานุกรมราชบัณฑิต ให้ความหมายไว้ว่า

น. ทาง, แบบ, แบบอย่าง, เช่น ทำนองคลองธรรม ทำนองเดียวกัน
น. กลุ่มเสียงสูงต่ำที่จัดให้ดำเนินไปอย่างเป็นระเบียบ มีจังหวะสั้นยาว เช่น ทำนองสวด ทำนองเพลง ทำนองเทศน์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542: 167)

เพลงที่ 3 ชื่อเพลงศัพท์เสียงทั่ว หมายถึง ทำนองดนตรีของจางวางทั่ว พาทยโกศล ซึ่งคำว่าศัพท์ พจนานุกรมราชบัณฑิต ให้ความหมายไว้ว่า น. เสียง เช่น โทรศัพท์ คำ เช่น ศัพท์บัญญัติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542: 1095)

เพลงที่ 4 ชื่อเพลงขรัวเทวา หมายถึง เพลงของครูเทวา ซึ่งคำว่าขรัว พจนานุกรมราชบัณฑิต ให้ความหมายไว้ว่า น. คำเรียกภิกษุที่มีอายุมาก หรือที่บวชเมื่อแก่ หรือ ฆราวาสผู้เฒ่า. ว. เรียกคนที่มั่งมีว่า เจ้าขรัว (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542: 167)

เพลงที่ 5 ชื่อเพลงตราไพฑูรย์ หมายถึง เพลงที่เป็นตัวแทนของ คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งคำว่าตรา พจนานุกรมราชบัณฑิต ให้ความหมายไว้ว่า

น. เครื่องหมายที่มีลวดลายและทำเป็นรูปต่าง ๆ สำหรับประทับเป็นสำคัญ เช่น ตราพระราชสีห์ ตราพระคชสีห์ ตราบัวแก้ว สำหรับเป็นเครื่องประดับในจำพวกราชอิสริยาภรณ์ เช่น ตราช้างเผือก สำหรับเป็นเครื่องหมาย เช่น ผ้าตรานกอินทรี. ก. ประทับเป็นสำคัญ เช่น ตราไว้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542: 428-429)

เพลงที่ 6 ชื่อเพลงพูนอุทัย หมายถึง ความรู้ของครูอุทัย ซึ่งคำว่าพูน พจนานุกรมราชบัณฑิต ให้ความหมายไว้ว่า ก. เพิ่มให้สูงขึ้นให้มากขึ้น เช่น พูนดิน. ว. เต็มจนนูน เช่น ตักข้าวจนพูนจาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542: 797)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

การกำหนดจำนวนเพลง หน้าทับ และการตั้งชื่อตับข้างต้นสรุปได้ว่า การกำหนดจำนวนเพลงและหน้าทับผู้วิจัยได้แรงบันดาลใจจากคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ที่ได้กล่าวถึงจำนวนเพลงและหน้าไว้ โดยได้กำหนดการสร้างสรรค์ไว้ทั้งสิ้น 6 เพลง โดยเพลงในลำดับที่ 1 ถึง 5 เป็นเพลงที่กำกับด้วยจังหวะหน้าทับปรบไก่ สองชั้นและเพลงลำดับที่ 6 เป็นเพลงที่กำกับด้วยจังหวะหน้าทับสองไม้ สองชั้น ส่วนการตั้งชื่อตับนั้นได้รับแรงบันดาลใจจากชื่อของหลวงกัลยาณมิตร ซึ่งเป็นต้นตระกูลพาทยโกศล โดยชื่อเพลงทั้ง 6 เพลงในตับนั้นได้รับแรงบันดาลจากครูดนตรีไทยบ้านพาทยโกศลทั้ง 6 ท่าน ดังชื่อเพลงต่อไปนี้ สำเนียงทอง ทำนองทับ ศัพท์เสียงทั่ว ขรัวเทวา ตราไพฑูรย์ และพูนอุทัย

4.2 การสร้างสรรค์ทำนองเพลง

การสร้างสรรค์ทำนองเพลงในตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยจำแบ่งการสร้างสรรค์ออกเป็น 6 เพลง โดยในแต่ละเพลงจะมีแรงบันดาลใจและการสร้างสรรค์ทำนองดังต่อไปนี้

4.2.1 เพลงสำเนียงทอง สองชั้น

แรงบันดาลใจการสร้างสรรค์ทำนอง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ในเพลงสำเนียงทอง สองชั้น วิจัยได้แรงบันดาลใจจากผลการวิจัยอัตลักษณ์ทางดนตรีของครูทองดี ชูสัตย์ ซึ่งมีด้วยกัน 4 ประเด็น ดังนี้

1. การใช้กลุ่มเสียงเพียงออล่าง และกลุ่มเสียงเพียงออบน
2. กระสวนจังหวะของทำนอง

- X - X	- - X X	- X - X	- X - X

3. ทิศทางการเคลื่อนที่ของจังหวะทำนองในทิศทางลง
4. ลักษณะการบรรเลงกลับต้นในตัว

ซึ่งมีทำนองและรายละเอียดในการสร้างสรรค์ดังนี้

ทำนองหลักเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ท่อน 1

- - - ซ	- - ล ล	- - - ด̣	- - ล ล	- ซ - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ด̣ ด̣ -ร̣
- - - ซ̣	- ล̣ - -	- - - ด	- ล̣ - -	- ซ̣ - ซ̣	- - - ล̣	- - - ด	- - - ร

- - - ม̣	- - ซ̣ ล̣	- ซ̣ - ฟ̣	- ม̣ - ร̣	- - - ซล	- ด̣ - ร̣	- ม̣ - ร̣	- ด̣ - ล
- ม - -	- - - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล̣

- - - -	- ซ - ซ	- - - -	- ซล - ด̣	- ร̣ ด̣ ล	- ซ - -	ด̣ ด̣ - -	ร̣ ร̣ - ม̣
- - - ซ̣	- - - ร	- ม - -	ฟ - - ด	- ร ด ล̣	- ซ̣ - ด	- - - ร	- - - ม

- - ซ̣ ซ̣	- ล̣ - ซ̣	- ม̣ - ร̣	- ด̣ - ล	- ซ - ด̣	- - ร̣ ม̣	- ซ̣ - ม̣	- ร̣ - ด̣
- ซ - -	- ล - ซ	- ม - ร	- ด - ล̣	- ซ̣ - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กลับต้นท่อน 1

- - - ซ	- - ล ล	- - - ด̣	- - ล ล	- ซ - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ด̣ ด̣ -ร̣
- - - ซ̣	- ล̣ - -	- - - ด	- ล̣ - -	- ซ̣ - ซ̣	- - - ล̣	- - - ด	- - - ร

- - - ม̣	- - ซ̣ ล̣	- ซ̣ - ฟ	- ม̣ - ร̣	- - - ซล	- ด̣ - ร̣	- ม̣ - ร̣	- ด̣ - ล
- ม - -	- - - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล̣

- - - -	- ซ - ซ	- - - -	- ซล - ด̣	- ซ - ด̣	- - ร̣ ม̣	- ซ̣ - ม̣	- ร̣ - ด̣
- - - ซ̣	- - - ร	- ม - -	ฟ - - ด	- ซ̣ - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด

ท่อน 2

- - ม̣ ม̣	- ซ̣ - ล̣	- - - -	- ซ̣ - ล̣	- - - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ม̣	ร̣ ด̣ - ร̣
ม - - -	- ซ - ล	- - - -	- ซ - ล	- - - ด̣	- ซ - ล	- ซ - ม	ร ด - ร

- - - ด̣	- - ร̣ ร̣	- - - ม̣	- - ร̣ ร̣	- ม̣ - ซ̣	- ม̣ - -	ร̣ ร̣ - -	ด̣ ด̣ - ท
- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ม - ซ	- ม - ร	- - - ด	- - - ท̣

- - - -	- ท - ท	- ร̣ - ท	- ล - ซ	- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด̣ - ร̣
- - - ท̣	- - - -	- ร - ท̣	- ล̣ - ซ	- ซ - -	- - - ท̣	- ล̣ - ท̣	- ด - ร

- ม̣ - ซ̣	- ม̣ - -	ร̣ ร̣ - -	ด̣ ด̣ - ล	- ซ - ด̣	- - ร̣ ม̣	- ซ̣ - ม̣	- ร̣ - ด̣
- ม - ซ	- ม - ร	- - - ด	- - - ล̣	- ซ̣ - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด

กลับต้น

รูปแบบสังคีตลักษณ์

จากทำนองหลักเพลงสำเนียงทอง สองชั้น สามารถเขียนทำนองสังคีตลักษณ์ได้ดังนี้

A B C A C / D /

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในรูปแบบสังคีตลักษณ์ของเพลงสำเนียงทอง สองชั้น สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
A	ท่อน 1 บรรทัดที่ 1 ถึงบรรทัดที่ 3 ใน 4 ห้องแรก
B	ท่อน 1 บรรทัดที่ 3 ใน 4 ห้องหลัง ถึงบรรทัดที่ 4 ใน 4 ห้องแรก
C	ท่อน 1 บรรทัดที่ 4 ใน 4 ห้องหลัง
D	ท่อนที่ 2
/	การแสดงการจบท่อนเพลง

ตารางที่ 32 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

กลุ่มเสียงปัญจมูล

จากทำนองหลักเพลงสำเนียงทอง สองชั้น สามารถจำแนกกลุ่มเสียงแต่ละบรรทัดโน้ตได้ดังต่อไปนี้

ท่อน 1

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 2 4 ห้องแรก กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

4 ห้องหลัง กลุ่มเสียงทางเพียงบน

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางเพียงบน

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางเพียงบน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงบน

บรรทัดที่ 2 4 ห้องแรก กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

4 ห้องหลัง สะพานเชื่อมเสียง

บรรทัดที่ 3 4 ห้องแรก กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

4 ห้องหลัง สะพานเชื่อมเสียง

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

รายละเอียดทำนองหลักเพลงสำเนียงทอง สองชั้น กำหนดการใช้กลุ่มเสียงทางเพียงออล่างและกลุ่มเสียงทางเพียงออบน โดยการเปลี่ยนกลุ่มเสียงแต่ละครั้งมีทั้งการใช้สะพานเชื่อมเสียงและเปลี่ยนเสียงโดยฉับพลัน ซึ่งในการเปลี่ยนกลุ่มเสียงจะเป็นการเปลี่ยนอยู่ในคู่ 4

กระสวนจังหวะทำนอง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงสำเนียง สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดใช้กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมาก ตามผลการวิจัยอัตลักษณ์ทางดนตรี ของครูทองดี ชูสัตย์ ให้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์ดังนี้

กระสวนจังหวะทำนองเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ท่อน 1

- - - X	- X X X	- - - X	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X	X X -X
- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	- - XXX	- X - X	- X - X	- X - X
- - - X	- X - X	- X - -	XXX - X	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X
- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X

ท่อน 2

- X X X	- X - X	- - - -	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	X X - X
- - - X	- X X X	- - - X	- X X X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X
- X - X	- X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากกระสวนจังหวะของทำนองข้างต้นนี้ พบว่า มีการใช้กระสวนทำนองในเพลงสำเนียงทองไปทั้งสิ้น 4 ครั้ง กระจายอยู่ทั้งท่อน 1 และท่อน 2

ทิศทางการเคลื่อนที่ของจังหวะทำนอง

ทิศทางทำนองในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ เพลงสำเนียงทอง สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดให้ทิศทางของทำนองมุ่งไปในทิศทางลงตามผลการวิจัยอัตลักษณ์ทางดนตรีของคุณครูทองดี ชูสัตย์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทิศทางทำนองเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ท่อน 1

- - - ซ	- ล฻ ล ล	- - - ด๋	- ล฻ ล ล	- ซ - ซ฻	ซ ซ - ล฻	ล ล - ด	ด๋ ด๋ -ร๋
- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- ม - ม๋	- - ซ๋ ล๋	- ซ๋ - ฟ	- ม๋ - ร๋	- - ฟซล	- ด๋ - ร๋	- ม๋ - ร๋	- ด๋ - ล
- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล
- - - ซ฻	- ซ - ซ	- ม - -	ฟซล - ด๋	- ร๋ ด๋ ล	- ซ - ด	ด๋ ด๋ - ร	ร๋ ร๋ - ม๋
- - - ม	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ซ	- - - ด	- - - ร	- - - ม
- ซ ซ๋ ซ๋	- ล๋ - ซ๋	- ม๋ - ร๋	- ด๋ - ล	- ซ - ด๋	- - ร๋ ม๋	- ซ๋ - ม๋	- ร๋ - ด๋
- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

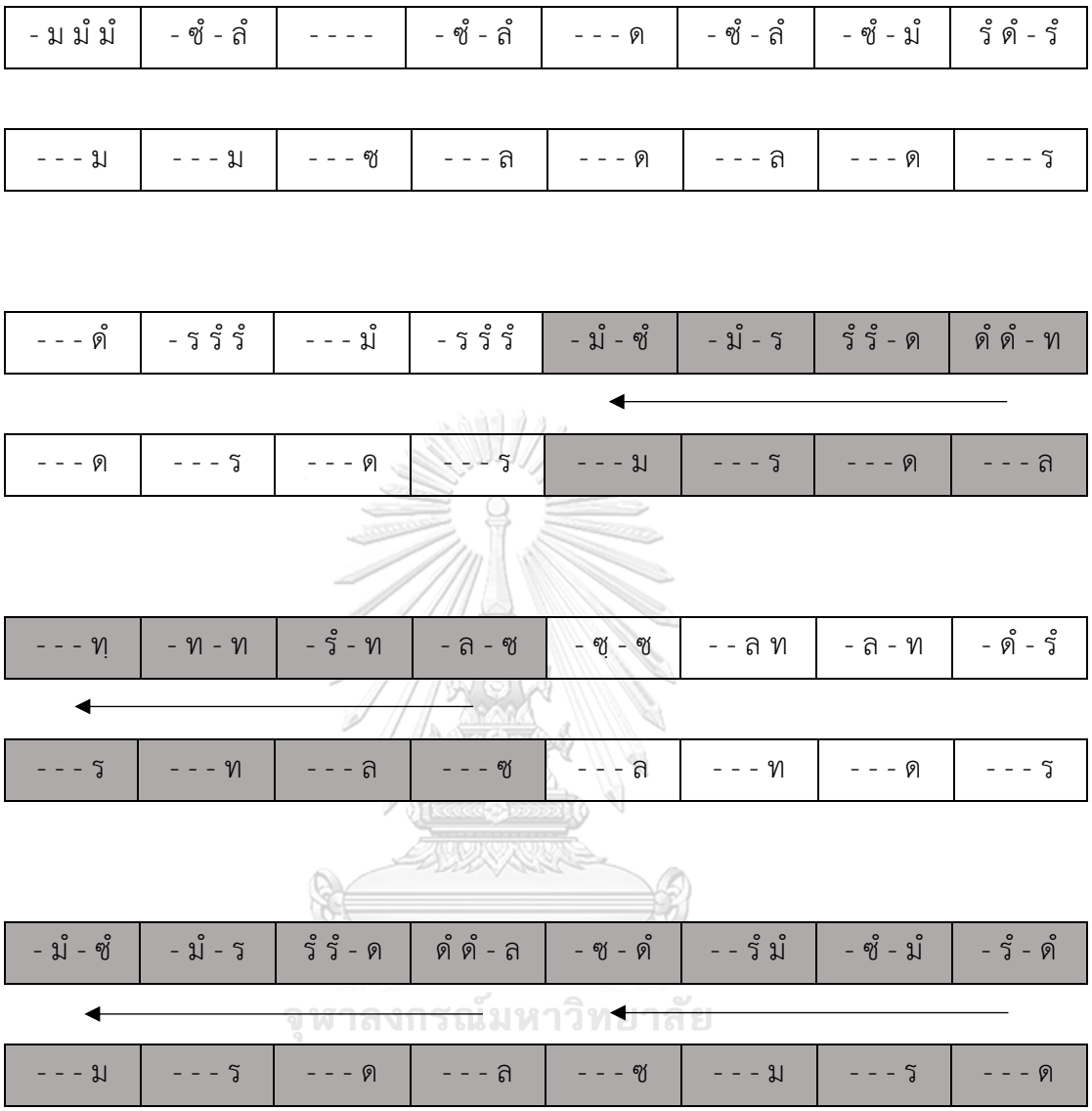

จากทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองข้างต้น พบว่าการเคลื่อนที่ในทิศทางลงในเพลงสำเนียงทอง สองชั้น มีทั้งสิ้น 8 ครั้ง ซึ่งเป็นทิศทางในการเคลื่อนที่หลักของเพลง

ลักษณะการบรรเลงกลับต้นในตัว

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงสำเนียงทอง สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีลักษณะของการบรรเลงกลับต้นในตัวไว้ในท่อน 1 เป็นลักษณะสำคัญที่ปรากฏในอัตลักษณ์ทางดนตรีของครูทองดี ชูสัตย์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทำนองหลักเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ท่อน 1

- - - ซ	- - ล ล	- - - ด	- - ล ล	- ซ - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ด ด -ร
- - - ซ	- ล - -	- - - ด	- ล - -	- ซ - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

- - - ม	- - ซ ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - - ซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
- ม - -	- - - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล

- - - -	- ซ - ซ	- - - -	- ซล - ด	- ร ด ล	- ซ - -	ด ด - -	ร ร - ม
- - - ซ	- - - ร	- ม - -	ฟ - - ด	- ร ด ล	- ซ - ด	- - - ร	- - - ม

- - ซ ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- ซ - -	- ล - ซ	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด

จากทำนองหลักเพลงสำเนียงทอง สองชั้น พบว่าแถบสีทึบ คือส่วนในการกลับต้นของเพลงในเที่ยวที่ 2 โดยเที่ยวที่ 1 จะบรรเลงครบทั้ง 4 บรรทัด แต่ในส่วนของการกลับต้นนั้นจะบรรเลงย้อนไป 2 บรรทัดครึ่งแล้วตัดจบที่ 4 ห้องหลังในบรรทัดที่ 4 ซึ่งเป็นส่วนท้ายของท่อนที่ 1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

4.2.2 เพลงทำนองทับ สองชั้น

แรงบันดาลใจการสร้างสรรค์ทำนอง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ในเพลงทำนองทับ สองชั้น วิจัยได้แรงบันดาลใจจากผลการวิจัยอัตลักษณ์ทางดนตรีของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ซึ่งมีด้วยกัน 3 ประเด็นดังนี้

1. การใช้กลุ่มเสียงที่หลากหลาย
2. กระสวนจังหวะของทำนอง

X X X X	X X X X	X X X X	X X X X

3. ทิศทางการเคลื่อนที่ของจังหวะทำนองในทิศทางขึ้น

ซึ่งมีทำนองและรายละเอียดในการสร้างสรรค์ดังนี้

ทำนองหลักเพลงทำนองทับ สองชั้น

ท่อน 1

- - - -	- มำ - มำ	- ซำ - มำ	- รำ – ท	- ท - -	ล ล - -	ท ท - -	รำ รำ - มำ
- - - ม	- - - -	- ซ - ม	- ร - ทฺ	- ทฺ - ลฺ	- - - ทฺ	- - - ร	- - - ม

- - รำ รำ	- มำ - ฟำ	- ลำ - ฟำ	- มำ - รำ	- มำ รำ ท	- ล - -	รำ รำ - -	มำ มำ - ฟำ
- ร - -	- ม - ฟ	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ทฺ	- ลฺ - ร	- - - ม	- - - ฟ

- - - ลท	- รำ - มำ	- ฟำ - มำ	- รำ - ท	- รำ - มำ	- รำ - -	ท ท - -	ล ล - ซ
- - ซ -	- ร - ม	- ฟ - ม	- ร - ทฺ	- ร - ม	- ร - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ

- - ดำ ดำ	- ท - ล	- ท - ดำ	- - รำ รำ	- ซำ - มำ	- - รำ รำ	- มำ - รำ	- - ดำ ดำ
- ด - -	- ทฺ - ลฺ	- ทฺ - ด	- ร - -	- ซ - ม	- ร - -	- ม - ร	- ด - -

กลับต้น

ท่อน 2 เครื่องนำ เครื่องตาม เครื่องนำ เครื่องตาม

ท - ท -	ล ท - ท	- - ล ท	- - ดำ รำ	มำ - มำ -	รำ มำ - มำ	- - รำ มำ	- - ฟำ ซำ
- ล - ซ	- - ล -	ล ซ - -	ล ท - -	- รำ - ดำ	- - รำ -	รำ ดำ - -	รำ มำ - -

เหลื่อม เหลื่อม เหลื่อม เหลื่อม

- - - -	ฟ ซ - ซ	- - - -	ล ท - ท	- - - -	ล ท - ท	- - - -	ดำ รำ - รำ
- - ร ม	- - ฟ ร	- -ฟ ซ	- - ล ฟ	- - ล ซ	- - ล ฟ	- - ล ท	- - ดำ ล

- ซำ - -	มำ ซำ - รำ	- - มำ รำ	- - มำ มำ	- ล - -	ล ล - -	ท ท - -	ดำ ดำ - รำ
- ซ - -	ม ซ - ร	- - ม ร	- ม - -	- ลฺ - ลฺ	- - - ทฺ	- - - ด	- - - ร

- - - ซล	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ล	- ซ - ดำ	- - รำ มำ	- ซำ - มำ	- รำ - ดำ
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด

กลับต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รูปแบบสังคีตลักษณ์

จากทำนองหลักเพลงทำนองทับ สองชั้น สามารถเขียนทำนองสังคีตลักษณ์ได้ดังนี้

A / B /

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในรูปแบบสังคีตลักษณ์ของเพลงทำนองทับ สองชั้น สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
A	ท่อน 1
B	ท่อน 2
/	การแสดงการจบท่อนเพลง

ตารางที่ 33 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงทำนองทับ สองชั้น

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

กลุ่มเสียงปัญจมูล

จากทำนองหลักเพลงทำนองทับ สองชั้น สามารถจำแนกกลุ่มเสียงแต่ละบรรทัดโน้ตได้ดังต่อไปนี้

ท่อน1

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางนอก

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางเพียงล่าง

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางเพียงบน

ท่อน2

บรรทัดที่ 1 4 ห้องแรก กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

4 ห้องหลัง กลุ่มเสียงทางเพียงบน

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 3 4 ห้องแรกกลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

4 ห้องหลัง สะพานเชื่อมเสียง

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

จากการศึกษาทำนองหลักเพลงทำนองทับ สองชั้น พบว่ามีการใช้กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง กลุ่มเสียงนอก และกลุ่มเสียงทางเพียงออบน โดยการเปลี่ยนกลุ่มเสียงแต่ละครั้งมีการใช้ทั้งใช้สะพานเชื่อมเสียงและเปลี่ยนเสียงโดยฉับพลัน ซึ่งในการเปลี่ยนกลุ่มเสียงจะเป็นการเปลี่ยนอยู่ในคู่ 4

กระสวนจังหวะทำนอง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงทำนองทับ สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดใช้กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมาก ตามผลการวิจัยอัตลักษณ์ทางดนตรีของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ให้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์ดังนี้

กระสวนจังหวะทำนองเพลงทำนองทับ สองชั้น

ท่อน 1

- - - X	- X - X	- X - X	- X – X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X
- - XXX	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- X X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- X X X	- X - X	- X X X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
- X - -	X X - X	- - X X	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- - XXX	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X

จากกระสวนจังหวะของทำนองข้างต้นนี้ กำหนดการใช้กระสวนทำนองเพลงทำนองทับ สองชั้น ไปทั้งหมด 2 ครั้ง ปรากฏอยู่ในช่วงต้นของท่อน 2

ทิศทางการเคลื่อนที่ของจังหวะทำนอง

ทิศทางทำนองในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงทำนองทับสองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดให้ทิศทางของทำนองมุ่งไปในทิศทางลงตามผลการวิจัย อัตลักษณ์ทางดนตรีของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทิศทางทำนองเพลงทำนองทับ สองชั้น

ท่อน 1

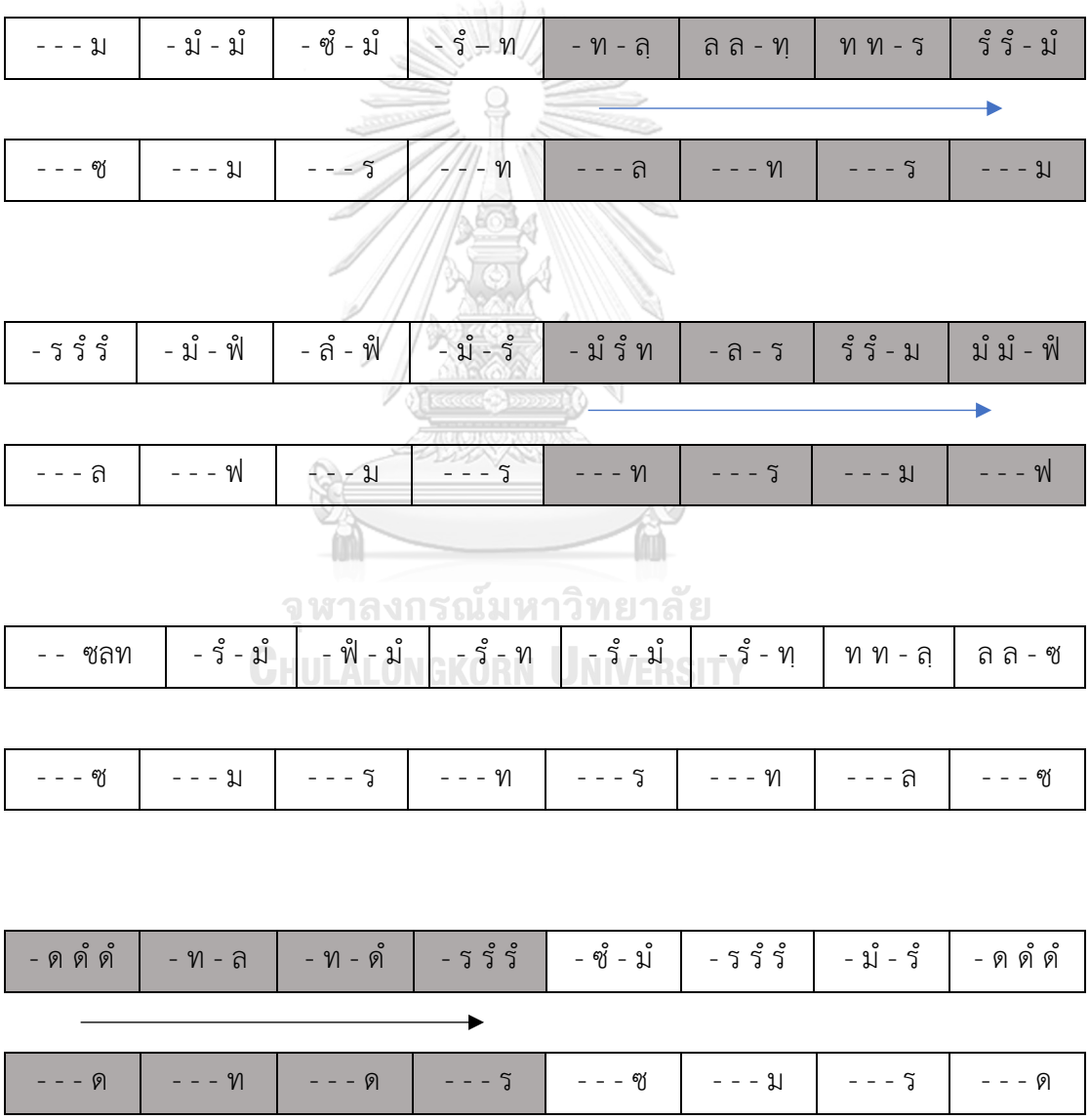

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

ท ล ท ซ	ล ท ล ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ม ด	ร ม ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ซ
- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ซ

- - ร ม	ฟ ซ ฟ ซ	- - ฟ ซ	ล ท ล ท	- - ล ซ	ล ท ล ท	- - ล ท	ด ร ด ร
- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- - - ท	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร

- ซ - -	ม ซ - ร	- - ม ร	- ม ม ม	- ล - ล	ล ล - ท	ท ท - ด	ด ด - ร
- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร

- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองข้างต้น พบว่าการเคลื่อนที่ในทิศทางขึ้นในเพลงทำนองทับ สองชั้น มีทั้งสิ้น 9 ครั้ง ซึ่งเป็นทิศทางในการเคลื่อนที่หลักของเพลง

4.2.3 เพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

แรงบันดาลใจการสร้างสรรค์ทำนอง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ในเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น วิจัยได้แรงบันดาลใจจากผลการวิจัยอัตลักษณ์ทางดนตรีของจางวางทั่ว พาทยโกศล ซึ่งมีด้วยกัน 4 ประเด็นดังนี้

1. การใช้กลุ่มเสียงที่หลากหลาย
2. กระสวนจังหวะของทำนอง

- X - X	- - X X	X X - X	X X - X

3. ทิศทางการเคลื่อนที่ของจังหวะทำนองในทิศทางลง
4. การบรรเลงทางเปลี่ยนในทำนองเที่ยวกลับ

ซึ่งมีทำนองและรายละเอียดในการสร้างสรรค์ดังนี้

ทำนองหลักเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ท่อน 1

- - - รำ	- - - ล	- - รำ ดำ	ล ดำ - รำ	- มำ รำ ดำ	- - ล ล	- ดำ - -	ล ล - ซ
- - - ร	- - - ลฺ	- - ร ด	ลฺ ด - ร	- ม ร ด	- ลฺ - -	- ด - ลฺ	- - - ซฺ

- รำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล	- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ดำ - รำ
- ร - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- ซฺ - -	- - - ทฺ	- ลฺ - ทฺ	- ด - ร

- - - ซล	- ดำ - รำ	- ดำ - ล	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
- - ฟ -	- ด - ร	- ด - ลฺ	- ซฺ - ด	- ซฺ - ลฺ	- ซฺ - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ

- ฟ - ม	- ฟ - -	ซ ซ - -	ล ล - ท	- ดำ - รำ	- ดำ - -	ท ท - -	ล ล - ซ
- ด - ทฺ	- ด - ซฺ	- - - ลฺ	- - - ทฺ	- ด - ร	- ด - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ

กลับต้น

ท่อน 2

- - ล ล	- - ล ล	- ซ - ล	- ดำ - รำ	- - มำ มำ	- รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล
- ลฺ - -	- ลฺ - -	- ซฺ - ลฺ	- ด - ร	- ม - -	- ร - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ

- รำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - -	ท ท - ล	- ดำ - ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
- ร - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- ด - ลฺ	- ซฺ - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ

กลับต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 3

- - ร̤ ร̤	- ฟ̤ - ซ̤	- - ล̤ ซ̤	- - ล̤ ล̤	- ร̤ - -	ร̤ ร̤ - -	ด̤ ด̤ - -	ท ท - ล
- ร - -	- ฟ - ซ	- - - ซ	-ล - -	- ร - ร	- - - ด	- - - ท̣	- - - ล̣

- - ร̤ ร̤	- ฟ̤ - ซ̤	- ล̤ - ซ̤	- ฟ̤ - ร̤	- ม̤ - ร̤	- ด̤ - -	ล ล - -	ด̤ ด̤ - ร̤
- ร - -	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ม - ร	- ด - ล̣	- - - ด	- - - ร

ไม่กลับต้น

เที่ยวเปลี่ยน ท่อน 3

- - - -	- ด̤ - ร̤	- ม̤ - ฟ̤	- ซ̤ - ล̤	- - - -	- ล̤ - ล̤	- ล̤ ล̤ ล̤	- ล̤ - ล̤
- - - -	- ด - ร	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - -	- ด̤ - ร̤	- ด̤ ม̤ ร̤	- ด̤ - ล

- - - -	- ด̤ - ร̤	- ม̤ - ฟ̤	- ซ̤ - ล̤	- ล̤ - ล̤	- ซ̤ - -	ฟ̤ ฟ̤ - -	ม̤ ม̤ - ร̤
- - - -	- ด - ร	- ม - ฟ	- ซ - ล	- ด̤ – ร̤	- ซ - ฟ	- - - ม	- - - ร

ไม่กลับต้น

รูปแบบสังคีตลักษณ์

จากทำนองหลักเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น สามารถเขียนทำนองสังคีตลักษณ์ได้ดังนี้

A / B / C C*/

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในรูปแบบสังคีตลักษณ์ของเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
A	ท่อน 1
B	ท่อน 2
C	ท่อน 3
C*	เที่ยวเปลี่ยน ท่อน 3
/	การแสดงการจบท่อนเพลง

ตารางที่ 34 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กลุ่มเสียงปัญจมูล

จากทำนองหลักเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น สามารถจำแนกกลุ่มเสียงแต่ละบรรทัดโน้ตได้ดังต่อไปนี้

ท่อน 1

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

บรรทัดที่ 2 4 ห้องแรก กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

4 ห้องหลัง กลุ่มเสียงทางเพียงล่าง

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางชวา

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางใน

ท่อน 2

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงบน

บรรทัดที่ 2 4 ห้องแรก กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

4 ห้องหลัง กลุ่มเสียงทางชวา

ท่อน 3

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงบน

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางชวา

จากรายละเอียดทำนองหลักเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น กำหนดการใช้กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง กลุ่มเสียงทางเพียงออบน กลุ่มเสียงทางชวา และกลุ่มเสียงทางใน โดยการเปลี่ยนกลุ่มเสียงแต่ละครั้งจะเป็นการเปลี่ยนเสียงโดยฉับพลัน ซึ่งในการเปลี่ยนกลุ่มเสียงจะมีทั้งการเปลี่ยนอยู่ในคู่ 4 และการเปลี่ยนนอกกลุ่มเสียง ซึ่งผู้วิจัยได้สอดแทรกเข้าไปเพื่อเพิ่มอรรถรสของเพลงให้หลากหลายมากขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กระสวนจังหวะทำนอง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดใช้กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมาก ตามผลการวิจัยอัตลักษณ์ทางดนตรีของจางวางทั่ว พาทยโกศลให้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์ดังนี้

กระสวนจังหวะทำนองเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ท่อน 1

- - - X	- - - X	- - X X	X X - X	- X X X	- X X X	- X - X	X X - X
- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X
- - XXX	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
- X - X	- X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- X - -X	X X - X	X X - X

ท่อน 2

- X X X	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X
- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X

กลับต้น

ท่อน 3

- X X X	- X - X	- - X X	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN

เที่ยวเปลี่ยน ท่อน 3

- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	- - - -	- X - X	- X X X	- X - X
- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X

กลับต้น

จากกระสวนจังหวะของทำนองข้างต้นนี้ กำหนดการใช้กระสวนทำนองเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น ไปทั้งหมด 5 ครั้ง กระจายอยู่ทั้งท่อน 1 ท่อน 2 ท่อน 3 และเที่ยวเปลี่ยนท่อน 3

ทิศทางการเคลื่อนที่ของจังหวะทำนอง

ทิศทางทำนองในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดให้ทิศทางของทำนองมุ่งไปในทิศทางลงตามผลการวิจัยอัตลักษณ์ทางดนตรีของจางวางทั่ว พาทยโกศล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทิศทางทำนองเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ท่อน 1

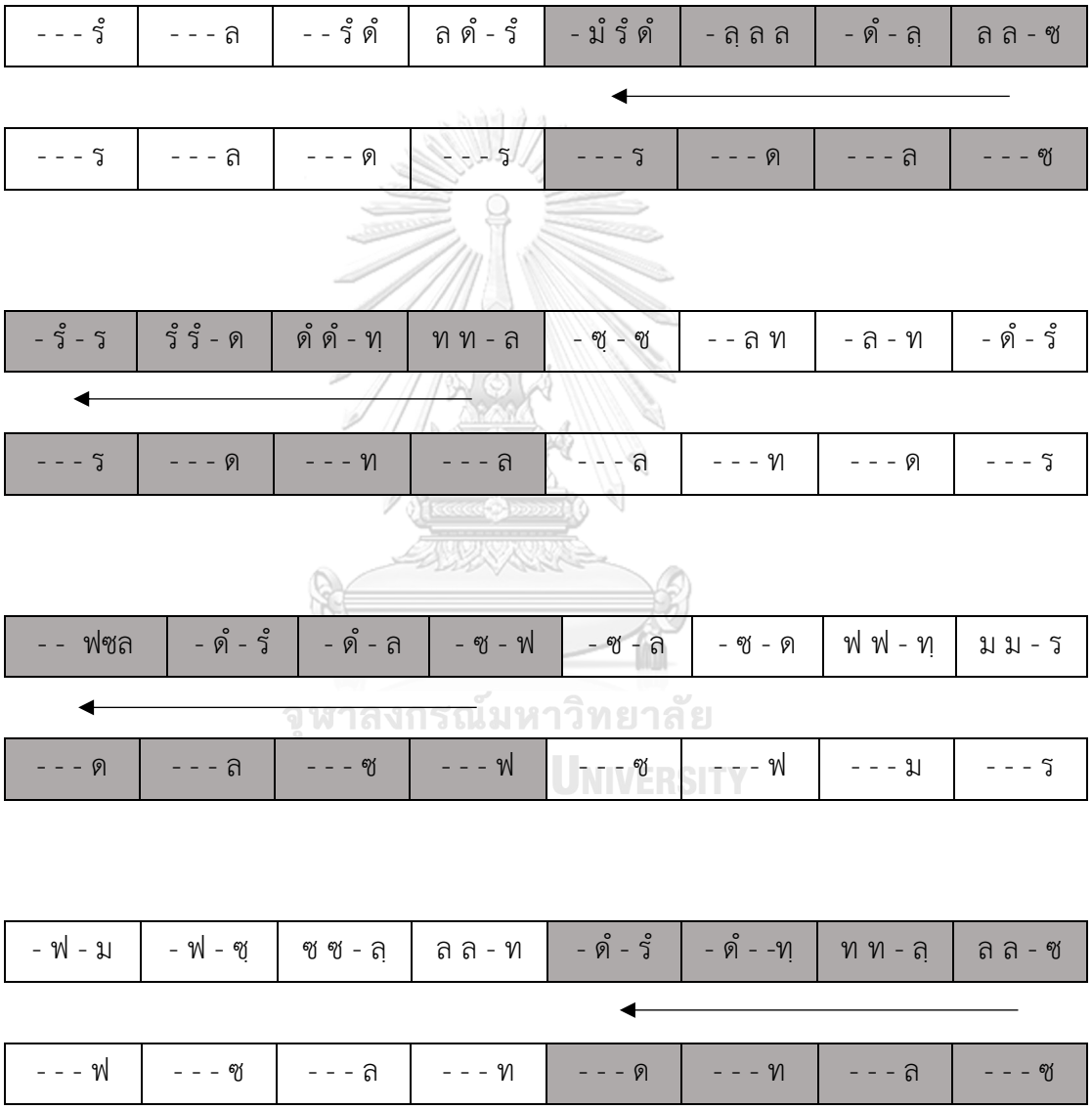

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
UNIVERSITY

ท่อน 2

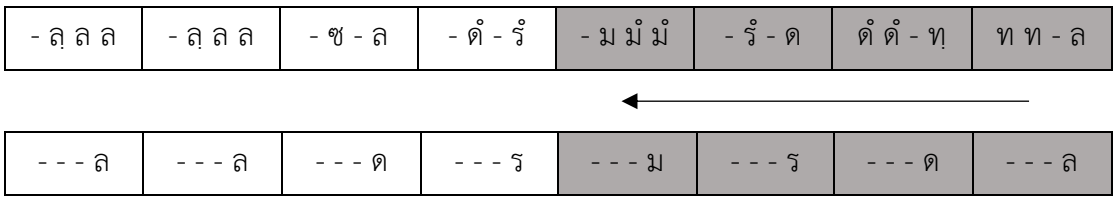

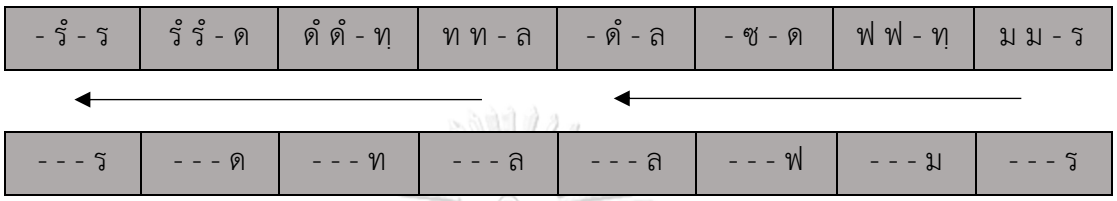

กลับต้น

ท่อน 3

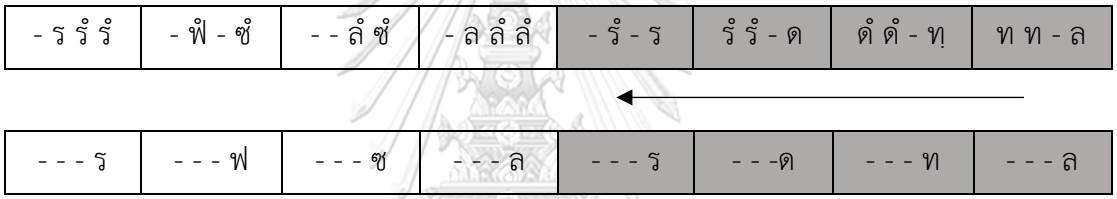

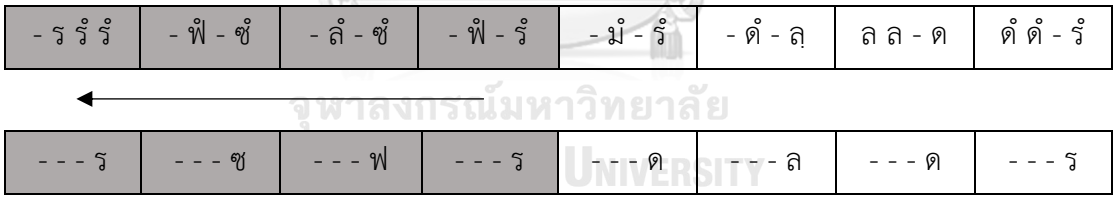

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
UNIVERSITY

เที่ยวเปลี่ยน ท่อน 3

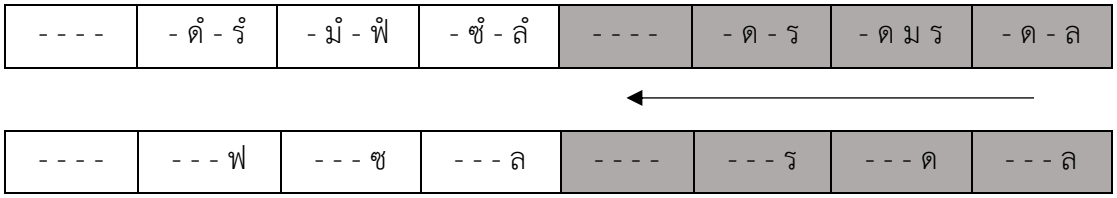

- - - -	- ด̣ - ร̣	- ม̣ - ฟ̣	- ซ̣ - ล̣	- ล̣ - ล̣	- ซ̣ - ฟ	ฟ̣ ฟ̣ - ม	ม̣ ม̣ - ร̣

- - - -	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- - - ล	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร

จากทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองข้างต้น กำหนดการเคลื่อนที่ในทิศทางลงในเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น มีทั้งหมด 11 ครั้ง ซึ่งเป็นทิศทางในการเคลื่อนที่หลักของเพลง

การบรรเลงทางเปลี่ยนในทำนองเที่ยวกลับ

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีทางเปลี่ยนในทำนองเที่ยวกลับอยู่ในท่อน 3 ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากอัตลักษณ์ทางดนตรีของจางวางทั่ว พาทยโกศล ที่ได้ประพันธ์ทางเปลี่ยนไว้ในเพลงอาถรรพ์สามชั้น ท่อน 3 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ท่อน 3

- - ร̣ ร̣	- ฟ̣ - ซ̣	- - ล̣ ซ̣	- - ล̣ ล̣	- ร̣ - -	ร̣ ร̣ - -	ด̣ ด̣ - -	ท ท - ล
- ร - -	- ฟ - ซ	- - - ซ	-ล - -	- ร - ร	- - - ด	- - - ท̣	- - - ล̣

- - ร̣ ร̣	- ฟ̣ - ซ̣	- ล̣ - ซ̣	- ฟ̣ - ร̣	- ม̣ - ร̣	- ด̣ - -	ล ล - -	ด̣ ด̣ - ร̣
- ร - -	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ม - ร	- ด - ล̣	- - - ด	- - - ร

ไม่กลับต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เที่ยวเปลี่ยน ท่อน 3

- - - -	- ด̣ - ร̣	- ม̣ - ฟ̣	- ซ̣ - ล̣	- - - -	- ล̣ - ล̣	- ล̣ ล̣ ล̣	- ล̣ - ล̣
- - - -	- ด - ร	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - -	- ด̣ - ร̣	- ด̣ ม̣ ร̣	- ด̣ - ล

- - - -	- ด̣ - ร̣	- ม̣ - ฟ̣	- ซ̣ - ล̣	- ล̣ - ล̣	- ซ̣ - -	ฟ̣ ฟ̣ - -	ม̣ ม̣ - ร̣
- - - -	- ด - ร	- ม - ฟ	- ซ - ล	- ด̣ – ร̣	- ซ - ฟ	- - - ม	- - - ร

ไม่กลับต้น

4.2.4 เพลงขรัวเทวา สองชั้น

แรงบันดาลใจการสร้างสรรค์ทำนอง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ในเพลงขรัวเทวา สองชั้น วิจัยได้แรงบันดาลใจจากผลการวิจัยอัตลักษณ์ทางดนตรีของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ซึ่งมีด้วยกัน 3 ประเด็นดังนี้

1. กระสวนจังหวะของทำนอง
2. การแทรกทำนองการร้องลงไปในเพลง

X X X X	X X X X	X X X X	X X X X

3. การเปลี่ยนทำนองลงจบเพลง

ซึ่งมีทำนองและรายละเอียดในการสร้างสรรค์ดังนี้

ทำนองหลักเพลงขรัวเทวา สองชั้น

- - - -	- ซ - ซ	- - - -	- ซล - ด	- ล - -	ซ ซ - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
- - - ซ	- - - ร	- ม - -	ฟ - - ด	- ล - ซ	- - - ด	- - - ท	- - - ล

- - - ด	- - ร ม	- ล - ซ	- ม - ร	- - ม ม	- ซ - -	ร ร - -	ด ด - ล
- ด - -	- - - ม	- ล - ซ	- ม - ร	- ม - -	- ซ - ร	- - - ด	- - - ล

เครื่องนำ เครื่องตาม

ร - ม -	ม - ร -	ด - ร -	ร - ด -	ล - ด -	ด - ล -	ซ - ล -	ล - ซ -
- ด - ร	- ด - ล	- ล - ด	- ล - ซ	- ซ - ล	- ซ - ม	- ม - ซ	- ม - ร

- - - ซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด

- - ล ล	- ซ - -	ล ล - -	ซ ซ - ม	- ล - -	ล ล - -	ซ ซ - -	ม ม - ร
- ล - -	- ซ - ล	- - - ซ	- - - ม	- ล - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- ล - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ด ด - ร	- - - ด	- - ร ม	- ร - ม	- ฟ - ซ
- ล - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ด - -	- - - ม	- ร - ม	- ฟ - ซ

กลับต้นเปลี่ยน 4 ห้องแรก

- ซ - ล	- ซ - -	ม ม - -	ร ร - ด
- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - -ด

ลงจบ

- ล ซ ม	- - ม ม	- ร ด ร	- - ม ม	- ซ ล ท	- ด - ร	ซ ม ร ท	- ล - ซ
- ล ซ ม	- ม - -	- ร ด ร	- ม - -	- ซ ล ท	- ด - ร	ซ ม ร ท	- ล - ซ

รูปแบบสังคีตลักษณ์

จากทำนองหลักเพลงขรัวเทวา สองชั้น สามารถเขียนทำนอง สังคีตลักษณ์ได้ดังนี้

A A* /

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงขรัวเทวา สองชั้น สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
A	บรรทัดที่ 1 ถึง 6
A*	บรรทัดที่ 1 ถึง 7
/	การแสดงการจบท่อนเพลง

ตารางที่ 35 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงขรัวเทวา สองชั้น

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

กลุ่มเสียงปัญจมูล

จากทำนองหลักเพลงขรัวเทวา สองชั้น สามารถจำแนกกลุ่มเสียงแต่ละบรรทัดโน้ตได้ดังต่อไปนี้

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

บรรทัดที่ 5 กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

บรรทัดที่ 6 กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

บรรทัดที่ 7 4 ห้องแรก กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

4 ห้องแรก กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

จากรายละเอียดทำนองหลักเพลงขรัวเทวา สองชั้น กำหนดการใช้กลุ่มเสียงทางเพียงออล่างและกลุ่มเสียงทางเพียงออบน โดยการเปลี่ยนกลุ่มเสียงจะเปลี่ยนเสียงโดยฉับพลัน ซึ่งในการเปลี่ยนกลุ่มเสียงจะเป็นการเปลี่ยนอยู่ในคู่ 4

กระสวนจังหวะทำนอง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงขรัวเทวา สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดใช้กระสวนจังหวะของทำนองที่พบมาก ตามผลการวิจัยอัตลักษณ์ทางดนตรีของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ให้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์ดังนี้

กระสวนจังหวะทำนองเพลงขรัวเทวา สองชั้น

- - - X	- X - X	- X - -	XXX - X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X
X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
- - XXX	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X
- X X X	- X - X	X X - X	X X - X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X
- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X - X	X X X X	- X - X

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากกระสวนจังหวะของทำนองข้างต้นนี้ กำหนดการใช้กระสวนทำนองเพลงขรัวเทวา สองชั้น ไปทั้งสิ้น 2 ครั้ง ปรากฏอยู่ในบรรทัดที่ 3 ของเพลง

การแทรกทำนองการร้องลงไปในเพลง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงขรัวเทวา สองชั้น

ผู้วิจัยได้สอดแทรกทำนองเพลงมหาจุฬาลงกรณ์ ลงไปในทำนองเพลง โดยแปลงเป็นทำนองหลักซ่อนไว้ ซึ่งได้รับแรงบันดาลในจากเพลงโรงโหมมหาจุฬาลงกรณ์ที่คุณครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ได้ประพันธ์ไว้โดยสอดแรกทำนองเพลงมหาจุฬาลงกรณ์ไว้ในช่วงท้ายของเพลง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทำนองหลักเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์

- - - -	- ซ - ซ	- ด̣ - ล	- ซ - ด	- ม ร ด	- ซ̣ - -	ด ด - -	ร ร - ม
- - - ซ̣	- - - -	- ด - ล̣	- ซ̣ - ซ̣	- ท̣ ล̣ ซ̣	- ร̣ - ซ̣	- - - ล̣	- - - ท̣

- ด̣ - -	ด ด - -	ร ร - -	ม ม - ซ	- - ด̣ -	ด̣ - ล -	ซ - ล -	ล - ซ -
- ซ̣ - ซ̣	- - - ล̣	- - - ท̣	- - - ซ̣	- - - ล	- ซ - ม	- ม - ซ	- ม - ร

ม - ม -	ม - ม -	ม - ม -	ม - ร -	ด̣ - ด -	ด - ด -	ด - ด -	ร - ม -
- ด - ร	- ด - ร	- ด - ร	- ด - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ด - ร

ม - ม -	ม - ร -	ด - ด -	ร - ม -	ม ร - -	- ด - ร	- ม - -	ซ ล - ซ
- ด - ร	- ด - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ด - ร	- - ด ซ̣	- ซ̣ - ล̣	- ท̣ - -	- ล̣ - ซ̣

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- - ม̣ -	ม̣ - ม̣ -	ร̣ - ด̣ -	- - ล -	- - - ม	- - ซ ล	- ล ด̣ -	- - ล -
- - - ร̣	- ร̣ - ด̣	- ล - ซ	- - - ซ	- - - -	ร ม - -	ซ - - ซ	- - - ซ

- - - ม	- - ซ ล	- ล ด̣ -	- ล ด̣ -	- - ด̣ ล	- ล ด̣ -	ล ซ - -	- - ม -
- - - -	ร ม - -	ซ - - ม	- - - ม	- - - -	ซ - - ม	- - ม ร	- - - ร

- - ด̣ ล	- ล ด̣ -	ล ซ - -	- - ม -	ด - ด -	ด - ด -	ด - ด -	ร - ม -
- - - -	ซ - ม	- - ม ร	- - - ร	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ด - ร

ด - ด -	ด - ด -	ด - ด -	ร - ม -	ม ร - -	ด ร - -	ม ร - -	ด ร ม ซ
- ซฺ - ลฺ	- ซฺ - ลฺ	- ซฺ - ลฺ	- ด - ร	- - ด ซฺ	- - ด ซฺ	- - ด ซฺ	- - - -

ม ร - -	ด ร - -	ม ร - -	ด ร ม ซ	ม ร - -	ด ร ม ซ	ม ร ด -	ม - ซ ซ
- - ด ซฺ	- - ด ซฺ	- - ด ซฺ	- - - -	- - ด ซฺ	- - - -	- - - ร	- ซฺ - -

ม ร - -	ด ร ม ซ	ม ร ด -	ม - ซ ซ	ม ร - -	ด ร ม ซ	- - - -	- - - -
- - ด ซฺ	- - - -	- - - ร	- ซฺ - -	- - ด ซฺ	- - - -	ม ร ด ทฺ	ลฺ ซฺ - -

- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซฺ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - ดำ	- - - -	- - - ดำ	- ดำ ดำ ดำ	- ดำ - ดำ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ด - ด

นิสิตพร้อมหน้า				นิสิตพร้อมหน้า			
- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ
- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัญญาประคอง				สัญญาประคอง			
- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - รำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - มำ	- - - รำ
- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร

ความดีทุกอย่างต่างปอง				ความดีทุกอย่างต่างปอง			
- มำ - รำ	- มำ - ลฺ	- - - ดำ	- - - รำ	- มำ - รำ	- มำ - ลฺ	- - - ดำ	- - - รำ
- ม - ร	- ม - ลฺ	- - - ด	- - - ร	- ม - ร	- ม - ลฺ	- - - ด	- - - ร

ผยองพระเกียรติเกริกไกร				ผยองพระเกียรติเกริกไกร			
- มำ - รำ	- มำ - ซ	- - - ล	- - - ดำ	- มำ - รำ	- มำ - ซ	- - - ล	- - - ดำ
- ม - ร	- ม - ซฺ	- - - ลฺ	- - - ด	- ม - ร	- ม - ซฺ	- - - ลฺ	- - - ด

ดำ - ดำ ดำ	ดำ - ดำ ดำ	ดำ - ดำ ดำ	ดำ - ดำ ดำ	ดำ - ดำ ดำ	ดำ - ดำ ดำ	- - ล -	ล - ซ -
- ด - -	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- - - ซ	- ม - ร

ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	- - ซ -	ซ - ม -
- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- - - ม	- ร - ด

- - - ฟ	ซ ล ท ดำ	- - - ฟ	ซ ล ท ดำ	- - - ฟ	ซ ล ท ดำ	- - ร ม	ฟ - - ซ
- - ด -	- - - ด	- - ด -	- - - ด	- - ด -	- - - ด	- ด - -	- ซฺ - ซฺ

- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- ซ -ล	- ซ - -	ม ม - -	ร ร - ด
- - - -	- - - ซฺ	- ซฺ ซฺ ซฺ	- ซฺ - ซฺ	- ซ -ล	- ซ - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ

เที่ยวกลับ เปลี่ยนบรรทัดสุดท้าย

- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- มำ มำ มำ	- รำ - ท	- - - ล	- - - ซ
- - - -	- - - ซฺ	- ซฺ ซฺ ซฺ	- ซฺ - ซฺ	- ล ซ ม	- ร - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ

ทำนองหลักเพลงขรัวเทวา สองชั้น

- - - -	- ซ - ซ	- - - -	- ซล - ดำ	- ล - -	ซ ซ - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
- - - ซฺ	- - - ร	- ม - -	ฟ - - ด	- ลฺ - ซฺ	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- - - ดำ	- - รำ มำ	- ลำ - ซำ	- มำ - รำ	- - มำ มำ	- ซำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - ล
- ด - -	- - - ม	- ล - ซ	- ม - ร	- ม - -	- ซ - ร	- - - ด	- - - ลฺ

เครื่องนำ เครื่องตาม

รำ - มำ -	มำ - รำ -	ดำ - รำ -	รำ - ดำ -	ล - ดำ -	ดำ - ล -	ซ - ล -	ล - ซ -
- ดำ - รำ	- ดำ - ล	- ล - ดำ	- ล - ซ	- ซ - ล	- ซ - ม	- ม - ซ	- ม - ร

- - - ซล	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ล	- ซ - ดำ	- - รำ มำ	- ซำ - มำ	- รำ - ดำ
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด

น้ำใจน้องพี่สีชมพู				ทุกคนไม่รู้ลืมบูชา			
- - ล ล	- ซ - -	ล ล - -	ซ ซ - ม	- ล - -	ล ล - -	ซ ซ - -	ม ม - ร
- ล - -	- ซ - ล	- - - ซ	- - - ม	- ล - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร

พระคุณของแหล่งเรียนมา				จุฬาลงกรณ์			
- ล - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ด ด - ร	- - - ด	- - ร ม	- ร - ม	- ฟ - ซ
- ล - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ด - -	- - - ม	- ร - ม	- ฟ - ซ

กลับต้นเปลี่ยน 4 ห้องแรก

- ซ - ล	- ซ - -	ม ม - -	ร ร - ด
- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - -ด

ลงจบ

- ล ซ ม	- - ม ม	- ร ด ร	- - ม ม	- ซ ล ท	- ด - ร	ซ ม ร ท	- ล - ซ
- ล ซ ม	- ม - -	- ร ด ร	- ม - -	- ซ ล ท	- ด - ร	ซ ม ร ท	- ล - ซ

การเปลี่ยนทำนองลงจบเพลง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงขรัวเทวา สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างของเพลงให้เป็นลักษณะเดียวกับโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ ซึ่งมีส่วนของทำนองลงจบที่บรรเลงในเที่ยวกลับโดยทำนองนั้นจะแยกออกมาจากทำนองในการกลับต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทำนองหลักเพลงขรัวเทวา สองชั้น

- - - -	- ซ - ซ	- - - -	- ซล - ด	- ล - -	ซ ซ - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
- - - ซ	- - - ร	- ม - -	ฟ - - ด	- ล - ซ	- - - ด	- - - ท	- - - ล

- - - ด	- - ร ม	- ล - ซ	- ม - ร	- - ม ม	- ซ - -	ร ร - -	ด ด - ล
- ด - -	- - - ม	- ล - ซ	- ม - ร	- ม - -	- ซ - ร	- - - ด	- - - ล

เครื่องนำ | | | | เครื่องตาม | | | |

รำ - มำ -	มำ - รำ -	ดำ - รำ -	รำ - ดำ -	ล - ดำ -	ดำ - ล -	ซ - ล -	ล - ซ -
- ดำ - รำ	- ดำ - ล	- ล - ดำ	- ล - ซ	- ซ - ล	- ซ - ม	- ม - ซ	- ม - ร

- - - ซล	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ล	- ซ - ดำ	- - รำ มำ	- ซำ - มำ	- รำ - ดำ
- - ฟ -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	- - - ม	- ซ - ม	- ร - ด

- - ลำ ลำ	- ซำ - -	ลำ ลำ - -	ซำ ซำ - มำ	- ลำ - -	ลำ ลำ - -	ซำ ซำ - -	มำ มำ - รำ
- ล - -	- ซ - ล	- - - ซ	- - - ม	- ล - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร

- ล - -	ซ ซ - -	ล ล - -	ดำ ดำ - รำ	- - - ดำ	- - รำ มำ	- รำ - มำ	- ฟ - ซำ
- ลฺ - ซฺ	- - - ลฺ	- - - ด	- - - ร	- ด - -	- - - ม	- ร - ม	- ฟ - ซ

กลับต้นเปลี่ยน 4 ห้องแรก

- ซำ - ลำ	- ซำ - -	มำ มำ - -	รำ รำ - ดำ
- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - -ด

ลงจบ

- ลำ ซำ มำ	- - มำ มำ	- รำ ดำ รำ	- - มำ มำ	- ซ ล ท	- ดำ - รำ	ซำ มำ รำ ท	- ล - ซ
- ล ซ ม	- ม - -	- ร ด ร	- ม - -	- ซฺ ลฺ ทฺ	- ด - ร	ซ ม ร ทฺ	- ลฺ - ซฺ

4.2.5 เพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

แรงบันดาลใจการสร้างสรรค์ทำนอง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ในเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น วิจัยได้แรงบันดาลใจจากผลการวิจัยอัตลักษณ์ทางดนตรีของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีด้วยกัน 4 ประเด็นดังนี้

1. การแบ่งส่วนของเพลง

2. การใช้กลุ่มเสียงเพียงออล่าง กลุ่มเสียงเพียงออบนและกลุ่มเสียงชวา ในเพลงวา ของบ้านพาทยโกศล

3. การยืนลูกตกที่เสียง เร

4. ลักษณะโครงสร้างของการเอื้อน

ซึ่งมีทำนองและรายละเอียดในการสร้างสรรค์ดังนี้

ทำนองหลักเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

ท่อน 1

- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด̣ - ร̣	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - -	ฟ ฟ - -	ม̣ ม̣ - ร̣
- ซ̣ - -	- - - ท̣	- ล̣ - ท̣	- ด - ร	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- - - ม	- - - ร

- - - -	- ร̣ - ร̣	- ร̣ - -	- - - ร̣	- - ม̣ ม̣	- - ม̣ ม̣	- ล̣ - ซ̣	- ม̣ - ร̣
- - ม ร	- - - -	- ซ - -	ม ร - -	- ม - -	- ม - -	- ล - ซ	- ม - ร

- ท - -	ล ล - -	ท ท - -	ด̣ ด̣ - ร̣	- - ม̣ ม̣	- ร̣ - -	ท ท - -	ล ล - ซ
- ท̣ - ล̣	- - - ท̣	- - - ด	- - - ร	- ม - -	- ร - ท̣	- - - ล̣	- - - ซ̣

กลับต้น

ท่อน 2

- - - ล	- - - ซ	- - ล ล	- ด̣ - ซ	- - - ฟ	- - ซ ล	- ร̣ - ด̣	- ล -ซ
- - - ล̣	- - - ซ̣	- ล̣ - -	- ด - ซ̣	- ด - -	- - - ล̣	- ร - ด	- ล̣ -ซ̣

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- - - -	- ล - ด̣	- ล -ซ	- - - -	- - ล ล	- ซ - ด̣	- - - ซล	- - ซ ซ
- - - -	- ล̣ - ด	- ล̣ -ซ̣	- - - -	- ล̣ - -	- ซ̣ - ด	- - ฟ -	- ซ̣ - -

- - - ด̣ร̣	- ฟ̣ - ซ̣	- ล̣ - ซ̣	- ฟ̣ - ร̣	- ด̣ - ฟ̣	- - ซ̣ ล̣	- ล̣ - ล̣	- ซ̣ - ฟ̣
- - ท -	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ล	- ซ - ฟ	- - - ล	- ด̣ - ล	- ซ - ฟ

กลับต้น

ท่อน 3

- - ร̣ ร̣	- ด̣ - ร̣	- - - -	- ด̣ - ร̣	- - ล ล	- - ด̣ ร̣	- ด̣ - ล	- ซ - ฟ
- ร - -	- ด - ร	- - - -	- ด - ร	- ล̣ - -	- - - ร	- ด - ล̣	- ซ̣ - ด

- - มำ มำ	- ซำ - -	รำ รำ - -	ดำ ดำ - ท	- - ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ดำ - รำ
- ม - -	- ซ - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - ลฺ ซฺ	- ลฺ - ทฺ	- ลฺ - ทฺ	- ด - ร

กลับต้น

รูปแบบสังคีตลักษณ์

จากทำนองหลักเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น สามารถเขียนทำนองสังคีตลักษณ์ได้ดังนี้

A / B / C /

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
A	ท่อน 1
B	ท่อน 2
C	ท่อน 3
/	การแสดงการจบท่อนเพลง

ตารางที่ 36 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น ผู้วิจัยได้แบ่งส่วนของเพลงโดยได้รับแรงบันดาลใจจากการแบ่งส่วนของเพลงวาซึ่งประกอบด้วยต้นเพลงวา เนื้อเพลงวา และท้ายเพลงวา โดยกำหนดให้เพลงตราไพฑูรย์มีทั้งหมด 3 ท่อน

การใช้กลุ่มเสียงเพียงออล่าง กลุ่มเสียงเพียงออบน และกลุ่มเสียงชวา ในเพลงวา ของบ้านพาทยโกศล

จากทำนองหลักเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น สามารถจำแนกกลุ่มเสียงแต่ละบรรทัดโน้ตได้ดังต่อไปนี้

ท่อน 1

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

ท่อน 2

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางชวา

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางชวา

บรรทัดที่ 3 กลุ่มเสียงทางชวา

ท่อน 3

บรรทัดที่ 1 กลุ่มเสียงทางเพียงออบน

บรรทัดที่ 2 กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง

จากรายละเอียดทำนองหลักเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น กำหนดการใช้กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง กลุ่มเสียงทางเพียงออบน และกลุ่มเสียงทางชวา โดยการเปลี่ยนกลุ่มเสียงแต่ละครั้งจะเปลี่ยนเสียงโดยฉับพลัน ซึ่งในการเปลี่ยนกลุ่มเสียงจะเป็นการเปลี่ยนอยู่ในคู่ 4

การยืนลูกตกที่เสียง เร และจบด้วยเสียง เร

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดให้ท่อนที่ 1 เป็นทำนองที่ยืนเสียง เร แบบเดียวกับหัวเพลงวา และทำนองลงจบเพลงลูกตกจะตกในเสียง เร ลักษณะเดียวกับลูกตกในเพลงวา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทำนองต้นเพลงวา 7 ไม้

- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม	ร	- - - ม	- ร - ร	- - - -	- - - ร
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม	ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - -

- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด	ร	- - - ม	- ร - ร	- - - -	- - - ร
- ซ - -	- - - ท	- ล - ท	- ด	ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - -

- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม	ร	- - - ม	- ร - ร	- - - -	- - - ร
- ท - ร	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม	ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - -

- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- ซ - -	- - - ท	- ล - ท	- ด - ร

ทำนองหลักเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

ท่อน 1

- - - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด ำ - ร ำ	- ซ ำ - ล ำ	- ซ ำ - -	ฟ ฟ - -	ม ำ ม ำ - ร ำ
- ซฺ - -	- - - ทฺ	- ลฺ - ทฺ	- ด - ร	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- - - ม	- - - ร

- - - -	- ร ำ - ร ำ	- ร ำ - -	- - - ร ำ	- - ม ำ ม ำ	- - ม ำ ม ำ	- ล ำ - ซ ำ	- ม ำ - ร ำ
- - ม ร	- - - -	- ซ - -	ม ร - -	- ม - -	- ม - -	- ล - ซ	- ม - ร

- ท - -	ล ล - -	ท ท - -	ด ำ ด ำ - ร ำ	- - ม ำ ม ำ	- ร ำ - -	ท ท - -	ล ล - ซ
- ทฺ - ลฺ	- - - ทฺ	- - - ด	- - - ร	- ม - -	- ร - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ

ท้ายเพลงวา

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- - ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
- - - ฟ	ซ - - -	- - - ล	ซ - - -	- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ม

- ร - ท	- ล - ร	- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร
- ร - ท	- ล - ร	- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร

เพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น ท่อน 3

- - ร ำ ร ำ	- ด ำ - ร ำ	- - - -	- ด ำ - ร ำ	- - ล ล	- - ด ำ ร ำ	- ด ำ - ล	- ซ - ฟ
- ร - -	- ด - ร	- - - -	- ด - ร	- ลฺ - -	- - - ร	- ด - ลฺ	- ซฺ - ด

- - ม ำ ม ำ	- ซ ำ - -	ร ำ ร - -	ด ำ ด - ท	- - ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ด ำ - ร ำ
- ม - -	- ซ - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - ลฺ ซฺ	- ลฺ - ทฺ	- ลฺ - ทฺ	- ด - ร

ลักษณะโครงสร้างของการเอื้อน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดให้ท่อนที่ 2 เป็นส่วนที่แสดงถึงผลการวิจัยในการศึกษาทางขับร้องเพลงวา อัตลักษณ์ทางดนตรีของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ โดยการนำโครงสร้างของการเอื้อน ซึ่งประกอบด้วย คำเอื้อน กลวิธี และประโยคในทางขับร้องมาถ่ายทอดในลักษณะของทำนองเพลงที่ขยายทำนองออกไปโดยมีรายละเอียดดังนี้

ท่อน 2

คำเอื้อน		กลวิธีการขับร้อง		ประโยคในทางขับร้อง			
- - - ล	- - - ซ	- - ล ล	- ดำ - ซ	- - - ฟ	- - ซ ล	- รำ - ดำ	- ล -ซ
- - - ลฺ	- - - ซฺ	- ลฺ - -	- ด - ซฺ	- ด - -	- - - ลฺ	- ร - ด	- ลฺ -ซฺ

กลวิธีการขับร้อง				ประโยคในทางขับร้อง			
- - - -	- ล - ดำ	- ล -ซ	- - - -	- - ล ล	- ซ - ดำ	- - - ซล	- - ซ ซ
- - - -	- ลฺ - ด	- ลฺ -ซฺ	- - - -	- ลฺ - -	- ซฺ - ด	- - ฟ -	- ซฺ - -

ประโยคในทางขับร้อง				ประโยคในทางขับร้อง			
- - - ดริ	- ฟำ - ซำ	- ลำ - ซำ	- ฟำ - รำ	- ดำ - ฟำ	- - ซำ ลำ	- ลำ - ลำ	- ซำ - ฟำ
- - ท -	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ล	- ซ - ฟ	- - - ล	- ดำ - ล	- ซ - ฟ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

จากทำนองดังกล่าวอธิบายได้ว่า คำเอื้อน เสียงเอื้อนเดี่ยว ๆ เมื่อรวมกันเป็นกลุ่มจะเรียกว่ากลวิธี เช่น กระทบ ครั่น กลืนเสียง ซึ่งกลวิธีนี้มีคำเอื้อนอยู่ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปเรียงต่อกัน และเมื่อกลวิธีหลาย ๆ กลวิธีมาเรียงต่อกันก็จะเป็นประโยคในทางขับร้อง ซึ่งชุดประโยคในทางขับร้องนั้นจะปะติดปะต่อกันไปเรื่อย ๆ ปะปนกับบทร้องจนกลายเป็นทางขับร้องเพลงไทย

4.2.6 เพลงพูนอุทัย สองชั้น

แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทำนอง

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ในเพลงพูนอุทัย สองชั้น ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจจากชีวประวัติและอุปนิสัยส่วนตัวของครูอุทัย พาทยโกศล ซึ่งสามารถแบ่งออกในการสร้างสรรค์ได้ดังนี้

1. ท่านเป็นผู้รักษาสืบทอดองค์ความรู้ของบ้านพาทยโกศล
2. การกลับต้นมีลักษณะการกลับต้นในตัวตามรูปแบบของบทเพลงบ้านพาทยโกศล
3. การเปลี่ยนเสียง 2 รูปแบบ คือการเปลี่ยนเสียงที่มีสะพานเชื่อมเสียงและเปลี่ยนเสียงโดยฉับพลัน
4. ท่านเป็นผู้ที่ชื่นชอบเพลงของครูสุรพล สมบัติเจริญ

ซึ่งมีทำนองและรายละเอียดในการสร้างสรรค์ดังนี้

ทำนองหลักเพลงพูนอุทัย สองชั้น

- - - -	- รำ - รำ	- รำ - -	- - - รำ	- - ดำ -	ล ซ - -	- - - -	- ฟ - ซ
- - ม ร	- - - -	- ซ - -	ม ร - -	- ล - ซ	- - ฟ ร	- ด - ร	- ด - ร

- - ซ ล	- ดำ - รำ	มำ ฟำ ซำ ฟำ	มำ รำ ดำ ล	รำ - มำ -	มำ - รำ -	ล - ดำ -	ดำ - ล -
- ฟ - -	- ด - ร	ม ฟ ซ ฟ	ม ร ด ลฺ	- ดำ - รำ	- ดำ - ล	- ซ - ล	- ซ - ม

- - รำ รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ	- - ดำ รำ	- ฟำ - ซำ	- ฟำ - -	ซำ ซำ - ฟำ
- ร - -	- ด - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ด	- ท - -	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- - - ฟ

กลับต้น โดยเปลี่ยนเท่าเป็นเสียง ฟา

- - - -	- ฟำ - ฟำ	- ฟำ - -	- - - ฟำ
- - ซ ฟ	- - - -	- ท - -	ซ ฟ - -

- - รำ รำ	- ฟำ - ซำ	- - ลำ ซำ	- - ลำ ลำ	- - รำ รำ	- มำ รำ ดำ	- - ล ล	- ซ - ล
- ร - -	- ฟ - ซ	- - - ซ	- ล - -	- ร - -	- ม ร ด	- ลฺ - -	- ซฺ - ลฺ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - รำ รำ	- ลำ - -	ซำ ซำ - -	ฟำ ฟำ - มำ	- - ลำ ลำ	- ซำ - -	ฟำ ฟำ - -	มำ มำ - รำ
- ร - -	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- ล - -	- ซ - ฟ	- - - ม	- - - ร

ไม่กลับต้น

รูปแบบสังคีตลักษณ์

จากทำนองหลักเพลงพูนอุทัย สองชั้น สามารถเขียนทำนอสังคีตลักษณ์ได้ดังนี้

A A B /

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในรูปแบบสังคีตลักษณ์ของเพลงพูนอุทัย สองชั้น สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของสัญลักษณ์
A	บรรทัดที่ 1 ถึง 3 เที่ยวแรก
A	บรรทัดที่ 1 ถึง 3 เที่ยวกลับ
B	บรรทัดที่ 4 ถึง 5 เที่ยวแรก
/	การแสดงการจบท่อนเพลง

ตารางที่ 37 ตารางจำแนกรูปแบบสังคีตลักษณ์เพลงพูนอุทัย สองชั้น

ที่มา: นายปกรณ์ หนูยิ่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กลุ่มเสียงปัญจมูล

จากทำนองหลักเพลงพูนอุทัย สองชั้น สามารถจำแนกกลุ่มเสียงแต่ละบรรทัดโน้ตได้ดังต่อไปนี้

ท่อน 1

บรรทัดที่ 1 4 ห้องแรก ลูกเท่า
4 ห้องหลัง กลุ่มเสียงทางชวา

บรรทัดที่ 2 4 ห้องแรก สะพานเชื่อมเสียง
4 ห้องหลัง กลุ่มเสียงทางเพียงบน

บรรทัดที่ 3 4 ห้องแรก สะพานเชื่อมเสียง
4 ห้องหลัง กลุ่มเสียงทางชวา

บรรทัดที่ 4 กลุ่มเสียงทางเพียงบน

บรรทัดที่ 5 กลุ่มเสียงทางชวา

จากรายละเอียดทำนองหลักเพลงพูนอุทัย สองชั้น กำหนดการใช้กลุ่มเสียงทางเพียงออล่าง กลุ่มเสียงทางเพียงออบน และกลุ่มเสียงทางชวา โดยการเปลี่ยนกลุ่มเสียงแต่ละครั้งมีการใช้ทั้งใช้สะพานเชื่อมเสียงและเปลี่ยนเสียงโดยฉับพลัน ซึ่งในการเปลี่ยนกลุ่มเสียงจะเป็นการเปลี่ยนอยู่ในคู่ 4

ท่านเป็นผู้รักษาสืบทอดองค์ความรู้ของบ้านพาทยโกศล

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์เพลงพูนอุทัย สองชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดให้บรรทัดที่ 1 ถึง 3 เป็นส่วนที่แสดงถึงองค์ความรู้ของบ้านพาทยโกศลซึ่งสามารถแบ่งเป็นประเด็นได้ดังนี้

การใช้กระสวนจังหวะของทำนองฆ้องอัตลักษณ์ของบ้านพาทยโกศล

ทำนองเพลงพูนอุทัย สองชั้น บรรทัดที่ 1 ใน 4 ห้องหลัง ผู้วิจัยได้ใช้มือฆ้องซึ่งถือเป็นมือฆ้องอัตลักษณ์มือหนึ่งของบ้านพาทยโกศล ซึ่งลักษณะการแบ่งมือดังกล่าวนี้ครูสมศักดิ์ ไตรย์วาสน์ ได้กล่าวไว้ว่า

> *การแบ่งมือฆ้องสำนวนนี้ที่บ้านต่างจากที่อื่นๆ และจะใช้อย่างนี้ทุกเพลง จะรู้ได้เลยว่าใครเรียนมาจากที่บ้านได้ของจริงมาหรือเปล่า เพราะครูพังพอนสอนมาว่ามือนี้บ้านเราไม่เหมือนใครตีตรงๆไม่ยักจังหวะ* (สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2564)

การแบ่งมือของบ้านพาทยโกศล

- - - -	- รำ - รำ	- รำ - -	- - - รำ	- - ดำ -	ล ซ - -	- - - -	- ฟ - ซ
- - ม ร	- - - -	- ซ - -	ม ร - -	- ล - ซ	- - ฟ ร	- ด - ร	- ด - ร

การแบ่งมือโดยทั่วไป

- - - -	- รำ - รำ	- รำ - -	- - - รำ	- ล ดำ -	ล ซ - -	- - - -	ซ ฟ - ซ
- - ม ร	- - - -	- ซ - -	ม ร - -	- - - ซ	- - ฟ ร	- ด - ร	ด - ร

ลักษณะทำนองเพลงเต่าทอง สองชั้น ของครูทองดี ชูสัตย์

ผู้วิจัยได้กำหนดให้ทำนองเพลงพูนอุทัย สองชั้น บรรทัดที่ 2 ใน 4 ห้องแรก ผู้วิจัยได้ใช้มือฆ้องซึ่งได้แรงบันดาลใจมาจากสำนวนเพลงเต่าทอง สองชั้น ซึ่งถือเป็นสำนวนเอกลักษณ์สำนวนหนึ่ง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทำนองเพลงเต่าทอง สองชั้น ท่อน 2

- - -รม	- ซ - ล	ท ด ร ด	ท ล ซ -	- - - ม	- - - ม	- - - -	- - - ม
- - ด -	- ซ - ล	ท ด ร ด	ท ล ซ ม	- - - -	- - - ล	- - - ม	- - - -

- - - ซ	- - ท -	- - - ซ	- - -ลท	- ท - ร	ม ร - -	- - ล ท	- - ด ร
- - - ร	- - - ลซ	- ร - -	- - ซ -	- ซ - -	- - ด ท	ล ซ - -	ล ท - -

- - - ด	- - -ร	- - - ม	- ซ - -	- ม - ซ	- - ซล -	- ซ - -	ม - - -
- ซ - -	- - ด -	- ร - -	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- ม - -	- รด - ล

- - ร -	ร ร - -	ม ม - -	ซ ซ - -	ด ด - -	ท ท - -	ล ล - -	ซ ซ - ม
- - - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ด	- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ท

- - - -	- ฟ - -	ล ฟ - -	ม ฟ - -	- - ม ฟ	- - ซ ล	- ท - -	ล ซ - -
- - - ร	- ม - ม	- - ม ร	- ม - ม	- ร - -	ม ฟ - -	ซ - ล ซ	- - ฟ ม

ทำนองหลักเพลงพูนอุทัย สองชั้น

- - - -	- ร - ร	- ร - -	- - - ร	- - ด -	ล ซ - -	- - - -	- ฟ - ซ
- - ม ร	- - - -	- ซ - -	ม ร - -	- ล - ซ	- - ฟ ร	- ด - ร	- ด - ร

- - ซ ล	- ด - ร	ม ฟ ซ ฟ	ม ร ด ล	ร - ม -	ม - ร -	ล - ด -	ด - ล -
- ฟ - -	- ด - ร	ม ฟ ซ ฟ	ม ร ด ล	- ด - ร	- ด - ล	- ซ - ล	- ซ - ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - รำ รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ	- - ดำ รำ	- ฟ - ซำ	- ฟ - -	ซำ ซำ - ฟ
- ร - -	- ด - ล฻	- - - ซ฻	- - - ด	- ท - -	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- - - ฟ

จากทำนองเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ผู้วิจัยได้กำหนดให้ทำนองเพลงพูนอุทัย สองชั้น บรรทัดที่ 2 ใน 4 ห้องหลัง ผู้วิจัยได้ใช้มือฆ้องซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากสำนวนเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ ซึ่งถือเป็นสำนวนเอกลักษณ์สำนวนหนึ่ง รายละเอียดดังนี้

กระสวนจังหวะทำนองเอกลักษณ์เพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์

- - - -	- ซ - ซ	- ดำ - ล	- ซ - ด	- ม ร ด	- ซ฻ - -	ด ด - -	ร ร - ม
- - - ซ฻	- - - -	- ด - ล฻	- ซ฻ - ซ฻	- ท฻ ล฻ ซ฻	- ร฻ - ซ฻	- - - ล฻	- - - ท฻

- ดำ - -	ด ด - -	ร ร - -	ม ม - ซ	- - ดำ -	ดำ - ล -	ซ - ล -	ล - ซ -
- ซ฻ - ซ฻	- - - ล฻	- - - ท฻	- - - ซ฻	- - - ล	- ซ - ม	- ม - ซ	- ม - ร

ม - ม -	ม - ม -	ม - ม -	ม - ร -	ด฻ - ด -	ด - ด -	ด - ด -	ร - ม -
- ด - ร	- ด - ร	- ด - ร	- ด - ล฻	- ซ฻ - ล฻	- ซ฻ - ล฻	- ซ฻ - ล฻	- ด - ร

ม - ม -	ม - ร -	ด - ด -	ร - ม -	ม ร - -	- ด - ร	- ม - -	ซ ล - ซ
- ด - ร	- ด - ล฻	- ซ฻ - ล฻	- ด - ร	- - ด ซ฻	- ซ฻ - ล฻	- ท฻ - -	- ล฻ - ซ฻

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - มำ -	มำ - มำ -	รำ - ดำ -	- - ล -	- - - ม	- - ซ ล	- ล ดำ -	- - ล -
- - - รำ	- รำ - ดำ	- ล - ซ	- - - ซ	- - - -	ร ม - -	ซ - - ซ	- - - ซ

- - - ม	- - ซ ล	- ล ดำ -	- ล ดำ -	- - ดำ ล	- ล ดำ -	ล ซ - -	- - ม -
- - - -	ร ม - -	ซ - - ม	- - - ม	- - - -	ซ - - ม	- - ม ร	- - - ร

- - ดำ ล	- ล ดำ -	ล ซ - -	- - ม -	ด - ด -	ด - ด -	ด - ด -	ร - ม -
- - - -	ซ - ม	- - ม ร	- - - ร	- ซ฻ - ล฻	- ซ฻ - ล฻	- ซ฻ - ล฻	- ด - ร

ด - ด -	ด - ด -	ด - ด -	ร - ม -	ม ร - -	ด ร - -	ม ร - -	ด ร ม ซ
- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ซ̣ - ล̣	- ด - ร	- - ด ซ̣	- - ด ซ̣	- - ด ซ̣	- - - -

ม ร - -	ด ร - -	ม ร - -	ด ร ม ซ	ม ร - -	ด ร ม ซ	ม ร ด -	ม - ซ ซ
- - ด ซ̣	- - ด ซ̣	- - ด ซ̣	- - - -	- - ด ซ̣	- - - -	- - - ร	- ซ̣ - -

ม ร - -	ด ร ม ซ	ม ร ด -	ม - ซ ซ	ม ร - -	ด ร ม ซ	- - - -	- - - -
- - ด ซ̣	- - - -	- - - ร	- ซ̣ - -	- - ด ซ̣	- - - -	ม ร ด ท̣	ล̣ ซ̣ - -

- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ̣

- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด̣	- - - -	- - - ด̣	- ด̣ ด̣ ด̣	- ด̣ - ด̣
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ด - ด

- - - ม̣	- - - ม̣	- - - ม̣	- - - ม̣	- - - ม̣	- - - ม̣	- - - ม̣	- - - ม̣
- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม

- - - ม̣	- - - ม̣	- - - ม̣	- - - ร̣	- - - ม̣	- - - ม̣	- - - ม̣	- - - ร̣
- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร

- ม̣ - ร̣	- ม̣ - ล̣	- - - ด̣	- - - ร̣	- ม̣ - ร̣	- ม̣ - ล̣	- - - ด̣	- - - ร̣
- ม - ร	- ม - ล̣	- - - ด	- - - ร	- ม - ร	- ม - ล̣	- - - ด	- - - ร

- ม̣ - ร̣	- ม̣ - ซ	- - - ล	- - - ด̣	- ม̣ - ร̣	- ม̣ - ซ	- - - ล	- - - ด̣
- ม - ร	- ม - ซ̣	- - - ล̣	- - - ด	- ม - ร	- ม - ซ̣	- - - ล̣	- - - ด

ด̣ - ด̣ ด̣	ด̣ - ด̣ ด̣	ด̣ - ด̣ ด̣	ด̣ - ด̣ ด̣	ด̣ - ด̣ ด̣	ด̣ - ด̣ ด̣	- - ล -	ล - ซ -
- ด - -	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- - - ซ	- ม - ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	ซ - ซ ซ	- - ซ -	ซ - ม -
- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- ซฺ - -	- - - ม	- ร - ด

- - - ฟ	ซ ล ท ดำ	- - - ฟ	ซ ล ท ดำ	- - - ฟ	ซ ล ท ดำ	- - ร ม	ฟ - - ซ
- - ด -	- - - ด	- - ด -	- - - ด	- - ด -	- - - ด	- ด - -	- ซฺ - ซฺ

- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- ซ -ล	- ซ - -	ม ม - -	ร ร - ด
- - - -	- - - ซฺ	- ซฺ ซฺ ซฺ	- ซฺ - ซฺ	- ซ -ล	- ซ - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ

เที่ยวกลับ เปลี่ยนบรรทัดสุดท้าย

- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ - ซ	- มำ มำ มำ	- รำ - ท	- - - ล	- - - ซ
- - - -	- - - ซฺ	- ซฺ ซฺ ซฺ	- ซฺ - ซฺ	- ล ซ ม	- ร - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ

ทำนองเพลงพูนอุทัย สองชั้น

- - - -	- รำ - รำ	- รำ - -	- - - รำ	- - ดำ -	ล ซ - -	- - - -	- ฟ - ซ
- - ม ร	- - - -	- ซ - -	ม ร - -	- ล - ซ	- - ฟ ร	- ด - ร	- ด - ร

- - ซ ล	- ดำ - รำ	มำ ฟำ ซำ ฟำ	มำ รำ ดำ ล	รำ - มำ -	มำ - รำ -	ล - ดำ -	ดำ - ล -
- ฟ - -	- ด - ร	ม ฟ ซ ฟ	ม ร ด ลฺ	- ดำ - รำ	- ดำ - ล	- ซ - ล	- ซ - ม

- - รำ รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ	- - ดำ รำ	- ฟำ - ซำ	- ฟำ - -	ซำ ซำ - ฟำ
- ร - -	- ด - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ด	- ท - -	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- - - ฟ

การกลับต้นกำหนดให้มีลักษณะการกลับต้นในตัวตามอัตลักษณ์ของเพลงบ้านพาทยโกศล ผู้วิจัยได้กำหนดให้ทำนองเพลงพูนอุทัย สองชั้น มีลักษณะการบรรเลงกลับต้นในตัว คือบรรเลงบรรทัดที่ 1 ถึง 3 จำนวน 2 เที่ยวแล้วถึงจะบรรเลงในบรรทัดที่ 4 และ 5 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ทำนองหลักเพลงพูนอุทัย สองชั้น

- - - -	- ร̣ - ร̣	- ร̣ - -	- - - ร̣	- - ด̣ -	ล ซ - -	- - - -	- ฟ - ซ
- - ม ร	- - - -	- ซ - -	ม ร - -	- ล - ซ	- - ฟ ร	- ด - ร	- ด - ร

- - ซ ล	- ด̣ - ร̣	ม̣ ฟ̣ ซ̣ ฟ̣	ม̣ ร̣ ด̣ ล	ร̣ - ม̣ -	ม̣ - ร̣ -	ล - ด̣ -	ด̣ - ล -
- ฟ - -	- ด - ร	ม ฟ ซ ฟ	ม ร ด ล̣	- ด̣ - ร̣	- ด̣ - ล	- ซ - ล	- ซ - ม

- - ร̣ ร̣	- ด̣ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ	- - ด̣ ร̣	- ฟ̣ - ซ̣	- ฟ̣ - -	ซ̣ ซ̣ - ฟ̣
- ร - -	- ด - ล̣	- - - ซ̣	- - - ด	- ท - -	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- - - ฟ

กลับต้น โดยเปลี่ยนเท่าเป็นเสียง ฟา

- - - -	- ฟ̣ - ฟ̣	- ฟ̣ - -	- - - ฟ̣
- - ซ ฟ	- - - -	- ท - -	ซ ฟ - -

- - ร̣ ร̣	- ฟ̣ - ซ̣	- - ล̣ ซ̣	- - ล̣ ล̣	- - ร̣ ร̣	- ม̣ ร̣ ด̣	- - ล ล	- ซ - ล
- ร - -	- ฟ - ซ	- - - ซ	- ล - -	- ร - -	- ม ร ด	- ล̣ - -	- ซ̣ - ล̣

- - ร̣ ร̣	- ล̣ - -	ซ̣ ซ̣ - -	ฟ̣ ฟ̣ - ม̣	- - ล̣ ล̣	- ซ̣ - -	ฟ̣ ฟ̣ - -	ม̣ ม̣ - ร̣
- ร - -	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- ล - -	- ซ - ฟ	- - - ม	- - - ร

ไม่กลับต้น

ครูอุทัย พาทยโกศลเป็นผู้ที่ชื่นชอบเพลงของครูสุรพล สมบัติเจริญ

ผู้วิจัยได้กำหนดให้ทำนองเพลงพูนอุทัย สองชั้น บรรทัดที่ 5 และบรรทัดที่ 6 เป็นทำนองที่สอดคล้องกับเพลงอาทิตย์อุทัยรำลึก หนึ่งในเพลงลูกทุ่งของครูสุรพล สมบัติเจริญ นักร้องที่ครูอุทัย พาทยโกศล ชื่นชอบมาก นอกจากนี้เพลงอาทิตย์อุทัยรำลึกยังมีชื่อพ้องกับชื่อครูอุทัย พาทยโกศล และชื่อคล้ายกับเพลงโหมโรงอาทิตย์อุทัย ของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ผู้วิจัยจึงนำเนื้อเพลงในช่วงที่เป็นภาษาไทยเข้ามาสอดแทรกในทำนองเพลงซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ 3 โน้ตเพลงอาทิตย์อุทัยรำลึก

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ทำนองหลักเพลงพูนอุทัย สองชั้น

- - - -	- รำ - รำ	- รำ - -	- - - รำ	- - ดำ -	ล ซ - -	- - - -	- ฟ - ซ
- - ม ร	- - - -	- ซ - -	ม ร - -	- ล - ซ	- - ฟ ร	- ด - ร	- ด - ร

- - ซ ล	- ดำ - รำ	มำ ฟำ ซำ ฟำ	มำ รำ ดำ ล	รำ - มำ -	มำ - รำ -	ล - ดำ -	ดำ - ล -
- ฟ - -	- ด - ร	ม ฟ ซ ฟ	ม ร ด ลฺ	- ดำ - รำ	- ดำ - ล	- ซ - ล	- ซ - ม

- - รำ รำ	- ดำ - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ	- - ดำ รำ	- ฟำ - ซำ	- ฟำ - -	ซำ ซำ - ฟำ
- ร - -	- ด - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ด	- ท - -	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- - - ฟ

กลับต้น โดยเปลี่ยนเท่าเป็นเสียง ฟา

- - - -	- ฟำ - ฟำ	- ฟำ - -	- - - ฟำ
- - ซ ฟ	- - - -	- ท - -	ซ ฟ - -

อยู่ห่างเธอใจละเมอเพ้อคราญ				กำสรวลนิวรณ์ก่อนนิทรา			
- - ร์ ร์	- ฟ์ - ซ์	- - ล์ ซ์	- - ล์ ล์	- - ร์ ร์	- ม์ ร์ ด์	- - ล ล	- ซ - ล
- ร - -	- ฟ - ซ	- - - ซ	- ล - -	- ร - -	- ม ร ด	- ล̣ - -	- ซ̣ - ล̣

แดนอาทิตย์อุทัยที่จากมา				หลับตาครั้งใดใจอาวรณ์			
- - ร์ ร์	- ล์ - -	ซ์ ซ์ - -	ฟ์ ฟ์ - ม์	- - ล์ ล์	- ซ์ - -	ฟ์ ฟ์ - -	ม์ ม์ - ร์
- ร - -	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- ล - -	- ซ - ฟ	- - - ม	- - - ร

ไม่กลับต้น

4.3 การสร้างบทขับร้อง

4.3.1 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ผู้วิจัยกำหนดให้บทร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัติและผลงานของครูทองดี ชูสัตย์ ตลอดถึงการน้อมรำลึกพระคุณของคุณครูทองดี ชูสัตย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณูปการกับวงการดนตรีไทย ดังมีรายละเอียดดังนี้

บทร้องเพลง สำเนียงทอง สองชั้น

เพลงนี้หรือ ชื่อว่า สำเนียงทอง สำนวนคล้อง นามครู ผู้สืบศิลป์
เพลงหน้าพาทย์ องค์พระ จึงได้ยิน ไปทั่วถิ่น ประเทศ ทุกเขตคาม
น้อมระลึก พระคุณครู ปู่ทองดี ผู้เป็นศรี สง่า น่าเกรงขาม
สรรค์เพลงไทย ไพเราะ ให้เหมาะงาม สมกับนาม ทองดี ชูสัตย์เอย

ความหมายของบทร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ชื่อเพลงสำเนียงทอง ตั้งขึ้นให้สอดคล้องกับชื่อครูทองดี ชูสัตย์ ครูดนตรีไทยท่านสำคัญที่ครั้งหนึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ให้ครูทองดีเป็นผู้บอกเพลงหน้าพาทย์เพลงองค์พระพิราพ จึงทำให้เพลงพระพิราพยังคงอยู่คู่กับวงการดนตรีไทยจนกระทั่งถึงปัจจุบัน จึงได้สร้างสรรค์เพลงนี้ขึ้นเพื่อเป็นความระลึกถึงครูทองดี ชูสัตย์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

4.3.2 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น

ผู้วิจัยได้กำหนดให้บทร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัติและผลงานของหลวงกัลยาณมิตตาวาส ตลอดถึงการน้อมรำลึกพระคุณของหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณูปการกับวงการดนตรีไทย ดังมีรายละเอียดดังนี้

บทร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น

ฟังบรรเลง ชื่อเพลงร้อง ทำนองทับ ที่ขานรับ มโหรี รี่เรื่อยเสียง
สื่อความหมาย คุณครู ผู้พอเพียง เจ้าสำเนียง ดนตรี ที่ฝั่งธน
ชื่อว่าหลวง กัลยาณมิตตาวาส ต้นตระกูล บ้านพาทยโกศล
จำเรียงเพลง ระลึกถึง ยอดครูคน พระคุณล้น เกินกว่า จะลืมเอย

ความหมายของบทร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น

การขอเชิญฟังการบรรเลงเพลงทำนองทับที่บรรเลงด้วยวงมโหรี ซึ่งสื่อความหมายถึงหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเครื่องดนตรีซอสามสาย เครื่องดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์ของวงมโหรี ซึ่งหลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) ครั้งหนึ่งท่านเคยได้รับราชการเป็นเจ้ากรมเก็บภาษีซุง แต่ด้วยเป็นคนที่พอเพียงและเป็นคนที่ซื่อสัตย์สุจริต จึงได้ออกมารับงานพี่พาทย์เพียงอย่างเดียวและเป็นต้นตระกูลของสำนักดนตรีบ้านพาทยโกศล ผู้วิจัยจึงประพันธ์เพลงนี้เพื่อระลึกถึงคุณงามความดีของหลวงกัลยาณมิตตาวาสที่มีต่อวงการดนตรีไทย

4.3.3 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ผู้วิจัยได้กำหนดให้บทร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัติและผลงานของจางวางทั่ว พาทยโกศล ตลอดถึงการน้อมรำลึกพระคุณของจางวางทั่ว พาทยโกศล ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณูปการกับวงการดนตรีไทย ดังมีรายละเอียดดังนี้

บทร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ยามลมชาย บ่ายคล้อย จวนม่อยหลับ ยังสดับ ดนตรี ที่ขับขาน
ครื้นครึก บรรเลง บทเพลงกาล จัดจ้าน แจ่มแจ้ง ประจักษ์ใจ
ยุคทอง ของพาทยโกศล จางวางทั่ว ท่านเป็นคน สืบสานไว้
ชาวฝั่งธน จะไม่สิ้น ดนตรีไทย ศัพท์เสียงทั่ว ฝากไว้ อีกเพลงเอย

ความหมายของบทร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

เมื่อย้อนไปในอดีตตามคำบอกเล่าของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ที่กล่าวไว้ว่าวงดนตรีบ้านพาทยโกศลสมัยจางวางทั่ว พาทยโกศลนั้น เต็มไปด้วยลูกศิษย์ที่มาหาความรู้ ได้ยิน

เสียงดนตรี ปี่พาทย์ตั้งแต่เช้าถึงค่ำ ซึ่งยุคของครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ถือเป็นยุคทองของวงดนตรีบ้านพาทยโกศล ซึ่งงานที่จะต้องออกไปบรรเลงมีอยู่ตลอดทุกวัน ทั้งยุคของครูจางวางทั่ววงดนตรีบ้านพาทยโกศลยังได้เข้าไปรับใช้เจ้านายหลายพระองค์ ความรู้ต่าง ๆ ในครั้งนั้นได้สืบทอดจนมาถึงปัจจุบันดังการประพันธ์เพลงศัพท์เสียงทั่วที่รวบรวมเอาอัตลักษณ์ทางดนตรีของจางวางทั่วเพื่อส่งต่อแก่คนรุ่นหลังต่อไป

4.3.4 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น

ผู้วิจัยได้กำหนดให้บทร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัติและผลงานของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ตลอดถึงการน้อมรำลึกพระคุณของครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณูปการกับวงการดนตรีไทย ดังมีรายละเอียดดังนี้

บทร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น

ขรัวเทวา เพลงนี้ ไว้เทิดครู ผู้รอบรู้ ศาสตร์ศิลป์ สิ้นทุกสิ่ง
ซอสามสาย พริ้วเพริศ เป็นเลิศจริง ปี่นิ่ง เสียงโต โอฬาร
โหมโรง มหา จุฬาลงกรณ์ สั่งสอน สู่ศิษย์ ให้สืบสาน
ครูเทวา ประสิทธิ์ เป็นตำนาน ให้กล่าวขาน ยอดกวี ดนตรีเอย

ความหมายของบทร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น

เพลงขรัวเทวาเพลงนี้ประพันธ์ขึ้นเพื่อเทิดพระคุณครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล ผู้ที่เปี่ยมไปด้วยความรู้ทั้งศาสตร์และศิลป์ด้านดนตรีไทย ซึ่งท่านเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญเป็นอย่างมากในเรื่องของซอสามสายและปี่ ซึ่งครั้งหนึ่งท่านได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าจากพระบาท-สมเด็จพระชนกาธิเบศ มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรให้ประพันธ์ขึ้นเป็นทางไทยและใช้เพลงโหมโรงประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ท่านจะถึงแก่กรรมไปเป็นเวลานานแล้วแต่ความรู้ความสามารถของท่านยังเป็นที่กล่าวขานจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

4.3.5 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

ผู้วิจัยได้กำหนดให้บทร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัติและผลงานของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ตลอดถึงการน้อมรำลึกพระคุณของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณูปการณ์กับวงการดนตรีไทย ดังมีรายละเอียดดังนี้

บทร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

เพลงนี้หนา ชื่อว่า ตราไพฑูรย์ รวมเค้ามูล ความรู้ ที่ครูสอน
ทั้งดีดสี ตีเป่า เข้าโคลงกลอน เอื้อนออดอ้อน ซ้อนกล ดนตรีกาล
ร้องเพลงวา นั้นสำคัญ ท่านสร้างไว้ ให้คนไทย เรียนรู้ ร่วมสืบสาน
ชื่อไพฑูรย์ กิตติวรรณ ศิษย์จำจาร ระลึกขาน เกียรติคุณ อดุลเอย

ความหมายของบทร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

เพลงที่ประพันธ์นี้ใช้ชื่อว่าเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น ซึ่งเป็นเพลงที่ประพันธ์มาจากองค์ความรู้ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตตวรรณ ซึ่งท่านได้ประพันธ์เพลงวาโดยซ่อนกลวิธีการขับร้องต่าง ๆ ไว้มากมายและได้ถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวนี้ไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ จึงเป็นแรงบันดาลใจให้ใช้ชื่อเพลงนี้ว่า ตราไพฑูรย์ อันหมายถึง ยี่ห้อ หรือสัญลักษณ์แห่งความรู้ทั้งปวงของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ

4.3.6 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทขับร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น

ผู้วิจัยได้กำหนดให้บทร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัติและผลงานของครูอุทัย พาทยโกศล ตลอดถึงการน้อมรำลึกพระคุณของครูอุทัย พาทยโกศล ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณูปการกับวงการดนตรีไทย ดังมีรายละเอียดดังนี้

บทร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น

รวมมูลเหตุ ความรู้ ครูอุทัย รวมเรื่องเล่า น้ำใจ สนุกสนาน
รวมความรู้ ตู้เพลง แต่โบราณ รวมชีวิต จิตวิญญาณ งานของครู
พูนอุทัย เพลงนี้ มีที่มา เพื่อเทิดคุณ ผู้รักษา ให้โลกรู้
พาทยโกศล ที่คงอยู่ ด้วยมีครู สืบไว้ เป็นแบบเอย

ความหมายของบทร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น

เพลงนี้ประพันธ์ขึ้นเพื่อน้อมระลึกถึงคุณงามความดีและความรู้ของครูอุทัย พาทยโกศล ซึ่งท่านเป็นผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดกระบวนเพลงต่างๆของบ้านพาทยโกศล ตลอดถึงสอดแทรกประวัติชีวิตและอุปนิสัยส่วนตัวของครูอุทัย พาทยโกศล

4.4 การสร้างสรรค์ทางขับร้อง

4.4.1 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

การแบ่งคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการแบ่งคำร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น โดยยึดความหมายเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เพลงนี้หรือ	ชื่อว่า	สำเนียงทอง
เพลงหน้าพาทย์	องค์พระ	จึงได้ยิน
น้อมระลึก	พระคุณครู	ปู่ทองดี
สรรค์เพลงไทย	ไพเราะ	ให้เหมาะงาม

สำนวนคล้อง	นามครู	ผู้สืบศิลป์
ไปทั่วถิ่น	ประเทศ	ทุกเขตคาม
ผู้เป็นศรี	สง่า	น่าเกรงขาม
สมกับนาม	ทองดี	ชูสัตย์เอย

เมื่อนำคำร้องมานับจำนวนคำในแต่ละวรรค สามารถทราบจำนวนของแต่ละวรรคของคำร้องได้ดังนี้

3	2	3
3	2	3
3	3	3
3	2	3

3	2	3
3	2	3
3	2	3
3	2	3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เมื่อพิจารณาจำนวนคำร้องในแต่ละวรรคพบว่าจะมีอยู่วรรคละ 2-3 คำ โดยแต่ละวรรคจะแบ่งสอดคล้องกับความหมายของบทประพันธ์

การประพันธ์ทางขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การประพันธ์ทางขับร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น ยึดลูกตกตามทำนองหลักเพลงสำเนียงทอง สองชั้น เป็นสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทางขับร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ท่อน 1

- - - ซ	- ล ล ล	- - - ด	- ล ล ล	- - ซ ล	- ซ - ซ	- - -รด	- - - รด
ดนตรีส่งร้อง				- -เพลงนี้	-อือ -หรือ	- - -ชื่อ	- - - ว่า
				- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - ร	- - - ม	-- ล ซ	- ม ซ ร	- - - -	- - - -	--ดร ด	- - ด
- - - อือ	- - - เอ่อ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- - - -	- - - -	--สำเนียง	- - ทอง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

- - ด ร	ด ล - -	- - ดร ด	--- รด	-ด ด ล	ซ ล ซ ด	- - - ม	- - - ม
- -ออฮื้อ	อืออื่อ - -	- -สำนวน	---คล้อง	-ฮึ้งเงอเออ	เอ่อเหอเอ่อเอ้ย	- - -นาม	- - -ครู
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม

- - - -	- - - ม	- ซ ซ ร	ม ร ด ร	ด ล	- - - -	- ร - ด	- - - รม
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เหอเออเอิงเง้อ	เออเอ่ย	- - - -	- ผู้ - สืบ	- - - ศิลป์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
HULALONGKORN UNIVERSITY

- - ซ ร	ม- ร ด
- -ฮืออื	ฮื้อ-อืออื่อ
- - - -	- - - -

ท่อน 2

- ม ม ม	- ซ - ล	- ซ - ซม	--- ซม	- - -ล	- - - -	--- ม	- - - ซ
ดนตรีส่งร้อง		-เพลง-หน้า	--- พาทย์	- - -อื้อ	- - - -	---องค์	- - - พระ
		- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- ร - -	- - -ร	- - -ม	ร ม ร ร	- ม - ซ	- ม ซ ร	- ท - รซ	- ท -ท
- อือ - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงย	- จึง -ได้	-อือ-ยิน
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท

- - - -	- - - ท	- ร ร ท	ล ท ล ท	ล ซ ล ล	- - -ซ	- - - ด	-- ร รด
- - - -	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	เออเอยไปทั่ว	- - -ถิ่น	- - - อื้อ	--ประเทศ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - ร	- - - ม	- ซ ซ ร	ม ร ด ร	-- ด ล	- - - -	-รม - ด	- - - ร
- - - อือ	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	--เออเอย	- - - -	-ทุก-เขต	- - -คาม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด

- - ร ม	ร ด - -
- -อือฮื้อ	อืออื่อ - -
- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - ซ	- ล ล ล	- - - ด	- ล ล ล	- - ซ ล	- ซ - ลซ	- - ม ร	- - - ร
เครื่องดนตรีส่งร้อง				- - - น้อม	--ระลึก	--ประคุณ	- - -ครู
				- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - -	- - - ม	-- ล ซ	- ม ซ ร	- - - -	- - - -	-ล - ด	- - ด
- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- - - -	- - - -	-ปู่-ทอง	- - - ดี
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

- - ด ร	ด ล - -	- - - ดล	-- ด ด	-ด ด ล	ซ ล ซ ด	- - - -	- - มร
- -อือฮื้อ	อืออื่อ - -	- - - ผู้	- - เป็นศรี	-ฮึ้งเงอเออ	เอ่อเหอเอ่อเอ้ย	- - - -	- - สง่า
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ม	- - - ม	- ซ ซ ร	ม ร ด ร	ด ล	- - - -	- รด - ร	- - - ร
- - - อือ	- - -เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เหอเออเอิงเง้อ	เออเอ่ย	- - - -	-น่า-เกรง	- - -ขาม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด

- - ซ ร	ม- ร ด
- -ฮืออือ	ฮื้อ-อืออื่อ
- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- ม ม ม	- ซ - ล	- ซด - ล	- - - ล	- - - -	- - - -	---- ม	- - - ซ
ดนตรีส่งร้อง		-สรรค์-เพลง	- - - ไทย	- - - -	- - - -	- - - ไพ	- - - เราะ
		- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- ร - -	- - -ร	- - -ม	ร ม ร ร	- ม - ซ	- ม ซ ร	- รซ - ล	- ท -ท
- อือ - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	-เออ-เห้อ	-เอิงฮิ้งเงย	-ให้-เหมาะ	-อือ-นาม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท

- - - -	- - - ท	- ร ร ท	ล ท ล ท	ล ซ ลด	- - มซ	- ม - ด	- ร - ร
- - - -	- - - เออ	-ฮิ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	เออเอย-สม	- -กับนาม	-อื่อ - อื้อ	- ทอง- ดี
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - -	- - - ม	- ซ ซ ร	ม ร ด ร	-- ด ล	- - - -	-ร - ด	- - - ร
- - - -	- - - เออ	-ฮิ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	--เออเอย	- - - -	-ชู-สัตย์	- - -เอย
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด

- - ร ม	ร ด - -
- -อืออี้	อืออื่อ - -
- - - -	- - - -

การบรรจุคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การบรรจุร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น ส่วนใหญ่อยู่ในส่วนท้ายของจังหวะหน้าทับคือ 2 ห้องท้ายของบรรทัดโน้ต เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การบรรจุคำร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ท่อน 1

				- -เพลงนี้	- - -หรือ	- - -ชื่อ	- - - ว่า
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	--สำเนียง	- - ทอง
- - - -	- - - -	- -สำนวน	---คล้อง	- - - -	- - - -	- - -นาม	- - -ครู
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ผู้ - สืบ	- - - ศิลป์

ท่อน 2

- - - -	- - - -	-เพลง-หน้า	- - -พาทย์	- - - -	- - - -	- - -องค์	- - - พระ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- จึง -ได้	- - -ยิน
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ไปทั่ว	- - -ถิ่น	- - - -	--ประเทศ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-ทุก-เขต	- - -คาม

เที่ยวกลับ ท่อน 1

เครื่องดนตรีส่งร้อง				- - - น้อม	--ระลึก	--ประคุณ	- - -ครู
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-ปู่-ทอง	- - - ดี
- - - -	- - - -	- - - ผู้	- - เป็นศรี	- - - -	- - - -	- - - -	- - สง่า
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-น่า-เกรง	- - -ขาม

เที่ยวกลับ ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง		-สรรค์-เพลง	- - - ไทย	- - - -	- - - -	- - - ไพ	- - - เราะ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-ให้-เหมาะ	- - -นาม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - สม	--กับนาม	- - - -	- ทอง -ดี
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ชู -สัตย์	- - - เอย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กลวิธีในการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้กลวิธีการขับร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งประโยคในการขับร้องคือการเรียงต่อกันของคำเอื้อน กลุ่มคำเอื้อน หรือคำร้อง ในช่วงระยะหนึ่งมีสัมพันธ์กับการแบ่งคำร้อง จังหวะหน้าทับ หรือช่วงการหายใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กลวิธีในการขับร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ท่อน 1

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1			
	- -เพลงนี้	-อือ -หรือ	- - -ชื่อ	- - - ว่า

	ประโยคที่ 2						
- - - อือ	- - - เอ่อ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- - - -	- - - -	--สำเนียง	- - ทอง

		ประโยคที่ 3					
- -ออฮิ้อ	ออออื่อ - -	- -สำนวน	---คล้อง	-ฮิ้งเงอเออ	เอ่อเหอเอ่อเอ้ย	- - -นาม	- - -ครู

	ประโยคที่ 4						
- - - -	- - -เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เหอเออเอิงเง้อ	เออเอ่ย	- - - -	- ผู้ - สืบ	- - - ศิลป์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- -ฮืออือ	ฮิ้อ-ออออื่อ

ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	-เพลง-หน้า	--- พาทย์	- - -อื้อ	- - - -	---องค์	- - - พระ

	ประโยคที่ 2						
- อือ - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	-เออ-เห้อ	-เอิงฮิ้งเงย	- จึง -ได้	-อือ-ยิน

	ประโยคที่ 3						
- - - -	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	เออเอยไปทั่ว	- - -ถิ่น	- - - อื้อ	--ประเทศ

	ประโยคที่ 4					
- - - อือ	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	--เออเอย	- - - -	-ทุก-เขต	- - -คาม

- -ออฮึ้อ	ออออื่อ - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

เครื่องดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1			
	- - - น้อม	--ระลึก	--ประคุณ	- - -ครู

	ประโยคที่ 2						
- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- - - -	- - - -	-ปู่-ทอง	- - - ดี

		ประโยคที่ 3					
- -ออฮึ้อ	ออออื่อ - -	- - - ผู้	--เป็นศรี	-ฮึ้งเงอเออ	เอ่อเหอเอ่อเอ้ย	- - - -	- - สง่า

	ประโยคที่ 4						
- - - อือ	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เหอเออเอิงเง้อ	เออเอ่ย	- - - -	-น่า-เกรง	- - -ขาม

- -ฮืออือ	ฮึ้อ-ออออื่อ

เที่ยวกลับ ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	-สรรค์-เพลง	- - - ไทย	- - - -	- - - -	- - - ไพ	- - - เราะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

	ประโยคที่ 2						
- อือ - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงย	-ให้-เหมาะ	-อือ-นาม

	ประโยคที่ 3						
- - - -	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	เออเอย-สม	--กับนาม	-อื่อ - อื้อ	- ทอง- ดี

	ประโยคที่ 4						
- - - -	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	--เออเอย	- - - -	-ชู-สัตย์	- - -เอย

- -ออฮึ้อ	ออออื่อ - -

ช่วงการหายใจ

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงลมหายใจเพลงสำเนียงทอง สองชั้น โดยให้แต่ละช่วงของลมหายใจมีความสอดคล้องกับการแบ่งคำร้อง ประโยคในการขับร้อง และจังหวะหน้าทับ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ช่วงการหายเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ท่อน 1

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงหายใจที่ 1		ช่วงหายใจที่ 2	
	- -เพลงนี้	-อือ -หรือ	- - -ชื่อ	- - - ว่า

	ช่วงหายใจที่ 3					ช่วงหายใจที่ 4	
- - - อือ	- - - เอ่อ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- - - -	- - - -	--สำเนียง	- - ทอง

		ช่วงหายใจที่ 5					
- -ออฮึ้อ	ออออื่อ - -	- -สำนวน	---คล้อง	-ฮึ้งเงอเออ	เอ่อเหอเอ่อเอ้ย	- - -นาม	- - -ครู

	ช่วงหายใจที่ 6					ช่วงหายใจที่ 7	
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เหอเออเอิงเง้อ	เออเอ่ย	- - - -	- ผู้ - สืบ	- - - ศิลป์

- -ฮืออือ	ฮึ้อ-อืออื่อ

ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงหายใจที่ 1				ช่วงหายใจที่ 2	
	-เพลง-หน้า	--- พาทย์	- - -อื้อ	- - - -	---องค์	- - - พระ

	ช่วงหายใจที่ 3						
- อือ - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงย	- จึง -ได้	-อือ-ยิน

	ช่วงหายใจที่ 4			ช่วงหายใจที่ 5			
- - - -	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	เออเอยไปทั่ว	- - -ถิ่น	- - - อื้อ	--ประเทศ

	ช่วงหายใจที่ 6					ช่วงหายใจที่ 7	
- - - อือ	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	--เออเอย	- - - -	-ทุก-เขต	- - -คาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- -ออฮึ้อ	ออื่อ - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

เครื่องดนตรีส่งร้อง	ช่วงหายใจที่ 1			
	- - - น้อม	--ระลึก	--ประคุณ	- - -ครู

	ช่วงหายใจที่ 2					ช่วงหายใจที่ 3	
- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- - - -	- - - -	-ปู่-ทอง	- - - ดี

		ช่วงหายใจที่ 4					
- -ออฮึ้อ	อืออื่อ - -	- - - ผู้	--เป็นศรี	-ฮึ้งเงอเออ	เอ่อเหอเอ่อเอ้ย	- - - -	- - สง่า

	ช่วงหายใจที่ 5					ช่วงหายใจที่ 6	
- - - อือ	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เหอเออเอิงเง้อ	เออเอ่ย	- - - -	-น่า-เกรง	- - -ขาม

- -ฮืออ	ฮึ้อ-อืออื่อ

เที่ยวกลับ ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงหายใจที่ 1				ช่วงหายใจที่ 2	
	-สรรค์-เพลง	- - - ไทย	- - - -	- - - -	- - - ไพ	- - - เราะ

	ช่วงหายใจที่ 3					ช่วงหายใจที่ 4	
- อือ - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงย	-ให้-เหมาะ	-อือ-นาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

	ช่วงหายใจที่ 5				ช่วงหายใจที่ 6		
- - - -	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	เออเอย-สม	--กับนาม	-อื่อ - อื้อ	- ทอง- ดี

	ช่วงหายใจที่ 7					ช่วงหายใจที่ 8	
- - - -	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	--เออเอย	- - - -	-ชู-สัตย์	- - -เอย

- -ออฮึ้อ	อืออื่อ - -

ลักษณะการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้ลักษณะการขับร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น ให้เป็นไปตามระเบียบการขับร้องเพลงตับมโหรีของบ้านพาทยโกศล โดยการขึ้นจังหวะฉิ่งในเพลงแรกจะขึ้นท้ายห้องที่ 8 บรรทัดที่ 1 ของการขับร้องในเสียง ฉับ และการขึ้นจังหวะหน้าทับ ปรบไก่ สองชั้นจะขึ้นต้นหน้าทับที่ท้ายห้องที่ 8 บรรทัดที่ 1 ในเสียงทั่ง เสียงสุดท้ายของหน้าทับ แล้วดำเนินเครื่องกำกับจังหวะเรื่อยไปจนจบเพลง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะการขับร้องเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ท่อน 1

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฉับ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ทั่ง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- -เพลงนี้	-อือ -หรือ	- - -ชื่อ	- - - ว่า

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - อือ	- - - เอ่อ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- - - -	- - - -	--สำเนียง	- - ทอง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- -ออฮื้อ	อืออื่อ - -	- -สำนวน	---คล้อง	-ฮิ้งเงอเออ	เอ่อเหอเอ่อเอ้ย	- - -นาม	- - -ครู

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - -เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เหอเออเอิงเง้อ	เออเอ่ย	- - - -	- ผู้ - สืบ	- - - ศิลป์

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -ฮืออือ	ฮื้อ-อืออื่อ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		-เพลง-หน้า	--- พาทย์	- - -อื้อ	- - - -	---องค์	- - - พระ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- อือ - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงย	- จึง -ได้	-อือ-ยิน

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	เออเอยไปทั่ว	- - -ถิ่น	- - - อื้อ	--ประเทศ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - อือ	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	--เออเอย	- - - -	-ทุก-เขต	- - -คาม

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -อืออื้อ	อืออื่อ - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
เครื่องดนตรีส่งร้อง				- - - น้อม	--ระลึก	--ประคุณ	- - -ครู

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- - - -	- - - -	-ปู่-ทอง	- - - ดี

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- -ออฮื้อ	อืออื่อ - -	- - - ผู้	--เป็นศรี	-ฮิ้งเงอเออ	เอ่อเหอเอ่อเอ้ย	- - - -	- - สง่า

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - อือ	- - -เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เหอเออเอิงเง้อ	เออเอ่ย	- - - -	-น่า-เกรง	- - -ขาม

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -ฮืออือ	ฮื้อ-อืออื่อ

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		-สรรค์-เพลง	- - - ไทย	- - - -	- - - -	- - - ไพ	- - - เราะ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- อือ - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	-เออ-เห้อ	-เอิงฮิ้งเงย	-ให้-เหมาะ	-อือ-นาม

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - - เออ	-ฮิ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	เออเอย-สม	--กับนาม	-อื่อ - อื้อ	- ทอง- ดี

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - - เออ	-ฮิ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	--เออเอย	- - - -	-ชู-สัตย์	- - -เอย

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -ออฮื้อ	อืออื่อ - -

4.4.2 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น

การแบ่งคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการแบ่งคำร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น โดยยึดความหมายเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ฟังบรรเลง	ชื่อเพลงร้อง	ทำนองทับ
สื่อความหมาย	คุณครู	ผู้พอเพียง
ชื่อว่าหลวง	กัลยา	ณมิตตาวาส
จำเรียงเพลง	ระลึกถึง	ยอดครูคน

ที่ขานรับ	มโหรี	รี่เรื่อยเสียง
เจ้าสำเนียง	ดนตรี	ที่ฝั่งธน
ต้นตระกูล	บ้านพาท	-ทยโกศล
พระคุณล้น	เกินกว่า	จะลืมเอย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เมื่อนำคำร้องมานับจำนวนคำในแต่ละวรรค สามารถทราบจำนวนของแต่ละวรรคของคำร้องได้ดังนี้

3	3	3
3	2	3
3	3	4
3	3	3

3	3	3
3	2	3
3	2	4
3	2	3

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนคำร้องในแต่ละวรรคพบว่าจะมีอยู่วรรคละ 2-4 คำ โดยแต่ละวรรคจะแบ่งสอดคล้องกับความหมายของบทประพันธ์

การประพันธ์ทางขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การประพันธ์ทางขับร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น ยึดลูกตกตามทำนองหลักเพลงทำนองทับ สองชั้น เป็นสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับผลผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การประพันธ์ทางขับร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น

ท่อน 1

- - - -	- - - ม	- ซ ซ ม	ร ม ร - ม	ร **ท** - ร	--ร ร	- รท - ม	- - - มซ
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ฟัง	--บรรเลง	-ชื่อ-เพลง	- - -ร้อง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม

- - - ม	- - - ฟ	-ล ล ฟ	มฟม - ฟ	- - - -	--ม **ร**	-- ฟ ฟ	- - - ล
- - -อือ	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	- - - -	--เออเอ่ย	--ทำนอง	- - - ทับ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ

- ฟ - -	- - - -	-รท -รซ	- - - ท	-ร - ม	- - ร **ท**	- -ล ลด	- - - ล
- อือ - -	- - - -	- ที่ -ขาน	- - - ขับ	-อือ - ฮื้อ	- -อืออื่อ	- -มโห	- - - รี
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- ล -ท	ล**ซ**-ด	ทล - ทด	มร -**ร**	- - - -	- - - -	-รด -รด	- - - ร
- อือ -ฮื้อ	อืออื่อ-เห้อ	เออเอ่อ-เห่อเออ	เห้อเอิง-เงย	- - - -	- - - -	-รี่ -เรื่อย	- - - เสียง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด

- - ซร	ม - ร**ด**
- -ฮืออือ	ฮื้อ-อืออื่อ
- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

-ล-ท	-ด-ร	- ด - ร	---**มล**	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ซ
-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	-สื่อ-ความ	---หมาย	- - - -	- - - -	- - -เพลง	- - -ครู
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ	- ล - **ด**	- - - -	- - - -	- รด - ร	--- ร
- - - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	- ผู้ - พอ	--- เพียง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

-- ล ซ	- ม ซ ร	- - - รด	-- มซ **ม**	- ล - ท	- ด - ร	- - - ร	-**ร** - -
--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- - - เจ้า	--สำเนียง	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - ดน	-ตรี - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - -	- - - ร	ม ร ซ ร	ม ร ด - ร	-- ด **ล**	- - - -	- รด - ด	- - - ร
- - - -	- - - เออ	เหอเออฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- ที่ - ฝั่ง	- - - ธน
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด

- -ร ม	ร **ด** - -
- -ออฮื้อ	ออออื่อ - -
- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - -	- - - ม	- ซ ซ ม	ร ม ร - ม	ร **ท** - รท	--รท มซ	- - - ม	- - - **มม**
- - - -	- - -เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ชื่อ	--ว่าหลวง	- - - กัล	- - ลยา
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม

- - - -	- - - ฟ	-ล ล ฟ	มฟม - **ฟ**	- - - ฟ	-- ฟ ฟ	- - ฟ ล	- ฟ -ฟมร
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอเออเอ่ย	- - - กัล	- - ลยา	- - ณมิตร	-ตา-วาส
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ

- **ฟ** - -	- - - -	- - - รท	- - ร ร	-ร - ม	- - ร **ท**	- - ล ซ	- - - ลซ
- อื้อ - -	- - - -	- - - ต้น	-- ตระกูล	-อือ - ฮื้อ	- -อืออื่อ	- - บ้าน	---พาทย์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- ล -ท	ล**ซ**-ด	ทล - ทด	มร -**ร**	- - - -	- - - -	-รด -รม	- ร - รม
- อือ -ฮื้อ	อืออื่อ-เห้อ	เออเอ่อ-เห่อเออ	เห้อเอิง-เงย	- - - -	- - - -	-พาทย	- โก - ศล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด

- - ซร	ม - ร**ด**
- -ฮืออือ	ฮื้อ-อืออื่อ
- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- ล - ท	- ด - ร	- - ร - ร	--- ร	- - - -	- - - -	- - ซ ซล	- ซ - **ซ**
-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	--จำเรียง	---เพลง	- - - -	- - - -	- -ระลึก	- อือ -ถึง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ	- ล - **ด**	- - - -	- - - -	- รด - ร	--- ร
- - - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	-ยอด- ครู	- - - คน
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

-- ล ซ	- ม ซ ร	- - ซ ม	- ซ - -	**ม** - ล ท	- ด - ร	- - - ร	- - -ร
--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	--พระคุณ	- ล้น - -	อื้อ-เห่อเออ	-เห่อ-เอย	- - - เกิน	- - - กว่า
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - -	- - - ร	ม ร ซ ร	ม ร ด - ร	-- ด **ล**	- - - -	- - ร ร	- - - ร
- - - -	- - - ร	เหอเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- -จะลืม	- - - เอย
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด

- -ร ม	ร **ด** - -
- -ออฮื้อ	อือออื่อ - -
- - - -	- - - -

การบรรจุคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การบรรจุร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น ส่วนใหญ่อยู่ในส่วนท้ายของจังหวะหน้าทับคือ 2 ห้องท้ายของบรรทัดโน้ต เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การบรรจุคำร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น

ท่อน 1

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ฟัง	--บรรเลง	-ชื่อ-เพลง	- - -ร้อง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	--ทำนอง	- - - ทับ
- - - -	- - - -	- ที่ -ขาน	- - - ขับ	- - - -	- - - -	- -มโห	- - - รี
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-รี่ -เรื่อย	- - - เสียง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ท่อน 2

- - - -	- - - -	-สื่อ-ความ	---หมาย	- - - -	- - - -	- - -เพลง	- - -ครู
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ผู้ - พอ	--- เพียง
- - - -	- - - -	- - - เจ้า	--สำเนียง	- - - -	- - - -	- - - ดน	-ตรี - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ที่ - ฝั่ง	- - - ธน

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ชื่อ	--ว่าหลวง	- - - กัล	- - ลยา
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - กัล	- - ลยา	- - ณมิตร	-ตา-วาส
- - - -	- - - -	- - - ต้น	-- ตระกูล	- - - -	- - - -	- - บ้าน	---พาทย์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-พาทย	- โก - ศล

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- - - -	- - - -	--จำเรียง	---เพลง	- - - -	- - - -	- -ระลึก	- อือ -ถึง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-ยอด- ครู	- - - คน
- - - -	- - - -	--พระคุณ	- ล้น - -	- - - -	- - - -	- - - เกิน	- - - กว่า
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- -จะลืม	- - - เอย

กลวิธีในการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้กลวิธีการขับร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งประโยคในการขับร้องคือ การเรียงต่อกันของคำเอื้อน กลุ่มคำเอื้อน หรือคำร้อง ในช่วงระยะหนึ่ง มีสัมพันธ์กับการแบ่งคำร้อง จังหวะหน้าทับ หรือการหายใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กลวิธีในการขับร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น

ท่อน 1

ประโยคที่ 1							
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ฟัง	--บรรเลง	-ชื่อ-เพลง	- - -ร้อง

	ประโยคที่ 2						
- - -อือ	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	- - - -	--เออเอ่ย	--ทำนอง	- - - ทับ

	ประโยคที่ 3						
- อือ - -	- - - -	- ที่ -ขาน	- - - ขับ	-อือ - ฮื้อ	- -ออือ่อ	- -มโห	- - - รี

	ประโยคที่ 4						
- อือ -ฮื้อ	อืออื่อ-เห้อ	เออเอ่อ-เห่อเออ	เห้อเอิง-เงย	- - - -	- - - -	-รี่ -เรื่อย	- - - เสียง

- -ฮืออื	ฮื้อ-อืออื่อ

ท่อน 2

ประโยคที่ 1							
-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	-สื่อ-ความ	---หมาย	- - - -	- - - -	- - -เพลง	- - -ครู

ประโยคที่ 2							
- - - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	- ผู้ - พอ	--- เพียง

ประโยคที่ 3							
--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- - - เจ้า	--สำเนียง	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - ดน	-ตรี - -

	ประโยคที่ 4						
- - - -	- - - เออ	เหอเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- ที่ - ฝั่ง	- - - ธน

- -ออฮื้อ	อืออื่อ - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

ประโยคที่ 1							
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ชื่อ	--ว่าหลวง	- - - กัล	- - ลยา

	ประโยคที่ 2						
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอเออเอ่ย	- - - กัล	- - ลยา	- - ณมิตร	-ตา-วาส

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

	ประโยคที่ 3						
- อื้อ - -	- - - -	- - - ต้น	-- ตระกูล	-อือ - ฮื้อ	- -ออือื่อ	- - บ้าน	---พาทย์

	ประโยคที่ 4						
- อือ -ฮื้อ	อือออื่อ-เห้อ	เออเอ่อ-เห่อเออ	เห้อเอิง-เงย	- - - -	- - - -	-พาทย	- โก - ศล

- -ฮึอือ	ฮื้อ-อือออื่อ

เที่ยวกลับ ท่อน 2

ประโยคที่ 1							
-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	--จำเรียง	---เพลง	- - - -	- - - -	- -ระลึก	- อือ -ถึง

	ประโยคที่ 2						
- - - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	-ยอด- ครู	- - - คน

ประโยคที่ 3							
--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	--พระคุณ	- ล้น - -	อื้อ-เห่อเออ	-เห่อ-เอย	- - - เกิน	- - - กว่า

	ประโยคที่ 4						
- - - -	- - - ร	เหอเออฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- -จะลืม	- - - เอย

- -อือฮื้อ	อือออื่อ - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ช่วงการหายใจ

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงลมหายใจเพลงทำนองทับ สองชั้น โดยให้แต่ละช่วงของลมหายใจมีความสอดคล้องกับการแบ่งคำร้อง ประโยคในการขับร้อง และจังหวะหน้าทับ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ช่วงการหายใจเพลงทำนองทับ สองชั้น

ท่อน 1

ช่วงหายใจที่ 1					ช่วงหายใจที่ 2		
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ฟัง	--บรรเลง	-ชื่อ-เพลง	- - -ร้อง

	ช่วงหายใจที่ 3					ช่วงหายใจที่ 4	
- - -อือ	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	- - - -	--เออเอ่ย	--ทำนอง	- - - ทับ

	ช่วงหายใจที่ 5					ช่วงหายใจที่ 6	
- อือ - -	- - - -	- ที่ -ขาน	- - - ขับ	-อือ - ฮื้อ	- -อืออื่อ	- -มโห	- - - รี

	ช่วงหายใจที่ 7					ช่วงหายใจที่ 8	
- อือ -ฮื้อ	อืออื่อ-เห้อ	เออเอ่อ-เห้อเออ	เห้อเอิง-เงย	- - - -	- - - -	-รี่ -เรื่อย	- - - เสียง

- -ฮืออือ	ฮื้อ-อืออื่อ

ท่อน 2

ช่วงหายใจที่ 1						ช่วงหายใจที่ 2	
-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	-สื่อ-ความ	---หมาย	- - - -	- - - -	- - -เพลง	- - -ครู

	ช่วงหายใจที่ 3					ช่วงหายใจที่ 4	
- - - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	- ผู้ - พอ	--- เพียง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
HULALONGKORN UNIVERSITY

ช่วงหายใจที่ 5				ช่วงหายใจที่ 6			
--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- - - เจ้า	--สำเนียง	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - ดน	-ตรึ - -

	ช่วงหายใจที่ 7					ช่วงหายใจที่ 8	
- - - -	- - - เออ	เหอเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- ที่ - ฝั่ง	- - - ธน

- -ออฮึ้อ	ออออื่อ - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

ช่วงหายใจที่ 1					ช่วงหายใจที่ 2		
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ชื่อ	--ว่าหลวง	- - - กัล	- - ลยา

	ช่วงหายใจที่ 3			ช่วงหายใจที่ 4			
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอเออเย่ย	- - - กัล	- - ลยา	- - ณมิตร	-ตา-วาส

	ช่วงหายใจที่ 5					ช่วงหายใจที่ 6	
- อึ้อ - -	- - - -	- - - ต้น	-- ตระกูล	-ออ - ฮึ้อ	- -ออออื่อ	- - บ้าน	---พาทย์

	ช่วงหายใจที่ 7					ช่วงหายใจที่ 8	
- อือ -ฮึ้อ	ออออื่อ-เห้อ	เออเอ่อ-เห่อเออ	เห้อเอิง-เงย	- - - -	- - - -	-พาทย	- โก - ศล

- -ฮึออ	ฮึ้อ-อืออื่อ

เที่ยวกลับ ท่อน 2

ช่วงหายใจที่ 1						ช่วงหายใจที่ 2	
-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	--จำเรียง	---เพลง	- - - -	- - - -	- -ระลึก	- อือ -ถึง

	ช่วงหายใจที่ 3					ช่วงหายใจที่ 4	
- - - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	-ยอด- ครู	- - - คน

ช่วงหายใจที่ 5				ช่วงหายใจที่ 6			
--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	--พระคุณ	- ล้น - -	อื้อ-เห่อเออ	-เห่อ-เอย	- - - เกิน	- - - กว่า

	ช่วงหายใจที่ 7					ช่วงหายใจที่ 8	
- - - -	- - - ร	เหอเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- -จะลืม	- - - เอย

- -ออฮึ้อ	ออออื่อ - -

ลักษณะการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้ลักษณะการขับร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น ให้เป็นไปตามระเบียบการขับร้องเพลงตับมโหรีของบ้านพาทยโกศล โดยการขึ้นจังหวะฉิ่งในเพลงที่ 2 จะขึ้นท้ายห้องที่ 1 บรรทัดที่ 1 ของการขับร้องในเสียง ฉิ่ง และการขึ้นจังหวะหน้าทับปรบไก่ สองชั้น จะขึ้นต้นหน้าทับที่ต้นห้องที่ 1 บรรทัดที่ 1 ในเสียงทั่ง เสียงแรกของหน้าทับ แล้วดำเนินเครื่องกำกับจังหวะเรื่อยไปจนจบเพลง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ลักษณะการขับร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น

ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ฟัง	--บรรเลง	-ชื่อ-เพลง	- - -ร้อง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - -อือ	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	- - - -	--เออเอ่ย	--ทำนอง	- - - ทับ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- อือ - -	- - - -	- ที่ -ขาน	- - - ขับ	-อือ - ฮื้อ	- -อืออื่อ	- -มโห	- - - รี

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- อือ -ฮื้อ	อืออื่อ-เห้อ	เออเอ่อ-เห่อเออ	เห้อเอิง-เงย	- - - -	- - - -	-ริ่ -เรื่อย	- - - เสียง

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -ฮืออือ	ฮื้อ-อืออื่อ

ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	-สื่อ-ความ	---หมาย	- - - -	- - - -	- - -เพลง	- - -ครู

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	- ผู้ - พอ	--- เพียง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- - - เจ้า	--สำเนียง	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - ดน	-ตรี - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - - เออ	เหอเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- ที่ - ฝัง	- - - ธน

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -ออฮี้อ	อืออื่อ - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - -เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ชื่อ	--ว่าหลวง	- - - กัล	- - ลยา

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - -เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอเออเอ่ย	- - - กัล	- - ลยา	- - ณมิตร	-ตา-วาส

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- อื้อ - -	- - - -	- - - ต้น	-- ตระกูล	-อือ - ฮี้อ	- -ออื่อ	- - บ้าน	---พาทย์

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- อือ -ฮี้อ	อืออื่อ-เห้อ	เออเอ่อ-เห่อเออ	เห้อเอิง-เงย	- - - -	- - - -	-พาทย	- โก - ศล

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -ฮืออือ	ฮี้อ-อืออื่อ

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	--จำเรียง	---เพลง	- - - -	- - - -	- -ระลึก	- อือ -ถึง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	-ยอด- ครู	- - - คน

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	--พระคุณ	- ล้น - -	อื้อ-เห่อเออ	-เห่อ-เอย	- - - เกิน	- - - กว่า

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - - ร	เหอเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- -จะลืม	- - - เอย

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -ออฮื้อ	อืออื่อ - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.4.3 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

การแบ่งคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการแบ่งคำร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น โดยยึดความหมายเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ยามลมชาย	บ่ายคล้อย	จวนม่อยหลับ
ครื้นครึก	บรรเลง	บทเพลงกาล
ยุคทอง	ของพาท	-ทยโกศล
ชาวฝั่งธน	จะไม่สิ้น	ดนตรีไทย

ยังสดับ	ดนตรี	ที่ขับขาน
จัดจ้าน	แจ่มแจ้ง	ประจักษ์ใจ
จางวางทั่ว	ท่านเป็นคน	สืบสานไว้
ศัพท์เสียงทั่ว	ฝากไว้	อีกเพลงเอย

เมื่อนำคำร้องมานับจำนวนคำในแต่ละวรรค สามารถทราบจำนวนของแต่ละวรรคของคำร้องได้ดังนี้

3	2	3
2	2	3
2	3	4
3	2	3

3	2	3
2	2	3
3	3	3
3	2	3

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนคำร้องในแต่ละวรรคพบว่าจะมีอยู่วรรคละ 2-4 คำ โดยแต่ละวรรคจะแบ่งสอดคล้องกับความหมายของบทประพันธ์

การประพันธ์ทางขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การประพันธ์ทางขับร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น ยึดลูกตกตามทำนองหลักเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น เป็นสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การประพันธ์ทางขับร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ท่อน 1

- - - ร	-ม ร ล	- ร - ร	- **ร** - -	- ม ร ด	- ล - ล	-ด - ฟ	- ซล - **ซ**
- - - เอ้อ	-เห้อเอิงเงย	-ยาม-ลม	- ชาย- -	-เห้อเอิงเอ่อ	-เอิง-เงย	-ฮึ- บ่าย	-คล้อย-อือ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - - ร	- ม ร ด	- - -ท	- ร ร **ล**	- - - ซ	ท ล ซ ด	-ร-รด	- - - ด
- - - เออ	-เห้อเอิงเงอ	- - -เอิง	-ฮึ้งเง้อเออ	- - -เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	-จวน-ม่อย	- - -หลับ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

-**ร** -ล	-ด-ร	ม ร ด-ล	- -ซ **ฟ**	-ซ -ล	- - ซ ฟ	- - - มซ	- - ร **ร**
-อื้อ -เออ	-เห่อ-เอย	ฮื้ออืออื่อ-ยัง	- -สดับ	-อือ -ฮื้อ	- - ออือื่อ	- - - เสียง	- -ดนตรี
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - ซ	- ฟ - ซ	- - - ล	- - - **ท**	- - - -	- - - -	- ซ - ฟ	- ล - ล
- - -เออ	-เห่อ-เออ	- - - เห่อ	- - - เอ้ย	- - - -	- - - -	- ที่ - ขับ	-อื้อ-ขาน
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - ด **ซ**
- - ฮืออื
- - - -

ท่อน 2

- ล ล ล	- ล ล ล	- - - ม	- - - ม	- **ร** - ม	รด-ล	- ด - ล	- **ล** - -
ดนตรีส่งร้อง		- - - ครื้น	- - - ครึก	- อือ -ฮื้อ	ออออื่อ-เอย	- ฮึ - บรร	- เลง - -
		- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

- - - ร	มร - ด	- - -ล	- - -**ล**	- ด ด ล	- ล ซ ฟ	- ล -ด	- ร - **ร**
- - - เออ	เห้อเอิง-เอย	- - -บรร	- - -เลง	-ฮึ้งเงอเออ	-เห้อเอิงเงย	- ฮึ -บท	-เพลง-กาล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

กลับต้น

ท่อน 3

- ำ ำ ำ	- ฟ - ซ	- - -ซ	-ล -ดซฟ	- **ล** - ร	ม ร- ด	- - -ซ	- - -ลซ
ดนตรีส่งร้อง		- - -จัด	-อือ -จ้าน	-อื้อ-เออ	เห้อเอิง-เอย	- - -แจ่ม	- - -แจ้ง
		- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- **ล**-ล	-ด ด ซ	ล ซ ด ซ	ลซฟ - **ร**	- ม ซ ร	ม ร ด - ร	ด ล ร ด	- - -**ร**
- อือ-เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เง่อ	-เอิงฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	เออเอยประจักษ์	- - - ใจ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - ร	-ม ร ล	- - - รม	- **ร** - -	- ม ร ด	- ล - ล	-ลด - ซฟ	--- ซฟ
- - - เอ้อ	-เห้อเอิงเงย	- - - ยุค	- ทอง - -	-เห้อเอิงเอ่อ	-เอิง-เงย	-ของ- บ้าน	--- พาทย์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- **ซ** - ร	- ม ร ด	- - -ท	- ร ร **ล**	- - - ซฟ	- - ล ลท	- ซ - ร	- ม - -
-อือ- เออ	-เห้อเอิงเงอ	- - -เอิง	-ฮึ้งเง้อเอย	- - -พาท	- - ทะยะ	- อื่อ - โก	- ศล - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

ซ**ร** - ล	-ด-ร	ม ร ด-ล	- -ซ ซฟ	-ซ -ล	- - ซ **ฟ**	- - - รด	- - ร **ร**
ฮึอื้อ -เออ	-เห่อ-เอย	ฮื้ออืออื่อ-จาง	- -วางทั่ว	-อือ -ฮื้อ	- - อืออื่อ	- - - ท่าน	- -เป็นคน
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - ซ	- ฟ - ซ	- - - ล	- - - **ท**	- - - -	- ฟ - ล	- ด - ด
- - -เออ	-เห่อ-เออ	- - - เห่อ	- - - เอ้ย	- - - -	-สืบ-สาน	- ฮึ - ไว้
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - ด **ซ**
- - ฮืออื
- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

- ล ล ล	- ล ล ล	- ร - ด	- - - **ร**	- ร - ม	ร ด - ล	- ด - ฟ	- - **ซ ล**
ดนตรีส่งร้อง		-ชาว- ฝั่ง	- - - ธน	- อือ -ฮื้อ	อืออื่อ-เอย	- ฮึ - จะ	- - ไม่สิ้น
		- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

- ซ - ร	มร - ด	- - - ซ	- - ล **ล**	- ด ด ล	- ล ซ ฟ	- ซ - ร	- ร - **ล**
-ฮือ -เออ	เห้อเอิง-เอย	- - - จะ	- - ไม่สิ้น	-ฮิ้งเงอเออ	-เห้อเอิงเงย	- ฮึ -ดน	-ตรี -ไทย
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

ท่อน 3

- ร ำ ร ำ	- ฟ - ซ ำ	- ซ -ล	- ด - ฟ	- **ล** - ร	ม ร- ด	- - -ซ	- - -ลด
ดนตรีส่งร้อง		-ศัพท์-เสียง	-ฮึ-ทั่ว	-อื้อ-เออ	เห้อเอิง-เอย	- - - ฝาก	- - - ไว้
		- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

- **ล** - ล	-ด ด ซ	ล ซ ด ซ	ลซฟ - **ร**	- ม ซ ร	ม ร ด - ร	ด ล ด ร	- - -**ร**
- อือ-เออ	-ฮิ้งเงอเออ	เห้อเออฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เง่อ	-เอิงฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	เออเอยอีกเพลง	- - - เอย
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

การบรรจุคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การบรรจุร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น ส่วนใหญ่อยู่ในส่วนท้ายของจังหวะหน้าทับคือ 2 ห้องท้ายของบรรทัดโน้ต เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การบรรจุคำร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ท่อน 1

- - - -	- - - -	-ยาม-ลม	- ชาย- -	- - - -	- - - -	-ฮึ- บ่าย	-คล้อย-อือ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-จวน-ม่อย	- - -หลับ
- - - -	- - - -	ฮื้ออืออื่อ-ยัง	- -สดับ	- - - -	- - - -	- - - เสียง	- -ดนตรี
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ที่ - ขับ	-อื้อ-ขาน

ท่อน 2

		- - - ครื้น	- - - ครึก	- - - -	- - - -	- ฮึ - บรร	- เลง - -
- - - -	- - - -	- - -บรร	- - -เลง	- - - -	- - - -	- ฮึ -บท	-เพลง-กาล

กลับต้น

ท่อน 3

		- - -จัด	-อือ -จ้าน	- - - -	- - - -	- - -แจ่ม	- - -แจ้ง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	--ประจักษ์	- - - ใจ

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - -	- - - -	- - - ยุค	- ทอง - -	- - - -	- - - -	-ของ- บ้าน	--- พาทย์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -พาท	- - ทะยะ	- - - โก	- ศล - -

- - - -	- - - -	- - - จาง	- -วางทั่ว	- - - -	- - - -	- - - ท่าน	- -เป็นคน
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-สืบ-สาน	- - - ไว้

ท่อน 2

- - - -	- - - -	-ชาว- ฝั่ง	- - - ธน	- - - -	- - - -	- - - จะ	- - ไม่สิ้น
- - - -	- - - -	- - - จะ	- - ไม่สิ้น	- - - -	- - - -	- - -ดน	-ตรี -ไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ท่อน 3

- - - -	- - - -	-ศัพท์-เสียง	-ฮึ-ทั่ว	- - - -	- - - -	- - - ฝาก	- - - ไว้
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - อีกเพลง	- - - เอย

กลวิธีในการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้กลวิธีการขับร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งประโยคในการขับร้องคือ การเรียงต่อกันของคำเอื้อน กลุ่มคำเอื้อน หรือคำร้อง ในช่วงระยะหนึ่ง มีสัมพันธ์กับการแบ่งคำร้อง จังหวะหน้าทับ หรือการหายใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กลวิธีในการขับร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ท่อน 1

ประโยคที่ 1							
- - - เอ้อ	-เห้อเอิงเงย	-ยาม-ลม	- ชาย- -	-เห้อเอิงเอ่อ	-เอิง-เงย	-ฮึ- บ่าย	-คล้อย-อือ

ประโยคที่ 2							
- - - เออ	-เห้อเอิงเงอ	- - -เอิง	-ฮึ้งเง้อเออ	- - -เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	-จวน-ม่อย	- - -หลับ

ประโยคที่ 3							
-อื้อ -เออ	-เห่อ-เอย	ฮื้ออืออื่อ-ยัง	- -สดับ	-อือ -ฮื้อ	- - อืออื่อ	- - - เสียง	- -ดนตรี

ประโยคที่ 4							
- - -เออ	-เห่อ-เออ	- - - เห่อ	- - - เอ้ย	- - - -	- - - -	- ที่ - ขับ	-อื้อ-ขาน

- - ฮืออือ

ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	- - - ครื้น	- - - ครึก	- อือ -ฮื้อ	อืออื่อ-เอย	- ฮึ - บรร	- เลง - -

ประโยคที่ 2							
- - - เออ	เห้อเอิง-เอย	- - -บรร	- - -เลง	-ฮึ้งเงอเออ	-เห้อเอิงเงย	- ฮึ -บท	-เพลง-กาล

ท่อน 3

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	- - -จัด	-อือ -จ้าน	-อื้อ-เออ	เห้อเอิง-เอย	- - -แจ่ม	- - -แจ้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ประโยคที่ 2							
- อือ-เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เง่อ	-เอิงฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	เออเอยประจักษ์	- - - ใจ

เที่ยวกลับ ท่อน 1

ประโยคที่ 1							
- - - เอ้อ	-เห้อเอิงเงย	- - - ยุค	- ทอง - -	-เห้อเอิงเอ่อ	-เอิง-เงย	-ของ- บ้าน	--- พาทย์

ประโยคที่ 2							
-อือ- เออ	-เห้อเอิงเงอ	- - -เอิง	-ฮึ้งเง้อเอย	- - -พาท	- - ทะยะ	- อื่อ - โก	- ศล - -

ประโยคที่ 3							
ฮึอื้อ -เออ	-เห่อ-เอย	ฮื้ออืออื่อ-จาง	- -วางทั่ว	-อือ -ฮื้อ	- - ออื่อ	- - - ท่าน	- -เป็นคน

ประโยคที่ 4							
- - -เออ	-เห่อ-เออ	- - - เห่อ	- - - เอ้ย	- - - -	- - - -	-สืบ-สาน	- ฮึ - ไว้

- - ฮืออือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	-ชาว- ฝั่ง	- - - ธน	- อือ -ฮื้อ	อืออื่อ-เอย	- ฮึ - จะ	- - ไม่สิ้น

ประโยคที่ 2							
-ฮือ -เออ	เห้อเอิง-เอย	- - - จะ	- - ไม่สิ้น	-ฮึ้งเงอเออ	-เห้อเอิงเงย	- ฮึ -ดน	-ตรี -ไทย

ท่อน 3

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	-ศัพท์-เสียง	-ฮึ-ทั่ว	-อื้อ-เออ	เห้อเอิง-เอย	- - - ฝาก	- - - ไว้

ประโยคที่ 2							
- อือ-เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เง่อ	-เอิงฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	เออเอยอีกเพลง	- - - เอย

ช่วงการหายใจ

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงลมหายใจเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น โดยให้แต่ละช่วงของลมหายใจมีความสอดคล้องกับการแบ่งประพันธ์ ประโยคในการขับร้อง และจังหวะหน้าทับ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ช่วงการหายใจเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ท่อน 1

ช่วงหายใจที่ 1							
- - - เอ้อ	-เห้อเอิงเงย	-ยาม-ลม	- ชาย- -	-เห้อเอิงเอ่อ	-เอิง-เงย	-ฮึ- บ่าย	-คล้อย-อือ

ช่วงหายใจที่ 2				ช่วงหายใจที่ 3			
- - - เออ	-เห้อเอิงเงอ	- - -เอิง	-ฮึ้งเง้อเออ	- - -เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	-จวน-ม่อย	- - -หลับ

ช่วงหายใจที่ 4						ช่วงหายใจที่ 5	
-อื้อ -เออ	-เห่อ-เอย	ฮื้ออืออื่อ-ยัง	- -สดับ	-อือ -ฮื้อ	- - อืออื่อ	- - - เสียง	- -ดนตรี

ช่วงหายใจที่ 6						ช่วงหายใจที่ 7	
- - -เออ	-เห่อ-เออ	- - - เห่อ	- - - เอ้ย	- - - -	- - - -	- ที่ - ขับ	-อื้อ-ขาน

- - ฮืออื

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงหายใจที่ 1					
	- - - ครื้น	- - - ครึก	- อือ -ฮื้อ	อืออื่อ-เอย	- ฮึ - บรร	- เลง - -

ช่วงหายใจที่ 2				ช่วงหายใจที่ 3			
- - - เออ	เห้อเอิง-เอย	- - -บรร	- - -เลง	-ฮึ้งเงอเออ	-เห้อเอิงเงย	- ฮึ -บท	-เพลง-กาล

ท่อน 3

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงหายใจที่ 1		ช่วงหายใจที่ 2			
	- - -จัด	-อือ -จ้าน	-อื้อ-เออ	เห้อเอิง-เอย	- - -แจ่ม	- - -แจ้ง

ช่วงหายใจที่ 3				ช่วงหายใจที่ 4			
- อือ-เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เง่อ	-เอิงฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	เออเอยประจักษ์	- - - ใจ

เที่ยวกลับ ท่อน 1

ช่วงหายใจที่ 1							
- - - เอ้อ	-เห้อเอิงเงย	- - - ยุค	- ทอง - -	-เห้อเอิงเอ่อ	-เอิง-เงย	-ของ- บ้าน	--- พาทย์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ช่วงหายใจที่ 2				ช่วงหายใจที่ 3			
-อือ- เออ	-เห้อเอิงเงอ	- - -เอิง	-ฮึ้งเง้อเอย	- - -พาท	- - ทะยะ	- อื่อ - โก	- ศล - -

ช่วงหายใจที่ 4						ช่วงหายใจที่ 5	
ฮึอื้อ -เออ	-เห่อ-เอย	ฮื้ออืออื่อ-จาง	- -วางทั่ว	-อือ -ฮื้อ	- - อืออื่อ	- - - ท่าน	- -เป็นคน

ช่วงหายใจที่ 6						ช่วงหายใจที่ 7	
- - -เออ	-เห่อ-เออ	- - - เห่อ	- - - เอ้ย	- - - -	- - - -	-สืบ-สาน	- ฮึ - ไว้

- - ฮืออื

ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงหายใจที่ 1					ช่วงหายใจที่ 2
	-ชาว- ฝั่ง	- - - ธน	- อือ -ฮื้อ	ออออื่อ-เอย	- ฮึ - จะ	- - ไม่สิ้น

	ช่วงหายใจที่ 3			ช่วงหายใจที่ 4			
-ฮือ -เออ	เห้อเอิง-เอย	- - - จะ	- - ไม่สิ้น	-ฮิ้งเงอเออ	-เห้อเอิงเงย	- ฮึ -ดน	-ตรี -ไทย

ท่อน 3

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงหายใจที่ 1		ช่วงหายใจที่ 2			
	-ศัพท์-เสียง	-ฮึ-ทั่ว	-อื้อ-เออ	เห้อเอิง-เอย	- - - ฝาก	- - - ไว้

	ช่วงหายใจที่ 3			ช่วงหายใจที่ 4			
- อือ-เออ	-ฮิ้งเงอเออ	เห้อเออฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เง่อ	-เอิงฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	เออเอยอีกเพลง	- - - เอย

ลักษณะการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้ลักษณะการขับร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น ให้เป็นไปตามระเบียบการขับร้องเพลงตับมโหรีของบ้านพาทยโกศล โดยการขึ้นจังหวะฉิ่งในเพลงที่ 3 จะขึ้นท้ายห้องที่ 1 บรรทัดที่ 1 ของการขับร้องในเสียง ฉิ่ง และการขึ้นจังหวะหน้าทับปรบไก่ สองชั้นจะขึ้นต้นหน้าทับที่ต้นห้องที่ 1 บรรทัดที่ 1 ในเสียงทั่ง เสียงแรกของหน้าทับ แล้วดำเนินเครื่องกำกับจังหวะเรื่อยไปจนจบเพลง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะการขับร้องเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - เอ้อ	-เห้อเอิงเงย	-ยาม-ลม	- ชาย- -	-เห้อเอิงเอ่อ	-เอิง-เงย	-ฮึ- บ่าย	-คล้อย-อือ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - เออ	-เห้อเอิงเงอ	- - -เอิง	-ฮิ้งเง้อเออ	- - -เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	-จวน-ม่อย	- - -หลับ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
-อื้อ -เออ	-เห่อ-เอย	ฮื้ออืออื่อ-ยัง	- -สดับ	-อือ -ฮื้อ	- - อืออื่อ	- - - เสียง	- -ดนตรี

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - -เออ	-เห่อ-เออ	- - - เห่อ	- - - เอ้ย	- - - -	- - - -	- ที่ - ขับ	-อื้อ-ขาน

- - - -
- - - -
- - ฮืออือ

ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		- - - ครื้น	- - - ครึก	- อือ -ฮื้อ	ออืออื่อ-เอย	- ฮึ - บรร	- เลง - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - เออ	เห้อเอิง-เอย	- - -บรร	- - -เลง	-ฮิ้งเงอเออ	-เห้อเอิงเงย	- ฮึ -บท	-เพลง-กาล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 3

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		- - -จัด	-อือ -จ้าน	-อื้อ-เออ	เห้อเอิง-เอย	- - -แจ่ม	- - -แจ้ง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- อือ-เออ	-ฮิ้งเงอเออ	เห้อเออฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เง่อ	-เอิงฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	เออเอยประจักษ์	- - - ใจ

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - เอ้อ	-เห้อเอิงเงย	- - - ยุค	- ทอง - -	-เห้อเอิงเอ่อ	-เอิง-เงย	-ของ- บ้าน	--- พาทย์

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
-อือ- เออ	-เห้อเอิงเงอ	- - -เอิง	-ฮิ้งเง้อเอย	- - -พาท	- - ทะยะ	- อื่ - โก	- ศล - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ฮืออื้อ -เออ	-เห่อ-เอย	ฮื้ออืออื่อ-จาง	- -วางทั่ว	-อือ -ฮื้อ	- - อืออื่อ	- - - ท่าน	- -เป็นคน

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - -เออ	-เห่อ-เออ	- - - เห่อ	- - - เอ้ย	- - - -	- - - -	-สืบ-สาน	- ฮึ - ไว้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -
- - - -
- - ฮืออื

ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		-ชาว- ฝั่ง	- - - ธน	- อือ -ฮื้อ	ออออื่อ-เอย	- ฮึ - จะ	- - ไม่สิ้น

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
-ฮือ -เออ	เห้อเอิง-เอย	- - - จะ	- - ไม่สิ้น	-ฮิ้งเงอเออ	-เห้อเอิงเงย	- ฮึ -ดน	-ตรี -ไทย

ท่อน 3

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		-ศัพท์-เสียง	-ฮึ-ทั่ว	-อื้อ-เออ	เห้อเอิง-เอย	- - - ฝาก	- - - ไว้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- อือ-เออ	-ฮิ้งเงอเออ	เห้อเออฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เง่อ	-เอิงฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	เออเอยอีกเพลง	- - - เอย

4.4.4 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น

การแบ่งคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการแบ่งคำร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น โดยยึดความหมายเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขรัวเทวา	เพลงนี้	ไว้เทิดครู
ซอสามสาย	พริ้วเพริศ	เป็นเลิศจริง
โหมโรง	มหา	จุฬาลงกรณ์
ครูเทวา	ประสิทธิ์	เป็นตำนาน

ผู้รอบรู้	ศาสตร์ศิลป์	สิ้นทุกสิ่ง
ปี่นิ่ง	เสียงโต	โอฬาร
สั่งสอน	สู่ศิษย์	ให้สืบสาน
ให้กล่าวขาน	ยอดกวี	ดนตรีเอย

เมื่อนำคำร้องมานับจำนวนคำในแต่ละวรรค สามารถทราบจำนวนของแต่ละวรรคของคำร้องได้ดังนี้

3	2	3
3	2	3
2	2	4
3	2	3

3	2	3
2	2	3
2	2	3
3	3	3

เมื่อพิจารณาจำนวนคำร้องในแต่ละวรรคพบว่าจะมีอยู่วรรคละ 2-4 คำ โดยแต่ละวรรคจะแบ่งสอดคล้องกับความหมายของบทประพันธ์

การประพันธ์ทางขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การประพันธ์ทางขับร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น ยึดลูกตกตามทำนองหลักเพลงขรัวเทวา สองชั้น เป็นสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับผลผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทางขับร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น

- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ดร - ด	- - - ด	- ด ด ล	ซ ล ซ ฟ	- ซ- ม	- - -มซ
ดนตรีส่งร้อง		-ขรัว- เท	- - - วา	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงย	- ฮึ-เพลง	- - - นี้
		- - - -	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - ซ **ร**	- - - ม	-- ล ซ	- ม ซ **ร**	- - - ม	- ซ ซ ร	- ร -รดล	- - -ด
- - ฮึ อือ	- - - เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงอ	- - - เอิง	-ฮึ้งเง้อเอย	- ไว้ -เทิด	- - -ครู
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

เครื่องนำ

- - ด ร	ด **ล** - ด	-- ร ด	- ล ด **ซ**	- ซม -ซม	- ซ - ซล	-ซ- ร	-ม-ม
- -ออฮื้อ	ออออี่-เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- ผู้ -รอบ	- อือ - รู้	-อือ-ศาสตร์	-อือ-ศิลป์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

เครื่องตาม

- - ซ**ร**	- - - ม	- ซ ซ ร	ม ร ด - ร	--ด **ล**	- - - -	- - - รด	- - รมรด
- - ฮีออือ	- - - เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- - - สิ้น	- - ทุกสิ่ง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด

- -รม	- - ร**ด**	-ล -ลด	- - - ล**ด**	- - -ซล	- - - ซรด	--ร ด	- ร - -
- -ออฮื้อ	- - ออออี่อ	-ซอ -สาม	- - - สาย	- - -พริ้ว	- - -เพริศ	--เป็นเลิศ	- จริง- -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - - ด	- - - รด	- - - รซ	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ซ	- - - -
- - - ปี่	- - - นิ่ง	- - - เสียง	- - - โต	- - - -	- - - โอ	- - - ฬาร	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

-ล ซ ม	ซ ม - ม	- - - ม ซ	- ม - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - ล	- ล - -
-เห้อเออเอ่อ	เห้อเอิง-เอย	- - -เสียง	- โต - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - โอ	- ฬาร - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- -ล ท	ล **ซ** - -
- -ออฮื้อ	ออออี่อ - -
- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เที่ยวกลับ

- - - ซ	- ซ ซ ซ	- - - ดร	- - - ด	- ด ด ล	ซ ล ซ ฟ	- - - ซ	- - -มม
ดนตรีส่งร้อง		- - - โหม	- - - โรง	-ฮิ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงย	- - - ฮื	- - มหา
		- - - -	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - ซ **ร**	- - - ม	-- ล ซ	- ม ซ **ร**	- - ม ม	- - ร ร	- - -ด	- - -ด
- - ฮื อือ	- - - เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงอ	- - มหา	- - จุฬา	- - - ลง	- - - กรณ์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

เครื่องนำ เครื่องตาม

- - ด ร	ด **ล** - ด	-- ร ด	- ล ด **ซ**	- - -ม	- - - ซ	- ซ - ด	- - - ด
- -ออฮื้อ	อืออื่อ-เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- - - สั่ง	- - - สอน	- อือ -สู่	- - -ศิษย์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - ม**ร**	- - - ม	- ซ ซ ร	ม ร ด - ร	--ด **ล**	- - - -	- รด - ด	- - - รร
- - ฮีออือ	- - - เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- ให้ -สืบ	- - - สาน
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด

- - ซ **ร**	ม ร ด -	-ล ล ล	- - ล ม	-ซ ล ซ	- - - ร	- -ร **ร**	- - - -
- - ฮีออือ	ฮือออืออื่อ-	-ครูเทวา	--ประสิทธิ์	-ออฮือออือ	- - -เป็น	- -ตำนาน	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- ร - ด	- - - รซ	- - - รด	- - ร **ร**	- - - -	- - ซ ซ	- - - ซ	- - - -
-ให้-กล่าว	- - - ขาน	- - -ยอด	- - กวี	- - - -	- - ดนตรี	- - - เอย	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - -ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- ล ซ ม	ซ ม - ม	- - -ซ ด	- ม **ม** -	- ล - ท	- ด - ร	- - ล ล	- - -ล
-เห้อเออเอ่อ	เห้อเอิง-เอย	- - -ยอด	- กวี -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - ดนตรี	- - - เอย
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- -ล ท	ล **ซ** - -
- -ออฮื้อ	ออออื่อ - -
- - - -	- - - -

การบรรจุคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การบรรจุร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น ส่วนใหญ่อยู่ในส่วนท้ายของจังหวะหน้าทับคือ 2 ห้องท้ายของบรรทัดโน้ต เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การบรรจุคำร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น

- - - -	- - - -	-ขรัว- เท	- - - วา	- - - -	- - - -	- - -เพลง	- - - นี้
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ไว้ -เทิด	- - -ครู
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ผู้ -รอบ	- - - รู้	---ศาสตร์	-- -ศิลป์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - สิ้น	- - ทุกสิ่ง
- - - -	- - - -	-ซอ -สาม	- - - สาย	- - -พริ้ว	- - -เพริศ	--เป็นเลิศ	- จริง- -
- - - ปี่	- - - นิ่ง	- - - เสียง	- - - โต	- - - -	- - - โอ	- - - ฬาร	- - - -
- - - -	- - - -	- - -เสียง	- โต - -	- - - -	- - - -	- - - โอ	- ฬาร - -

เที่ยวกลับ

- - - -	- - - -	- - - โหม	- - - โรง	- - - -	- - - -	- - - -	- - มหา
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - มหา	- - จุฬา	- - - ลง	- - - กรณ์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - สั่ง	- - - สอน	- - -สู่	- - -ศิษย์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ให้ -สืบ	- - - สาน
- - - -	- - - -	-ครูเทวา	--ประสิทธิ์	-- - - -	- - -เป็น	- -ตำนาน	- - - -
-ให้-กล่าว	- - - ขาน	- - -ยอด	- - กวี	- - - -	- - ดนตรี	- - - เอย	- - - -
- - - -	- - - -	- - -ยอด	- กวี -	- - - -	- - - -	- - ดนตรี	- - - เอย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กลวิธีในการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้กลวิธีการขับร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งประโยคในการขับร้อง คือ การเรียงต่อกันของคำเอื้อน กลุ่มคำเอื้อน หรือคำร้อง ในช่วงระยะหนึ่ง มีสัมพันธ์กับการแบ่งคำร้อง จังหวะหน้าทับ หรือการหายใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กลวิธีในการขับร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	-ขรัว- เท	- - - วา	-ฮิ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงย	- ฮึ-เพลง	- - - นี้

	ประโยคที่ 2						
- - ฮึ อือ	- - - เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงอ	- - - เอิง	-ฮิ้งเง้อเอย	- ไว้ -เทิด	- - -ครู

	ประโยคที่ 3						
- -อืออี้	อืออื่-เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- ผู้ -รอบ	- อือ - รู้	-อือ-ศาสตร์	-อือ-ศิลป์

	ประโยคที่ 4						
- - ฮืออือ	- - - เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- - - สิ้น	- - ทุกสิ่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	ประโยคที่ 5						
- -อืออี้	- - อืออื่-	-ซอ -สาม	- - - สาย	- - -พริ้ว	- - -เพริศ	--เป็นเลิศ	- จริง- -

ประโยคที่ 6							
- - - ปี่	- - - นิ่ง	- - - เสียง	- - - โต	- - - -	- - - โอ	- - - ฬาร	- - - -

ประโยคที่ 7				ประโยคที่ 8			
-เห้อเออเอ่อ	เห้อเอิง-เอย	- - -เสียง	- โต - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - โอ	- ฬาร - -

- -ออฮี้อ ออออื่อ - -

เที่ยวกลับ

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	- - - โหม	- - - โรง	-ฮี้ง้เงอเออ	เออเห้อเอิงเงย	- - - ฮึ	- - มหา

	ประโยคที่ 2						
- - ฮึ อือ	- - - เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮี้ง้เงอ	- - มหา	- - จุฬา	- - - ลง	- - - กรณ์

	ประโยคที่ 3						
- -ออฮี้อ	ออออื่อ-เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮี้ง้เงย	- - - สั่ง	- - - สอน	- อือ -สู่	- - -ศิษย์

	ประโยคที่ 4						
- - ฮีออื	- - - เออ	-ฮี้ง้เจ้อเออ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- ให้ -สืบ	- - - สาน

	ประโยคที่ 5					
- - ฮีออื	ฮีออออื่อ-	-ครูเทวา	--ประสิทธิ์	-อืออฮีออื	- - -เป็น	- -ตำนาน	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประโยคที่ 6							
-ให้-กล่าว	- - - ขาน	- - -ยอด	- - กวี	- - - -	- - ดนตรี	- - - เอย	- - - -

ประโยคที่ 7				ประโยคที่ 8			
-เห้อเออเอ่อ	เห้อเอิง-เอย	- - -ยอด	- กวี -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - ดนตรี	- - - เอย

- -ออฮี้อ ออออื่อ - -

ช่วงการหายใจ

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงลมหายใจเพลงขรัวเทวา สองชั้น โดยให้แต่ละช่วงของลมหายใจมีความสอดคล้องกับการแบ่งคำร้อง ประโยคในการขับร้อง และจังหวะหน้าทับ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ช่วงการหายใจเพลงขรัวเทวา สองชั้น

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงการหายใจที่ 1					
	-ขรัว- เท	- - - วา	-ฮิ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงย	- ฮึ-เพลง	- - - นี้

	ช่วงการหายใจที่ 2			ช่วงการหายใจที่ 3			
- - ฮึ อือ	- - - เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงอ	- - - เอิง	-ฮิ้งเง้อเอย	- ไว้ -เทิด	- - -ครู

	ช่วงการหายใจที่ 4					ช่วงการหายใจที่ 5	
- -ออฮิ้อ	อืออื่อ-เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- ผู้ -รอบ	- อือ - รู้	-อือ-ศาสตร์	-อือ-ศิลป์

	ช่วงการหายใจที่ 6					ช่วงการหายใจที่ 7	
- - ฮีอือ	- - - เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- - - สิ้น	- - ทุกสิ่ง

	ช่วงการหายใจที่ 8						
- -ออฮิ้อ	- - อืออื่อ	-ซอ -สาม	- - - สาย	- - -พริ้ว	- - -เพริศ	--เป็นเลิศ	- จริง- -

ช่วงการหายใจที่ 9					ช่วงการหายใจที่ 10		
- - - ปี่	- - - นิ่ง	- - - เสียง	- - - โต	- - - -	- - - โอ	- - - ฬาร	- - - -

ช่วงการหายใจที่ 11				ช่วงการหายใจที่ 12			
-เห้อเออเอ่อ	เห้อเอิง-เอย	- - -เสียง	- โต - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - โอ	- ฬาร - -

- -ออฮิ้อ	อืออื่อ - -

เที่ยวกลับ

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงการหายใจที่ 1					
	- - - โหม	- - - โรง	-ฮิ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงย	- - - ฮึ	- - มหา

	ช่วงการหายใจที่ 2			ช่วงการหายใจที่ 3			
- - ฮึ อือ	- - - เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงอ	- - มหา	- - จุฬา	- - - ลง	- - - กรณ์

	ช่วงการหายใจที่ 4					ช่วงการหายใจที่ 5
- -อือฮื้อ	อืออื่อ-เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- - - สั่ง	- - - สอน	- อือ -สู่	- - -ศิษย์

	ช่วงการหายใจที่ 6					ช่วงการหายใจที่ 7	
- - ฮีอือ	- - - เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- ให้ -สืบ	- - - สาน

	ช่วงการหายใจที่ 8					
- - ฮีอือ	ฮืออืออื่อ-	-ครูเทวา	--ประสิทธิ์	-อือฮืออือ	- - -เป็น	- -ตำนาน	- - - -

ช่วงการหายใจที่ 9					ช่วงการหายใจที่ 10		
-ให้-กล่าว	- - - ขาน	- - -ยอด	- - กวี	- - - -	- - ดนตรี	- - - เอย	- - - -

ช่วงการหายใจที่ 11				ช่วงการหายใจที่ 12			
-เห้อเออเอ่อ	เห้อเอิง-เอย	- - -ยอด	- กวี -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - ดนตรี	- - - เอย

- -อือฮื้อ	อืออื่อ - -

ลักษณะการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้ลักษณะการขับร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น ให้เป็นไปตามระเบียบการขับร้องเพลงตับมโหรีของบ้านพาทยโกศล โดยการขึ้นจังหวะฉิ่งในเพลงที่ 4 จะขึ้นท้าย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ห้องที่ 1 บรรทัดที่ 1 ของการขับร้องในเสียง ฉิ่ง และการขึ้นจังหวะหน้าทับปรบไก่ สองชั้น จะขึ้นต้นหน้าทับที่ต้นห้องที่ 1 บรรทัดที่ 1 ในเสียงทั่ง เสียงแรกของหน้าทับแล้วดำเนินเครื่องกำกับจังหวะเรื่อยไปจนจบเพลง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะการขับร้องเพลงขรัวเทวา สองชั้น

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		-ขรัว- เท	- - - วา	-ฮิ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงย	- ฮึ-เพลง	- - - นี้

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - ฮึ อือ	- - - เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงอ	- - - เอิง	-ฮิ้งเง้อเอย	- ไว้ -เทิด	- - -ครู

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- -ออฮื้อ	ออออื่อ-เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- ผู้ -รอบ	- ออ - รู้	-อือ-ศาสตร์	-อือ-ศิลป์

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - ฮีออ	- - - เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- - - สิ้น	- - ทุกสิ่ง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- -ออฮื้อ	- - ออออื่อ	-ซอ -สาม	- - - สาย	- - -พริ้ว	- - -เพริศ	--เป็นเลิศ	- จริง- -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - ปี่	- - - นิ่ง	- - - เสียง	- - - โต	- - - -	- - - โอ	- - - ฬาร	- - - -

CHULALONGKORN UNIVERSITY

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
-เห้อเออเอ่อ	เห้อเอิง-เอย	- - -เสียง	- โต - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - โอ	- ฬาร - -

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -ออฮื้อ	อืออื่อ - -

เที่ยวกลับ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		- - - โหม	- - - โรง	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงย	- - - ฮึ	- - มหา

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - ฮึ อือ	- - - เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงอ	- - มหา	- - จุฬา	- - - ลง	- - - กรณ์

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- -ออฮื้อ	อืออื่อ-เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- - - สั่ง	- - - สอน	- อือ -สู่	- - -ศิษย์

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - ฮืออือ	- - - เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- ให้ -สืบ	- - - สาน

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - ฮืออือ	ฮืออืออื่อ-	-ครูเทวา	--ประสิทธิ์	-ออฮืออือ	- - -เป็น	- -ตำนาน	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
-ให้-กล่าว	- - - ขาน	- - -ยอด	- - กวี	- - - -	- - ดนตรี	- - - เอย	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
-เห้อเออเอ่อ	เห้อเอิง-เอย	- - -ยอด	- กวี -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - ดนตรี	- - - เอย

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -ออฮื้อ	ออออื่อ - -

4.4.5 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

การแบ่งคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการแบ่งคำร้องเพลง ตราไพฑูรย์ สองชั้น โดยยึดความหมายเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เพลงนี้หนา	ชื่อว่า	ตราไพฑูรย์	รวมเค้ามูล	ความรู้	ที่ครูสอน
ทั้งดีดสี	ตีเป่า	เข้าโคลงกลอน	เอื้อนออดอ้อน	ซ้อนกล	ดนตรีกาล
ร้องเพลงวา	นั้นสำคัญ	ท่านสร้างไว้	ให้คนไทย	เรียนรู้	ร่วมสืบสาน
ชื่อไพฑูรย์	กิตติวรรณ	ศิษย์จำจาร	ระลึกขาน	เกียรติคุณ	อดุลเอย

เมื่อนำคำร้องมานับจำนวนคำในแต่ละวรรค สามารถทราบจำนวนของแต่ละวรรคของคำร้องได้ดังนี้

3	2	3
3	2	3
3	3	3
3	3	3

3	2	3
3	2	3
3	2	3
3	3	3

เมื่อพิจารณาจำนวนคำร้องในแต่ละวรรคพบว่าจะมีอยู่วรรคละ 2-3 คำ โดยแต่ละวรรคจะแบ่งสอดคล้องกับความหมายของบทประพันธ์

การประพันธ์ทางขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การประพันธ์ทางขับร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น ยึดลูกตกตามทำนองหลักเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น เป็นสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทางขับร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

ท่อน 1

- ร - ซ	- ล - ท	- - - ด	- - - ร	- - - ซ	ล ซ-ฟ	-ม-ซ	- - - ซ
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	- - - เออ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	-เพลง-นี้	- - - หนา
		- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - ซ ร	- - - ร	- - - ม	ร ม ร **ร**	- - - ซ	ล ซ - ฟ	- - - รด	- - - รด
- - ฮีอือ	- - - เออ	- - - เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - ซื่อ	- - - ว่า
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - ม**ร**	- - - ด	รดฟ ฟ ท	- ด - **ร**	ม ร ซ ม	ร ม ร ท	- - - ล	- - ล ล
- - ฮีอือ	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	-เอ่อ-เออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เออเห้อเอิงเงย	- - - ตรา	- -ไพฑูรย์
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- -ล ท	ล **ซ** - -
- -ออฮื้อ	ออออื่อ - -
- - - -	- - - -

ท่อน 2

- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- ด ด **ซ**	- - - ฟ	- ซ ฟ ล	- ร - ลด	- - -ซ
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	-ฮึ้งเงอเออ	- - - เอ่อ	-เหอเอ่อเอ้ย	-รวม-เค้า	- - - มูล
		- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - - -	- ล - ด	- ล -**ซ**	- - - -	- - - ล	- ร - ด	- - - ล	- ล - -
- - - -	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงอ	- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเอย	- - -ความ	- รู้ - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

ด **ซ**- -	- - - ฟ	- - - ซ	ล ซ ด ซ	ล ซ ฟ- ฟ	- - ซ **ร**	-ซฟ - ซ	- - - ซ
ฮือือ - -	- - - เอ่อ	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอย	- ที่ – ครู	- - - สอน
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ

- - ด ซ	ล - ซ **ฟ**
- - ฮือือ	ฮื้อ-อือออื่อ
- - - -	- - - -

ท่อน 3

- รำ รำ รำ	- ดำ - รำ	ฟด-รฟ	- ร - ด	- - - -	- ร - -	- ซฟ - ซ	- ซ - -
ดนตรีส่งร้อง		ทั้งดีด-สี	- ตี - เป่า	- - - -	- ฮื้อ - -	-เข้า-โคลง	-กลอน--
		- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ

ซลซ**ฟ** รด	- ร -รด	- ร - ร	- ท - **ท**	- - - -	- - ร ร	- - - ร	- - - -
ฮือออือื่อเอื้อนออด	-อือ-อ้อน	-ฮือ-ซ้อน	- อื่อ -กล	- - - -	- - ดนตรี	- - - กาล	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- ร - ซ	- ล - ท	- - - ด	- - - ร	- - - ซ	ล ซ-ฟ	-มซ- ร	- - - ร
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	- - - เออ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	-ร้อง-เพลง	- - - วา
		- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - -	- - - ร	- - - ม	ร ม ร ร	- - - ซ	ล ซ - ฟ	- - - รม	- - - มร
- - - -	- - - เออ	- - - เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - นั้น	- - สำคัญ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

- - มร	- - - ด	รดฟ ฟ ท	- ด - **ร**	ม ร ซ ม	ร ม ร ท	- ลซ -ลซ	- - ล ท
- - ฮืออื	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	-เอ่อ-เออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เออเห้อเอิงเงย	-ท่าน-สร้าง	- - - ไว้
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- -ล ท	ล **ซ** - -
- -ออฮื้อ	ออออื่อ - -
- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- ด ด **ซ**	- - - ฟ	- ซ ฟ ล	- - - ซฟ	- - ซ **ซ**
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	-ฮึ้งเงอเออ	- - - เอ่อ	-เหอเอ่อเอ้ย	- - - ให้	- -คนไทย
		- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - - -	- ล - ด	- ล -**ซ**	- - - -	- - - ล	- ร - ด	- - - ล	- - -ลด
- - - -	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงอ	- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเอย	- - -เรียน	- - - รู้
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

ด **ซ**- -	- - - ฟ	- - - ซ	ล ซ ด ซ	ล ซ ฟ- ฟ	- - ซ **ร**	-ซฟ - ฟ	- - - ซ
ฮืออื - -	- - - เอ่อ	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	เห้อเอิง-เงอ	--เออเอย	-ร่วม-สืบ	- - - สาน
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ

- - ด ซ	ล - ซ **ฟ**
- - ฮืออื	ฮื้อ-อืออื่อ
- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 3

- ร์ ร์ ร์	- ด์ - ร์	รดร-ร	- ด ร **ร**	- - - -	- - - -	- ฟ - ซ	- ซ - -
ดนตรีส่งร้อง		ชื่อไพ-ฑูรย์	-กิตติวรรณ	- - - -	- - - -	-ศิษย์-จำ	- จาร - -
		- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท

ซลซ**ฟ** รรม	- ด -ร	- ร - ล	- - ท **ท**	- - - -	- - ร ร	- - - ร	- - - -
ฮืออือออื่อระลึก	-อื่อ-ขาน	-ฮือ-เกียรติ	- - ติคุณ	- - - -	---อดุล	- - - เอย	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- - - -	- - - -	- - - ร	- - - -

การบรรจุคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การบรรจุร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น ส่วนใหญ่อยู่ในส่วนท้ายของจังหวะหน้าทับคือ 2 ห้องท้ายของบรรทัดโน้ต เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การบรรจุคำร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

ท่อน 1

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-เพลง-นี้	- - - หนา
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ชื่อ	- - - ว่า
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ตรา	- -ไพฑูรย์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ท่อน 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-รวม-เค้า	- - - มูล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -ความ	- รู้ - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ที่ – ครู	- - - สอน

ท่อน 3

		ทั้งดีด-สี	- ตี - เป่า	- - - -	- - - -	-เข้า-โคลง	-กลอน--
--เอื้อนออด	- - -อ้อน	- - -ซ้อน	- - -กล	- - - -	- - ดนตรี	- - - กาล	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-ร้อง-เพลง	- - - วา
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - นั้น	- - สำคัญ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-ท่าน-สร้าง	- - - ไว้

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ให้	- -คนไทย
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - -เรียน	- - - รู้
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-ร่วม-สืบ	- - - สาน

เที่ยวกลับ ท่อน 3

- - - -	- - - -	ชื่อไพ-ฑูรย์	-กิตติวรรณ	- - - -	- - - -	-ศิษย์-จำ	- จาร - -
- -ระลึก	- - -ขาน	- - -เกียรติ	- - ติคุณ	- - - -	---อดุล	- - - เอย	- - - -

กลวิธีในการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้กลวิธีการขับร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งประโยคในการขับร้องคือการเรียงต่อกันของคำเอื้อน กลุ่มคำเอื้อน หรือคำร้อง ในช่วงระยะหนึ่ง มีสัมพันธ์กับการแบ่งคำร้อง จังหวะหน้าทับ หรือการหายใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กลวิธีในการขับร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

ท่อน 1

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	- - - เอ่อ	- - - เออ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	-เพลง-นี้	- - - หนา

	ประโยคที่ 2						
- - ฮีอือ	- - - เออ	- - - เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - ชื่อ	- - - ว่า

	ประโยคที่ 3						
- - ฮืออื	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	-เอ่อ-เออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เออเห้อเอิงเงย	- - - ตรา	- -ไพฑูรย์

- -ออฮึ้อ	ออออื่ - -

ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	- - - เอ่อ	-ฮึ้งเงอเออ	- - - เอ่อ	-เหอเอ่อเอ้ย	-รวม-เค้า	- - - มูล

	ประโยคที่ 2						
- - - -	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงอ	- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเอย	- - -ความ	- รู้ - -

	ประโยคที่ 3						
ฮืออื - -	- - - เอ่อ	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอย	- ที่ – ครู	- - - สอน

- - ฮืออื	ฮึ้อ-ออออื่อ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ท่อน 3

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	ทั้งดีด-สี	- ตี - เป่า	- - - -	- ฮึ้อ - -	-เข้า-โคลง	-กลอน--

	ประโยคที่ 2			ประโยคที่ 3			
ฮืออืออื่อเอื้อนออด	-อือ-อ้อน	-ฮือ-ซ้อน	- อื่อ -กล	- - - -	- - ดนตรี	- - - กาล	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	- - - เอ่อ	- - - เออ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	-ร้อง-เพลง	- - - วา

	ประโยคที่ 2						
- - - -	- - - เออ	- - - เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - นั้น	- - สำคัญ

	ประโยคที่ 3						
- - ฮืออื	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	-เอ่อ-เออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เออเห้อเอิงเงย	-ท่าน-สร้าง	- - - ไว้

- -อืออฮึ้อ	อืออื่อ - -

เที่ยวกลับ ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	- - - เอ่อ	-ฮึ้งเงอเออ	- - - เอ่อ	-เหอเอ่อเอ้ย	- - - ให้	- -คนไทย

	ประโยคที่ 2						
- - - -	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงอ	- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเอย	- - -เรียน	- - - รู้

	ประโยคที่ 3						
ฮืออื - -	- - - เอ่อ	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	เห้อเอิง-เงอ	--เออเอย	-ร่วม-สืบ	- - - สาน

- - ฮืออื	ฮึ้อ-อืออื่อ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เที่ยวกลับ ท่อน 3

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1					
	ชื่อไพ-ฑูรย์	-กิตติวรรณ	- - - -	- - - -	-ศิษย์-จำ	- จาร - -

	ประโยคที่ 2						
ฮืออืออื่อระลึก	-อื่อ-ขาน	-ฮือ-เกียรติ	- - ติคุณ	- - - -	---อดุลย์	- - - เอย	- - - -

ช่วงการหายใจ

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงลมหายใจเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น โดยให้แต่ละช่วงของลมหายใจมีความสอดคล้องกับการแบ่งคำร้อง ประโยคในการขับร้อง และจังหวะหน้าทับ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ช่วงการหายใจเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

ท่อน 1

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงการหายใจที่ 1		ช่วงการหายใจที่ 2			
	- - - เอ่อ	- - - เออ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	-เพลง-นี้	- - - หนา

	ช่วงการหายใจที่ 3			ช่วงการหายใจที่ 4			
- - ฮืออื	- - - เออ	- - - เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - ชื่อ	- - - ว่า

	ช่วงการหายใจที่ 5					ช่วงการหายใจที่ 6	
- - ฮืออื	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	-เอ่อ-เออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เออเห้อเอิงเงย	- - - ตรา	- -ไพฑูรย์

- -ออฮื้อ	อืออื่อ - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงการหายใจที่ 1		ช่วงการหายใจที่ 2			
	- - - เอ่อ	-ฮี้งเงอเออ	- - - เอ่อ	-เหอเอ่อเอ้ย	-รวม-เค้า	- - - มูล

	ช่วงการหายใจที่ 3			ช่วงการหายใจที่ 4			
- - - -	-เออ-เห้อ	-เอิงฮี้งเงอ	- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเอย	- - -ความ	- รู้ - -

	ช่วงการหายใจที่ 5					ช่วงการหายใจที่ 6	
ฮือือ - -	- - - เอ่อ	- - - เออ	เห้อเออฮี้งเง้อเอ่อ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอย	- ที่ – ครู	- - - สอน

- - ฮือือ	ฮี้อ-อือออื่อ

ท่อน 3

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงการหายใจที่ 1				ช่วงการหายใจที่ 2	
	ทั้งดีด-สี	- ตี - เป่า	- - - -	- ฮี้อ - -	-เข้า-โคลง	-กลอน--

	ช่วงการหายใจที่ 3			ช่วงการหายใจที่ 4		
ฮืออืออื่อเอื้อนออด	-อือ-อ้อน	-ฮือ-ซ้อน	-อื่อ -กล	- - - -	- - ดนตรี	- - - กาล	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงการหายใจที่ 1		ช่วงการหายใจที่ 2			
	- - - เอ่อ	- - - เออ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	-ร้อง-เพลง	- - - วา

	ช่วงการหายใจที่ 1			ช่วงการหายใจที่ 2			
- - - -	- - - เออ	- - - เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - นั้น	- - สำคัญ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

	ช่วงการหายใจที่ 3					ช่วงการหายใจที่ 4	
- - ฮืออือ	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	-เอ่อ-เออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เออเห้อเอิงเงย	-ท่าน-สร้าง	- - - ไว้

- -ออือฮึ้อ	ออืออื๋อ - -

เที่ยวกลับ ท่อน 2

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงการหายใจที่ 1		ช่วงการหายใจที่ 2			
	- - - เอ่อ	-ฮึ้งเงอเออ	- - - เอ่อ	-เหอเอ่อเอ้ย	- - - ให้	- -คนไทย

	ช่วงการหายใจที่ 3			ช่วงการหายใจที่ 4			
- - - -	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงอ	- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเอย	- - -เรียน	- - - รู้

	ช่วงการหายใจที่ 5					ช่วงการหายใจที่ 6	
ฮืออือ - -	- - - เอ่อ	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	เห้อเอิง-เงอ	--เออเอย	-ร่วม-สืบ	- - - สาน

- - ฮืออือ	ฮึ้อ-อือออื๋อ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เที่ยวกลับ ท่อน 3

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงการหายใจที่ 1				ช่วงการหายใจที่ 2	
	ชื่อไพ-ฑูรย์	-กิตติวรรณ	- - - -	- - - -	-ศิษย์-จำ	- จาร - -

	ช่วงการหายใจที่ 3				ช่วงการหายใจที่ 4		
ฮืออืออื่อระลึก	-อื๋อ-ขาน	-ฮือ-เกียรติ	- - ติคุณ	- - - -	---อดุล	- - - เอย	- - - -

ลักษณะการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้ลักษณะการขับร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น ให้เป็นไปตามระเบียบการขับร้องเพลงตับมโหรีของบ้านพาทยโกศล โดยการขึ้นจังหวะฉิ่งในเพลงที่ 5 จะขึ้นท้ายห้องที่ 1 บรรทัดที่ 1 ของการขับร้องในเสียง ฉิ่ง และการขึ้นจังหวะหน้าทับปรบไก่ สองชั้น จะขึ้นต้นหน้าทับที่ต้นห้องที่ 1 บรรทัดที่ 1 ในเสียงทั่ง เสียงแรกของหน้าทับ แล้วดำเนินเครื่องกำกับจังหวะเรื่อยไปจนจบเพลง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะขับร้องเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	- - - เออ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	-เพลง-นี้	- - - หนา

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - ฮืออื	- - - เออ	- - - เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - ชื่อ	- - - ว่า

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - ฮืออื	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	-เอ่อ-เออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เออเห้อเอิงเงย	- - - ตรา	- -ไพฑูรย์

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -ออฮื้อ	ออออื่อ - -

ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	-ฮึ้งเงอเออ	- - - เอ่อ	-เหอเอ่อเอ้ย	-รวม-เค้า	- - - มูล

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงอ	- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเอย	- - -ความ	- รู้ - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ฮือ - -	- - - เอ่อ	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอย	- ที่ – ครู	- - - สอน

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- - ฮือ	ฮื้อ-อืออื่อ

ท่อน 3

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		ทั้งดีด-สี	- ตี - เป่า	- - - -	- ฮื้อ - -	-เข้า-โคลง	-กลอน--

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ฮืออืออื่อเอื้อนออด	-อือ-อ้อน	-ฮือ-ซ้อน	- อื่อ -กล	- - - -	- - ดนตรี	- - - กาล	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	- - - เออ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	-ร้อง-เพลง	- - - วา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	- - - เออ	- - - เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - นั้น	- - สำคัญ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - ฮืออื	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	-เอ่อ-เออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เออเห้อเอิงเงย	-ท่าน-สร้าง	- - - ไว้

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- -ออฮึ้อ	อืออื่อ - -

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	-ฮึ้งเงอเออ	- - - เอ่อ	-เหอเอ่อเอ้ย	- - - ให้	- -คนไทย

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
- - - -	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงอ	- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเอย	- - -เรียน	- - - รู้

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ฮืออื - -	- - - เอ่อ	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	เห้อเอิง-เงอ	--เออเอย	-ร่วม-สืบ	- - - สาน

- - - -	- - - -
- - - -	- - - -
- - ฮืออื	ฮึ้อ-อืออื่อ

เที่ยวกลับ ท่อน 3

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง		ชื่อไพ-พูรย์	-กิตติวรรณ	- - - -	- - - -	-ศิษย์-จำ	- จาร - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
ฮืออืออื่อระลึก	-อื่อ-ขาน	-ฮือ-เกียรติ	- - ติคุณ	- - - -	---อดุล	- - - เอย	- - - -

4.4.6 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทางขับร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น

การแบ่งคำร้อง

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการแบ่งคำร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น โดยยึดความหมายเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพพูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

รวมมูลเหตุ	ความรู้	ครูอุทัย	รวมเรื่องเล่า	น้ำใจ	สนุกสนาน
รวมความรู้	ตู้เพลง	แต่โบราณ	รวมชีวิต	จิตวิญญาณ	งานของครู
พูนอุทัย	เพลงนี้	มีที่มา	เพื่อเทิดคุณ	ผู้รักษา	ให้โลกรู้
พาทย	-โกศล	ที่คงอยู่	ด้วยมีครู	สืบไว้	เป็นแบบเอย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เมื่อนำคำร้องมานับจำนวนคำในแต่ละวรรค สามารถทราบจำนวนของแต่ละวรรคของคำร้องได้ดังนี้

3	2	3
3	2	3
3	2	3
3	2	3

3	2	4
3	3	3
3	3	3
3	2	3

เมื่อพิจารณาจำนวนคำร้องในแต่ละวรรคพบว่าจะมีอยู่วรรคละ 2-4 คำ โดยแต่ละวรรคจะแบ่งสอดคล้องกับความหมายของบทประพันธ์

การประพันธ์ทางขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การประพันธ์ทางขับร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น ยึดลูกตกตามทำนองหลักเพลงพูนอุทัย สองชั้น เป็นสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทางขับร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น

- - - ดำ	- รำ รำ รำ	- - - มำ	- รำ รำ รำ	- ฟ - ฟ	- - -ร	- - - ซ	- ซล - **ซ**
ดนตรีส่งร้อง				-รวม-มูล	- - -เหตุ	- - -ความ	- รู้ - อือ
				- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - - ล	- ด - ร	ม ร ด -ล	- - ล ล	- - - ด	ร ด ร **ล**	-ซ-ซม	- - - **ซม**
- - -เอ่อ	-เห่อ-เอย	ฮือออื่อ-ครู	- - อุทัย	- - - เออ	เห้อเออเห้อเอย	-รวม-เรื่อง	- - - เล่า
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม

- - - ด	รด - ล	- - - ซ	- - ล ซ	- ซ - ล	ซ **ฟ** - -	- - ซฟ	- ซ ซ-
- - - เออ	เห้อเออ- เอย	- - - รวม	- -น้ำใจ	- อือ-ฮื้อ	อืออื่อ--	- - สนุก	-สนาน-
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ

ซลซ**ฟ** ซล	- - - ซล	- ซ - ซฟ	- ล - **ล**	- - - ร	ม ร - ด	- - - ซ	- - ล **ล**
ฮื้ออืออื่อรวมความ	- - - รู้	- อือ - ตู้	-อื้อ-เพลง	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - แต่	- -โบราณ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

- - - ซ	- - ซล	- - - ร	- ฟ **ม** -	- - -ล	ล ล ซ ฟ	- ซ - ม	- - ซ **ร**
- - -รวม	- -ชีวิต	- - - จิต	-วิญญาณ-	- - -เอ้อ	เห้อเออเอิงเงย	- ฮึ - งาน	- -ของครู
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

เที่ยวกลับ

- - - ดำ	- ร ำ ร ำ	- - - มำ	- ร ำ ร ำ	- - - ฟ	- - ฟ ฟ	- - - ซ	- ซล - **ซ**
ดนตรีส่งร้อง				- - - พูน	- - อุทัย	- - -เพลง	- นี้ - อื่อ
				- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ

- - - ล	- ด - ร	มรด ล ลซฟ	- ล - ล	- - - ด	ร ด ร **ล**	- ซ - ซด	- ม - **ม**
- - -เอ่อ	-เห่อ-เอย	ฮือออือื่อ มีที่	- อื้อ- มา	- - - เออ	เห้อเออเห้อเอย	-เพื่อ-เทิด	-อื้อ -คุณ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม

- - - ด	รด - ล	- - - ซฟ	- - ล ซ	- ซ - ล	ซ **ฟ** - -	- ซฟ- ซฟ	- - - ซล
- - - เออ	เห้อเออ- เอย	- - - ผู้	- - รักษา	- อือ-ฮื้อ	อืออื่อ--	-ให้ -โลก	- - - รู้
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ

ซลซ**ฟ** ฟร	- - ซ ล	-ฟ - ล	-ลด -ด**ล**	- - - ร	ม ร - ด	- ซฟ - ล	- ลซ- **ล**
ฮื้ออือื่อ-พาทย์	- - ทะยะ	- อื่อ - โก	ศล-ฮืออือ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- ที่ - คง	- อยู่ -อือ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล

- - - ซฟ	- - ซซ	- - - ร	- รซ - ฟ	- - -ล	ล ล ซ ฟ	ซ - ร ด	- - - ร
- - -ด้วย	- - มีครู	- - - สืบ	- ไว้ - อือ	- - -เอ้อ	เห้อเออเอิงเงย	ฮึ-เป็นแบบ	- - - เอย
- - - -	- - - -	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ร

การบรรจุคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้การบรรจุร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น ส่วนใหญ่อยู่ในส่วนท้ายของจังหวะหน้าทับคือ 2 ห้องท้ายของบรรทัดโน้ต เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

การบรรจุคำร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	-รวม-มูล	- - -เหตุ	- - -ความ	- รู้ - -
- - - -	- - - -	- - - ครู	- - อุทัย	- - - -	- - - -	-รวม-เรื่อง	- - - เล่า
- - - -	- - - -	- - - รวม	- -น้ำใจ	- - - -	- - - -	- - สนุก	-สนาน-
- - รวมความ	- - - รู้	- - - ตู้	- - -เพลง	- - - -	- - - -	- - - แต่	- -โบราณ
- - -รวม	- -ชีวิต	- - - จิต	-วิญญาณ-	- - -เอ้อ	- - - -	- - - งาน	- -ของครู

เที่ยวกลับ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - พูน	- - อุทัย	- - -เพลง	- นี้ - -
- - - -	- - - -	- - มี ที่	- - - มา	- - - -	- - - -	-เพื่อ-เทิด	- - - คุณ
- - - -	- - - -	- - - ผู้	- - รักษา	- - - -	- - - -	-ให้ -โลก	- - - รู้
- - - พาทย์	- - ทะยะ	- - - โก	ศล - - -	- - - -	- - - -	- ที่ - คง	- อยู่ - -
- - -ด้วย	- - มีครู	- - - สืบ	- ไว้ - -	- - - -	- - - -	--เป็นแบบ	- - - เอย

กลวิธีในการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้กลวิธีการขับร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งประโยคในการขับร้องคือการเรียงต่อกันของคำเอื้อน กลุ่มคำเอื้อน หรือคำร้อง ในช่วงระยะหนึ่ง มีสัมพันธ์กับการแบ่งคำร้อง จังหวะหน้าทับ หรือการหายใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กลวิธีในการขับร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1			
	-รวม-มูล	- - -เหตุ	- - -ความ	- รู้ - อือ

ประโยคที่ 2				ประโยคที่ 3			
- - -เอ่อ	-เห่อ-เอย	ฮือออือื่อ-ครู	- - อุทัย	- - - เออ	เห้อเออเห้อเอย	-รวม-เรื่อง	- - - เล่า

ประโยคที่ 4				ประโยคที่ 5			
- - - เออ	เห้อเออ- เอย	- - - รวม	- -น้ำใจ	- อือ-ฮื้อ	อืออื่อ--	- - สนุก	-สนาน-

	ประโยคที่ 6			ประโยคที่ 7			
ฮื้ออืออื่อรวมความ	- - - รู้	- อือ - ตู้	-อื้อ-เพลง	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - แต่	- -โบราณ

ประโยคที่ 8				ประโยคที่ 9			
- - -รวม	- -ชีวิต	- - - จิต	-วิญญาณ-	- - -เอ้อ	เห้อเออเอิงเงย	- ฮึ - งาน	- -ของครู

เที่ยวกลับ

ดนตรีส่งร้อง	ประโยคที่ 1			
	- - - พูน	- - อุทัย	- - -เพลง	- นี้ - อือ

ประโยคที่ 2				ประโยคที่ 3			
- - -เอ่อ	-เห่อ-เอย	ฮืออืออื่อ มีที่	- อื้อ- มา	- - - เออ	เห้อเออเห้อเอย	-เพื่อ-เทิด	-อื้อ -คุณ

ประโยคที่ 4						ประโยคที่ 5	
- - - เออ	เห้อเออ- เอย	- - - ผู้	- - รักษา	- อือ-ฮื้อ	อืออื่อ--	-ให้ -โลก	- - - รู้

	ประโยคที่ 6			ประโยคที่ 7			
ฮื้ออืออื่อ-พาทย์	- - ทะยะ	- อื่อ - โก	ศล-ฮืออือ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- ที่ - คง	- อยู่ -อือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ประโยคที่ 8				ประโยคที่ 9			
- - -ด้วย	- - มีครู	- - - สืบ	- ไว้ - อือ	- - -เอ้อ	เห้อเออเอิงเงย	ฮึ-เป็นแบบ	- - - เอย

ช่วงการหายใจ

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงลมหายใจเพลงพูนอุทัย สองชั้น โดยให้แต่ละช่วงของลมหายใจมีความสอดคล้องกับการแบ่งคำร้อง ประโยคในการขับร้อง และจังหวะหน้าทับ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ช่วงการหายใจเพลงพูนอุทัย สองชั้น

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงหายในที่ 1			
	-รวม-มูล	- - -เหตุ	- - -ความ	- รู้ - อือ

ช่วงหายในที่ 2				ช่วงหายในที่ 3			
- - -เอ่อ	-เห่อ-เอย	ฮืออืออื่อ-ครู	- - อุทัย	- - - เออ	เห้อเออเห้อเอย	-รวม-เรื่อง	- - - เล่า

ช่วงหายในที่ 4						ช่วงหายในที่ 5	
- - - เออ	เห้อเออ- เอย	- - - รวม	- -น้ำใจ	- อือ-ฮื้อ	อืออื่อ--	- - สนุก	-สนาน-

	ช่วงหายในที่ 6			ช่วงหายในที่ 7			
ฮื้ออืออื่อรวมความ	- - - รู้	- อือ - ตู้	-อื้อ-เพลง	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - แต่	- -โบราณ

ช่วงหายในที่ 8				ช่วงหายในที่ 9			
- - -รวม	- -ชีวิต	- - - จิต	-วิญญาณ-	- - -เอ้อ	เห้อเออเอิงเงย	- ฮื๊ - งาน	- -ของครู

เที่ยวกลับ

ดนตรีส่งร้อง	ช่วงหายในที่ 1			
	- - - พูน	- - อุทัย	- - -เพลง	- นี้ - อือ

ช่วงหายในที่ 2				ช่วงหายในที่ 3			
- - -เอ่อ	-เห่อ-เอย	ฮืออืออื่อ มีที่	- อื้อ- มา	- - - เออ	เห้อเออเห้อเอย	-เพื่อ-เทิด	-อื้อ -คุณ

ช่วงหายในที่ 4						ช่วงหายในที่ 5	
- - - เออ	เห้อเออ- เอย	- - - ผู้	- - รักษา	- อือ-ฮื้อ	อืออื่อ--	-ให้ -โลก	- - - รู้

	ช่วงหายในที่ 6			ช่วงหายในที่ 7			
ฮื้ออืออื่อ-พาทย์	- - ทะยะ	- อื่อ - โก	ศล-ฮืออือ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- ที่ - คง	- อยู่ -อือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ช่วงหายในที่ 8				ช่วงหายในที่ 9			
- - -ด้วย	- - มีครู	- - - สืบ	- ไว้ - อือ	- - -เอ้อ	เห้อเออเอิงเงย	ฮึ-เป็นแบบ	- - - เอย

ลักษณะการขับร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้ลักษณะการขับร้องเพลงทำนองทับ สองชั้น ให้เป็นไปตามระเบียบการขับร้องเพลงตับมโหรีของบ้านพาทยโกศล โดยการขึ้นจังหวะฉิ่งในเพลงที่ 6 จะขึ้นท้ายห้องที่ 1 บรรทัดที่ 1 ของการขับร้องในเสียง ฉิ่ง และการขึ้นจังหวะหน้าทับสองไม้ สองชั้น จะขึ้นต้นหน้าทับที่ต้นห้องที่ 1 บรรทัดที่ 1 ในเสียงติง เสียงแรกของหน้าทับ แล้วดำเนินเครื่องกำกับจังหวะเรื่อยไปจนจบเพลง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะการขับร้องเพลงพูนอุทัย สองชั้น

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง				-รวม-มูล	- - -เหตุ	- - -ความ	- รู้ - อือ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- - -เอ่อ	-เห่อ-เอย	ฮืออืออื่อ-ครู	- - อุทัย	- - - เออ	เห้อเออเห้อเอย	-รวม-เรื่อง	- - - เล่า

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- - - เออ	เห้อเออ- เอย	- - - รวม	- -น้ำใจ	- อือ-ฮื้อ	อืออื่อ--	- - สนุก	-สนาน-

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
ฮื้ออือออื่อรวมความ	- - - รู้	- อือ - ตู้	-อื้อ-เพลง	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - แต่	- -โบราณ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- - -รวม	- -ชีวิต	- - - จิต	-วิญญาณ-	- - -เอ้อ	เห้อเออเอิงเงย	- ฮึ - งาน	- -ของครู

เที่ยวกลับ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
ดนตรีส่งร้อง				- - - พูน	- - อุทัย	- - -เพลง	- นี้ - อือ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- - -เอ่อ	-เห่อ-เอย	ฮืออืออื้อ มีที่	- อื้อ- มา	- - - เออ	เห้อเออเห้อเอย	-เพื่อ-เทิด	-อื้อ -คุณ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- - - เออ	เห้อเออ- เอย	- - - ผู้	- - รักษา	- อือ-ฮื้อ	อืออื่อ--	-ให้ -โลก	- - - รู้

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
ฮื้ออืออื่อ-พาทย์	- - ทะยะ	- อื่อ - โก	ศล-ฮืออือ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- ที่ - คง	- อยู่ -อือ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
- - -ด้วย	- - มีครู	- - - สืบ	- ไว้ - อือ	- - -เอ้อ	เห้อเออเอิงเงย	ฮึ-เป็นแบบ	- - - เอย

4.5 การบรรเลงรวมวง

4.5.1 แรงบันดาลใจในการกำหนดแบบวงดนตรี

ผู้วิจัยกำหนดให้ใช้วงมโหรีโดยได้รับแรงบันดาลใจจากการบรรเลงรื้อฟื้นตับมโหรีโบราณของบ้านพาทยโกศลเมื่อปี พ.ศ. 2529 ครั้งนั้นคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ได้รวมลูกศิษย์บ้านพาทยโกศลบันทึกเสียงตับมโหรีไว้ทั้งสิ้น 7 ตับ ซึ่งเป็นการบันทึกเสียงวงมโหรีครั้งสุดท้ายของบ้านพาทยโกศล

ภาพที่ 4 ภาพผู้บรรเลงและขับร้องตับมโหรีบ้านพาทยโกศล
ที่มา: ธนาคารกรุงเทพ

เครื่องดนตรีของวงมโหรี ผู้วิจัยได้กำหนดใช้วงมโหรีเครื่องเล็กประกอบด้วยเครื่องดนตรี อาทิ ระนาดเอกมโหรี ฆ้องกลาง ซอด้วง ซออู้ ซอสามสาย จะเข้ ขลุ่ยเพียงออ ฉิ่ง โทน รำมะนาและผู้ขับร้อง โดยการบรรเลงครั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มระนาดทุ้มมโหรี โหม่ง และกรับพวงเข้าไปตามรูปแบบการผสมวงมโหรีในปัจจุบัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ภาพที่ 5 ภาพการผสมวงมโหรีในปัจจุบัน
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

4.5.2 แรงบันดาลใจในการบรรเลง

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการบรรเลงการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ให้มีลักษณะการร้องรับส่งดนตรีและในขณะที่ผู้ขับร้องกำลังขับร้องผู้บรรเลงซอสามสายจะบรรเลงคลอไปกับการขับร้องเรื่อยไปจนรับร้องและบรรเลงเรื่อยไปจนจบตับ โดยแต่ละบรรทัดโน้ตมีรายละเอียด ดังนี้

บรรทัดที่ 1 การบรรเลงฉิ่ง

บรรทัดที่ 2 การบรรเลงหน้าทับ

บรรทัดที่ 3 การบรรเลงซอสามสาย

บรรทัดที่ 4 การบรรเลงวงดนตรี

บรรทัดที่ 5 การขับร้อง

ซึ่งมีรายละเอียดในการบรรเลงดังนี้

ลักษณะการบรรเลงและขับร้องตับเรื่องกัลยาณมิตร

เพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ท่อน 1

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฉับ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ทั่ง
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	บรรเลงซอสามสาย	
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- -เพลงนี้	-อือ -หรือ	- - -ชื่อ	- - - ว่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - อือ	- - - เอ่อ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- - - -	- - - -	--สำเนียง	- - ทอง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- -อือฮื้อ	อืออื่อ - -	- -สำนวน	---คล้อง	-ฮึ้งเงอเออ	เอ่อเหอเอ่อเอ้ย	- - -นาม	- - -ครู

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เหอเออเอิงเง้อ	เออเอ่ย	- - - -	- ผู้ - สืบ	- - - ศิลป์

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซ	- ล ล ล	- - - ด	- ล ล ล	- ซ - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด -ร
- -ฮืออื	ฮื้อ-อืออื่อ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม - ม	- - ซ ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซฺ	- ซ - ซ	- ม - -	ฟซล - ด	- ร ด ล	- ซ - ด	ด ด - ร	ร ร - ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซ	- ลฺ ล ล	- - - ด	- ลฺ ล ล	- ซ - ซฺ	ซ ซ - ลฺ	ล ล - ด	ด ด -ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม - ม	- - ซ ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซุ	- ซ - ซ	- ม - -	ฟซล - ด	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม ม ม	- ซ - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		-เพลง-หน้า	--- พาทย์	- - -อื้อ	- - - -	---องค์	- - - พระ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- อือ - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงย	- จึง -ได้	-อือ-ยิน

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	เออเอยไปทั่ว	- - -ถิ่น	- - - อื้อ	--ประเทศ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - อือ	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	--เออเอย	- - - -	-ทุก-เขต	- - -คาม

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม ม ม	- ซ - ล	- - - -	- ซ - ล	- - - ด	- ซ - ล	- ซ - ม	ร ด - ร
- -ออฮื้อ	ออออื่อ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ด	- ร ร ร	- - - ม	- ร ร ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ท
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ฑ	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	- ซฺ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม ม ม	- ซ - ล	- - - -	- ซ - ล	- - - ด	- ซ - ล	- ซ - ม	ร ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ด	- ร ร ร	- - - ม	- ร ร ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ท
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ฑ	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	- ซ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซ	- ล ล ล	- - - ด	- ล ล ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
เครื่องดนตรีส่งร้อง				- - - น้อม	--ระลึก	--ประคุณ	- - -ครู

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- - - -	- - - -	-ปู่-ทอง	- - - ดี

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- -ออฮื้อ	อืออื่อ - -	- - - ผู้	--เป็นศรี	-ฮิ้งเงอเออ	เอ่อเหอเอ่อเอ้ย	- - - -	- - สง่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - อือ	- - -เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เหอเออเอิงเง้อ	เออเอ่ย	- - - -	-น่า-เกรง	- - -ขาม

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซ	- ล฻ ล ล	- - - ด	- ล฻ ล ล	- ซ - ซ฻	ซ ซ - ล฻	ล ล - ด	ด ด -ร
- -ฮืออือ	ฮื้อ-ออือื่อ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม - ม	- - ซ ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซ฻	- ซ - ซ	- ม - -	ฟซล - ด	- ร ด ล	- ซ - ด	ด ด - ร	ร ร - ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซ	- ล฻ ล ล	- - - ด	- ล฻ ล ล	- ซ - ซ฻	ซ ซ - ล฻	ล ล - ด	ด ด -ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม - ม	- - ซ ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซ฻	- ซ - ซ	- ม - -	ฟซล - ด	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม ม ม	- ซ - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		-สรรค์-เพลง	- - - ไทย	- - - -	- - - -	- - - ไพ	- - - เราะ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- อือ - -	- - -เออ	- - -เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	-เออ-เห้อ	-เอิงฮึ้งเงย	-ให้-เหมาะ	-อือ-นาม

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	เออเอย-สม	--กับนาม	-อื่อ - อื้อ	- ทอง- ดี

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงอ	--เออเอย	- - - -	-ชู-สัตย์	- - -เอย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม ม ม	- ซ - ล	- - - -	- ซ - ล	- - - ด	- ซ - ล	- ซ - ม	ร ด - ร
- -ออฮี้อ	ออออื่อ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ด	- ร ร ร	- - - ม	- ร ร ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ท
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ทฺ	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	- ซฺ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม ม ม	- ซ - ล	- - - -	- ซ - ล	- - - ด	- ซ - ล	- ซ - ม	ร ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ด	- ร ร ร	- - - ม	- ร ร ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ท
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ฑ	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	- ซ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เพลงทำนองทับ สองชั้น

ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ม	- ม ม ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - -เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ฟัง	--บรรเลง	-ชื่อ-เพลง	- - -ร้อง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - -อือ	- - -เออ	-ฮิ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	- - - -	--เออเอ่ย	--ทำนอง	- - - ทับ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- อือ - -	- - - -	- ที่ -ขาน	- - - ขับ	-อือ - ฮื้อ	- -อืออื่อ	- -มโห	- - - รี

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- ร ร ร	- ม - ร	- ด ด ด
- อือ -ฮื้อ	อืออื่อ-เห้อ	เออเอ่อ-เห่อเออ	เห้อเอิง-เงย	- - - -	- - - -	-รี่ -เรื่อย	- - - เสียง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ม	- ม - ม	- ซ - ม	- ร – ท	- ท - ล฻	ล ล - ท฻	ท ท - ร	ร ร - ม
- -ฮึอือ	ฮื้อ-อืออื่อ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ม - ฟ	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ท	- ล - ร	ร ร - ม	ม ม - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ซลท	- ร - ม	- ฟ - ม	- ร - ท	- ร - ม	- ร - ท฻	ท ท - ล฻	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ด ด ด	- ท - ล	- ท - ด	- ร ร ร	- ซ - ม	- ร ร ร	- ม - ร	- ด ด ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ม	- ม - ม	- ซ - ม	- ร – ท	- ท - ล฻	ล ล - ท฻	ท ท - ร	ร ร - ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ม - ฟ	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ท	- ล - ร	ร ร - ม	ม ม - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ซลท	- ร - ม	- ฟ - ม	- ร - ท	- ร - ม	- ร - ท฻	ท ท - ล฻	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ด ด ด	- ท - ล	- ท - ด	- ร ร ร	- ซ - ม	- ร ร ร	- ม - ร	- ด ด ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	-สื่อ-ความ	---หมาย	- - - -	- - - -	- - -เพลง	- - -ครู

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	- ผู้ - พอ	--- เพียง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	- - - เจ้า	--สำเนียง	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - ดน	-ตรี - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - เออ	เหอเออฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- ที่ - ฝั่ง	- - - ธน

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
ท ล ท ซ	ล ท ล ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ม ด	ร ม ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ซ
- -อืออี้	อืออื่อ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ร ม	ฟ ซ ฟ ซ	- - ฟ ซ	ล ท ล ท	- - ล ซ	ล ท ล ท	- - ล ท	ด ร ด ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซ - -	ม ซ - ร	- - ม ร	- ม ม ม	- ล - ล̤	ล ล - ท̤	ท ท - ด	ด ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
ท ล ท ซ	ล ท ล ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ม ด	ร ม ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ร ม	ฟ ซ ฟ ซ	- - ฟ ซ	ล ท ล ท	- - ล ซ	ล ท ล ท	- - ล ท	ด ร ด ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซ - -	ม ซ - ร	- - ม ร	- ม ม ม	- ล - ล฻	ล ล - ท฻	ท ท - ด	ด ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ม	- ม ม ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอ	เออเอ่ย-ชื่อ	--ว่าหลวง	- - - กัล	- - ลยา

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - -เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เออเห้อเอิง-เงอเออเอ่ย	- - - กัล	- - ลยา	- - ณมิตร	-ตา-วาส

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- อื้อ - -	- - - -	- - - ต้น	-- ตระกูล	-อือ - ฮื้อ	- -ออือื่อ	- - บ้าน	---พาทย์

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- อือ -ฮื้อ	อืออื่อ-เห้อ	เออเอ่อ-เห่อเออ	เห้อเอิง-เงย	- - - -	- - - -	-พาทย	- โก - ศล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ม	- ม - ม	- ซ - ม	- ร – ท	- ท - ล	ล ล - ท	ท ท - ร	ร ร - ม
- -ฮึ๊ออ	ฮึ้อ-ออือื่อ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ม - ฟ	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ท	- ล - ร	ร ร - ม	ม ม - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ซลท	- ร - ม	- ฟ - ม	- ร - ท	- ร - ม	- ร - ฑ	ท ท - ล	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ด ด ด	- ท - ล	- ท - ด	- ร ร ร	- ซ - ม	- ร ร ร	- ม - ร	- ด ด ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ม	- ม - ม	- ซ - ม	- ร – ท	- ท - ล	ล ล - ฑ	ท ท - ร	ร ร - ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ม - ฟ	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ท	- ล - ร	ร ร - ม	ม ม - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ซลท	- ร - ม	- ฟ - ม	- ร - ท	- ร - ม	- ร - ฑ	ท ท - ล	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ด ด ด	- ท - ล	- ท - ด	- ร ร ร	- ซ - ม	- ร ร ร	- ม - ร	- ด ด ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	--จำเรียง	---เพลง	- - - -	- - - -	- -ระลึก	- อือ -ถึง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - -	- - - -	-ยอด- ครู	- - - คน

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงย	--พระคุณ	- ล้น - -	อื้อ-เห่อเออ	-เห่อ-เอย	- - - เกิน	- - - กว่า

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - ร	เหอเออฮิ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- -จะลืม	- - - เอย

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
ท ล ท ซ	ล ท ล ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ม ด	ร ม ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ซ
- -ออฮื้อ	อืออื่อ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ร ม	ฟ ซ ฟ ซ	- - ฟ ซ	ล ท ล ท	- - ล ซ	ล ท ล ท	- - ล ท	ด ร ด ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซ - -	ม ซ - ร	- - ม ร	- ม ม ม	- ล - ล฻	ล ล - ท฻	ท ท - ด	ด ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
ท ล ท ซ	ล ท ล ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ม ด	ร ม ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ร ม	ฟ ซ ฟ ซ	- - ฟ ซ	ล ท ล ท	- - ล ซ	ล ท ล ท	- - ล ท	ด ร ด ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซ - -	ม ซ - ร	- - ม ร	- ม ม ม	- ล - ฺล	ล ล - ฑ	ท ท - ด	ด ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ร	- - - ล	- - ร ด	ล ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - เอ้อ	-ห้อเอิงเงย	-ยาม-ลม	- ชาย- -	-ห้อเอิงเอ่อ	-เอิง-เงย	-ฮึ- บ่าย	-คล้อย-อือ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - เออ	-ห้อเอิงเงอ	- - -เอิง	-ฮึ้งเง้อเออ	- - -เอ่อ	เห้อเออเห่อเอย	-จวน-ม่อย	- - -หลับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
-อื้อ -เออ	-เห่อ-เอย	ฮื้ออืออื่อ-ยัง	- -สดับ	-อือ -ฮื้อ	- - อืออื่อ	- - - เสียง	- -ดนตรี

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ด - ร	- ด - -ฑ	ท ท - ล	ล ล - ซ
- - -เออ	-เห่อ-เออ	- - - เห่อ	- - - เอ้ย	- - - -	- - - -	- ที่ - ขับ	-อื้อ-ขาน

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ร	- - - ล	- - ร ด	ล ด - ร	- ม ร ด	- ล ล ล	- ด - ล	ล ล - ซ
- - ฮืออื	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ฑ	ท ท - ล	- ซ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ - ด	ฟ ฟ - ฑ	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ฟ - ม	- ฟ - ซฺ	ซ ซ - ลฺ	ล ล - ท	- ด - ร	- ด - -ทฺ	ท ท - ลฺ	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ร	- - - ล	- - ร ด	ล ด - ร	- ม ร ด	- ลฺ ล ล	- ด - ลฺ	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ทฺ	ท ท - ล	- ซฺ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ - ด	ฟ ฟ - ทฺ	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ฟ - ม	- ฟ - ซฺ	ซ ซ - ลฺ	ล ล - ท	- ด - ร	- ด - -ทฺ	ท ท - ลฺ	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ลฺ ล ล	- ลฺ ล ล	- ซ - ล	- ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		- - - ครื้น	- - - ครึก	- อือ -ฮี้อ	ออออื่อ-เอย	- ฮึ - บรร	- เลง - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ด - ล	- ซ - ด	ฟ ฟ - ทฺ	ม ม - ร
- - - เออ	เห้อเอิง-เอย	- - -บรร	- - -เลง	-ฮี้งเงอเออ	-เห้อเอิงเงย	- ฮึ -บท	-เพลง-กาล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ลฺ ล ล	- ลฺ ล ล	- ซ - ล	- ด - ร	- ม ม ม	- ร - ด	ด ด - ทฺ	ท ท - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ทฺ	ท ท - ล	- ด - ล	- ซ - ด	ฟ ฟ - ทฺ	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ลฺ ล ล	- ลฺ ล ล	- ซ - ล	- ด - ร	- ม ม ม	- ร - ด	ด ด - ทฺ	ท ท - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ทฺ	ท ท - ล	- ด - ล	- ซ - ด	ฟ ฟ - ทฺ	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ท่อน 3

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ฟ - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		- - -จัด	-อือ -จ้าน	-อื้อ-เออ	เห้อเอิง-เอย	- - -แจ่ม	- - -แจ้ง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ร	- ด - ล	ล ล - ด	ด ด - ร
- อือ-เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เง่อ	-เอิงฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	เออเอยประจักษ์	- - - ใจ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ฟ - ซ	- - ล ซ	- ล ล ล	- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ท	ท ท - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ม - ร	- ด - ล	ล ล - ด	ด ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- ด - ร	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - -	- ด - ร	- ด ม ร	- ด - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- ด - ร	- ม - ฟ	- ซ - ล	- ล - ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ร	- - - ล	- - ร ด	ล ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - เอ้อ	-เห้อเอิงเงย	- - - ยุค	- ทอง - -	-เห้อเอิงเอ่อ	-เอิง-เงย	-ของ- บ้าน	--- พาทย์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
-อือ- เออ	-เห้อเอิงเงอ	- - -เอิง	-ฮิ้งเง้อเอย	- - -พาท	- - ทะยะ	- อื่อ - โก	- ศล - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฮืออื้อ -เออ	-เห่อ-เอย	ฮื้ออืออื่อ-จาง	- -วางทั่ว	-อือ -ฮื้อ	- - อืออื่อ	- - - ท่าน	- -เป็นคน

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ด - ร	- ด - -ฑ	ท ท - ล	ล ล - ซ
- - -เออ	-เห่อ-เออ	- - - เห่อ	- - - เอ้ย	- - - -	- - - -	-สืบ-สาน	- ฮึ - ไว้

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ร	- - - ล	- - ร ด	ล ด - ร	- ม ร ด	- ล ล ล	- ด - ล	ล ล - ซ
- - ฮืออื	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ฑ	ท ท - ล	- ซ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ - ด	ฟ ฟ - ฑ	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ฟ - ม	- ฟ - ซฺ	ซ ซ - ลฺ	ล ล - ท	- ด - ร	- ด - -ทฺ	ท ท - ลฺ	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ร	- - - ล	- - ร ด	ล ด - ร	- ม ร ด	- ลฺ ล ล	- ด - ลฺ	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ทฺ	ท ท - ล	- ซฺ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ - ด	ฟ ฟ - ทฺ	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ฟ - ม	- ฟ - ซฺ	ซ ซ - ลฺ	ล ล - ท	- ด - ร	- ด - -ทฺ	ท ท - ลฺ	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ลฺ ล ล	- ลฺ ล ล	- ซ - ล	- ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		-ชาว- ฝั่ง	- - - ธน	- อือ -ฮี้อ	ออออื่อ-เอย	- ฮึ - จะ	- - ไม่สิ้น

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ด - ล	- ซ - ด	ฟ ฟ - ทฺ	ม ม - ร
-ฮือ -เออ	เห้อเอิง-เอย	- - - จะ	- - ไม่สิ้น	-ฮี้งเงอเออ	-เห้อเอิงเงย	- ฮึ -ดน	-ตรี -ไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล฻ ล ล	- ล฻ ล ล	- ซ - ล	- ด - ร	- ม ม ม	- ร - ด	ด ด - ท฻	ท ท - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ท฻	ท ท - ล	- ด - ล	- ซ - ด	ฟ ฟ - ท฻	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล฻ ล ล	- ล฻ ล ล	- ซ - ล	- ด - ร	- ม ม ม	- ร - ด	ด ด - ท฻	ท ท - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ท฻	ท ท - ล	- ด - ล	- ซ - ด	ฟ ฟ - ท฻	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 3

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ฟ - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		-ศัพท์-เสียง	-ฮึ-ทั่ว	-อื้อ-เออ	เห้อเอิง-เอย	- - - ฝาก	- - - ไว้

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ร	- ด - ล	ล ล - ด	ด ด - ร
- อือ-เออ	-ฮึ้งเงอเออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เง่อ	-เอิงฮึ้งเงอ	เห้อเออเอิง-เงอ	เออเอยอีกเพลง	- - - เอย

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ฟ - ซ	- - ล ซ	- ล ล ล	- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ทฺ	ท ท - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ม - ร	- ด - ล	ล ล - ด	ด ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- ด - ร	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - -	- ด - ร	- ด ม ร	- ด - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- ด - ร	- ม - ฟ	- ซ - ล	- ล - ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เพลงขรัวเทวา สองชั้น

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซุ	- ซ ซ ซ	- ม - ซ	- ล - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		-ขรัว- เท	- - - วา	-ฮิ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงย	- ฮึ-เพลง	- - - นิ้

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ฮึ อือ	- - - เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงอ	- - - เอิง	-ฮิ้งเง้อเอย	- ไว้ -เทิด	- - -ครู

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- -ออฮื้อ	ออออี่-เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- ผู้ -รอบ	- อือ - รู้	-อือ-ศาสตร์	-อือ-ศิลป์

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ฮืออื	- - - เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- - - สิ้น	- - ทุกสิ่ง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- -ออฮื้อ	- - ออออี่	-ซอ -สาม	- - - สาย	- - -พริ้ว	- - -เพริศ	--เป็นเลิศ	- จริง- -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - ปี่	- - - นิ่ง	- - - เสียง	- - - โต	- - - -	- - - โอ	- - - ฬาร	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- ม ร ท	- ล - ซ
-เห้อเออเอ่อ	เห้อเอิง-เอย	- - -เสียง	- โต - -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - - โอ	- ฟาร - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซฺ	- ซ - ซ	- ม - -	ฟซล - ด	- ล - ซฺ	ซ ซ - ด	ฟ ฟ - ทฺ	ม ม - ร
- -ออฮื้อ	ออือื่อ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ด - ด	- - ร ม	- ล - ซ	- ม - ร	- ม ม ม	- ซ - ร	ร ร - ด	ด ด - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
ร ด ม ร	ม ด ร ล	ด ล ร ด	ร ล ด ซ	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล ล ล	- ซ - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ม	- ล - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ม	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล - ซฺ	ซ ซ - ลฺ	ล ล - ด	ด ด - ร	- ด - ด	- - ร ม	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซ - ล	- ซ - ม	ม ม - ร	ร ร - ด	- ล - ซฺ	ซ ซ - ด	ฟ ฟ - ทฺ	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ด - ด	- - ร ม	- ล - ซ	- ม - ร	- ม ม ม	- ซ - ร	ร ร - ด	ด ด - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
ร ด ม ร	ม ด ร ล	ด ล ร ด	ร ล ด ซ	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล ล ล	- ซ - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ม	- ล - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ม	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล - ซฺ	ซ ซ - ลฺ	ล ล - ด	ด ด - ร	- ด - ด	- - ร ม	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล ซ ม	- ม ม ม	- ร ด ร	- ม ม ม	- ซ ล ท	- ด - ร	ซ ม ร ท	- ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซฺ	- ซ ซ ซ	- ม - ซ	- ล - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		- - - โหม	- - - โรง	-ฮิ้งเงอเออ	เออเห้อเอิงเงย	- - - ฮึ	- - มหา

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ฮึ อือ	- - - เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮิ้งเงอ	- - มหา	- - จุฬา	- - - ลง	- - - กรณ์

Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- -อือฮื้อ	อืออื่อ-เออ	--เห้อเออ	-เอิงฮึ้งเงย	- - - สั่ง	- - - สอน	- อือ -สู่	- - -ศิษย์

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ฮืออื	- - - เออ	-ฮึ้งเง้อเออ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอ่ย	- - - -	- ให้ -สืบ	- - - สาน

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ฮืออื	ฮืออืออื่อ-	-ครูเทวา	--ประสิทธิ์	-ออฮืออือ	- - -เป็น	- -ตำนาน	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
-ให้-กล่าว	- - - ขาน	- - -ยอด	- - กวี	- - - -	- - ดนตรี	- - - เอย	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- ม ร ท	- ล - ซ
-เห้อเออเอ่อ	เห้อเอิง-เอย	- - -ยอด	- กวี -	-เห่อ-เออ	-เห่อ-เอย	- - ดนตรี	- - - เอย

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ซฺ	- ซ - ซ	- ม - -	ฟซล - ด	- ล - ซฺ	ซ ซ - ด	ฟ ฟ - ทฺ	ม ม - ร
- -ออฮื้อ	ออือื่อ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ด - ด	- - ร ม	- ล - ซ	- ม - ร	- ม ม ม	- ซ - ร	ร ร - ด	ด ด - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
ร ด ม ร	ม ด ร ล	ด ล ร ด	ร ล ด ซ	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล ล ล	- ซ - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ม	- ล - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ม	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล - ซฺ	ซ ซ - ลฺ	ล ล - ด	ด ด - ร	- ด - ด	- - ร ม	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซ - ล	- ซ - ม	ม ม - ร	ร ร - ด	- ล - ซฺ	ซ ซ - ด	ฟ ฟ - ทฺ	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ด - ด	- - ร ม	- ล - ซ	- ม - ร	- ม ม ม	- ซ - ร	ร ร - ด	ด ด - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
ร ด ม ร	ม ด ร ล	ด ล ร ด	ร ล ด ซ	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล ล ล	- ซ - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ม	- ล - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ม	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล - ซฺ	ซ ซ - ลฺ	ล ล - ด	ด ด - ร	- ด - ด	- - ร ม	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ล ซ ม	- ม ม ม	- ร ด ร	- ม ม ม	- ซ ล ท	- ด - ร	ซ ม ร ท	- ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร - ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	- - - เออ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	-เพลง-นี้	- - - หนา

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - ฮีอือ	- - - เออ	- - - เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - ชื่อ	- - - ว่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ร - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซ
- - ฮีอือ	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	-เอ่อ-เออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เออเห้อเอิงเงย	- - - ตรา	- -ไพฑูรย์

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซฺ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร	- ซ - ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
- -ออฮื้อ	ออือ่อ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ม ร	- ร - ร	- ร - -	- - - ร	- ม ม ม	- ม ม ม	- ล - ซ	- ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ท - ลฺ	ล ล - ทฺ	ท ท - ด	ดำ ดำ - รำ	- ม ม ม	- ร - ทฺ	ท ท - ลฺ	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซุ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร	- ซ - ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ม ร	- ร - ร	- ร - -	- - - ร	- ม ม ม	- ม ม ม	- ล - ซ	- ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ท - ล฻	ล ล - ท฻	ท ท - ด	ด ด - ร	- ม ม ม	- ร - ท฻	ท ท - ล฻	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ล	- - - ซ	- ล฻ ล ล	- ด - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	-ฮี้งเงอเออ	- - - เอ่อ	-เหอเอ่อเอ้ย	-รวม-เค้า	- - - มูล

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	-เออ-เห้อ	-เอิงฮิ้งเงอ	- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเอย	- - -ความ	- รู้ - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ด - ฟ	- - ซ ล	- ด - ล	- ซ - ฟ
ฮือือ - -	- - - เอ่อ	- - - เออ	เห้อเออฮิ้งเง้อเอ่อ	เห้อเออเอิง-เงอ	--เออเอย	- ที่ – ครู	- - - สอน

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ล	- - - ซ	- ล ล ล	- ด - ซ	- ด - ฟ	- - ซ ล	- ร - ด	- ล -ซ
- - ฮือือ	ฮื้อ-อืออื่อ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- ล - ด	- ล -ซ	- - - -	- ล ล ล	- ซ - ด	- - ฟซล	- ซ ซ ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ทดร	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ด - ฟ	- - ซ ล	- ด - ล	- ซ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ล	- - - ซ	- ล฻ ล ล	- ด - ซ	- ด - ฟ	- - ซ ล	- ร - ด	- ล -ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- ล - ด	- ล -ซ	- - - -	- ล฻ ล ล	- ซ - ด	- - ฟซล	- ซ฻ ซ ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ทดร	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ด - ฟ	- - ซ ล	- ด - ล	- ซ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ท่อน 3

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		ทั้งดีด-สี	- ตี - เป่า	- - - -	- ฮื้อ - -	-เข้า-โคลง	-กลอน--

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร - ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ด - ร
ฮืออืออื่อเอื้อนออด	-อือ-อ้อน	-ฮือ-ซ้อน	- อื่อ -กล	- - - -	- - ดนตรี	- - - กาล	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ด - ร	- - - -	- ด - ร	- ล ล ล	- - ด ร	- ด - ล	- ซ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม ม ม	- ซ - ร	ร ร - ด	ด ด - ท	- - ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 1

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร - ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	- - - เออ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	-ร้อง-เพลง	- - - วา

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - เออ	- - - เห้อ	เออเห้อเอิงเงอ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - นั้น	- - สำคัญ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ร - ฑ	- - - ล	- - - ซ
- - ฮีอือ	- - - เออ	เห้อเออฮึ้งเง้อเอ่อ	-เอ่อ-เออ	เห้อเออฮึ้งเงอ	เออเห้อเอิงเงย	-ท่าน-สร้าง	- - - ไว้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซุ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร	- ซ - ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
- -ออฮื้อ	อืออื่อ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ม ร	- ร - ร	- ร - -	- - - ร	- ม ม ม	- ม ม ม	- ล - ซ	- ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ท - ล฻	ล ล - ท฻	ท ท - ด	ด฻ ด฻ - ร฻	- ม ม ม	- ร - ท฻	ท ท - ล฻	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ซ฻ - ซ	- - ล ท	- ล - ท	- ด - ร	- ซ - ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ม ร	- ร - ร	- ร - -	- - - ร	- ม ม ม	- ม ม ม	- ล - ซ	- ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ท - ล฻	ล ล - ท฻	ท ท - ด	ด ด฻ - ร฻	- ม ม ม	- ร - ท฻	ท ท - ล฻	ล ล - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 2

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ล	- - - ซ	- ล฻ ล ล	- ด - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		- - - เอ่อ	-ฮิ้งเงอเออ	- - - เอ่อ	-เหอเอ่อเอ้ย	- - - ให้	- -คนไทย

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	-เออ-เห้อ	-เอิงฮิ้งเงอ	- - - -	- - - เอ่อ	--เห้อเอย	- - -เรียน	- - - รู้

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฮืออือ - -	- - - เอ่อ	- - - เออ	เห้อเออฮิ้งเง้อเอ่อ	เห้อเอิง-เงอ	--เออเอย	-ร่วม-สืบ	- - - สาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ล	- - - ซ	- ล฻ ล ล	- ด - ซ	- ด - ฟ	- - ซ ล	- ร - ด	- ล -ซ
- - ฮืออื	ฮื้อ-อืออื่อ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- ล - ด	- ล -ซ	- - - -	- ล฻ ล ล	- ซ - ด	- - ฟซล	- ซ฻ ซ ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ทดร	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ด - ฟ	- - ซ ล	- ด - ล	- ซ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - ล	- - - ซ	- ล฻ ล ล	- ด - ซ	- ด - ฟ	- - ซ ล	- ร - ด	- ล -ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- ล - ด	- ล -ซ	- - - -	- ล ล ล	- ซ - ด	- - ฟซล	- ซ ซ ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ทดร	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ด - ฟ	- - ซ ล	- ด - ล	- ซ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน 3

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง		ชื่อไพ-ฑูรย์	-กิตติวรรณ	- - - -	- - - -	-ศิษย์-จำ	- จาร - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร - ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ด - ร
ฮืออืออื่อระลึก	-อื่อ-ขาน	-ฮือ-เกียรติ	- - ติคุณ	- - - -	---อดุล	- - - เอย	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ด - ร	- - - -	- ด - ร	- ล ล ล	- - ด ร	- ด - ล	- ซ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
-ทั่ง-ติง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-ติง-ทั่ง	-ติง-ติง	-ทั่ง-ติง	-ติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ม ม ม	- ซ - ร	ร ร - ด	ด ด - ท	- - ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เพลงพูนอุทัย สองชั้น

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ม ร	- ร - ร	- - ร - -	ม ร - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง				-รวม-มูล	- - -เหตุ	- - -ความ	- รู้ - อือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - -เอ่อ	-เห่อ-เอย	ฮืออืออื่อ-ครู	- - อุทัย	- - - เออ	เห้อเออเห้อเอย	-รวม-เรื่อง	- - - เล่า

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - เออ	เห้อเออ- เอย	- - - รวม	- -น้ำใจ	- อือ-ฮื้อ	อืออื่อ--	- - สนุก	-สนาน-

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฮื้ออืออื่อรวมความ	- - - รู้	- อือ - ตู้	-อื้อ-เพลง	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- - - แต่	- -โบราณ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ล ล ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
- - -รวม	- -ชีวิต	- - - จิต	-วิญญาณ-	- - -เอ้อ	เห้อเออเอิงเงย	- ฮึ - งาน	- -ของครู

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ม ร	- ร - ร	- ร - -	ม ร - ร	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ด - ร	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ฟ ซ ล	- ด - ร	ม ฟ ซ ฟ	ม ร ด ล	ร ด ม ร	ม ด ร ล	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ด - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ฟ	- ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	ซ ซ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ซ ฟ	- ฟ - ฟ	- ฟ - -	ซ ฟ - ฟ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ด - ร	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ฟ ซ ล	- ด - ร	ม ฟ ซ ฟ	ม ร ด ล	ร ด ม ร	ม ด ร ล	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ด - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ฟ	- ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	ซ ซ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ฟ - ซ	- - ล ซ	- ล ล ล	- ร ร ร	- ม ร ด	- ล ล ล	- ซ - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ล - ซ	ซ ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	- ล ล ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

เที่ยวกลับ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ม ร	- ร - ร	- ร - -	ม ร - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ดนตรีส่งร้อง				- - - พูน	- - อุทัย	- - -เพลง	- นี้ - อือ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - -เอ่อ	-เห่อ-เอย	ฮือออือื่อ มีที่	- อื้อ- มา	- - - เออ	เห้อเออเห้อเอย	-เพื่อ-เทิด	-อื้อ -คุณ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - เออ	เห้อเออ- เอย	- - - ผู้	- - รักษา	- อือ-ฮื้อ	อืออื่อ--	-ให้ -โลก	- - - รู้

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ฮื้ออือื่อ-พาทย์	- - ทะยะ	- อื่อ - โก	ศล-ฮืออือ	- - - เอ้อ	เห้อเอิง-เงย	- ที่ - คง	- อยู่ -อือ

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ล ล ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
- - -ด้วย	- - มีครู	- - - สืบ	- ไว้ - อือ	- - -เอ้อ	เห้อเออเอิงเงย	ฮี-เป็นแบบ	- - - เอย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ม ร	- ร - ร	- ร - -	ม ร - ร	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ด - ร	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ฟ ซ ล	- ด - ร	ม ฟ ซ ฟ	ม ร ด ล	ร ด ม ร	ม ด ร ล	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ด - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ฟ	- ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	ซ ซ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- - ซ ฟ	- ฟ - ฟ	- ฟ - -	ซ ฟ - ฟ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ด - ร	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ฟ ซ ล	- ด - ร	ม ฟ ซ ฟ	ม ร ด ล	ร ด ม ร	ม ด ร ล	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ด - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ฟ	- ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	ซ ซ - ฟ
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ฟ - ซ	- - ล ซ	- ล ล ล	- ร ร ร	- ม ร ด	- ล ล ล	- ซ - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง	ติง-โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	- -โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทั่ง
บรรเลงซอสามสาย							
- ร ร ร	- ล - ซ	ซ ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	- ล ล ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตรในข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนเพลงทั้งหมด 6 เพลง โดยเพลงลำดับที่ 1-5 กำกับด้วยหน้าทับปรบไก่ สองชั้น และเพลงในลำดับที่ 6 กำกับด้วยหน้าทับสองไม้ โดยใช้ชื่อตับว่าตับกัลยาณมิตรและชื่อเพลงเกร็ดภายในตับแต่ละเพลงมีชื่อว่า เพลงสำเนียงทอง เพลงทำนองทับ เพลงศัพท์เสียงทั่ว เพลงขรัวเทวา

เพลงตราไพฑูรย์ และเพลงพูนอุทัย การสร้างสรรค์ทำนองเพลงได้รับแรงบันดาลใจจากผลการวิจัยเรื่องอัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลทั้ง 5 ท่าน ส่วนครูอุทัย พาทยโกศล ซึ่งไม่มีผลงานการประพันธ์เพลง ผู้วิจัยได้ศึกษาชีวประวัติและผลงานเพื่อใช้เป็นรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ทำนองเพลง การสร้างสรรค์บทขับร้องได้รับบแรงบันดาลใจจากการศึกษาชีวประวัติและผลงานของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลทั้ง 6 ท่าน การสร้างสรรค์ทางขับร้องได้รับแรงบันดาลใจจากการศึกษาทางขับร้องเพลงวา ของคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ และการบรรเลงรวมวงได้รับแรงบันดาลใจจากการบันทึกตับมโหรีโบราณของบ้านพาทยโกศลในปี พ.ศ. 2529 ผู้วิจัยได้กำหนดใช้วงมโหรีเครื่องเล็กโดยมีการเพิ่มเติมเครื่องดนตรีบางรายการเข้าไปเพื่อให้เหมือนกับรูปแบบการผสมวงอย่างปัจจุบัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

บทที่ 5
การเผยแพร่การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

การเผยแพร่การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้แบ่งการเผยแพร่ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

5.1 การบรรเลงการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

การบรรเลงการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากข้าราชการกลุ่มดุริยางค์ไทย สำนักการสังคีต กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งมีรายนามนักดนตรีและผู้ขับร้องดังต่อไปนี้

เครื่องดนตรี	รายนามนักดนตรี
ระนาดเอกมโหรี	นายสุชีพ เพ็ชรคล้าย
ระนาดทุ้มมโหรี	นายพงษ์พิพัฒน์ พรวัฒนาศิลป์
ฆ้องกลาง	นายโสรัฐ ม่วงท้วม
ซอด้วง	นายมารุต มากเจริญ
ซออู้	นายอภิชัย พงษ์ลือเลิศ
ซอสามสาย	นายเลอเกียรติ มหาวินิจฉัยมนตรี
จะเข้	นางสาวนลินนิภา ดีทุม
ขลุ่ยเพียงออ	นายอุดมเกียรติ เพ็งอุบล
ฉิ่ง	นางสาววาสนา สาระจันทร์
โหม่ง	นายณัฐกิตติ์ เพ็ชรคล้าย
โทนรำมะนา	นายปิยะ แสวงทรัพย์
นักร้อง 1	นางสาวภมรรัตน์ โพธิ์สัตย์
นักร้อง 2	นางสาวสุภาภรณ์ ลาสะอาด
นักร้อง 3	นางสาวชุลีกร อินวัน

ตารางที่ 38 ตารางแสดงรายชื่อผู้บรรเลงและผู้ขับร้องตับเรื่องกัลยาณมิตร
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รูปแบบการฝึกซ้อมเพื่อเผยแพร่การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดเตรียมโน้ตทำนองหลักและโน้ตทางขับร้อง

ขั้นตอนที่ 2 ติดต่อทาบทามนักดนตรี ณ สำนักการสังคีต กรมศิลปากร

ขั้นตอนที่ 3 นัดประชุมนักดนตรีและผู้ขับร้องเพื่อทำความเข้าใจวิธีการบรรเลง

ขั้นตอนที่ 4 ฝึกซ้อมย่อยจำนวน 2 ครั้ง โดยให้ระยะเวลาห่างกัน 1 สัปดาห์

ขั้นตอนที่ 5 ติดต่อขอใช้ห้องบันทึกเสียงสำนักการสังคีต กรมศิลปากร

ขั้นตอนที่ 6 ติดต่อขอยืมเครื่องดนตรีวงมโหรีจากสำนักการสังคีตในการฝึกซ้อม

ขั้นตอนที่ 7 ติดต่อเรื่องอาหารเครื่องดื่มและของใช้อื่นๆในการบันทึกเสียง

ขั้นตอนที่ 8 ซ้อมใหญ่การบันทึกเสียง โดยจำลองสถานการณ์เสมือนจริงโดยบันทึกเฉพาะเสียงดนตรี

ขั้นตอนที่ 9 ตัดต่อไฟล์เสียงและจัดการแก้ไขเสียงรบกวนระหว่างการบันทึก

ขั้นตอนที่ 10 บันทึกข้อมูลเสียง (ซ้อมใหญ่) ฉบับสมบูรณ์เพื่อแจกจ่ายให้นักดนตรีและผู้ขับร้องเพื่อทำความเข้าใจและแก้ไขข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมก่อนนัดบันทึกวีดีทัศน์ในลำดับต่อไป

ภาพที่ 6 ภาพบรรยากาศการฝึกซ้อมการบันทึกเสียง ตับเรื่องกัลยาณมิตร

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ภาพที่ 7 ภาพบรรยากาศการฝึกซ้อมการบันทึกเสียง ตับเรื่องกัลยาณมิตร
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ภาพที่ 8 ภาพบรรยากาศการฝึกซ้อมการบันทึกเสียง ตับเรื่องกัลยาณมิตร
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ภาพที่ 9 ภาพบรรยากาศการฝึกซ้อมการบันทึกเสียง ตับเรื่องกัลยาณมิตร
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

การบันทึกวีดีทัศน์การบรรเลงการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ติดต่อนัดหมายนักดนตรีแต่ละท่านเพื่อกำหนดวันและเวลาในการบันทึกวีดีทัศน์

ขั้นตอนที่ 2 ติดต่อขอใช้สถานที่ห้องบันทึกเสียง ณ วัดเทพนารี

ขั้นตอนที่ 4 ติดต่อขอยืมเครื่องดนตรี จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 5 ติดต่อชุดและเครื่องแต่งกายสำหรับนักดนตรีและผู้ขับร้อง

ขั้นตอนที่ 6 ติดต่อ Sound Engineer ทีมงานเพชรจรัสแสง โดยนายพงศ์พันธ์ เพชรทอง

ขั้นตอนที่ 7 ติดต่อเรื่องอาหารเครื่องดื่มและของใช้อื่นๆในการบันทึกเสียง

ขั้นตอนที่ 8 บันทึกวีดีทัศน์การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ขั้นตอนที่ 9 ตัดต่อไฟล์เสียงกับไฟล์ภาพและจัดการแก้ไขเสียงรบกวนระหว่างการบันทึก

ขั้นตอนที่ 10 บันทึกไฟล์วีดีทัศน์การบรรเลงการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ในรูปแบบไฟล์.mp4

ภาพที่ 10 ภาพบรรยากาศการการบันทึกวีดีทัศน์ ตับเรื่องกัลยาณมิตร
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

นอกจากการบันทึกวีดีทัศน์การบรรเลงการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้จัดทำวีดีทัศน์เพื่อนำเสนอวิธีการดำเนินงานวิจัย ผลการวิจัยและวิธีการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ในรูปแบบสไลด์ประบอกการบรรยาย ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เรียบเรียงข้อมูลในงานวิจัยในรูปแบบสคริปเพื่อใช้ในการบันทึกเสียงประกอบสไลด์

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำสไลด์ให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับข้อมูลและสคริป

ขั้นตอนที่ 4 บันทึกเสียงประกอบการนำเสนอข้อมูล

ขั้นตอนที่ 5 ติดต่อทีมงานไวท์ไลน์ โดยนายธชย ประทุมวรรณ เพื่อดำเนินตัดต่อไฟล์เสียงและสไลด์รวมถึงการรวมไฟล์การบรรเลงการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตรเข้าด้วยกันเป็นฉบับสมบูรณ์

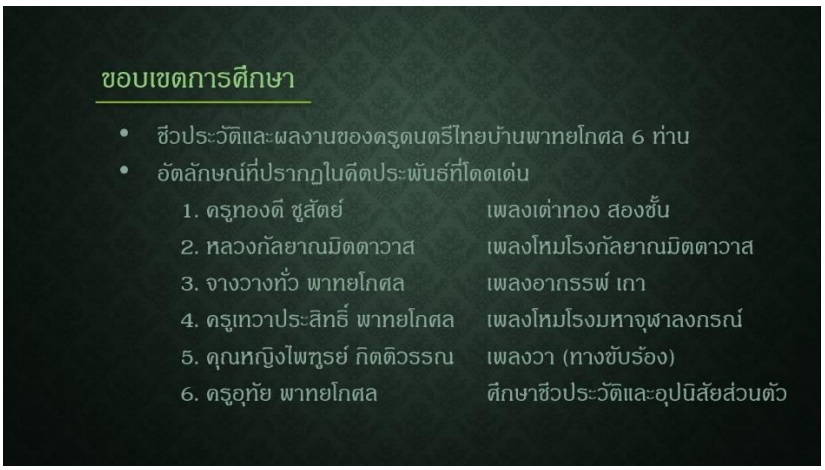

ภาพที่ 11 ภาพสไลด์นำเสนอวิธีการดำเนินงานวิจัย

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

ภาพที่ 12 ภาพสไลด์นำเสนอผลการวิจัย

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ได้เผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ ยูทูป (Youtube) ใช้ชื่อว่า การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร โดยเริ่มเผยแพร่ผลงานตั้งแต่วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ.2564

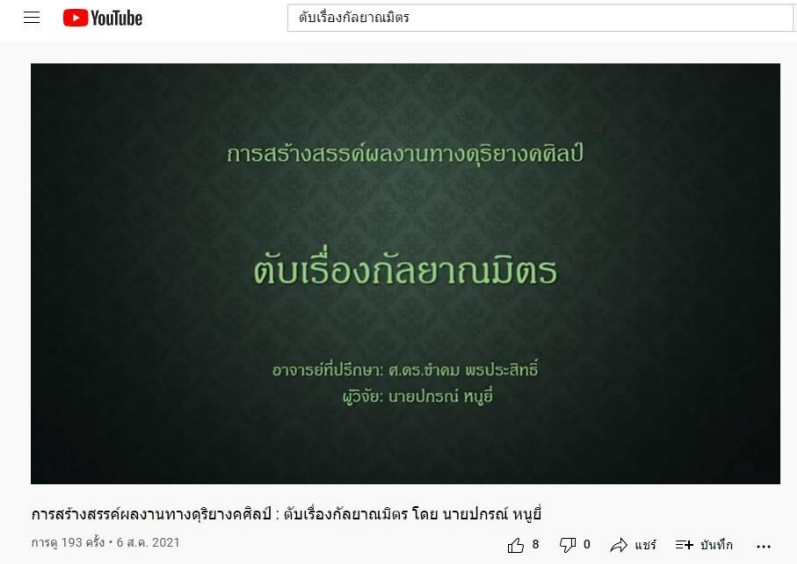

ภาพที่ 13 ภาพการเผยแพร่ ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผ่านช่องทาง YouTube

ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

5.2 การเผยแพร่บทความเรื่องการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

การเผยแพร่การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ผู้วิจัยได้เรียบเรียงข้อมูลในการวิจัยเป็นบทความลักษณะบทความวิจัย เรื่องการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร Music Compasition: Tub Rueng Kanlayanamit เผยแพร่ในวารสารดนตรีรังสิต โดยมีขั้นตอนในการส่งบทความดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เรียบเรียงบทความในรูปแบบของบทความวิจัยให้มีเนื้อหาตามที่กองบรรณาธิการวารสารดนตรีรังสิตกำหนด

ขั้นตอนที่ 2 ส่งบทความเข้าระบบโดยผ่านช่องทาง https://so06.tci-thaijo.org/index.php/rmj

ขั้นตอนที่ 3 แก้ไขบทความตามความเห็นของกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 4 ส่งบทความฉบับแก้ไขให้กองบรรณาธิการ

ผลการตอบรับบทความวิจัยจากกองบรรณาธิการวารสารดนตรีรังสิต ได้แจ้งผลการพิจารณาบทความพร้อมทั้งส่งหนังสือตอบรับการตีพิมพ์บทความในปีที่ 18 เล่มที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2566) ดังปรากฏในเอกสารตอบรับบทความวิจัยดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

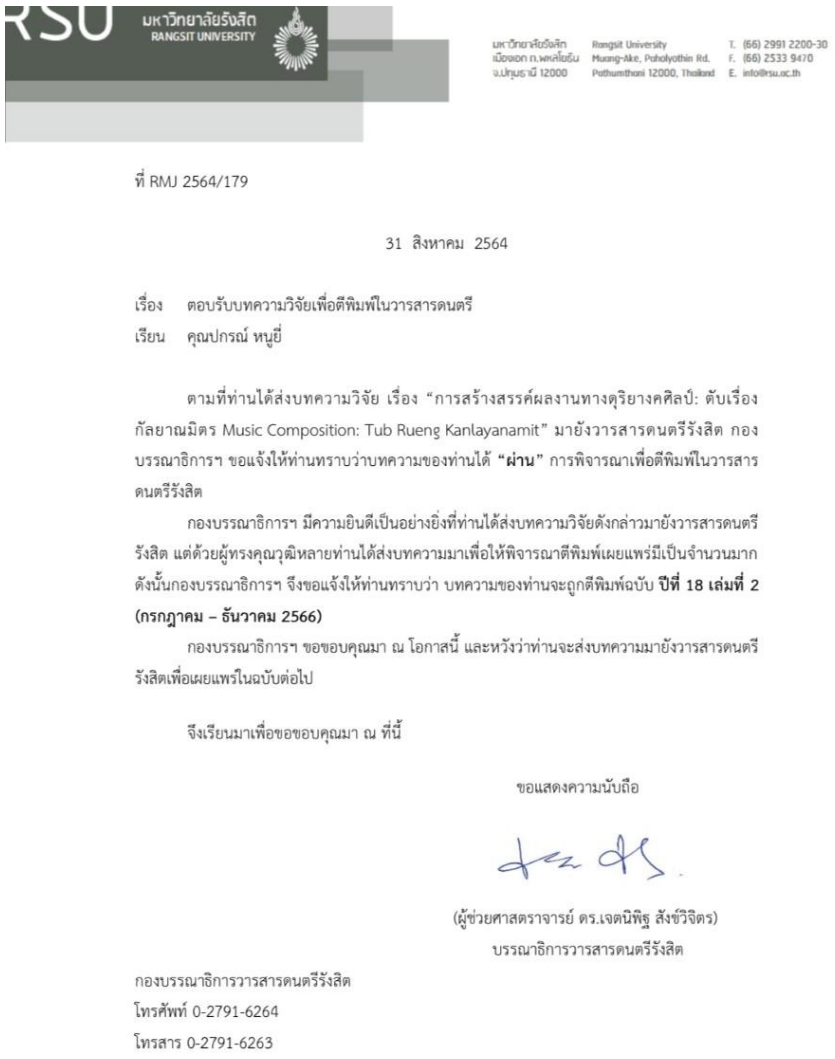

มหาวิทยาลัยรังสิต
RANGSIT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University T. (66) 2991 2200-30
เมืองเอก ถ.พหลโยธิน Muang-Ake, Paholyothin Rd. F. (66) 2533 9470
จ.ปทุมธานี 12000 Pathumthani 12000, Thailand E. info@rsu.ac.th

ที่ RMJ 2564/179

31 สิงหาคม 2564

เรื่อง ตอบรับบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารดนตรี
เรียน คุณปกรณ์ หนูยี่

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง "การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร Music Composition: Tub Rueng Kanlayanamit" มายังวารสารดนตรีรังสิต กองบรรณาธิการฯ ขอแจ้งให้ท่านทราบว่าบทความของท่านได้ **"ผ่าน"** การพิจารณาเพื่อตีพิมพ์ในวารสารดนตรีรังสิต

กองบรรณาธิการฯ มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยดังกล่าวมายังวารสารดนตรีรังสิต แต่ด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ส่งบทความมาเพื่อให้พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่มีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นกองบรรณาธิการฯ จึงขอแจ้งให้ท่านทราบว่า บทความของท่านจะถูกตีพิมพ์ฉบับ **ปีที่ 18 เล่มที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2566)**

กองบรรณาธิการฯ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และหวังว่าท่านจะส่งบทความมายังวารสารดนตรีรังสิตเพื่อเผยแพร่ในฉบับต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจตนิพิฐ สังข์วิจิตร)
บรรณาธิการวารสารดนตรีรังสิต

กองบรรณาธิการวารสารดนตรีรังสิต
โทรศัพท์ 0-2791-6264
โทรสาร 0-2791-6263

ภาพที่ 14 ภาพหนังสือตอบรับบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารดนตรี
ที่มา: ปกรณ์ หนูยี่

จากการเผยแพร่การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร พบว่า มีการเผยแพร่ทั้งหมด 2 ช่องทางคือ การเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ ยูทูป (YouTube) และการเขียนบทความวิจัยเผยแพร่ผ่านช่องทางของวารสารดนตรี ซึ่งเป็นประโยชน์ทั้งทางสุนทรียะและในเชิงวิชาการ อย่างเป็นรูปธรรมในการศึกษาในยุคปัจจุบัน

บทที่ 6
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชีวประวัติและอัตลักษณ์ทางดนตรีผ่านคีตประพันธ์ที่โดดเด่นของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร

6.1 สรุปผลการวิจัย

ครูดนตรีไทยบ้านพาทยโกศลทั้ง 6 ท่านคือ ครูทองดี ชูสัตย์ หลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทยโกศล) จางวางทั่ว พาทยโกศล ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ครูอุทัย พาทยโกศล เป็นครูดนตรีไทยท่านสำคัญในวงการดนตรีไทย ท่านได้เผยแพร่ความรู้ด้านดนตรีให้แก่ลูกศิษย์ภายในบ้าน หน่วยงานราชการ สถานศึกษา ทั้งยังมีความเกี่ยวข้องกับกิจการด้านดนตรีของพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์มาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ผลงานด้านดนตรีของครูดนตรีบ้านพาทยโกศลนั้นมีอยู่จำนวนมากทั้งเพลงประเภทเพลงเรื่อง เพลงโหมโรง เพลงสองไม้ เพลงตับ ฯลฯ ซึ่งกระจายอยู่ทั่ววงการดนตรีไทย ส่วนครูอุทัย พาทยโกศล ท่านไม่ได้มีผลงานการประพันธ์ทางด้านดนตรีแต่เป็นผู้ที่เก็บรวบรวมความรู้ของบ้านพาทยโกศลส่งต่อลูกศิษย์ตราบจนวาระสุดท้ายของชีวิต เมื่อศึกษาอัตลักษณ์ทางดนตรีของศิลปินบ้านพาทยโกศลพบลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากการบรรเลงดนตรีไทยของสำนักอื่นทั้งทางบรรเลงดนตรี รูปแบบทำนอง และลักษณะทำนองร้อง โดยเฉพาะการร้องเอื้อนที่เป็นการร้องตามทำนองดนตรี ส่งผลให้ทำนองดูเข้มแข็งแต่สะท้อนลักษณะเฉพาะของบ้านพาทยโกศลได้เป็นอย่างดี

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร กำหนดจำนวนเพลงไว้ 6 เพลง โดยเพลงลำดับที่ 1 ถึง 5 กำกับจังหวะด้วยหน้าทับปรบไก่ สองชั้นและเพลงลำดับที่ 6 กำกับด้วยจังหวะหน้าทับสองไม้ สองชั้น ตามวิธีการบรรเลงเพลงตับตั้งแต่โบราณ ชื่อตับกัลยาณมิตรตั้งตามชื่อต้นตระกูลของบ้านพาทยโกศล ชื่อเพลงภายในตับตั้งขึ้นตามชื่อของครูดนตรีไทยทั้ง 6 ท่าน ทำนองเพลงได้รับแรงบันดาลใจจากผลการวิจัยอัตลักษณ์ที่โดดเด่นทางดนตรีของครูดนตรีบ้านพาทยโกศล บทร้องประพันธ์ขึ้นตามผลการวิจัยชีวประวัติและผลงานของครูดนตรีแต่ละท่าน ทางขับร้อง ประพันธ์ขึ้นจากแรงบันดาลใจจากผลการวิจัยทางขับร้องเพลงวาของคุณหญิงไพฑูรย์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

กิตติวรรณ โดยการบรรเลงรวมวงบรรเลงด้วยวงมโหรี ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการบันทึกเสียงตับมโหรีโบราณของเก่าเมื่อปี พุทธศักราช 2529

6.2 อภิปรายผล

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตร ได้สร้างองค์ความรู้เพื่อเป็นแบบแผนในการศึกษาชีวประวัติและผลงานตลอดจนอัตลักษณ์ทางดนตรีของสำนักดนตรีหรือครูดนตรีท่านอื่น ๆ แล้วนำผลการวิจัยมาสื่อสะท้อนในรูปแบบของการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ซึ่งผลการวิจัยเรื่ององค์ประกอบของดนตรี มีความสอดคล้องกับคุณหญิงชิ้น ศิลปบรรเลง, ลิขิต จินดาวัฒน์ (2521) สงบศึก ธรรมวิหาร (2542) อรวรรณ บรรจงศิลปและคณะ (2546) พิชิต ชัยเสรี (2559) เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี (2542) ที่ได้ให้ความสำคัญเรื่อง เสียง จังหวะ ทำนอง รูปแบบ (สังคีตลักษณ์) และลักษณะการบรรเลงเพลงประเภทของเพลงตับได้สอดคล้องกับ มนตรี ตราโมท (2540) ราชบัณฑิตยสถาน (2545) ไพฑูรย์ กิตติวรรณ (2529) อรวรรณ บรรจงศิลป และคณะ (2546) ที่ได้กล่าวว่าตับเรื่องคือ ชุดเพลงที่เรียบเรียงขึ้นจากหลาย ๆ เพลง ขับร้องบรรเลงติดต่อกันโดยมีเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกัน เรื่องการผสมวงดนตรีไทยสอดคล้องกับพิษณุ แช่มบาง (2509) ที่ได้กล่าวถึงวงมโหรีเครื่องเล็กว่าประกอบด้วยเครื่องดนตรีคือ ระนาดเอกมโหรี ฆ้องกลาง ซอด้วง ซออู้ ซอสามสาย จะเข้ ขลุ่ยเพียงออ ฉิ่ง โทนรำมะนา และผู้ขับร้อง โดยการบรรเลงครั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มระนาดทุ้มมโหรี โหม่ง และกรับพวงเข้าไปตามรูปแบบการผสมวงมโหรีในปัจจุบัน เรื่องการประพันธ์เพลงไทยได้สอดคล้องกับมนตรี ตราโมท (2538) สมภพ ขำประเสริฐ (2543) สิริชัยชาญ ฟักจำรูญ (2546) พิชิต ชัยเสรี (2556) อรวรรณ บรรจงศิลปและคณะ (2546) บุษกร สำโรงทอง (2547) ซึ่งได้กล่าวถึงหนึ่งในวิธีการประพันธ์ เพลงไทยว่าแต่งโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของผู้แต่ง และผลการวิจัยเรื่องอัตลักษณ์ที่ได้สอดคล้องกับอภิญญา เฟื่องฟูสกุล (2546) ที่ได้แบ่งอัตลักษณ์ออกเป็น 2 ประเภทคือ อัตลักษณ์ส่วนบุคคลและ อัตลักษณ์ทางสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวนี้มาสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์: ตับเรื่องกัลยาณมิตรเพื่อส่งต่อองค์ความรู้และวิธีการสร้างสรรค์ให้เป็นประโยชน์อย่างกว้างขวางสืบไป

6.3 ข้อเสนอแนะ

กระบวนความรู้ด้านดนตรีไทยของเพลงบ้านพาทยโกศลเป็นความรู้เฉพาะที่สำคัญทั้งทางบรรเลงและทางขับร้องอยู่เป็นจำนวนมาก องค์ความรู้ดังกล่าวกระจายอยู่กับครูดนตรีและลูกศิษย์ของบ้านพาทยโกศลซึ่งปัจจุบันหลายท่านเข้าสู่วัยชรา ผู้สนใจควรเร่งศึกษาวิจัยบันทึกเสียง จัดทำโน้ตเพลงทั้งทางร้องและทางบรรเลงเพื่อพิมพ์เผยแพร่ตลอดถึงการจัดแสดงดนตรีทางเพลงบ้านพาทยโกศลต่อสาธารณชนเพื่อให้กระบวนความรู้ดังกล่าวอยู่คู่กับวงการดนตรีไทยต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บรรณานุกรม

กรมพระยาดำรงราชานุภาพ.*ตำนานเครื่องมโหรีปี่พาทย์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฎราชวิทยาลัย, 2512.

คณพล จันทน์หอม. *การขับร้องเพลงไทย*. กรุงเทพมหานคร:โอเดียนสโตร์, 2539.

จอห์น แอดแดร์. *อัจฉริยะคิดสร้างสรรค์*. แปลจาก The art of creative thinking: how to be Innovative and develop great ideas. แปลโดย วรัชญ์ ครุจิต. นนทบุรี: ธิงค์บียอนด์, 2555.

เจริญใจ สุนทรวาทิน. *"ข้าพเจ้าภูมิในที่เกิดเป็นนักดนตรีไทย"*. กรุงเทพมหานคร: รักษ์สิปป์ พิมพ์เนื่องในโอกาสครบรอบวันเกิด 6 รอบ 16 กันยายน 2530.

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. *สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีไทย ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2542.

ชมนาด กิจขันธ์. *เพลงไทย 1*. โปรแกรมนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, 2543.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. *เทคนิคการใช้คำถามพัฒนาการคิด*. นนทบุรี : สหมิตรพริ้นติ้งแอนด์พับลิสชิ่ง, 2553.

ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์. *ความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพมหานคร: คณะศิลปกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ชิ้น ศิลปบรรเลงและลิขิต จินดาวัฒน์. *ดนตรีไทยศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, 2521.

ท้วม ประสิทธิกุล. *หลักคีตศิลป์*. มปป.

ธนาคารกรุงเทพ. *เพลงตับมโหรีของเก่าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้บันทึกเสียงเพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ พุทธศักราช 2529*. กรุงเทพมหานคร: รักษ์สิปป์, 2529.

บุษกร บิณฑสันต์. *"บทประพันธ์เพลงมิตรภาพไทย-นอร์เวย์."* โครงการสิ่งประดิษฐ์กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ประพจน์ อัศววิรุฬหการ. เจริญใจ สุนทรวาทิน. *หนังสือที่ระลึกดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 12*. มปท, 2522.

ปสงค์ อาสา. *ปรัชญาชีวิต: ศาสตร์แห่งความสำเร็จ*. แปลจาก The law of success The science of success philosophy. แปลโดย ปสงค์อาสา. กรุงเทพมหานคร: มังกาพย์, 2524.

พงษ์ศิลป์ อรุณรัตน์. *มโหรีวิจักษณ์*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์คีตวลี, 2553.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. *แบบเรียนกวีนิพนธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2498.

พันธุ์ศักดิ์ วรรณดี. *"ต่อร้องกับครูเลื่อน". ครูเลื่อนเลือนลับกลับสู่ฟ้า.* ที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพครูเลื่อน สุนทรวาทิน ณ เมรุวัดประยุรวงศาวาส วันจันทร์ที่ 2 กรกฎาคม 2550.

พิชิต ชัยเสรี. *การประพันธ์เพลงไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.

พิชิต ชัยเสรี. *สังคีตลักษณ์วิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2559.

พิษณุ แช่มบาง. *เกร็ดความรู้เรื่องดนตรีไทย*: อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลงศพ นายพิษณุ แช่มบาง. กรุงเทพฯ: มปพ, 2509.

พูนพิศ อมาตยกุลและคณะ. *นามานุกรมศิลปินเพลงไทยในรอบ 200 ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพมหานคร: รักษ์สิปป์, 2532.

พูนพิศ อมาตยกุล. *ตับมโหรีของเก่า 7 ตับ ของขวัญปีใหม่ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลและอนุรักษ์ดนตรีไทย*. คอลัมน์ สยามสังคีต หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับประจำวันที่ 24 ธันวาคม 2529.

ไพฑูรย์ กิตติวรรณ. *พาทยวรรณ*. ม.ป.ป., ม.ป.ท.

ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์. *ประวัติดนตรีไทย*. ม.ป.ป., ม.ป.ท.

มนต์ทิวาและนเรศวร์ มหาคุณ. *Creative สร้างสรรค์ได้*. กรุงเทพมหานคร, 2551.

มนตรี ตราโมท. *คำบรรยายวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย*. กรุงเทพมหานคร: ศิลปะสนองการพิมพ์, 2540.

มนตรี ตราโมท. *คำบรรยายวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย*. กรุงเทพมหานคร:. โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2545.

มนตรี ตราโมท.*ดุริยสาส์น*. งานพระราชทานเพลิงศพ นายมนตรี ตราโมท. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารกสิกรไทย, 2538.

มนตรี ตราโมทและวิเชียร กุลตัณฑ์. *ฟังและเข้าใจเพลงไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยเขษม, 2523.

มนูญ ตนะวัฒนา. *ศิลปะการเสริมสร้างพลังความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์, 2535.

รัตนา บุญมัธยะ. *ข้อพิจารณาด้านแนวคิดทฤษฎีบางประการในการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความเป็นตัวตนของกลุ่มชนในบทความประกอบการประชุมประจำปีทางมานุษยวิทยาเรื่องคนมองคน: นานาชาติ ในกระแสความเปลี่ยนแปลง* (27-29 มีนาคม). ถ่ายเอกสาร, 2545.

รัตนา บุญมัธะ. 2546 อ้างอิงจาก StuartHall. 2541

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ราชบัณฑิตยสถาน. *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน* พ.ศ. 2542.กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2549.

ราชบัณฑิตยสถาน. *สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรพริ้นติ้ง, 2545.

ราชบัณฑิตยสถาน. *สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัตินักดนตรีและนักร้อง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ทีฟิล์ม จำกัด, 2549.

ราชบัณฑิตยสถาน. *สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัติและบทร้องเพลงเถา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร. บริษัทด่านสุทธาการพิมพ์ จำกัด, 2549.

ฤดี นิยมรัตน. *อัตลักษณ์ลวดลายเบญจรงค์ไทย*: รายงานวิจัย . กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2554.

ลักขณา สริวัฒน์. *การรู้คิด (Cognition)*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2558.

วนิช สุธารัตน์. *ความคิดและความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2547.

วิริญบิดร วัฒนา. *กรณีศึกษาจากฮาร์วาร์ด*. กรุงเทพมหานคร: สื่อดี, 2545.

ศรัทธา จันทมณีโชติ. *วิธีการขับร้องเพลงไทยเบื้องต้น*: สำหรับผู้เริ่มฝึก. งานส่งเสริมดนตรีไทยภาคใต้ครั้งที่ 17. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2547.

สงบศึก ธรรมวิหาร. *ดุริยางค์ไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

สงัด ภูเขาทอง. *การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย*. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2532.

สงัด ภูเขาทอง. *ขุดหาล่า...เพลงไทย รวมบทเพลงมโหรีโบราณ*. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

สมภพ ขำประเสริฐ. *หนังสืองานพระราชทานเพลิงศพนายสมภพ ขำประเสริฐ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ดาว, 2543.

สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. *ไหว้ครูดนตรีไทย 2552* งานมุทิตาจิต 72 ปี ครูสุรางค์ ดุริยพันธุ์. สูจิบัตรที่ระลึก 6 รอบอายุ ครูสุรางค์ ดุริยพันธุ์ วันอาทิตย์ที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2552.

สาริตา สวัสดิ กาธร. อ้างอิงจาก AlbertoMelucci.1995) (สาริตา สวัสดิกาธร. (2549). *เนื้อหาเพลงและอัตลักษณ์แฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสื่อสารมวลชน) กรุงเทพฯ :คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. *พัฒนาทักษะการคิด*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เลี่ยงเชียง, 2552.

สุดจิตต์ ดุริยประณีต. *ข้อแนะนำสำหรับผู้แรกหัดขับร้องเพลงไทยเดิม*. อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ นางสุดจิตต์ ดุริยประณีต อนันตกุล ณ ฌาปนสถาน กรมตำรวจ วัดตรีทศเทพวรวิหาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นานาสิ่งพิมพ์, 2556.

สุดารัตน์ ชาญเลขา. *หลักการขับร้องเพลงไทยเบื้องต้น*. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง หลักทั่วไปของการขับร้องเพลงไทย วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2541 ณ โรงแรมเมอร์เคียวร์ กรุงเทพฯ. จัดโดย ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541.

ไสว ศรีเมืองธน และเนาวรัตน์ ศุขะพันธุ์. *“เชิญฟังสำเนียงอันไพเราะของครูละเมียด ทับสุข”* ใน ดนตรีไทยอุดมศึกษาครั้งที่ 20 : จังหวัดนครนายก, 2531.

อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2541.

อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล. กรุงเทพมหานคร: วัชรินทร์การพิมพ์, 2517.

อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพร้อยเอกอุทัย พาทยโกศล. กรุงเทพมหานคร: มปพ, 2550.

อภิญญา เฟื่องฟูสกุล. *อัตลักษณ์ : การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด = Identity*, 2546.

อรวรรณ บรรจงศิลป และคณะ. *ดุริยางคศิลป์.* สถาบันไทยคดีศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2546.

อรวรรณ บรรจงศิลปและคณะ. *เรื่องความคิดและภูมิปัญญาไทย ชุด ดุริยางคศิลป์*. ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

อุทิศ นาคสวัสดิ์. *ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทย ภาค 1*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: บริษัทศิริวิทย์ จำกัด, 2530.

อุษณีย์ โพธิสุข และคณะ. *สร้างสรรค์นักคิด*. กรุงเทพฯ : ศูนย์แห่งชาติเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ สกศ, 2544.

เอส. เอส. อนาคามี. *พลังสร้างสรรค์จากแรงบันดาลใจ*. กรุงเทพมหานคร: สยามมิส พับลิชชิ่งเฮ้าส์, 2552.

เว็บไซต์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กุสุม กูใหญ่. 2556. *กระบวนการสร้างอัตลักษณ์: มุมมองจิตวิเคราะห์และสังคมศาสตร์*. คณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2564 จาก http://kusumakooyai.blogspot.com/2013/04/blog-post_5.html)

นัทธนัย ประสานนาม,2550 อ้างถึงใน http://madcmu.multiply.com/journal/item/8 สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม 2564

เปลื้อง ณ นคร 2542 อ้างใน https://dict.longdo.com/ สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2564.

สัมภาษณ์

ทัศนีย์ ขุนทอง. สัมภาษณ์. 29 มิถุนายน 2564.

นพวรรณ พาทยโกศล. สัมภาษณ์. 30 มิถุนายน 2564.

ปื๊บ คงลายทอง. สัมภาษณ์. 30 มิถุนายน 2564.

วิทยา หนูจ้อย. สัมภาษณ์. 30 มิถุนายน 2564.

สมศักดิ์ ไตรย์วาสน์. สัมภาษณ์. 28 มิถุนายน 2564.

สิริชัยชาญ ฟักจำรูญ. สัมภาษณ์. 30 มิถุนายน 2564.

สมชาย ทับพร. สัมภาษณ์. 30 มิถุนายน 2564.

อุทัย ปานประยูร. สัมภาษณ์. 28 มิถุนายน 2564.

อุษา แสงไพโรจน์. สัมภาษณ์. 30 มิถุนายน 2564.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ทำนองหลักเพลงสำเนียงทอง สองชั้น

ท่อน 1

ท่อน 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ทำนองหลักเพลงทำนองทับ สองชั้น

ท่อน 1

ท่อน 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ทำนองหลักเพลงศัพท์เสียงทั่ว สองชั้น

ท่อน 1

ท่อน 2

ท่อน 3

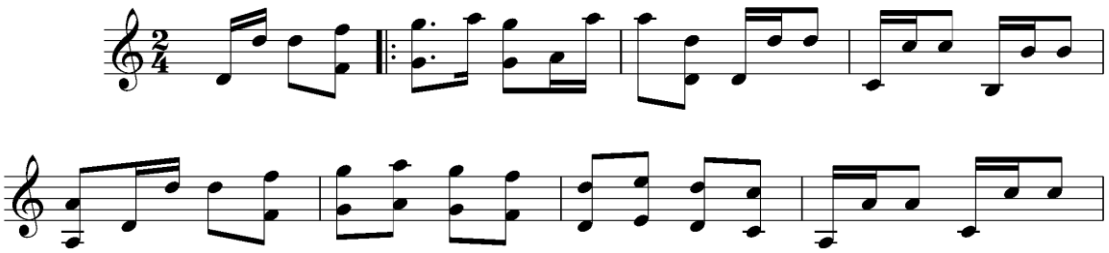

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ทำนองหลักเพลงขรัวเทวา สองชั้น

ลงจบ

ทำนองหลักเพลงตราไพฑูรย์ สองชั้น

ท่อน 1

ท่อน 2

ท่อน 3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ทำนองหลักเพลงพูนอุทัย สองชั้น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายปกรณ์ หนูยี่
วัน เดือน ปี เกิด	14 กันยายน 2531
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลสงขลา
วุฒิการศึกษา	ระดับปริญญาบัณฑิต: คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญามหาบัณฑิต: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต: คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	59/284 หมู่บ้าน ป ผาสุก ซอย 13/1 แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10170
ผลงานตีพิมพ์	- หนังสือ ตำราไหว้เจ้าที่ - หนังสือ เพลงกล่อมเด็กสงขลา - วิทยานิพนธ์เรื่อง วิเคราะห์ทำนองหลักตับมโหรีโบราณ ทางบ้านพาทยโกศล - วิทยานิพนธ์เรื่อง วิเคราะห์ทางขับร้องตับมโหรี กรณีศึกษา บ้านพาทยโกศล - ปริญญานิพนธ์เรื่อง ฝั่งธนบุรี สำนักดนตรีบ้านพาทยโกศล - บทความเรื่อง อัตลักษณ์ที่ปรากฏในตับมโหรีโบราณ บ้านพาทยโกศล - บทความเรื่อง เพลงโหมโรงอาทิตย์อุทัย บันทึกไว้มิให้หาย - บทความเรื่อง พิธีครอบครูดนตรีไทย: การวิเคราะห์และตีความหมายทางมานุษยวิทยา - บทความเรื่อง สาย จันทรพัฒน์: ครูดนตรี ศรีมหาวชิราวุธ - บทความเรื่อง ยุคทองซอไทย สมัยดุริยบรรณ - บทความเรื่อง คีตศิลป์ไม่สิ้นแล้ว เพราะทูลกระหม่อมแก้วเอาพระทัยใส่ - บทความเรื่อง จากดุริยบรรณสู่มหาวชิราวุธ - บทความเรื่อง อัตลักษณ์ที่ปรากฏในทางขับร้องตับมโหรีบ้านพาทยโกศล
รางวัลที่ได้รับ	- รางวัลเพชรในเพลง สาขาการขับร้องเพลงไทย ประจำปี 2550 - รางวัลนริศรานุวัดติวงศ์ ประจำปี 2553

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University